Kultūra

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

2023

LIETUVOS KULTŪROS TARYBA
10 METŲ
KOG RINKODAROS IR KOMUNIKACIJOS MOKSLŲ INSTITUTAS
EKT

Tyrimo dalys ir jų autoriai

I Tyrimo etapas, I dalis: „Lietuvos kultūrinio ir kūrybinio sektoriaus ekonominė apžvalga 2017 – 2021 m."

I etapo dalies parengimo data: 2022 m. gruodis

I etapo dalies autorė: Marija Pečiulytė (Lietuvos kultūros taryba)

II Tyrimo etapas, I dalis: „Fizinių ribojimų ir valstybės finansinių intervencijų, skirtų COVID-19 pandemijos pasekmėms mažinti kultūros ir kūrybiniame sektoriuose, analizė"

II Tyrimo etapas, II dalis: „2022 m. vykusių krizių įtakos organizacijoms vertinimas: 2017—2022 m. LKT pareiškėjų ir šiuo laikotarpiu paraiškų neteikusių organizacijų apklausos rezultatai"

II etapą įgyvendino: UAB „KOG institutas", UAB „Ekonominės konsultacijos ir tyrimai". Apklausų vykdytojai: UAB „KOG institutas", UAB „Eurotela", UAB „Norstat LT".

Ataskaitos parengimo data: 2022 m. gruodis

Ataskaitą parengė: Valstybės taikytų fizinių priemonių ir finansinių intervencijų COVID-19 pandemijai suvaldyti aprašas ir vertinimas: Darius Dulskis, Milda Dukštaitė, Giedrė Skairytė (Ekonominės konsultacijos ir tyrimai)

- Tyrimo (I ir II imties apklausų) metodologija: Rūta Matulaitienė (KOG institutas)
- Tyrimo (I ir II imties apklausų) rezultatai: Rūta Matulaitienė (KOG institutas), Ieva Medinytė (KOG institutas). Prie tyrimo rezultatų analizės bei ataskaitos rengimo prisidėjo Egidijus Vlaščenko (KOG institutas)

Lietuvos kultūros tarybos (LKT) pasirengimo tyrimui ir tyrimo priežiūros darbo grupė:

Lietuvos kultūros tarybos atstovai: Marija Pečiulytė (darbo grupės pirmininkė), Martynas Tininis (sekretorius), Asta Pakarklytė (narė).

LR kultūros ministerijos atstovai, teikiantys komentarus ir konsultacijas:

Janina Krušinskaitė, Profesionaliosios kūrybos ir tarptautiškumo politikos grupės vadovė. Lietuvos kultūros tarybai priklauso autorių turtinės teisės atgaminti bet kokia forma ar būdu, išleisti ir viešai skelbti (visą ar dalimis), įskaitant viešą prieigą kompiuterių tinklais, II etapo tyrimą ir visas pateiktas rekomendacijas. Šios informacijos naudojimas galimas mokslo ir nekomerciniais tikslais, nurodant cituojamą šaltinį. Autoriaus išreikštas požiūris nebūtinai sutampa su Lietuvos kultūros tarybos.

III etapas, I dalis: „Covid-19 pandemijos ir kitų 2020 – 2022 m. krizių poveikis kultūros ir kūrybinėms organizacijoms: kokybinis tyrimas"

III etapo dalies parengimo data: 2023 m. sausis

III etapo dalies autorės: Marija Pečiulytė, Kristina Mažeikaitė (Lietuvos kultūros taryba)

Nuoširdžiai dėkojame visoms prisidėjusioms organizacijoms ir LKT Stebėsenos ir analizės skyriaus darbuotojams už įžvalgas ir patarimus: Martynui Tininiui ir Radvilei Maskuliūnaitei.

© Lietuvos kultūros taryba, 2023

Naugarduko g. 10, LT-01309 Vilnius, tel. +370 618 21 460, el. paštas: info@ltkt.lt
Interneto svetainė: www.ltkt.lt

Turinys

Turinys 3
Iliustracijų sąrašas 5
Lentelių sąrašas 6
Įžanga. 9
I etapas. Lietuvos kultūros ir kūrybinio sektoriaus apžvalga 2017 – 2021 m. 11
Įvadas 12
Šalies ekonominė situacija 13
Kultūros ir kūrybinio sektoriaus ekonominė raida 13
Išvados 20
II etapo I dalis. Fizinių ribojimų ir valstybės finansinių intervencijų, skirtų COVID-19 pandemijos pasekmėms mažinti kultūros ir kūrybiniame sektoriuose, analizė. 22
Pagrindiniai apibrėžimai, naudojami šioje ataskaitos dalyje 23
Įvadas 24
COVID–19 pandemijos laikotarpiu taikytos valstybės finansinės intervencijos Kultūros srities subjektams 26
COVID–19 pandemijos laikotarpiu vyriausybės įgyvendintos fizinės pandemijos valdymo priemonės Kultūros srities subjektams 46
Užsienio šalių patirtys: pandemijos metu vyravusi situacija kultūros ir kūrybiniuose sektoriuose ir taikytos valstybių finansinės intervencijos 56
Svarbiausi tyrimo rezultatai 102
II etapo II dalis. 2022 m. vykusių krizių įtakos organizacijoms vertinimas: 2017—2022 m. LKT pareiškėjų ir šiuo laikotarpiu paraiškų neteikusių organizacijų apklausos rezultatai. 104
Pagrindiniai apibrėžimai, naudojami šioje ataskaitos dalyje 105
Įvadas 106
Bendrosios apklaustųjų organizacijų charakteristikos 108
Organizacijų biudžetas ir veiklų finansavimas ikipandeminiu laikotarpiu (2015—2019 m.) ... 112
Kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijų biudžeto dydžio ir pajamų struktūros pokyčiai 2020—2021 m. pandeminiu laikotarpiu 131
Darbuotojų skaičiaus ir darbo režimo pokyčiai pandeminiu laikotarpiu 142
COVID-19 pandemijos karantinų poveikis organizacijų veiklai 162
Naudojimasis valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 susijusiems padariniams ir paramos formų vertinimas 168
Valstybės paramos COVID-19 laikotarpiu vertinimas: organizacijų komentarai 181
2017—2022 m. Lietuvos kultūros tarybos pareiškėjų veikla 2020—2021 metų pandeminiu laikotarpiu 185
Kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijų pasiruošimas ekstremaliosioms situacijoms ikipandeminiu laikotarpiu (2019 m.) ir vėlesnių 2020—2022 m. krizių poveikio jų veiklai vertinimas 191
II Tyrimo etapo organizacijų apklausos išvados 208

III etapas. Kokybinis tyrimas: Kaip krizės paveikė kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijas? 213
Įvadas 214
Tyrimo metodika 214
Analizė 220
Tyrimo rezultatai 223
Rezultatų aptarimas 239
Išvados 242
PRIEDAI 244
Bendri tyrimo priedai 244
II etapo I dalies priedai 251
II etapo II dalies priedai 258
III etapo priedai 345

Iliustracijų sąrašas

Tyrimo I etapas

1 pav. BVP pokytis Lietuvoje ir Europos Sąjungoje (27) ketvirčio dažniu: lyginant su buvusiu periodu, grandininis metodas. 13

2 pav. Kultūros ir kūrybinio sektoriaus pridėtinės vertės pokytis ir visos šalies pridėtinės vertės pokytis, 2017 – 2021 m. 14

3 pav. Fizinių asmenų, užsiimančių individualia KKS veikla asmenų skaičius ir metinis skaičiaus pokytis. Nurodomas skaičius, kai asmenys deklaravę KKS veiklą kaip pagrindinę vykdomą veiklą ir KKS veiklą kaip pirminę arba antrinę vykdomą veiklą. 2017 - 2021 m. 18

4 pav. KKS organizacijų skaičius, tūkstančiais, 2017 - 2022 m. Veikiančių org. sk. - registre pažymėtų kaip vykdančių veiklą organizacijų skaičius. Veikiančių organizacijų dalis skaičiuojama nuo visų šalyje veikiančių organizacijų. 19

Tyrimo II etapas, I dalis

1 pav. Pateiktų projektų paraiškų skaičius, vnt., 2017–2021 m. | 4 pav. Finansuotų projektų skaičius, vnt., 2017–2021 m.....32

2 pav. Prašoma finansuoti suma, mln. Eur, 2017–2021 m. | 5 pav. Skirta suma, mln. Eur, 2017–2021 m. 33

3 pav. Kultūrinių veiklų apyvarta, mln. Eur, 2017–2021 m. 34

4 pav. Apyvarta pagal ekonominių kultūros veiklos rūšių sekcijas, tūkst. Eur, 2017–2021 m. ...34

5 pav. Apyvarta pagal ekonomines kultūros veiklos rūšis, tūkst. Eur, 2017–2021 m. 35

6 pav. Kultūros ir kūrybinio sektoriaus įmonių skaičius, tūkst., 2017–2021 m.....35

7 pav. Ekonomikos skatinimo paketas, EIMIN suteikta parama 2020–2021 m., mln. Eur.....100

8 pav. Vidutiniškai skirta EIMIN paramos vienam paramos gavėjui 2020–2021 m., tūkst. Eur 100

Tyrimo II etapas II dalis

1 pav. Organizacijų profiliai pagal LKT paraiškų 2017—2022 m. teikimo statusą (I dalis) 110

2 pav. Organizacijų profiliai pagal LKT paraiškų 2017—2022 m. teikimo statusą (II dalis).....111

3 pav. Organizacijų metinis biudžetas 2019 metais.....112

2 pav. Paraiškų teikėjai 2015—2019 m. papildomam kultūrinių veiklų valstybės ar savivaldybių projektiniam finansavimui gauti 116

3 pav. 2015—2019 m. paraiškų teikimas papildomam kultūrinių veiklų finansavimui pagal instituciją 119

4 pav. Organizacijų 2020 m. biudžeto, lyginant su 2019 m., pokyčio vertinimas.....131

5 pav. Organizacijų 2020 m. biudžeto pokyčio vertinimas procentais, lyginant su 2019 m.....135

6 pav. Organizacijų 2019 m. ir 2020—2021 m. įplaukų pagal pajamų rūšis pasiskirstymas.....141

7 pav. Įprastas daugumos administracinių darbuotojų darbo režimas ikipandeminiu laikotarpiu, 2019 m. 157

8 pav. Darbo režimo pokyčiai pandeminiu laikotarpiu, 2020—2022 m., pagal darbo režimą 2019 m. 160

9 pav. Skirtingų karantino griežtumo fazių poveikis organizacijų veiklai 2020—2021 m. (visi apklaustieji)..... **Error! Bookmark not defined.**

10 pav. Skirtingų karantino griežtumo fazių poveikis organizacijų veiklai 2020—2021 m. pagal imties tipą (I dalis)..... **Error! Bookmark not defined.**

11 pav. Pasinaudojimas papildoma valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams 169

12 pav. Naudotos valstybės pagalbos formos, 2020—2021 m. 175

13 pav. Naudingiausiomis laikomos valstybės pagalbos formos, 2020—2021 m. (A) — nuo visų apklaustų organizacijų; (B) — nuo konkrečia priemone pasinaudojusių organizacijų.....176

14 pav. Paramos poveikis organizacijos veiklai, (A) — nuo visų apklaustų organizacijų; (B) — nuo konkrečia priemone pasinaudojusių organizacijų 177

15 pav. Prioriteto teikimas krizių laikotarpio paramos teikimo kanalui.....178

16 pav. LKT pareiškėjų imties, turėjusių LKT finansavimą 2021 m. biudžete, dalis.....185

17 pav. Tikslai, įgyvendinti naudojant LKT finansavimą 2020 m. vasario — 2021 m. balandžio mėn. 185

18 pav. LKT finansuotų projektų tęstinumas 188

19 pav. Pasiruošimo ekstremalioms situacijoms plano turėjimas, 2019 m. 191

20 pav. Baltarusijos sukeltos migrantų krizės ir Rusijos karo Ukrainoje poveikis organizacijoms 194

21 pav. Pasiruošimo galimoms krizėms priemonių įgyvendinimas 2022 m.....198

22 pav. Pandemijos, migrantų krizės ir karo Ukrainoje poveikis organizacijoms.....202

23 pav. Nuo krizių nukentėjusių gyventojų iš Baltarusijos ir Ukrainos įdarbinimas 205

Lentelių sąrašas

Tyrimo I etapas

1 lentelė. Fizinių asmenų, užsiimančių individualia veikla metinė apyvarta ir jos metinis pokytis 2017 – 2021 m. Pagal pirmines ir antrines deklaruojamas veiklas.. 15

2 lentelė. Veiklos, kuriose 2020 m. daugiausiai išaugo (sumažėjo) individualia veikla užsiimančių asmenų metinė apyvarta ir jos pokytis. (ištrauka iš Priedo Nr. 3).....16

3 lentelė. Išregistruotų organizacijų skaičius 2017 - 2022 m. Pastaba: dalis organizacijų išregistruojamos dėl reorganizacijos.....19

1 lentelė. Lietuvos kultūros ministerijos skirtos ir panaudotos lėšos 2020 m. 27

2 lentelė. Lietuvos kultūros ministerijos skirtos ir panaudotos lėšos 2021 m. 28

3 lentelė. Įgyvendintos Lietuvos kultūros tarybos finansinės priemonės mažinti su pandemija susijusioms pasekmėms kultūrai ir menui. 30

4 lentelė. Tarybos stipendijų konkursų suvestinė 2017–2021 metais. 33

5 lentelė. LKC paskirstyta parama. 37

lentelė 6 "Kūrybinių čekių COVID-19" priemonės statistika. 38

7 lentelė. Meno kūrėjų socialinės apsaugos rodikliai. 41

8 lentelė. Bendrosios priemonės, aktualios kultūros sektoriui 44

9 lentelė. Kultūros sektoriui skirtų finansinių priemonių suma 46

10 lentelė. Kanadoje taikytos COVID–19 finansinės paramos įmonėms ir organizacijoms priemonės 61

11 lentelė. „Taike" parama kultūros sektoriui koronaviruso pandemijos metu 76

12 lentelė. Estijos kultūros fondo tarybos priemonės. 81

13 lentelė. Baltijos kultūros fondo finansavimo statistika. 81

14 lentelė. Konkrečių paramos formų vertinimas respondentų nuomone (N=304). 86

15 lentelė. Užsienio šalių palyginimas 94

16 lentelė. Užsienio šalių palyginimas paramos kultūros sektoriui klausimu 96

1 lentelė. Organizacijų metinis biudžetas 2019 m. pagal organizacijų charakteristikas 113

2 lentelė. Paraiškų teikėjai 2015—2019 m. papildomam kultūrinių veiklų valstybės ar savivaldybių projektiniam finansavimui gauti pagal organizacijų charakteristikas 117

3 lentelė. 2015—2019 m. paraiškų teikimas papildomam kultūrinių veiklų finansavimui pagal instituciją tarp LKT pareiškėjų (I dalis) 123

4 lentelė. 2015—2019 m. paraiškų teikimas papildomam kultūrinių veiklų finansavimui pagal instituciją tarp LKT pareiškėjų (II dalis) 125

5 lentelė. 2015—2019 m. paraiškų teikimas papildomam kultūrinių veiklų finansavimui pagal instituciją tarp LKT paraiškų neteikusių organizacijų (I dalis) 127

6 lentelė. 2015—2019 m. paraiškų teikimas papildomam kultūrinių veiklų finansavimui pagal instituciją tarp LKT paraiškų neteikusių organizacijų (II dalis) 129

7 lentelė. Organizacijų 2020 m. biudžeto, lyginant su 2019 m., pokyčio vertinimas, pagal organizacijų charakteristikas tarp LKT pareiškėjų ir paraiškų neteikusių organizacijų 132

8 lentelė. Įmonių pardavimo pajamų statistika 2019–2021 m. (tūkst. EUR) 136

9 lentelė. 2020 m. biudžeto sumažėjimą virš 50 % nurodžiusių organizacijų charakteristikos tarp LKT pareiškėjų ir paraiškų neteikusių organizacijų 138

10 lentelė. Kūrybinių darbuotojų (KD) skaičiaus vidurkis 2019 m. ir šių darbuotojų žmogiškųjų išteklių valdymas COVID-19 laikotarpiu (2020—2021 m.) tarp LKT pareiškėjų 143

11 lentelė. Kūrybinių darbuotojų (KD) skaičiaus vidurkis 2019 m. ir šių darbuotojų žmogiškųjų išteklių valdymas COVID-19 laikotarpiu (2020—2021 m.) tarp LKT paraiškų neteikusių organizacijų 146

12 lentelė. Administracinį darbą pagal darbo sutartį atliekančių darbuotojų (AD) žmogiškųjų išteklių valdymas COVID-19 laikotarpiu (2020—2021 m.) tarp LKT pareiškėjų 150

13 lentelė. Administracinį darbą pagal darbo sutartį atliekančių darbuotojų (AD) žmogiškųjų išteklių valdymas COVID-19 laikotarpiu (2020—2021 m.) tarp LKT paraiškų neteikusių organizacijų 154

14 lentelė. Įprastas daugumos administracinių darbuotojų darbo režimas ikipandeminiu laikotarpiu, 2019 m., pagal organizacijų charakteristikas..... 158

15 lentelė. Darbo režimo pokyčiai pandeminiu laikotarpiu, 2020—2022 m., pagal organizacijų charakteristikas..... 161

16 lentelė. Pasinaudojimas papildoma valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams tarp LKT pareiškėjų 170

17 lentelė. Pasinaudojimas papildoma valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams tarp LKT paraiškų neteikusių organizacijų..... 172

18 lentelė. Prioriteto teikimas krizių laikotarpio paramos teikimo kanalui pagal organizacijų charakteristikas..... 179

19 lentelė. Komentarai apie valstybės įstaigų komunikaciją, priemonių aiškumą..... 181

20 lentelė. Komentarai apie subsidijavimo mechanizmą / kriterijus 182

21 lentelė. Komentarai apie sritis, kam (ne)skiriama parama..... 183

22 lentelė. Tikslai, įgyvendinti naudojant LKT finansavimą, 2020 m. vasario — 2021 m. balandžio mėn. pagal organizacijų charakteristikas 186

23 lentelė. LKT finansuotų projektų tęstinumas pagal organizacijų charakteristikas 189

24 lentelė. Pasiruošimo ekstremalioms situacijoms plano turėjimas, 2019 m. pagal organizacijų charakteristikas..... 192

25 lentelė. Baltarusijos sukeltos migrantų krizės ir Rusijos karo Ukrainoje poveikis organizacijoms pagal organizacijų charakteristikas..... 194

26 lentelė. Pasiruošimo galimoms krizėms priemonių įgyvendinimas pagal organizacijų charakteristikas..... 199

27 lentelė. Pandemijos, migrantų krizės ir karo Ukrainoje poveikis organizacijoms pagal organizacijų charakteristikas (% sutinkančių arba visiškai sutinkančių su teiginiu)..... 203

28 lentelė. Nuo krizių nukentėjusių gyventojų iš Baltarusijos ir Ukrainos įdarbinimas pagal organizacijų charakteristikas 206

Įžanga.

Lietuvos kultūros ir kūrybinis sektorius (toliau – KKS) pandemijos metu kaip ir likusi Lietuvos ekonomika turėjo sustabdyti ar apriboti savo veiklą. Sutriko viešosios kultūros paslaugos, kaip bibliotekų ir muziejų, kino teatrų, muzikos salių veikla. 2020 m. pradžioje kultūros bendruomenei pradėjus kalbėti apie galimas to pasekmes, vaizdas buvo verčiantis sunerimti: Nevyriausybines KKS veiklas vykdančios organizacijos kalbėjo apie didžiulius nuostolius ir galimą visišką veiklos sustabdymą[1]. Valstybei įgyvendinus finansines pagalbos priemones mažinti šias su Covid-19 pandemija susijusius įvykius baisiausi scenarijai neišsipildė. Tačiau tais pačiais metais prasidėjo pilietiniai judėjimai ir jų represijos Baltarusijoje, o 2022 m. – Rusijos invazija į Ukrainą. Šios krizės paveikė ir vis dar veikia kultūros ir kūrybinį sektorių, tačiau kaip jam sekėsi atlaikyti iškilusius iššūkius: veiklos apribojimą, karo grėsmę? Ir kokios pasekmės yra tebejaučiamos dabar? Po dviejų metų atšaukus pandemijos ekstremaliąją situaciją ir patyrus kitas krizes, jau galima pradėti vertinti jų, bet taip pat ir valstybės priemonių poveikį kultūros ir kūrybinėms organizacijoms.

Šis tyrimas siekia iš esmės peržvelgti kaip sukrėtimai paveikė kultūros ir kūrybinį sektorių, kokios valstybės finansinės priemonės buvo jam pritaikytos, ir išanalizuoti finansinių priemonių efektyvumą ir tebejaučiamas krizių pasekmes.

Prieš analizuojant šio sektoriaus ekonominę būklę svarbu aptarti jo apibrėžtį ir sudėtį. *Kultūros ir kūrybinis sektorius*, *kultūros ir kūrybinės industrijos*, *kultūros sektorius* yra dažniausiai vartojamos, bet šiame dokumente tai įvardijama kaip *kultūros ir kūrybinis sektorius* (KKS). Lietuvos kultūros ministerijos 2021 m. kultūros ir kūrybinių industrijų įsakymo pakeitime jis apibūdinamas kaip: „kūrybiškumu, kultūros turiniu ir (arba) intelektiniu kapitalu grindžiamos tarpsektorinės ekonominės veiklos, kuriančios materialius produktus ir (arba) nematerialias intelektines, kultūros arba menines paslaugas, pasižyminčias kūrybine, kultūrine ir ekonomine verte"[2].

Vyrauja skirtumai tarp institucijų ir atstovaujančių organizacijų dėl paties sektoriaus dėmenų – ekonominių veiklų kurios turėtų būti įtrauktos pagal ekonominės veiklos rūšies klasifikatorių (EVRK)[3]. Tačiau šio tyrimo dalyse naudojamas Valstybės duomenų agentūros

---

[1] Čepaitė. I. Kultūra COVID-19 viruso akistatoje – būti ar nebūti?. Prieiga: https://www.7md.lt/kronika/2020-03-20/Kultura-COVID-19-viruso-akistatoje--buti-ar-nebuti

[2] Lietuvos kultūros ministerija. 2021 m. liepos 5 d. „Įsakymas dėl Kultūros ministro 2015 m. Liepos 31 d. įsakymo Nr. ĮV-524 „Dėl kultūros ir kūrybinių industrijų politikos 2015–2021 metų plėtros krypčių patvirtinimo" pakeitimo" Nr. ĮV-861. Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/46946e10df5c11eb866fe2e083228059?jfwid=-m6ajme0n9

[3] Kultūros ir kūrybinio sektoriaus statistikos ir ekonominio vertinimo problematika nagrinėjama STRATA 2021 m. žvalgomajame tyrime „Galimybės įvertinti kultūros ir kūrybos sektoriaus ekonominę ir socialinę vertę"

Kultūros sektoriaus EVRK veiklų sąrašas[4] pritaikytas tyrimo specifikai – pridėtos veiklos, kurios nėra įterpiamos į oficialiąją statistiką, tačiau Tyrėjų nuomone yra svarbi KKS dalis, ir išimtos veiklos, kurių Kultūros ar kūrybinio sektoriaus dalis bendroje veikloje maža, todėl būtų problema apskaičiuoti rodiklius ar atrinkti apklausos imties respondentus. Pilnas veiklų sąrašas ir tyrimo kodų palyginimas su Valstybės duomenų agentūra pateikiamas Bendrajame tyrimo priede Nr. 1.

Šį tyrimą Lietuvos kultūros taryba (toliau – LKT) įgyvendina siekiant analizuoti kultūros ir meno procesus, darančius įtaką kultūros politikai įtvirtintą Kultūros tarybos įstatyme[5] ir LR Kultūros ministerijos 2022-2024 metų tyrimų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2021 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. ĮV-1236 „Dėl Kultūros ministerijos ir Lietuvos kultūros tarybos 2022—2024 metų tyrimų plano patvirtinimo". Siekdama gerinti įrodymais grįstą projektų finansavimą kultūros sektoriuje, LKT įsigijo dalies tyrimo „COVID-19 pandemijos ir kitų 2020—2022 m. krizių įtaka kultūros sričiai" paslaugas. Šios ataskaitos II etape pateikiami įsigytų paslaugų rezultatai: COVID-19 pandemijos pasekmėms mažinti kultūros ir kūrybiniame sektoriuose skirtų fizinių ribojimų ir valstybės finansinių intervencijų analizė bei COVID-19 pandemijos ir kitų 2020—2022 m. vykusių krizių įtakos organizacijoms vertinimas, apklausiant kultūros ir kūrybinio sektoriaus juridinius subjektus.

Norime padėkoti visiems organizacijų atstovams, kurie dalyvavo apklausoje ir kokybinio tyrimo tikslinių grupių diskusijose. Taip pat Valstybės duomenų agentūros, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Užimtumo tarnybos, Ekonomikos ir Inovacijų ministerijos darbuotojams už operatyvų detalios informacijos suteikimą.

Lietuvos kultūros tarybos tyrėjai

[4] ESTAT ir Liuksemburgo Kultūros ministerija. 2012. „ESS-net Culture". Europos Kultūros Statistikos sistemos tinklas: galutinė ataskaita. [ESS-net Culture. European Statistical System Network on Culture: Final report.] Prieiga: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/341465/3199631/essnet-culture.pdf/a6518128-69b3-4d89-82b8-060a3ad0d1d5

[5] Lietuvos Respublikos Lietuvos kultūros tarybos įstatymo 3 str. 3 p. Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.433089

I etapas. Lietuvos kultūros ir kūrybinio sektoriaus apžvalga 2017 – 2021 m.

Įvadas

2020 m. pradžioje Covid-19 virusui išplitus Vakarų Europoje ir šalims pradėjus riboti ekonominę veiklą, Lietuvos ūkio situacija išliko stabili, tačiau jau antrąjį ketvirtį patyrė sukrėtimą – bendrasis vidaus produktas krito beveik šešis procentus lyginant su buvusiu ketvirčiu, arba 3,4 procento lyginant su tuo pačiu periodu 2019 metais (1 pav.). Nuosmukis buvo ne išimtis ir kultūros ir kūrybiniame sektoriuje. Šiame sektoriuje Lietuvoje 2021 m. priskiriami nuo 6 tūkst. iki apytiksliai 9 tūkst. juridinių vienetų[6], ir apie 22,5 tūkst. individualia veikla užsiimančių asmenų[7], iš kurių daugelis pandemijos laikotarpiu turėjo apriboti arba sustabdyti veiklą. Vis dėlto, dėl savo plačios veiklų apimties, į kurią įeina muzikos įrašų kūrimas, valstybinių muziejų ir architektūros veikla, šios ekonomikos srities tendencijos visu pandemijos laikotarpiu ne tik kad skyrėsi nuo bendrų šalies tendencijų, tačiau ir viduje - tarp individualių veiklų. Šia apžvalga siekiame pristatyti bendrą kultūros ir kūrybinio sektoriaus ekonominį vaizdą 2020 m. – 2021 m. Covid-19 pandemijos metu, sektoriaus raidą, ir išryškinti vyraujančias tendencijas.

Ekonominė apžvalga yra pradinis žingsnis vertinant Lietuvos kultūros ir kūrybinį sektorių pandemijos laikotarpiu, tad šiame darbe siekiame peržvelgti bendrą sektoriaus ekonominę situaciją ir palyginti ją su bendra šalies ekonomine būkle tuo pačiu laikotarpiu. Šia apžvalga nebandome paaiškinti kultūros ir kūrybinio sektoriaus raidos *priežasčių* pandemijos ir kitų 2020 – 2022 m. krizių laikotarpiu – šios užduotys atliekamos antroje ir trečioje etapuose esančių kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijų apklausos ir tikslinių grupių diskusijų. Vis dėlto, siekiame padėti pagrindus diskusijai apie sektoriaus situaciją per du metus gyvenant su pandemija: praėjus pirmiesiems sukrėtimams, atsiradus vakcinoms ir pereinant į kitą pandemijos etapą, organizacijų tvarumą politinių ir socialinių krizių akivaizdoje ir valstybės vaidmenį mažinant neigiamas šių reiškinių pasekmes.

Apžvalgos laikotarpis: 2017 - 2021 m.

---

[6] 6 tūkst. juridinių vienetų - registre (atnaujinto 2023-01-10) esančių įmonių skaičius pagal Valstybės duomenų agentūros pilnai Kultūrai priskiriamus EVRK kodus; virš 9 tūkst. – pagal Lietuvos kultūros tarybos šiam tyrimui priskiriamus EVRK kodus. Duomenys: Juridinių asmenų ekonominės veiklos rūšys ir instituciniai sektoriai (https://get.data.gov.lt/datasets/gov/lsd/cl/ja_asmenys/:ns)

[7] Skaičiuojant pagal tyrimo EVRK vien tik KKS kaip pagrindinę veiklą nurodžiusius asmenis.

Šalies ekonominė situacija

Prasidėjus Covid-19 pandemijai Pasaulyje pirmaisiais 2020 metų mėnesiais, ir daliai šalių patyrus ekonominį nuosmukį, Lietuvos ūkio situacija išliko stabili. Tačiau, kovo 16 d. buvo įvestas pirmasis karantinas ir jau antrą ketvirtį šalies bendrojo vidaus produkto (BVP) vertė nukrito 5,3 proc. lyginant su pirmu ketvirčiu, arba 3,6 proc., lyginant su tuo pačiu periodu praeitais metais (1 pav.). Tuo pačiu, užsienio prekyba sumažėjo 3 proc. ir užimtų žmonių skaičius sumažėjo 2 proc. lyginant su 2019 m.[8] Tačiau, nors visais pirmaisiais pandemijos metais Lietuvos ekonomika išliko mažiau aktyvi nei buvusiais, po atšaukto pirmojo karantino birželį BVP nepertraukiamai augo, ypatingai ji atsigavo trečiam ketvirtyje ir jau 2021 m. pirmąjį ketvirtį pasiekė 2019 metų ribą.

1 pav. BVP pokytis Lietuvoje ir Europos Sąjungoje (27) ketvirčio dažniu: lyginant su buvusiu periodu, grandininis metodas. Šaltinis: Eurostat namq_10_gdp rinkinys, vienetai: CLV_PCH_PRE, 2022; Grafikas sudarytas tyrimo autorių.

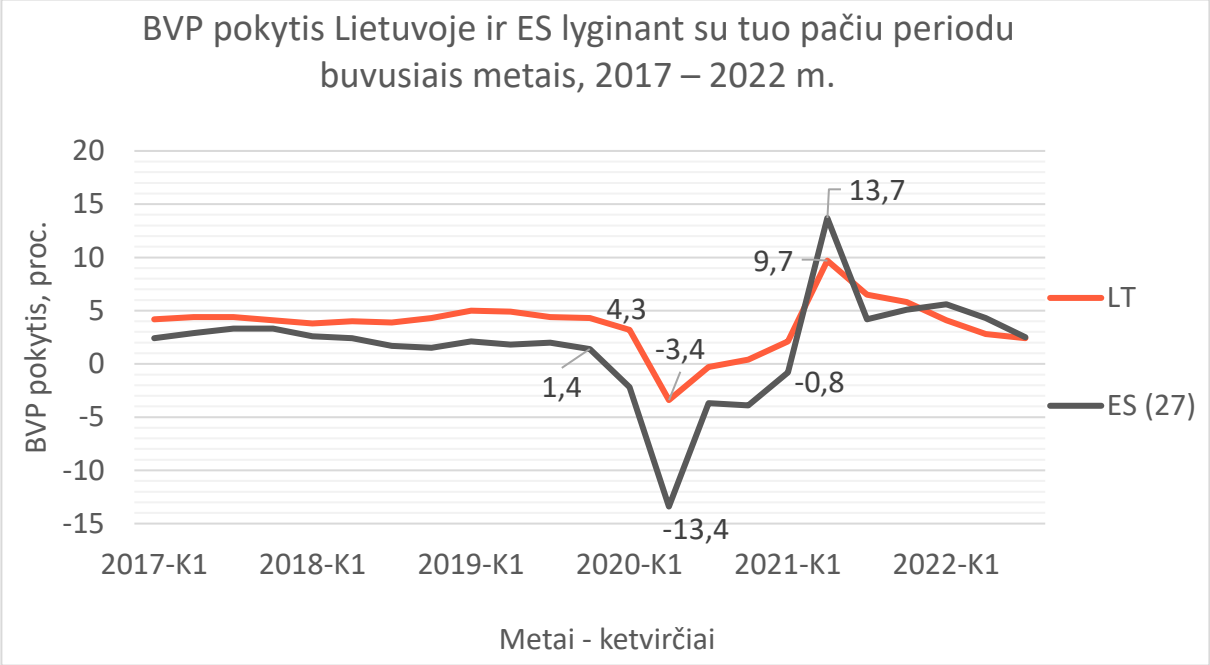

Kultūros ir kūrybinio sektoriaus ekonominė raida

Panašiai kaip visa šalies ekonomika, kultūros ir kūrybinio sektoriaus veikla 2020 m. sutriko. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2020 m. kultūros ir kūrybinio sektoriaus pridėtinė vertė sumažėjo 2,38 proc. lyginant su prieš tai buvusiais metais, kai tuo tarpu jos dalis nuo viso

[8] Valstybės duomenų agentūra, Užsienio prekybos rodikliai, 2022 m.

šalies BVP sumenko 0,09 procentiniais punktais (2 pav.)[9]. Ypatingai ji sumažėjo ekskursijų organizatorių veikloje; kino filmų, vaizdo filmų ir kitose kūrimo ir įrašymo, taip pat kūrybinėje, meninėje ir pramogų organizavimo veiklose[10]. Jose pridėtinė vertė smuko 17 - 83 proc. lyginant su buvusiais metais. Lyginant su trijų prešpandeminių metų vidurkiu (2017-2019 m.), rodiklis ekskursijų organizatorių, kino ir kitose kūrimo ir įrašymo veiklose 2020 metais irgi buvo mažesnis (atitinkamai 0,9 ir 0,1 proc., daugiau: I etapo 1 priede).

2 pav. Kultūros ir kūrybinio sektoriaus pridėtinės vertės pokytis ir visos šalies pridėtinės vertės pokytis, 2017 – 2021 m. Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Kultūros palydovinės sąskaitos. 2022 m.

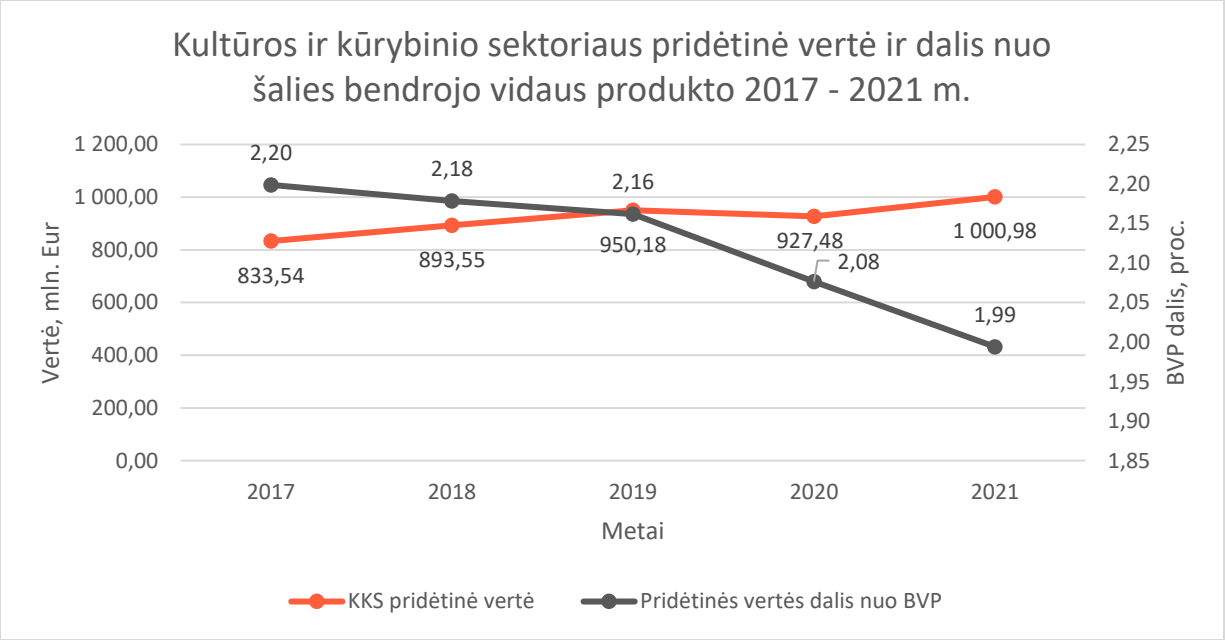

Fizinių asmenų vykdančių individualią veiklą apyvarta augo, tačiau daug lėčiau nei 2019 metais: tik 1,6 proc., lyginant su 13,8 % metais prieš (lent. 1). Iš jų apyvarta daugiausia sumažėjo Atstovavime žiniasklaidai (-28,1 proc.), Ekskursijų organizatorių (-25,4 proc.) ir Meno įrenginių eksploatavimo (-23,2 proc.) veiklose (lent. 2)[11]. Verta pastebėti, kad atstovavimo žiniaklaidai

[9] Pagal tyrime nurodytus EVRK kodus apskaičiuoti juridinių ir fizinių asmenų sukuriamą pridėtinę vertę sudėtinga, nes duomenys pateikiami dviejų ženklų lygiu, todėl duomenys paimti iš Valstybės duomenų agentūros Kultūros sąskaitų (agentūros kultūros apibrėžime nėra septynių tyrimo kodų: 18.13, 32.12, 32.13, 32.40, 73.12, 93.21, 93.29, tačiau papildomai yra 12 kodų, kurie sudaro 5 proc. 2021 m. KKS pridėtinės vertės).
[10] Atitinka EVRK sekcijas 79., 59., 90.
[11] Skaičiuojamos veiklos, kuriomis užsiima ne mažiau 50 gyventojų. Pilna lentelė: 3 priede

veikloje apyvarta virš 29 proc. sumažėjo ir 2018 metais, tad 2020 m. sumažėjimas nebūtinai gali būti siejamas su pačia pandemija.

1 lentelė. Fizinių asmenų, užsiimančių individualia veikla metinė apyvarta ir jos metinis pokytis 2017 – 2021 m. Pagal pirmines ir antrines deklaruojamas veiklas. Šaltinis: Autorių skaičiavimai pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktus duomenis.

Metai	Apyvarta (pagrindinės veiklos), mln. Eur (1)	Metinis pokytis (1)	Apyvarta (pagrindinės ir antrinės veiklos), mln. Eur (2)	Metinis pokytis (2)
2017	108,00		625,90	
2018	121,15	12,18%	659,55	5,38%
2019	137,84	13,78%	770,23	16,78%
2020	140,07	1,61%	788,88	2,42%
2021	173,75	24,04%	952,73	20,77%

Vis dėlto, 2020 m. nuosmukis buvo trumpalaikis - 2021 metais sektoriuje matomas atsigavimas. Sektoriaus pridėtinė vertė pakilo ir buvo net 5,4 proc. aukštesnė nei 2019 metais, o pagamintos produkcijos vertė šiuo laikotarpiu taip pat išaugo 1,1 proc. (2 pav., daugiau: 1 priedas) Fizinių asmenų apyvarta atitinkamai pirminėse ir pirminėse ir antrinėse veiklose pakilo 24 ir 20,8 proc. (1 lent.) Tikėtina, kad kaip ir visoje šalies ekonomikoje, atsigavimas vyko jau nuo trečiojo 2020 m. ketvirčio ir galimai gali būti siejamas su ribojimų atlaisvinimu 2020 m. birželio mėnesį ir į ekonomiką įlietomis valstybės finansinėmis priemonėmis sumažinti pandemijos pasekmėms.

Skirtumai tarp KKS veiklų

Statistikoje išryškėja ir skirtumas tarp skirtingų KKS veiklų. Kai turizmo, kūrybinė ir kino kūrimo sritys patyrė pridėtinės vertės kritimą 2020 m., kitose srityse sukuriama pridėtinė vertė išliko panaši arba išaugo. Tarp jų kitoje gamyboje (į kurią įeina specializuotų KKS produktų gamyba), leidybinėje ar atminties institucijų[12] ar architektūros veiklose pakilo net 8 – 12 procentų (1 priedas). Tuo tarpu individualia veikla užsiimančių fizinių asmenų apyvarta išaugo daugiausiai Kompiuterinių žaidimų leidyboje (51,1 proc.), Televizijos programų rengime ir transliavime (26,2 proc.) ir Specializuotoje projektavimo veikloje (24,8 proc.), kuri apima interjero, drabužių dizaino paslaugas[13] (2 lent.). Atsižvelgus į veiklų pobūdį, šį augimą galima būtu sieti ir su pandemijos metu vyravusiomis tendencijomis: apribojus judėjimą, gyventojai buvo labiau linkę ieškoti

[12] EVRK kodas 91.00: „Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla"
[13] Detalus apibrėžimas: https://nacev2.com/lt/activity/specializuota-projektavimo-veikla

laisvalaikio praleidimo būdų namuose, kaip skaityti pirktas ar skolintas, skaitmenines knygas, naudoti internetu prieinamais ištekliais, filmų platformomis[14][15]. Dizaino paslaugų paklausa taip pat gali būti siejama su siekiu keisti namų aplinką karantino metu.

2 lentelė. Veiklos, kuriose 2020 m. daugiausiai išaugo (sumažėjo) individualia veikla užsiimančių asmenų metinė apyvarta ir jos pokytis. (ištrauka iš Priedo Nr. 3). Šaltinis: Autorių skaičiavimai pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenis.

EVRK veiklos pavadinimas	Apyvarta 2020 m., mln. Eur	Pokytis (2019 – 2020 m.)	Apyvarta 2021 m., mln. Eur	Pokytis (2020 - 2021 m.)
Kompiuterinių žaidimų leidyba	0,27	51,13%	0,26	-1,45%
Televizijos programų rengimas ir transliavimas	0,78	26,24%	0,78	-0,30%
Kitas spausdinimas	0,41	24,81%	0,55	34,03%
Specializuota projektavimo veikla	15,28	24,78%	22,05	44,29%
Žaidimų ir žaislų gamyba	0,72	20,13%	0,90	24,38%
Scenos pastatymams būdingų paslaugų veikla	6,96	-14,97%	8,15	17,12%
Scenos pastatymų veikla	16,94	-19,77%	19,73	16,43%
Meno įrenginių eksploatavimo veikla	0,20	-23,17%	0,17	-14,71%
Ekskursijų organizatorių veikla	0,21	-25,41%	0,24	9,90%
Atstovavimas žiniasklaidai	0,43	-28,14%	1,01	133,59%

Beveik visų veiklų 2021 metais sukuriama pridėtinė vertė buvo didesnė nei 2020 m., iš jų turizmo srityje – dvigubai (0,45 mln. Eur) (1 priedas). Vienintelės leidybos veiklos sukuriama vertė buvo 11,7 proc. mažesnė nei buvusiais metais. Greičiausiai tai galima sieti su atlaisvinimų metu sumažėjusiu leidinių skaitymu po pirmojo griežtojo karantino. Svarbu ir tai, kad 2021 metais daugumoje veiklų pridėtinė vertė atsistatė į 2019 m. lygį ir dažnai buvo net geresnė. Išimtį galima taikyti kūrybinei ir meninei, leidybos, spausdinimo ir tiražavimo ir kelioms kitoms veikloms, kurių pagamintos produkcijos ar suteiktų paslaugų pridėtinė vertė buvo mažesnė 0,6 – 9,5 proc. nei 2019 m.

[14] KOG institutas. 2021. Tyrimas „Gyventojų dalyvavimas kultūroje ir pasitenkinimas kultūros paslaugomis 2020 m.“, p. 332-333, Prieiga: https://www.kulturostyrimai.lt/wp-content/uploads/2021/05/GYVENTOJU-DALYVAVIMAS-KULTUROJE-IR-PASITENKINIMAS-KULTUROS-PASLAUGOMIS-2020.pdf

[15] Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos 2020 m. veiklos ataskaita. 2021. https://www.lnb.lt/media/public/apie-nb/administracine-informacija/planavimo-dokumentai/ataskaita2020.pdf

Tuo tarpu 2021 m. individualia veikla užsiimančių asmenų apyvarta daugiausia augo Muzikos instrumentų gamyboje (218 proc.), Specializuotoje projektavimo veikloje (44,3 proc.). Atstovavimo žiniasklaidai veikla taip pat atsitiesė po 2020 m. (133,6 proc.) (2 priedas). Mažiausias apyvartos augimas arba sumažėjimas pastebimas Meno įrenginių eksploatavimo veikloje (-14,7 proc.), Kompiuterinių žaidimų leidyboje (-1,5 proc.) ir Televizijos programų rengime ir transliavime (-0,3 proc.). Tačiau verta pastebėti, kad paskutinės dvi veiklos 2020 m. augo daugiau nei 25 proc., todėl lyginant su 2019 metais, jų apyvartos padidėjimas 2021 metais išliko su kitomis veiklomis palyginti aukštas.

KKS organizacijų ir užimtų asmenų skaičiaus kaita

Nors 2020 ir 2021 m. bendras KKS ekonominis aktyvumas skiriasi pastebimai, užimtumo situacija pandemijos metu iš pirmo žvilgsnio išlieka stabili visu laikotarpiu. Kai 2020 m. šalyje užimtų gyventojų skaičius nuo 2019 m. sumažėjo 1,5 proc., pačiame sektoriuje skaičius išaugo 0,8 proc.[16] Iš jų daugiausiai Apdirbamosios gamybos (45,5 proc.) ir Spausdinime ir įrašytų laikmenų tiražavime (45,2 proc.), o sumažėjo Administracinėje ir aptarnavimo veikloje (-33,3 proc.), Reklamoje ir rinkos tyrime (-14,3 proc.) ir Kino filmų ir televizijos programų gamyboje (-13,9 proc.)[17]. 2021 metais darbuotojų skaičius daugiausia išaugo Kino filmų ir televizijos programų gamyboje (118,8 proc.), o sumažėjo Leidybinėje veikloje (-20 proc.).

Individualiai dirbančių asmenų (dirbančių pagal individualios veiklos pažymas) skaičius tarp 2019 ir 2020 m. bendrai išaugo nuo 19,59 tūkst. iki 20,92 tūkst. (6,8 proc.) (3 pav.)[18]. Lyginant individualias veiklas, kai kuriomis užsiima mažiau nei 50 asmenų, todėl skaičiaus svyravimai kasmet yra palyginti dideli ir gali suteikti klaidingą įspūdį apie jų skaičiaus kaitą 2020 metais. Dėl šių priežasčių matuojamas asmenų pokytis veiklose, kuriomis 2019 metais užsiėmė ne mažiau nei 50 asmenų. Iš jų didžiausias asmenų skaičiaus augimas pastebėtas Kito spausdinimo (33,3 proc.), Garso įrašymo ir muzikos įrašų leidyboje (19,1 proc.) ir Televizijos programų rengime ir transliavime (13 proc.), o sumažėjo - Dirbtinės bižuterijos ir panašių dirbinių gamyboje (-12 proc.)[19]. Verta pastebėti, kad augimas pirmose dvejose veiklose buvo didžiausias

[16] Valstybės duomenų agentūra. 2022. Kultūros palydovinės sąskaitos: Užimtų gyventojų skaičius kultūros sektoriuje.
[17] Valstybės duomenų agentūros Kultūros palydovinių sąskaitų duomenys. NB: reklamos ir rinkos tyrimai neįtraukiami į ekonomines veiklas, kurias nagrinėja šis tyrimas.
[18] Skaičiuojant tik nurodžiusius KKS kaip pagrindinę veiklą.
[19] Skaičiuojama veiklose, kuria užsiima ne mažiau 100 asmenų.

ir lyginti su priešpandeminių (2017 – 2019) metų augimo vidurkiu, nors kitose veiklose augimas dažnai buvo lėtesnis. 2021 metais skaičius dar išaugo 8,95 proc., ir nors augimas buvo mažesnis nei 2019 metais, tačiau jis išsilaikė visose (21), išskyrus 3 veiklose: Dirbtinės bižuterijos ir panašių dirbinių gamyboje (-2,9 proc.), Kitoje pramogų ir poilsio organizavimo veikloje (-2,5 proc.) ir Kitame spausdinime (-1,7 proc.).

3 pav. Fizinių asmenų, užsiimančių individualia KKS veikla asmenų skaičius ir metinis skaičiaus pokytis. Nurodomas skaičius, kai asmenys deklaravę KKS veiklą kaip pagrindinę vykdomą veiklą ir KKS veiklą kaip pirminę arba antrinę vykdomą veiklą. 2017 - 2021 m. Šaltinis: Autorių skaičiavimai pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenis.

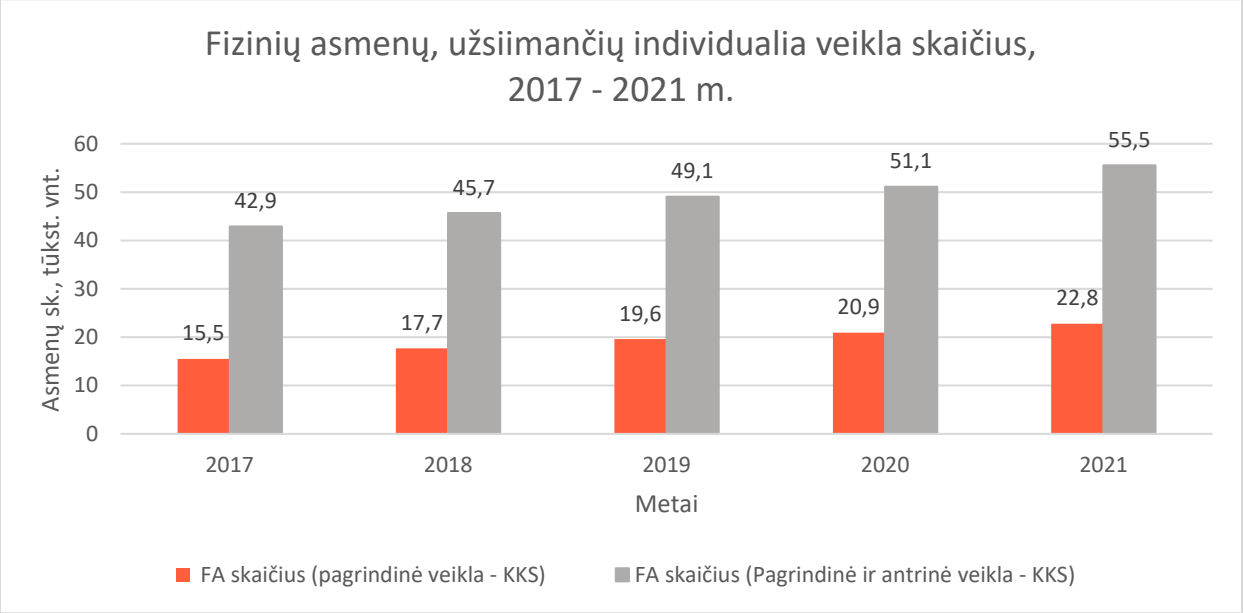

Organizacijų skaičius kultūros ir kūrybiniame sektoriuje 2017 – 2021 metais taip pat neperstojamai augo (4 pav.). Lyginant su 2017-2019 metais, organizacijų skaičiaus augimas 2020 ir 2021 metais buvo spartesnis: nuo 9683 iki 10624 organizacijų, arba vidutiniškai 314 daugiau organizacijų per metus. Didžiausias vidutinis organizacijų augimas 2020 - 2021 m. lyginant su 2019 m. buvo Kino filmų, televizijos ir įrašų gamyboje ir leidyboje (15 proc.), o sumažėjo Leidybinėje veikloje (-2,3 proc.) (3 priedas). Verta pastebėti, kad 2020 metais buvo mažiausias uždarytų KKS organizacijų skaičius per visą tiriamą laikotarpį, tačiau 2021 metais jų buvo jau dvigubai daugiau (231) ir tais metais buvo antras didžiausias išregistruotų organizacijų skaičius per laikotarpį (lent. 3). Nors tyrime 2022 neaptariami, svarbu pažymėti, kad turimi duomenys parodo, kad 2022 metais uždarytų organizacijų skaičius yra didžiausias – 620, arba 3 kartus daugiau, nei prieš metus.

4 pav. KKS organizacijų skaičius, tūkstančiais, 2017 - 2022 m. Veikiančių org. sk. - registre pažymėtų kaip vykdančių veiklą organizacijų skaičius. Veikiančių organizacijų dalis skaičiuojama nuo visų šalyje veikiančių organizacijų. Šaltinis: Autorių iliustracija pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis[20]

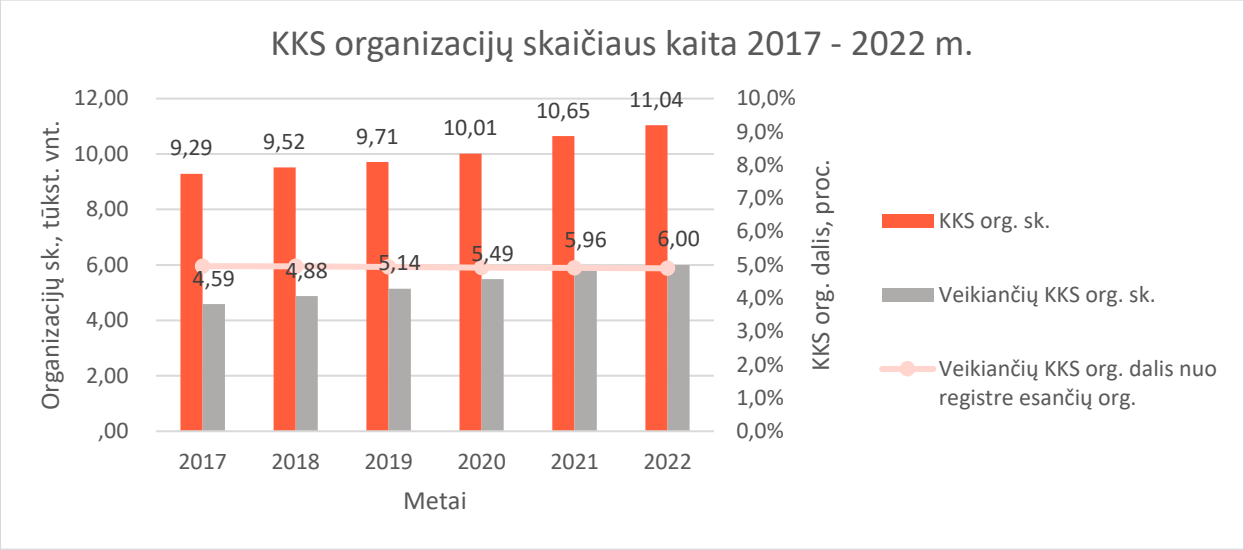

3 lentelė. Išregistruotų organizacijų skaičius 2017 - 2022 m. Pastaba: dalis organizacijų išregistruojamos dėl reorganizacijos. Šaltinis: Autorių skaičiavimai pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis[21].

Metai	KKS	Kitos organizacijos	Iš viso
2017	157	4 648	4 805
2018	139	4 708	4 847
2019	145	4 630	4 775
2020	107	3 508	3 615
2021	231	9 680	9 911
2022	620	20 285	20 905

Įvertinus dalies organizacijų stipriai apribotą veiklą, darbuotojų skaičiaus augimą galima būtų sieti su galimybėmis dirbti iš namų ir valstybės darbo vietų išsaugojimo schemomis, kaip subsidijos mokamos įmonėms už darbuotojų prastovas ar išmokos individualiai dirbantiems asmenims[22]. Pavyzdžiui, 2020-2021 metais sektoriaus įmonėms buvo išmokėtos subsidijos už

[20] https://get.data.gov.lt/datasets/gov/lsd/cl/ja_asmenys/
[21] https://get.data.gov.lt/datasets/gov/lsd/cl/ja_asmenys/
[22] Korona stop. 2020 m. birželio 10 d. Karantinas šalyje. Prieiga: https://koronastop.lrv.lt/lt/naujienos/karantinas-salyje

darbuotojų prastovas sudarančios daugiau nei 28 mln. Eur (daugiau: II etapo I dalies Finansinių intervencijų analizėje).

Išvados

Bendrai, kultūros ir kūrybinis sektorius pandemijos laikotarpiu sutriko tik pirmaisiais pandemijos metais, o jau po jų matomas ryškus sektoriaus augimas ir dažnu atveju geresnė situacija, nei 2019 m. Situacija buvo stabili daugiausia specializuotos projektavimo veiklos, žaidimų ar filmų ir televizijos programų kūrimo veiklose ir net pagerėjo, o tokios veiklos, kaip scenos menų, meno įrenginių eksploatavimas ar ekskursijų rengimo veiklose natūraliai apyvarta ar pridėtinė vertė sumažėjo. Darbuotojų ir įmonių skaičius sektoriuje tiek pirmaisiais tiek antraisiais pandemijos metais augo ir kitaip nei šalies darbuotojų skaičius, nesumažėjo. Nors buvo veiklų, kuriose ekonominė veikla susitraukė, matoma, kad situacija pagerėjo jau 2021 metais ir dažnai net buvo geresnė, nei 2019-aisiais. Fizinių asmenų, užsiimančių individualia veikla tendencijos buvo panašios. Tačiau verta pastebėti, kad kai kuriose su leidyba susijusiose veiklose ir scenos menų ar meno įrenginių eksploatavimo veiklose tiek 2020, tiek 2021 metais sektoriaus situacija bendrai paėmus buvo blogesnė, nei 2019 metais.

Vis dėlto, vertinant kai kuriuos detalesnius ekonominius duomenis kaip ketvirčio BVP pokyčius matoma, kad metiniai rodikliai nepateikia pilno situacijos vaizdo, nes ekonominė situacija stipriai keitėsi kas ketvirtį, ne kas metus. Pavyzdžiui, Lietuvos respublikos finansų ministerijos mėnesinių apžvalgų duomenimis, didžiausias šalies ūkio sukrėtimas vyko pirmaisiais 2020 m. pandemijos mėnesiais, tačiau jau 2020 m. gegužę ekonomika rodė stiprius atsigavimo ženklus ir padidėjusį vartotojų pasitikėjimą, o tų pačių metų rudenį sugriežtinus karantiną sumažėjo produkcija, vartotojų pasitikėjimas nukrito 4 procentais ir nedarbo lygis pakilo[23]. Tačiau kultūros ir kūrybinio sektoriaus detalesnę situaciją vertinti sunku, nes Valstybės duomenų agentūros ir Valstybinės mokesčių inspekcijos individualiai dirbančių asmenų duomenys pateikiami metų dažnumu[24]. Todėl tikslesnį sektoriaus vaizdą galime įvertinti tik iš bendrųjų šalies rodiklių, antrinių rodiklių kaip

[23] Finansų ministerijos 2020 m. ekonomikos apžvalgų duomenys. Prieiga: https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonomines-raidos-scenarijus/ekonomikos-apzvalgos
[24] Detalesnių duomenų Valstybės duomenų agentūros ir Valstybinės mokesčių inspekcijos darbuotojai negalėjo suteikti.

išmokamų prastovų pasiskirstymas, prielaidų apie sektoriaus veikėjų veiklą arba detalesnių tyrimų.

Būtent į šias problemas ir siekia atsakyti kitose šio tyrimo dalyse pateikiamos Lietuvos kultūros tarybos (LKT) ir partnerių KOG instituto ir Ekonominių inovacijų ir tyrimų (EKT) visuotinės apklausos ir tikslinių grupių diskusijų dalys.

II etapo I dalis. Fizinių ribojimų ir valstybės finansinių intervencijų, skirtų COVID-19 pandemijos pasekmėms mažinti kultūros ir kūrybiniame sektoriuose, analizė.

Pagrindiniai apibrėžimai, naudojami šioje ataskaitos dalyje

Tarybos finansavimo konkursuose dalyvaujančios organizacijos – organizacijos, kurios 2017–2022 m. dalyvavo Tarybos administruojamuose konkursuose finansavimui gauti.

Kultūros srities subjektai – kultūros ir kūrybinių industrijų sektoriui priklausančios organizacijos, įskaitant Tarybos finansavimo konkursuose dalyvaujančias organizacijas.

Ikipandeminis laikotarpis – laikotarpis iki 2020 m. vasario 26 d., kurio metu Lietuvoje dar nebuvo paskelbta ekstremalioji padėtis dėl COVID–19 pandemijos ir įvestas karantinas.

COVID–19 pandemijos laikotarpis – laikotarpis Lietuvoje nuo 2020 m. vasario 26 d. iki 2022 m. gegužės 1 d. – kai paskelbta ekstremalioji situacija dėl COVID–19 pandemijos plitimo[25];

Griežtas karantinas – pandemijos periodai kurių metu buvo stipriai apribotas asmenų ribojimas ir prekių ar paslaugų teikimas: 2020-03-16 – 2020-06-15 ir 2020-11-07 – 2021-04-26.

Atlaisvintas karantinas – pandemijos periodai tarp griežto karantino: 2020-06-16 – 2020-11-06 ir nuo 2021-04-26.

Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID–19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių planas – 2020 m. kovo mėn. LR Finansų ministerijos finansinių priemonių paketas skirtas lengvinti neigiamoms ekonominėms pasekmėms, kilusioms dėl COVID–19 pandemijos[26].

Fizinės pandemijos valdymo priemonės – ekstremaliosios situacijos dėl COVID–19 pandemijos Lietuvoje metu įvesti fiziniai ribojimai skirti sumažinti pandemijos plitimui.

Valstybės finansinės intervencijos – valstybės socialinės apsaugos mechanizmai, mokestinės lengvatos, finansinės bei kitos priemonės, įskaitant „Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID–19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių planą", skirtos pandemijos pasekmėms kultūros srityje mažinti**.**

2020–2022 m. krizės – šiuo laikotarpiu įvykusios Baltarusijos režimo vykdytos pilietinių judėjimų represijos, Baltarusijos sukelta migrantų krizė Lietuvos pasienyje, Rusijos karas Ukrainoje.

---

[25] LR Vyriausybė. 2020 m. vasario 26 d. Nutarimas dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo. Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/8feb1a7658a111eaac56f6e40072e018?jfwid=-3u6wuympw

[26] LR Finansų ministerija. 2020. Visuomenės sveikatos apsaugai ir šalies ekonomikai – 5 mlrd. Eurų. Priega: https://finmin.lrv.lt/lt/naujienos/visuomenes-sveikatos-apsaugai-ir-salies-ekonomikai-5-mlrd-euru ir https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/finansiniai-ir-ekonominiai-sprendimai-del-COVID–19

Įvadas

Koronaviruso pandemija, prasidėjusi 2020 m. pradžioje, netikėtai sukėlė daug iššūkių ne tik sveikatos apsaugos sektoriui, bet ir viešajam bei privačiajam sektoriams. Dėl sustojusio viešojo gyvenimo ir pandemijai suvaldyti taikytų įvairių apribojimų, daugelyje ekonomikos sričių sustabdytos įmonių veiklos. Ne išimtis ir kultūros sektorius, uždaryti kino teatrai, teatrai, muzikos koncertų salės, nutrauktas bilietų pardavimas – karantinas itin skaudžiai smogė kultūros ir kitose kūrybinėse srityse dirbantiems žmonėms.[27]

Kultūros sektoriaus teikiamos paslaugos, daugelyje pasaulio šalių, prasidėjus pandemijai buvo identifikuotos kaip nebūtinosios, todėl negalėjo būti teikiamos arba buvo stipriai apribotos. Kaip ir kitose ekonomikos srityse, dalis kultūrinių organizacijų bei individualių kūrėjų sugebėjo prisitaikyti prie beprecedentės situacijos ir toliau teikė paslaugas kitais būdais, pvz., nuotoliniu būdu. Pandemija paspartino technologinius pokyčius, o skaitmeninimas atnešė naudos ir suteikė galimybę gauti bent dalį planuotų pajamų. Taigi nepaisant patirtų neigiamų nuostolių, galima įžvelgti ir teigiamų pokyčių kai kuriose kultūros srityse: naujos filmų ir televizijos transliavimo paslaugų formos, virtualios bibliotekų paslaugos, virtualios meno parodos ir daugelis kitų paslaugų.[28]

2020 m. kultūros sektoriaus sukurta vertė siekė 912,5 mln. Eur, lyginant su ikipandeminiais 2019 m. (950,2 mln. Eur) sukurta pridėtinė vertė sumažėjo 37,7 mln. Eur – 4 proc.[29] Neigiamą poveikį pajuto įvairios kultūros sektoriaus sritys – individualūs asmenys ir didelės bei mažos organizacijos – dėl pandemijos ženkliai sumažėjo užsakymų, dalis suplanuotų veiklų buvo atidėtos arba visai atšauktos. Remiantis 2021 m. pabaigos AGATA[30] duomenimis, dėl pandemijos poveikio net 87 proc. kūrėjų neteko savo pagrindinių pajamų, o pajamos iš kolektyvinių licencijų už koncertus per pandemiją sumažėjo 71 proc.[31]

Atsižvelgiant į tai, kad kultūrinės ir kūrybinės industrijos susidūrė su dideliais ekonominiais iššūkiais dėl COVID–19 pandemijos, daugelyje pasaulio šalių, kaip ir Lietuvoje, buvo adaptuotos jau veikiančios ir (arba) sukurtos naujos valstybės paramos kultūros srities subjektams priemonės.

---

[27] Europos Parlamentas. 2020. COVID-19: parama kultūros sektoriui Prieiga: https://www.europarl.europa.eu/news/lt/headlines/society/20200423STO77704/COVID-19-parama-kulturos-sektoriui

[28] Pilotas.lt 2020. KULTŪRA ATSIVERIA VIRTUALIAI: Kviečia skaitmeniniai turai ir pažintys. Prieiga: https://pilotas.lt/2020/04/02/kultura/kultura-atsiveria-virtualiai-kviecia-skaitmeniniai-turai-ir-pazintys/

[29] Valstybės duomenų agentūra. 2022. Lietuvos švietimas ir kultūra (2022 m. leidimas): Kultūros ekonominiai rodikliai. Prieiga: https://osp.stat.gov.lt/lietuvos-svietimas-ir-kultura-2022/kultura/kulturos-ekonominiai-rodikliai

[30] AGATA - Lietuvos gretutinių teisių asociacija.

[31] Šaltinis: LR Kultūros ministerija. 2020. Subsidijos – platesniam savarankiškai dirbančių kultūros ir kūrybinių industrijų kūrėjų bei darbuotojų ratui. Prieiga:https://lrkm.lrv.lt/lt/naujienos/subsidijos-platesniam-savarankiskai-dirbanciu-kulturos-ir-kurybiniu-industriju-kureju-bei-darbuotoju-ratui

Antroje analizės „COVID–19 pandemijos ir kitų 2020–2022 m. krizių įtaka kultūros sričiai" dalyje bus fokusuojamasi į kultūros ir kūrybiniame sektoriuose pandemijos pasekmėms mažinti skirtus fizinius ribojimus ir valstybės finansines intervencijas.

Tyrimo tikslai[32]:

1. Įvertinti taikytų valstybės fizinių pandemijos valdymo priemonių įtaką kultūros ir kūrybiniam sektoriams skirtingomis COVID–19 pandemijos fazėmis (griežto ir atlaisvinto karantino periodais).
2. Įvertinti pandemijos laikotarpiu taikytų valstybės finansinių intervencijų Kultūros srities subjektų finansinei ir ekonominei situacijai ir veikloms visumą.

Tyrimo uždaviniai:

1. Aprašyti ir įvertinti Kultūros srities subjektams (juridiniams asmenims) ir kultūros ir meno kūrėjams (fiziniams asmenims) suteiktos finansinės paramos per valstybės finansines intervencijas COVID–19 pandemijos plitimo pasekmėms mažinti visumą.
2. Palyginti Lietuvoje pandemijos metu vyravusią situaciją kultūros ir kūrybiniuose sektoriuose su užsienio šalių situacija.
3. Palyginti Lietuvoje Kultūros srities subjektams ir kultūros ir meno kūrėjams taikytas valstybės finansines intervencijas COVID–19 pandemijos plitimo pasekmėms mažinti su kitais Lietuvos ūkio sektoriais.
4. Aprašyti COVID–19 pandemijos laikotarpiu vyriausybės įgyvendintas fizines pandemijos valdymo priemones Kultūros srities subjektams.

Analizė rengiama taikant kiekybinį duomenų rinkimo metodą ir analizuojant statistinę duomenų informaciją, laikotarpiu nuo 2020 m. iki 2022 m.

[32] Tyrimo tikslai ir uždaviniai formuluojami remiantis Lietuvos kultūros tarybos užsakymu – technine tyrimo specifikacija.

COVID–19 pandemijos laikotarpiu taikytos valstybės finansinės intervencijos Kultūros srities subjektams

Prasidėjus pandemijai, buvo sujaukti visi metų planai įvairių sričių kultūros sektoriaus atstovams Lietuvoje. Sustojo didžioji dalis kūrybinių darbų, projektų, renginių, filmų gamyba ir kitos veiklos[33]. Tiek individualūs kūrėjai, tiek organizacijos nekantriai stebėjo kintančią situaciją bei valstybės sprendimus, kurie leistų vėl vykdyti veiklas. Šiame skyriuje analizuojamos valstybės taikytos finansinės paramos priemonės (kompensacijas, paskolas ir kitus instrumentus, subsidijas), kuriomis siekta mažinti pandemijos plitimo pasekmes kultūros srities subjektams.

Ekonomikos skatinimas

Lietuvoje 2020 m. kovo mėn. buvo patvirtintas ekonomikos skatinimo paketas, kuriame didžiausias dėmesys skirtas ekonomikos, nukentėjusios dėl koronaviruso sukeltų padarinių, skatinimui – darbo vietų ir įmonių likvidumo išsaugojimui. Visų priemonių įgyvendinimui skirta 10 proc. nuo šalies bendrojo vidaus produkto (BVP), tai sudaro 5 mlrd. Eur, iš kurių virš 1 mlrd. Eur skirta ekonomikos skatinimui[34] Šiame ekonomikos skatinimo pakete numatyta išplėsti ir papildomai skirti lėšų Meno kūrėjų socialinės apsaugos programai (žr. skyriuje Meno kūrėjų socialinė apsauga), kuriai skirta 0,8 mln. Eur iš valstybės biudžeto ir skolintų lėšų.[35] Tačiau tai nėra vienintelė priemonė, kuria buvo skatinamas šalies ekonomikos, kultūros srities, atsigavimas.

Prasidėjus COVID–19 pandemijai, finansinę paramą Lietuvos juridiniams ir individualia veikla užsiimantiems fiziniams asmenims teikė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – EIMIN), kuri taikė tokias finansines priemones kaip kompensacijos, paskolos, subsidijos ir kiti instrumentai. Remiantis viešai pateikiamais duomenimis[36], 2020 m. EIMIN iš viso suteikė 107,4 mln. Eur (42,5 tūkst. unikalių įmonių) nukentėjusiems verslams, o 2021 m. teikus subsidijas ir individualia veikla užsiimantiems fiziniams asmenims – 295,2 mln. Eur (53,5 tūkst. unikalių įmonių ir fizinių asmenų) paramą nuo koronaviruso pandemijos sukeltoms pasekmėms. 2020 m. kultūros ir kūrybiniam sektoriui suteikta parama siekė virš 4 mln. Eur (iš viso 1 559 unikalios įmonės) ir 2021 m. – virš 21

[33] LR Kultūros ministerija. 2021. Kultūros ministerijos 2020 m. veiklos ataskaita. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/uploads/lrkm/documents/files/KM%202020%20m_%20veiklos%20ataskaita%20(redaguota).pdf
[34] LR Finansų ministerija. 2020. Visuomenės sveikatos apsaugai ir šalies ekonomikai – 5 mlrd. Eurų. Prieiga: https://finmin.lrv.lt/lt/naujienos/visuomenes-sveikatos-apsaugai-ir-salies-ekonomikai-5-mlrd-euru
[35] LR Finansų ministerija. 2020 m. Gruodžio 9 d. Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių planas. Prieiga: https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/VPA20201209_Covid_planas.pdf
[36] LR Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Subsidijų nukentėjusiems nuo COVID-19 duomenys. Prieiga: Lietuvos atvirų duomenų portalas | Subsidijos nukentėjusiems nuo COVID-19 (data.gov.lt)

mln. Eur (iš viso 3963 fiziniai asmenys - 1,49 mln. Eur (iš jų grąžinta 31,7 tūkst. Eur[37]); ir 859 unikalios įmonės – 19,48 mln. Eur) paramą.

1 lentelė. Ekonomikos skatinimo priemonės kultūros ir kūrybiniam sektoriui 2020 – 2021 metais. Šaltinis: Lietuvos atvirų duomenų portalas: Subsidijos nukentėjusiems nuo COVID-19.

2020 m.	2021 m.
1 559	4 822
4,2 proc. visų paramos gavėjų	9 proc. visų paramą gavusių įmonių
4 062 125 Eur	20 974 306 Eur
3,8 proc. visų paramos skirtų lėšų	7,1 proc. visų paramos skirtų lėšų

Iš viso EIMIN kultūros srities subjektams 2020 m. ir 2021 m. skirta parama sudarė 6,2 proc. visų paramos skirtų lėšų – 25,04 mln. Eur.[38]

Kultūros ministerija

2020 m. kultūros sričiai, nukentėjusiai nuo COVID–19 protrūkio, pagalbą teikė ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Kultūros ministerija). Per 2020 m., Kultūros ministerija iš viso skyrė 58,8 mln. Eur, iš kurių buvo panaudota 94,9 proc. (55,8 mln. Eur) lėšų dalies[39]. Šios lėšos buvo paskirstytos taip:

1 lentelė. Lietuvos kultūros ministerijos skirtos ir panaudotos lėšos 2020 m.[40] Šaltinis: Lietuvos finansai.

Priemonė	Skirtos lėšos, Eur	Panaudotos lėšos, Eur
Išplėsti Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos nuostatas ir skirti šiai programai įgyvendinti papildomų lėšų.	800 tūkst. Eur	689 tūkst. Eur
Spartinti investicijų programas.	57,9 mln. Eur	55 mln. Eur
Užtikrinti ekstremaliosios situacijos valdyme dalyvaujančių valstybės institucijų papildomų išlaidų, įskaitant darbuotojų atlyginimų priedus, finansavimą.	50 tūkst. Eur	50 tūkst. Eur

[37] Suteikti Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenys. Skaičius pagal deklaruotas KKS kaip pagrindines veiklas.
[38] Duomenys apskaičiuoti pagal kultūros 4 lygio EVRK kodus (taip, kaip nurodyta 1 Priede).
[39] LR Finansų ministerija. 2020. COVID-19 Suplanuotų lėšų panaudojimas pagal priemones ir asignavimų valdytojus. Prieiga: https://ataskaitos.lietuvosfinansai.lt/selfserv/sense/app/f0bf383b-a008-4597-9ea8-ff7540adfda8/sheet/d901dee5-8131-4b56-a76b-26e8eef4e932/state/analysis
[40] Į šią sumą įtraukiamos visos Kultūros ministerijos COVID-19 pasekmių mažinimo priemonių lėšos nepriklausomai nuo jų paskirties: veiklų vystymui, infrastruktūros gerinimui, meno kūrėjų gerovei užtikrinti ir kita.

2020 m. didžiausia dalis lėšų buvo paskirtos investicijų programų skatinimo priemonei. Į šią priemonę taip pat įeina Kultūros ministerijos kultūros srities projektų finansavimas per jai pavaldžias institucijas – Lietuvos kultūros tarybą ir Lietuvos kino centrą.

2021 m. lėšų, skirtų kultūros sektoriui, suma buvo 91,9 proc. mažesnė – 4,77 mln. Eur, bet įgyvendintų priemonių skaičius dukart didesnis – 7 priemonės – nei 2020 m.[41] Iš viso panaudotų lėšų dalis – 4,57 mln. Eur (95,8 proc.). Šios lėšos buvo paskirstytos taip:

2 lentelė. Lietuvos kultūros ministerijos skirtos ir panaudotos lėšos 2021 m. Šaltinis: Lietuvos finansai.

Priemonė	Skirtos lėšos, Eur	Panaudotos lėšos, Eur
Efektyvinti kultūros politikos formavimo funkciją, užtikrinant tvarų kultūros lauko aplinkos kūrimą.	50 tūkst. Eur	50 tūkst. Eur
Finansuoti architektūros, cirko, dailės, dizaino, fotografijos, literatūros, muzikos, šokio, tarpdisciplininio meno ir teatro raidą bei sklaidą skatinančius projektus.	2,5 mln. Eur	2,4 mln. Eur
Pristatyti visuomenei Lietuvos ir užsienio šiuolaikinio meno tendencijas ir meno raidos įvairovę, užtikrinti Šiuolaikinio meno centro veiklą.	18 tūkst. Eur	18 tūkst. Eur
Pristatyti visuomenei valstybės teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybinės veiklos programas ir užtikrinti valstybinių teatrų ir koncertinių įstaigų veiklą.	868 tūkst. Eur	868 tūkst. Eur
Užtikrinti Kultūros ministerijos įsteigtų saugomų vietovių direkcijų veiklą, vykdyti jų priežiūrą, stebėseną, tobulinti teisinį reglamentavimą.	5 tūkst. Eur	5 tūkst. Eur
Užtikrinti muziejų veiklą, vykdyti muziejų ir archyvų priežiūrą, stebėseną, tobulinti teisinį reglamentavimą.	326 tūkst. Eur	326 tūkst. Eur
Vykdyti Meno kūrėjų socialinės apsaugos programą.	1 mln. Eur	879 tūkst. Eur

[41] LR Finansų ministerija. 2022. Suplanuotų lėšų panaudojimas pagal asignavimų valdytojus. Prieiga: https://ataskaitos.lietuvosfinansai.lt/selfserv/sense/app/f0bf383b-a008-4597-9ea8-ff7540adfda8/sheet/d901dee5-8131-4b56-a76b-26e8eef4e932/state/analysis

2021 m. didžiausia suma buvo paskirstyta architektūros, cirko, dailės, dizaino, fotografijos, literatūros, muzikos, šokio, tarpdisciplininio meno ir teatro raidą bei sklaidą skatinančių projektų finansavimui.

Remiantis Kultūros ministerijos 2021 m. veiklos ataskaita, 2021 m. valstybės biudžete buvo papildomai numatytos lėšos besitęsiančios COVID–19 pandemijos padariniams švelninti – Lietuvos kultūros tarybos remiamų projektų, kurių įgyvendinimas dėl COVID–19 pandemijos nusikėlė į 2021 m. finansavimo užtikrinimui (2,5 mln. Eur) ir Kultūros ministerijai pavaldžių įstaigų bazinių poreikių finansavimui dėl numatomo mažesnio nei įprastai pajamų surinkimo apribojus kultūros paslaugų teikimą (iš viso 5 mln. Eur).

Pritartus Kultūros ministerijos siūlymui biudžetinėms kultūros įstaigoms numatyti papildomi 1,8 mln. Eur darbo užmokesčiui. Valdymo srities 2021 m. biudžetas didėjo ir dėl skirto papildomo finansavimo siekiant didinti kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokestį. 2021 m. valstybės biudžete buvo numatytos papildomos 5,8 mln. Eur lėšos kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčio didinimui.[42]

Taigi viso pandemijos laikotarpio metu buvo dedamos pastangos, kad COVID–19 pandemijos sukelti padariniai kultūros sričiai ir joje dirbantiems žmonėms turėtų kuo mažesnę įtaką. Per 2020–2021 m. Iš viso Kultūros ministerijos suteikta parama nuo COVID–19 pandemijos nuostolius patiriančiam kultūros sektoriui per 2020 ir 2021 m. siekė 63,55 mln. Eur. Visa tai užtikrino sektoriaus gyvybingumą ir galimybes veikti kultūros sektoriui ypač sudėtingu pandeminiu laikotarpiu.

Lietuvos kultūros tarybos finansavimas

Įgyvendinant Vyriausybės ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID–19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių planą (Priemonės pandemijos pasekmėms mažinti 2020 m.[43]) buvo skiriamas Lietuvos kultūros tarybos finansavimas (kuris buvo gaunamas per Kultūros ministeriją). Toliau pateikiama **bendra Lietuvos kultūros tarybos finansavimo, įskaitant priemones COVID–19 pandemijos padariniams mažinti, apžvalga.**

Pandemijai prasidėjus, Kultūros taryba paruošė nuoseklų planą kultūros ir meno dalyviams palengvinti jų patiriamus sunkumus susijusius su įvestu griežtu karantinu – įvestais judėjimo ir veiklos apribojimais. Jie apėmė – tiek finansines, tiek nefinansines priemones individualiems kūrėjams ir organizacijoms.

---

[42] LR Kultūros ministerija. 2022. Kultūros ministerijos 2021 m. veiklos ataskaita. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/uploads/lrkm/documents/files/KM%202021%20m_%20ataskaita.pdf

[43] LR Kultūros ministerija. 2020. Mažinant koronaviruso (COVID-19) pasekmes, kultūros sektoriui jau skirta daugiau kaip 30 mln. eurų. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/lt/naujienos/mazinant-koronaviruso-COVID–19-pasekmes-kulturos-sektoriui-jau-skirta-daugiau-kaip-30-mln-euru

Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID–19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių planui įgyvendinti Lietuvos kultūros tarybai paskirtos papildomos 16,35 mln. Eur COVID–19 lėšos. Kultūros tarybos finansavimas susideda iš pagrindinių, Kultūros tarybai priklausančių lėšų: kultūros rėmimo fondo – virš 22 mln. Eur bei „Tuščios laikmenos" lėšų – 750 tūkst. Eur. ir papildomų COVID–19, Vyriausybės priemonių plane numatytų lėšų – 16,35 mln. Eur. Bendra suma siekė beveik 40 mln.[44] Eur. Lietuvos kultūros tarybos taikomos priemonės pandemijos pasekmėms kultūros srityje mažinti apima platų spektrą nuo skubios pagalbos iki ilgalaikės kūrybinės veiklos palaikymo ir tęstinumo užtikrinimo. Žvelgiant bendriau, šios lėšos buvo paskirstytos taip:

3 lentelė. Įgyvendintos Lietuvos kultūros tarybos finansinės priemonės mažinti su pandemija susijusioms pasekmėms kultūrai ir menui.

Metai	Priemonės pavadinimas	Komentaras
2020	Vienkartinės kompensacinės išmokos savarankiškai dirbantiems meno kūrėjams	799 vnt. skirtų išmokų (iš viso 750 tūkst. Eur). Pirmą ir vienintelį kartą taikyta priemonė – Taryba įprastai vienkartinių išmokų nemoka. Šiai priemonei skirtos išmokos nebuvo paskirstytos ir papildomų COVID-19 lėšų, tačiau tai galima laikyti kaip COVID priemonę.
2020	Stipendijos	Iš visų Kultūros tarybos lėšų papildomai paskirtas finansavimas 1930 individualioms stipendijoms (3,474 mln. Eur)
2020	Projektai	Finansavimas paskirstytas **papildomai** 796 organizacijų projektams (11,627 mln. Eur), iš kurių, pagal programą „Kultūros ir meno organizacijų naujų produktų ir (ar) paslaugų kūrimas" papildomai finansuoti 512 projektai – skirta 8,62 mln. Eur.
2020	Atšauktų renginių nuostolių kompensavimas	Pradėtos mokėti subsidijos atšauktų renginių Lietuvoje ir užsienyje organizatorių nuostoliams padengti. 66 organizacijoms, kurios dėl pandemijos turėjo atšaukti ar perkelti renginius, išmokėta virš 598 tūkst. Eur susidariusiems nuostoliams padengti.
2020	Paskirta papildoma injekcija paviljonui Venecijos bienalėje	Paviljonui Venecijos bienalėje buvo skirta 50 tūkst. Eur.

[44] LR Kultūros ministerija. 2020. Mažinant koronaviruso (COVID-19) pasekmes, kultūros sektoriui jau skirta daugiau kaip 30 mln. eurų. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/lt/naujienos/mazinant-koronaviruso-COVID–19-pasekmes-kulturos-sektoriui-jau-skirta-daugiau-kaip-30-mln-euru

Kalbant apie konkrečias **priemones**, galima išskirti individualias stipendijas.[45] Iš viso 2020 m. Kultūros taryba papildomai finansavo 1 930 individualias stipendijas, vien tik COVID–19 lėšos padengė 7,4 karto daugiau individualių stipendijų nei skirtas finansavimas per visus 2019 m. (262 individualių stipendijų). Paskirstyta suma siekė virš 3,47 mln. Eur. Didžiausia dalis papildomo stipendijų biudžeto, 916,2 tūkst. Eur, paskirta muzikos srities profesionalams, kurių veikla (koncertai, renginiai) buvo viena labiausiai paveiktų koronaviruso pandemijos metu, likusi dalis – dailės (599,4 tūkst. Eur), literatūros (516,6 tūkst. Eur), teatro (514,8 tūkst. Eur) srities profesionalams.

Iš visų Kultūros tarybos įgyvendintų priemonių mažinti su pandemija susijusioms pasekmėms kultūros srityje, galima išskirti šias:

- Sustabdytos programos, kurios savo veiklų nebegalėjo įgyvendinti dėl pandemijos apribojimų;
- Finansavimas nukreiptas kūrėjų stipendijoms;
- Išmokėtos subsidijos kūrėjams;
- Supaprastintas teikiamų paraiškų ir prašymų procesas (įgyvendintas elektroninių formų pildymas);
- Pratęsti finansavimo sutarčių terminai;
- Išplėstos konsultacijos projektų vykdytojams.

Iš gautų COVID–19 lėšų:

- Inicijuota nauja programa „Kultūros ir meno organizacijų naujų produktų ir (ar) paslaugų kūrimas" (ši programa skatino organizacijas veikti karantino laikotarpiu, vykdyti veiklas, kurias leidžia karantinas, pvz., skaitmeninti veiklas, kurti naujus produktus);
- Kompensuoti atšaukti renginiai (66 organizacijoms išmokėti 598 tūkst. Eur);
- Didintas finansavimas projektų konkursuose (be 1 631 vnt. įprastai finansuotų paraiškų, papildomai finansuotos 796);
- Inicijuoti papildomi stipendijų konkursai (be 432 įprastų skirtų stipendijų, papildomai asmenims skirtos 1 930 stipendijos);
- Paviljonui Venecijos bienalėje buvo skirta 50 tūkst. Eur.
- Taryba užsakinėjo papildomas paslaugas iš kultūrinės žiniasklaidos (inicijuotas 36 originalių straipsnių publikavimas bendradarbiaujant su Kultūros periodinių leidinių asociacija).

Remiantis Lietuvos kultūros tarybos duomenimis, pandeminiais metais (2020 m.) iš viso buvo pateiktos 5 486 projektų paraiškos. Iš jų, 796 projektai buvo finansuoti COVID–19

[45] Lietuvos kultūros taryba. 2020 m. Priemonės pandemijos pasekmėms mažinti. Prieiga: https://www.ltkt.lt/apie-ltkt/2020-m-priemones-pandemijos-pasekmems-mazinti/parama-kurejams

lėšomis ir 1 631 projektai kitomis lėšomis. Iš viso finansuota 44,24 proc. projektų (2 427 projektai).

1 pav. Pateiktų projektų paraiškų skaičius, vnt., 2017–2021 m. | 2 pav. Finansuotų projektų skaičius, vnt., 2017–2021 m. Šaltinis: Lietuvos kultūros taryba

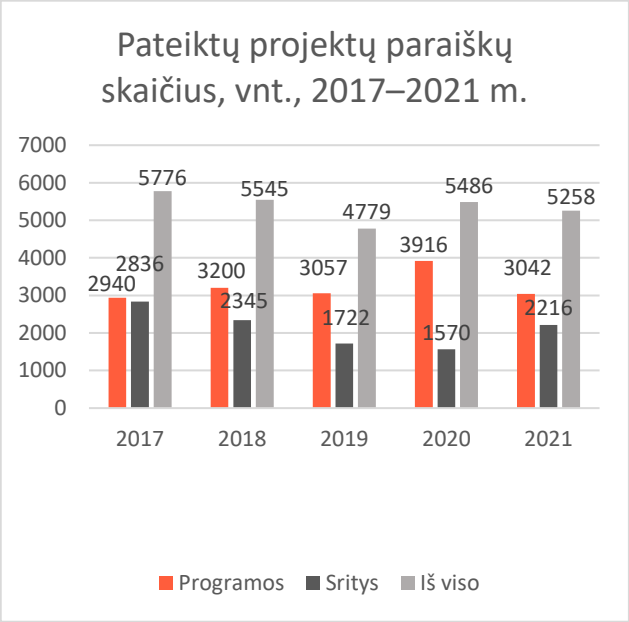

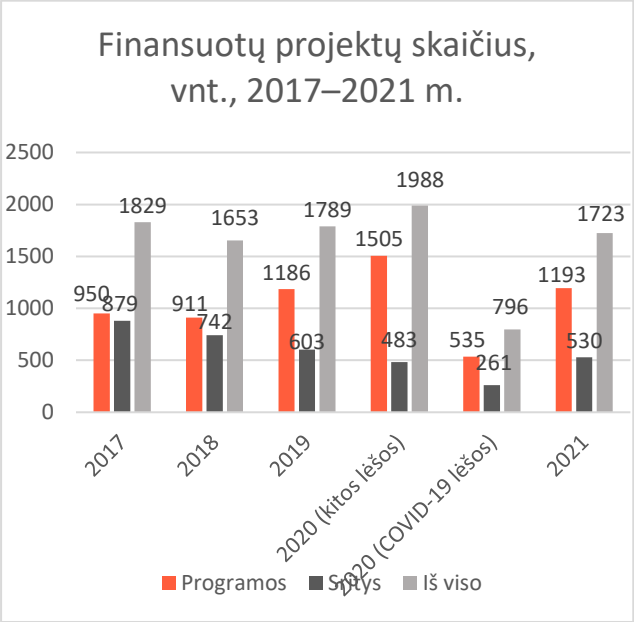

Per 2020 m. skirtos lėšos sudarė beveik dvigubai didesnį kultūros finansavimą nei ikipandeminiais metais dėl skirto papildomo COVID-19 finansavimo. 2017–2019 m. organizacijų kultūriniams projektams finansuoti buvo vidutiniškai skirta 16,5 mln. Eur, o 2020 m. suma išaugo iki 28,2 mln. Eur, iš kurių 11,6 mln. Eur buvo COVID-19 lėšos. Tačiau nei vienais metais skirta suma nesiekė prašomos finansuoti sumos. Įdomu tai, kad pandemijos piko metais (2020 m.) prašoma finansuoti suma buvo mažiausia, palyginti su ikipandeminiais (2017–2019 m.) metais.

3 pav. Prašoma finansuoti suma, mln. Eur, 2017–2021 m. | 4 pav. Skirta suma, mln. Eur, 2017–2021 m.

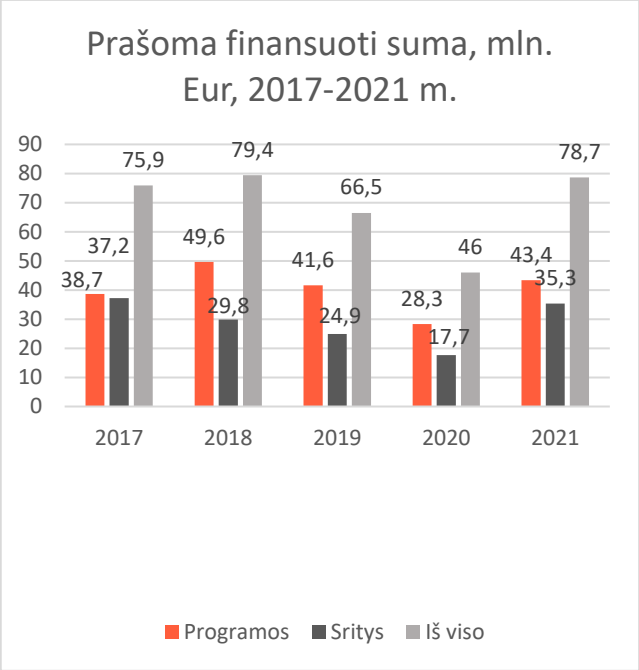

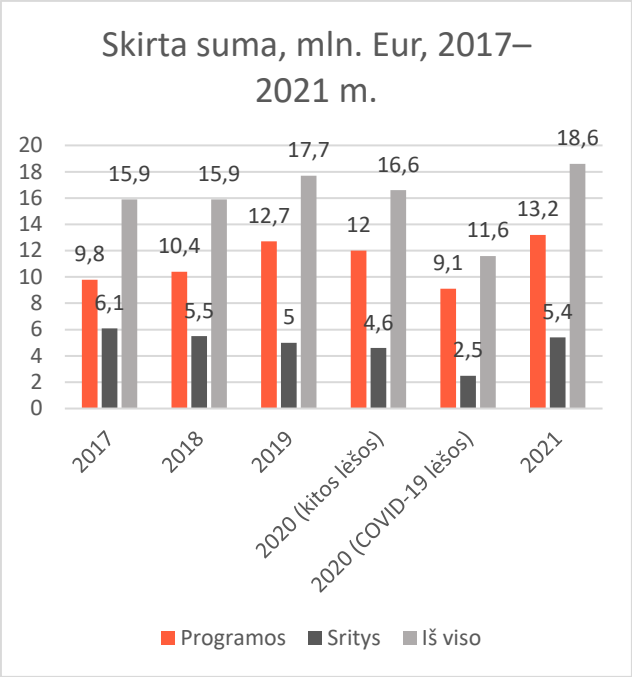

2020 m. pateiktų paraiškų stipendijai gauti skaičius buvo didesnis nei bet kuriais kitais ikipandeminiais metais (2017–2019 m.). Iš viso buvo pateikta net 4674 paraiškos, iš kurių COVID lėšomis paskirtos 1 930 stipendijos ir 477 stipendijos iš kitų lėšų. Bendrai 2020 m. paskirta 34,6 proc. daugiau stipendijų (2 407 stipendijos) nei visais ikipandeminiais (2017–2019 m.) metais – 1 574 stipendijos.

Tuo tarpu stipendijų finansavimas 2020 m. laikotarpiu sudarė 3,7 karto didesnę sumą – 5,1 mln. Eur, iš kurių 68 proc. (3,4 mln. Eur) sudarė COVID–19 lėšos. 2021 m. skirtų stipendijų suma buvo 71 proc. didesnė (2,36 mln. Eur) nei 2019 m (žr. 4 lentelę). Skirtos finansinės priemonės 2021 m. pradėjo mažėti, kadangi tuo metu jau buvo pereinamoji pandemijos fazė (prasidėjo vakcinacija, draudimai paslaugų teikimui ir judėjimo apribojimai buvo švelnesni) ir daugiau nebuvo skirtas papildomas COVID–19 finansavimas konkursas, tad ir priemonių poreikis nebuvo toks didelis kaip 2020 m.

4 lentelė. Tarybos stipendijų konkursų suvestinė 2017–2021 metais. Šaltinis: Lietuvos kultūros taryba

Metai		Finansuotos edukacinės stipendijos	Finansuotos individualios stipendijos, vnt.	Skirta suma, mln. Eur
2017		240	227	1,07
2018		296	247	1,50
2019		299	262	1,54
2020	**kitos**	45	432	1,62
	COVID lėšos		1930	3,47
2021			925	2,36

Remiantis Valstybės duomenų agentūros duomenimis[46], galima pastebėti, kad 2017–2019 m. laikotarpiu kultūrinių veiklų apyvarta augo, tačiau 2020 m. COVID–19 pandemijos metu apyvarta šiek tiek nukrito – siekė 1,29 mln. Eur ir buvo 22,4 proc. mažesnė nei 2019 m. Priešingai nei 2020 m., antraisiais pandemijos metais (2021 m.) apyvarta išaugo – siekė 1,62 mln. Eur ir buvo didesnė nei bet kuriais ikipandeminiais (2017–2019 m.) metais.

5 pav. Kultūrinių veiklų apyvarta, mln. Eur, 2017–2021 m.[47] Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

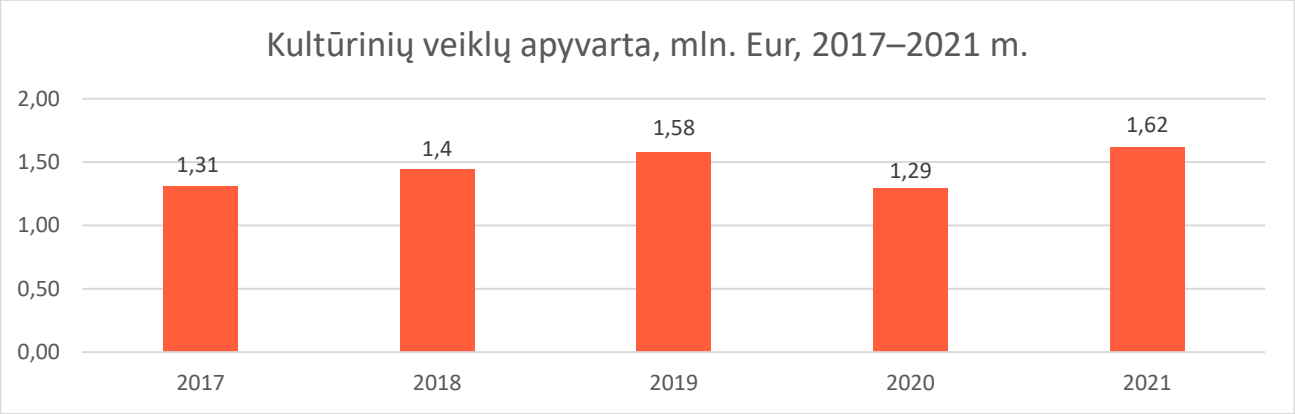

Analizuojant duomenis pagal atskiras ekonomines kultūros veiklos rūšis, kiekvienos veiklos apyvarta nuo 2020 m. iki 2021 m. išaugo. Bendrai visais analizuotais metais daugiausia apyvartos sukurta informacijos ir ryšių srityje.

6 pav. Apyvarta pagal ekonominių kultūros veiklos rūšių sekcijas, tūkst. Eur, 2017–2021 m.[48] Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

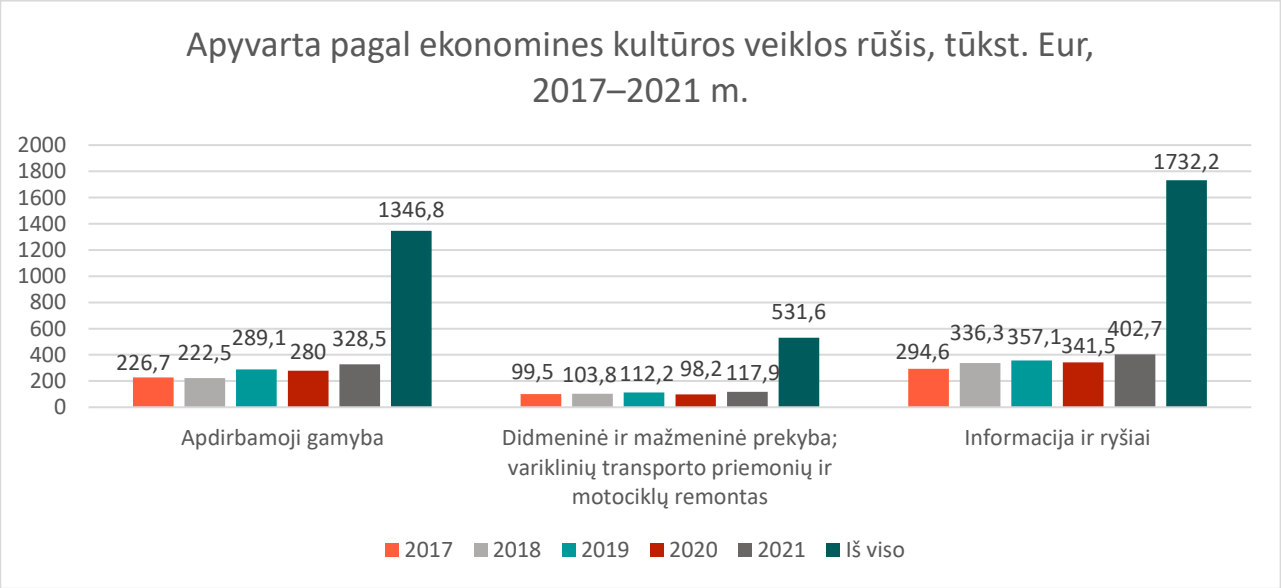

[46] Valstybės duomenų agentūra. Verslo struktūros rodikliai: Apyvarta (nefinansinių įmonių). Prieiga: https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=bc906b99-aa97-455c-a7a6-55ff59f7964d
[47] Apyvarta apskaičiuota remiantis 1 priede nurodytais EVRK kodais
[48] Apyvarta apskaičiuota remiantis 1 priede nurodytais EVRK kodais

7 pav. Apyvarta pagal ekonomines kultūros veiklos rūšis, tūkst. Eur, 2017–2021 m.[49] Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

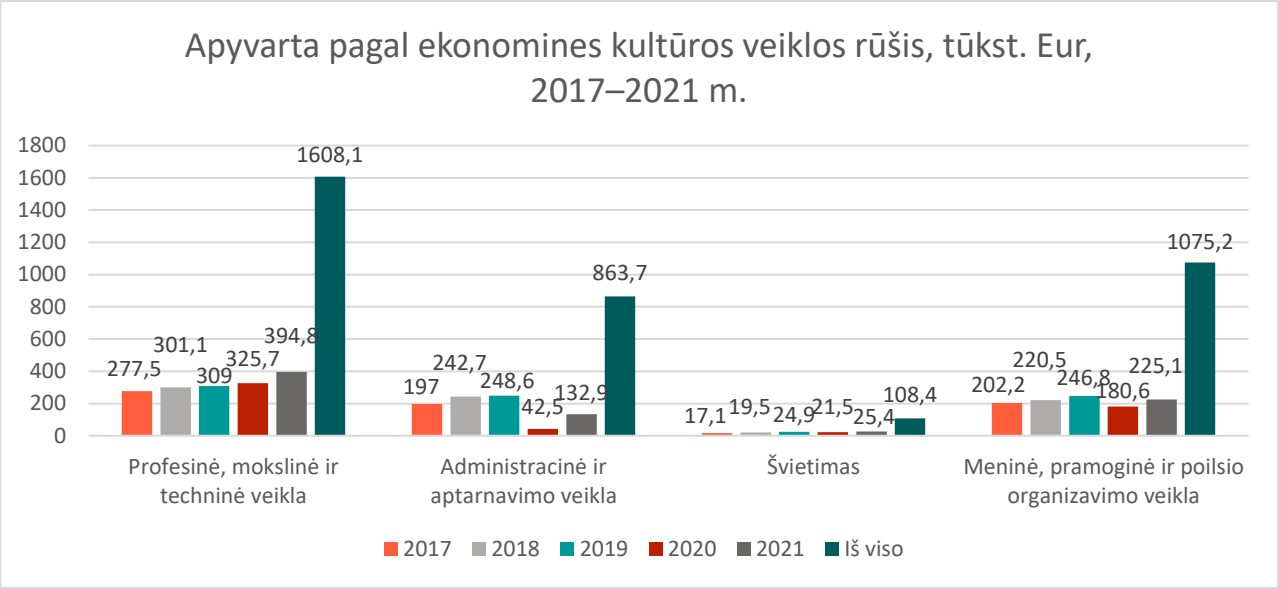

2021 m. iš viso buvo virš 29,4 tūkst. kultūros ir kūrybinio sektoriaus įmonių – 1,8 proc. punktais daugiau nei 2020 m. Nuo 2017 m. šis skaičius išaugo 21,4 proc.

8 pav. Kultūros ir kūrybinio sektoriaus įmonių skaičius, tūkst., 2017–2021 m.[50] Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Veikiančių įmonių (nefinansų įmonių) skaičius.

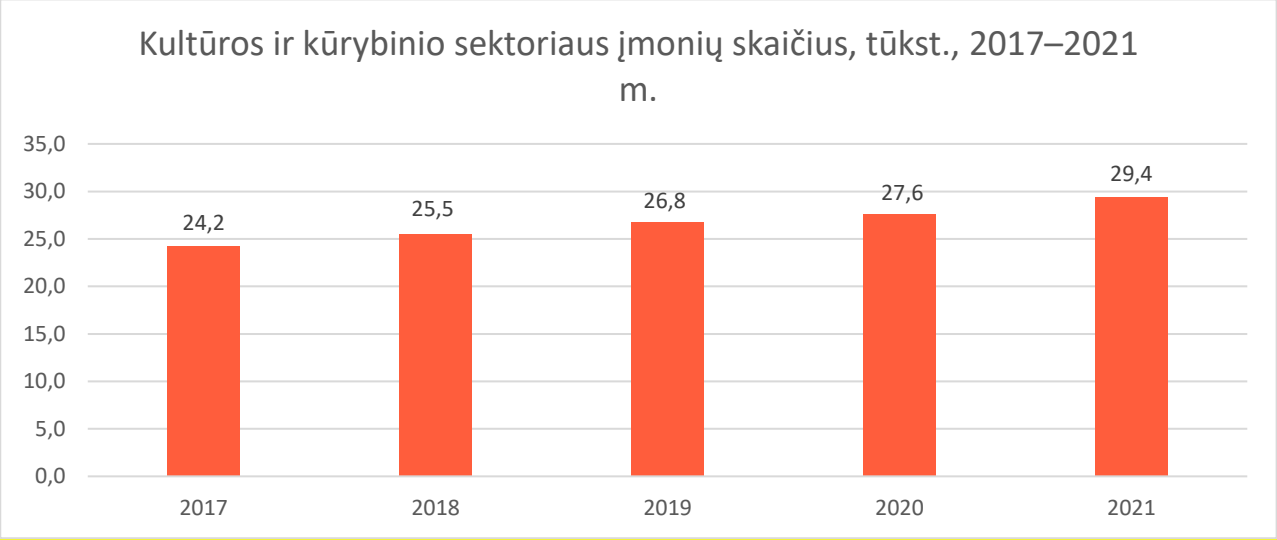

Apibendrinant, COVID–19 pandemija 2020–2021 m. nulėmė įvairaus spektro priemonių įgyvendinimą Lietuvos kultūros taryboje, iš kurių projektų paraiškoms ir stipendijoms skirtas finansavimas tapo viena iš pagrindinių priemonių mažinti su pandemija susijusiems sunkumams kultūros srityje. Lyginant su

[49] Apyvarta apskaičiuota remiantis 1 priede nurodytais EVRK kodais
[50] Skaičius apskaičiuotas remiantis 1 priede nurodytais EVRK kodais. Pastaba: pagal apibrėžimą įtraukiami ir ekonomine veikla užsiimantys fiziniai asmenys. Be to, neskaičiuojamos viešosios įstaigos, kurios veiklos sąnaudas padengia puse ir mažiau uždirbtų pajamų (pvz., valstybės kultūros įstaigos).

ikipandeminiu laikotarpiu, finansavimas kultūros iniciatyvoms išaugo beveik dvigubai. Iš jų beveik visos lėšos suteiktos 2020 m., per pandemijos piką. Tuo pačiu laikotarpiu buvo suteiktos papildomos konsultacijos ir paprastinama skubios pagalbos priemonėms teikiamų paraiškų ir prašymų tvarka, projektų vykdytojams ir individualiems asmenims suteikta galimybė lengviau teikti paraiškas, kurtos naujos programos, atsižvelgiančios į naują – pandemijos – realybę, ir teikiama papildoma parama atskiroms kultūros sritims, organizacijoms ir kūrėjams.

Papildomas Lietuvos kino centro projektų finansavimas

Siekdamas skatinti šalies kino srities vystymąsi ir palaikyti lietuvišką kino industriją, Lietuvos kino centras kasmet skiria finansavimą kino projektams. Finansavimas skiriamas, pateiktiems projektams, atitinkantiems Kino įstatyme ir Filmų parengiamųjų ir gamybos darbų valstybinio finansavimo taisyklėse nustatytus kriterijus.[51]

Įgyvendinant Vyriausybės ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID–19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių planą (Priemonės pandemijos pasekmėms mažinti 2020 m.[52]) buvo skiriamas papildomas Lietuvos kino centro finansavimas (toliau – LKC), kuris taip pat buvo Kultūros ministerijos skirto finansavimo dalis. Toliau pateikiama **bendra Lietuvos kino centro projektų finansavimo, įskaitant priemones COVID–19 pandemijos padariniams mažinti, apžvalga.**

Iš viso LKC 2020 m. kino industrijos vystymo įvairioms priemonėms paskirstė **6,2 mln. Eur**, kurie buvo skirti kaip papildoma valstybės parama nuo COVID–19 pandemijos nukentėjusiam kino sektoriui. Parama skirta kino gamybos projektams, stipendijoms, kino kultūros renginiams Lietuvoje, kino teatrams ir kino filmų platintojams, papildomai skirta lėšų naujiems televizijos ir kino produktams kurti.

63 naujiems TV ir kino projektams buvo paskirstyta 2,7 mln. Eur parama. Dėl darbų filmavimų aikštelėse suvaržymų papildomą paramą gavo ir 28 jau gamyboje esantys projektai, kuriems papildomai buvo skirta 475 tūkst. Eur suma.

Dėl koronaviruso dalis kino renginių buvo perkelti, kiti gerokai sumažino planuotų renginių skaičių, keitė formą. Kiti įprastas sales perkėlė į interneto platformas. Įvertinus papildomą poreikį nenumatytosioms ir administracinėms išlaidoms, 2020 m. kino renginiams – 21 projektui – buvo papildomai skirta 88,2 tūkst. Eur.

[51] Lietuvos kino centras. Valstybinis kino finansavimas. Prieiga: https://www.lkc.lt/finansavimas
[52] LR Kultūros ministerija. 2020. Mažinant koronaviruso (COVID-19) pasekmes, kultūros sektoriui jau skirta daugiau kaip 30 mln. eurų. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/lt/naujienos/mazinant-koronaviruso-COVID–19-pasekmes-kulturos-sektoriui-jau-skirta-daugiau-kaip-30-mln-euru

Dalis papildomo finansavimo lėšų buvo išdalintos individualioms stipendijoms, skirtoms kurti filmų scenarijus, rengti publikacijas ir tyrimus kino tema. 118 tūkst. Eur suma buvo padalinta 48 stipendininkams.

Nukentėjo ir vidutiniškai trijų šimtų tūkstančių lankytojų kiekvieną mėnesį sulaukdavę kino teatrai, sustojo ir kino filmų platinimas. Siekiant sumažinti COVID–19 pandemijos sukeltus nuostolius, kurie susidarė apribojus kino teatrų ir kino platintojų veiklą, LKC paskirstė vienkartines dotacijas. Bendras šios valstybės pagalbos priemonės biudžetas 2,8 mln. Eur. Parama pasiekė 18 kino teatrų, valdančių 71 kino ekraną visoje Lietuvoje, jiems išdalinta 2,24 mln. Eur, ir 12 filmų platinimo įmonių, kurioms skirta 560 tūkst. Eur.

5 lentelė. LKC paskirstyta parama. Šaltinis: Lietuvos kino centras

Metai	Lietuvos kino centras, Eur	COVID lėšos, Eur
2017	4 619 000	-
2018	6 423 000	-
2019	6 431 000	-
2020	6 441 000	6,2 mln.

2020 m. LKC administruojant iki šiol didžiausią istorijoje biudžetą[53] – apie 12,7 mln. Eur (apie 6,5 mln. Eur numatytų valstybės biudžeto asignavimų kaip „bazinis" LKC biudžetas ir papildomai skirta 6,2 mln. Eur parama kino sektoriui karantino pasekmėms sumažinti), lėšos sudarė dvigubai didesnį finansavimą nei ikipandeminiais metais. 2017–2019 m. projektams finansuoti buvo vidutiniškai skirta 5,8 mln. Eur, kai 2020 m. suma padidėjo 119 proc. (iki 12,7 mln. Eur).

Kadangi, kaip papildoma pagalbos priemonė, COVID–19 pandemijos padariniams mažinti, 2020 m. buvo skirta daugiau papildomų lėšų filmų gamybai, pastebima, jog 2021 m. buvo sukurta daugiau filmų negu buvo planuota – iš viso buvo sukurti 43 ilgametražiai ir trumpametražiai filmai. Šis padidėjimas sudaro 172 proc.[54]

Apibendrinant, didžioji dalis papildomo 2020 m. finansavimo buvo nukreipta naujo turinio kūrimui, taip sprendžiant kino profesionalų grąžinimo į darbo rinką klausimą bei vėlesniu laikotarpiu siekiant paskatinti kino teatrų lankymą. Įvertintas papildomas poreikis nenumatytosioms ir administracinėms išlaidoms kino renginiams, jų perkėlimui į interneto platformas. Siekiant sumažinti administracinę naštą kino industrijos įmonėms, LKC inicijavo kino gamintojų, kino rodytojų ir kino filmų platintojų

[53] LR Kultūros ministerija. Kultūros ministerijos 2020 metų veiklos ataskaita. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/uploads/lrkm/documents/files/KM 2020 m veiklos ataskaita (redaguota).pdf
[54] LR Kultūros ministerija. Kultūros ministerijos 2021 metų veiklos ataskaita. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/uploads/lrkm/documents/files/KMproc.202021proc.20m_proc.20ataskaita.pdf

įmonių įtraukimą į VMI sudarytą sąrašą įmonių, kurios atleidžiamos nuo delspinigių, nevykdomas mokesčių išieškojimas ir kurios galėtų sumokėti mokesčius ekstremaliai situacijai pasibaigus ar sudaryti mokestinės paskolos sutartį.[55]

Priemonė „Kūrybiniai čekiai COVID–19“

2021 m. liepos 13 d. Lietuvos Respublikos Ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-770 patvirtintas 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 13 prioriteto „Veiksmų, skirtų COVID–19 pandemijos sukeltai krizei įveikti, skatinimas ir pasirengimas aplinką tausojančiam, skaitmeniniam ir tvariam ekonomikos atgaivinimui" priemonės Nr. 13.1.1-LVPA-K-861 „Kūrybiniai čekiai COVID–19" projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas)[56].

Finansavimo tikslas: paskatinti įmones naudoti kūrybinių ir kultūrinių industrijų sektoriuje veikiančių subjektų teikiamas inovatyvias paslaugas ir kurti bei diegti dizaino ir rinkodaros inovacijas.

Remiamos veiklos: originalių produktų sprendimų (netechnologinių inovacijų) sukūrimas ir diegimas.

Galimi pareiškėjai: pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra labai mažos įmonės, mažos įmonės ir vidutinės įmonės (toliau – MVĮ), atitinkančios Aprašo 21.2 papunktyje nurodytą specialųjį projektų atrankos kriterijų.

Paraiškų teikimo terminas: nuo 2021-07-16 (09:00 val.) iki 2021-08-31 (24:00 val.)

lentelė 6 "Kūrybinių čekių COVID-19" priemonės statistika. Šaltinis: ESinvesticijos.lt

ES struktūrinių fondų lėšos	7 000 000 Eur	**Iš viso 7 000 000 Eur**
LR Valstybės biudžeto lėšos	0 Eur	
Gautos paraiškos		**Pasirašytos sutartys**
895	→	144
Prašomas finansavimas		**Skirtas finansavimas**
49 300 000 Eur	→	7 000 000 Eur

[55] Valstybinė mokesčių inspekcija. 2021. Informacija verslui dėl COVID-19. Prieiga: https://www.vmi.lt/evmi/informacija-verslui

[56] LR Ekonomikos ir inovacijų ministerija. 2021. Įsakymas dėl priemonės Nr. 13.1.1-LVPA-K-861 projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo. Prieiga: https://www.esinvesticijos.lt/lt//dokumentai//priemones-nr-13-1-1-lvpa-k-861-kurybiniai-cekiai-covid-19-projektu-finansavimo-salygu-aprasas-patvirtinta

Paskelbus „Kūrybiniai čekiai COVID–19" kvietimą buvo gautos 895 paraiškos, o teigiamai įvertinta 621 paraiška[57]. Prašoma finansavimo suma – 49,3 mln. Eur, tuo tarpu kvietimo biudžetas siekė 7 mln. Eur taigi finansavimo paklausa buvo daugiau nei 7 kartus didesnė už skirtą biudžetą. 492 projektai įtraukti į rezervinį sąrašą. Šios priemonės paramos dydis siekė nuo 20 tūkst. (mažiausia suma projektui) iki 70 tūkst. (didžiausia suma projektui) Eur. Tarp teigiamai įvertintų paraiškų beveik po lygiai pasiskirstė tiek gaminių, tiek paslaugų dizaino sprendimų kūrimo paraiškos, nors ankstesniuose panašios priemonės „Dizainas LT"[58] kvietimuose vyravo gaminių dizaino sprendimai. Tai rodo, kad po pandemijos verslas labiau įvertina paslaugų dizaino svarbą ir nori savo paslaugas padaryti kuo patrauklesnes vartotojams, taip pat nemažai įmonių įžvelgė poreikį perkelti veiklą į elektroninę erdvę.

Teigiamai įvertinti projektai apima platų verslo sprendimų spektrą: gaminių srityje dominuoja pakuočių, baldų ir drabužių dizaino sprendimai, o paslaugų – mokymai, turizmo ir poilsio organizavimas bei konsultacijos. Tarp ketinamų įgyvendinti gaminių dizaino pavyzdžių – surenkamųjų sporto dangų sistemų, modulinio namelio, interaktyvių baldų ir grindų, vairavimo simuliatoriaus dizaino kūrimas, o tarp paslaugų dizaino pavyzdžių – vaikų maitinimo užsakymo valdymo, IT konsultantų nuomos paslaugos, internetinių mokymų dizaino sprendimų kūrimas.

Paraiškas vertinant pagal ekonominės veiklos pobūdį, daugiausia jų buvo pateikta iš apdirbamosios gamybos sektoriaus (25,2 proc.), didmeninės ir mažmeninės prekybos (13,4 proc.) ir profesinės, techninės, mokslinės veiklos sektoriaus (11,6 proc.).

Remiantis viešai pateikiamais duomenimis[59], iš 144 projektų dauguma yra dar įgyvendinami, tik 4 baigti įgyvendinti, o 2 sutartys – nutrauktos. Numatyta vėliausia projektų veiklų įgyvendinimo pabaiga – 2023 m. kovo 31 d. Todėl kol kas yra sunku įvertinti šios valstybės finansines intervencijos Kultūros srities subjektams efektyvumą. Tačiau tai, kad sulaukta beveik 900 paraiškų, o prašomas finansavimas – net 7 kartus didesnis už ES struktūrinių fondų lėšas, rodo, jog poreikis tokiai priemonei yra didelis.

Meno kūrėjų socialinė apsauga

Meno kūrėjų socialinės apsaugos paskirtis – meno kūrėjams užtikrinti socialinę apsaugą ir sudaryti geresnes sąlygas meno kūrybai, jos rezultatų sklaidai, taip pat suteikti meno kūrėjams socialinio

[57] Inovacijų agentūra. 2021. „Kūrybiniai čekiai COVID-19": finansavimas projektams skirtas, pradedamos pasirašyti sutartys. Prieiga: https://lvpa.lt/lt/naujienos/kurybiniai-cekiai-COVID-19-finansavimas-projektams-skirtas-pradedamos-pasirasyti-sutartys-1694#

[58] LR Finansų ministerija. 2021. Dizainas LT: Skiriamas finansavimas. Prieiga: https://www.esinvesticijos.lt/lt//finansavimas/patvirtintos_priemones/dizainas-lt

[59] LR finansų ministerija. 2023. Paraiškos ir projektai. Prieiga: https://www.esinvesticijos.lt/lt/paraiskos_ir_projektai?invitation=247&contract_dateproc.5Bfromproc.5D=1990-01-01

saugumo ir orumo jausmą, galimybę kurti. Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos paskirtis – skirti kūrybinės prastovos[60] išmokas[61] meno kūrėjams.

Pandemijai prasidėjus, 2020 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 263[62] Vyriausybė pritarė Kultūros ministerijos siūlymui pakeisti tai reglamentuojančias Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos nuostatas. Pakeitimai leido nenutraukti išmokos už kūrybinę prastovą mokėjimo meno kūrėjui, tuo pat metu gaunančiam pajamas ar kitas išmokas, kurių bendra suma nesiekia vienos minimalios mėnesinės algos dydžio.

Nutarime taip pat įtvirtinta nuostata, kad specialus Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos reglamentavimas taikomas esant ne tik karantinui, bet ir ekstremaliajai situacijai. Praktika rodo, kad kultūros įstaigų ir meno kūrėjų veikla buvo ir ateityje gali būti ribojama ar draudžiama ne tik karantino, bet ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju.[63]

Pakeitus Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos reglamentavimą, atsižvelgiant į paskelbtą ekstremalią situaciją ir karantiną, sudarytos sąlygos skirti daugiau lėšų meno kūrėjų kūrybinėms prastovoms mokėti. Iš viso 2020 m. kūrėjams skirtos **457 kūrybinės prastovos**, tam panaudojant **737,2 tūkst. Eur** (žr. 6 lentelę). Taip pat dėl COVID–19 sukeltų pasekmių padidėjo meno kūrėjų skaičius, už kuriuos buvo mokamos privalomojo sveikatos draudimo įmokos (iš viso 1284 asmenys).

2020 m. taip pat padidėjo minimali mėnesinė alga ir padidėjo meno kūrėjų, negaunančių pajamų pagal autorines sutartis, skaičius. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos kultūros taryba 2020 m. skyrė didesnį finansavimą meno kūrėjų individualioms stipendijoms, taip pat kūrėjai galėjo pasinaudoti iš Garantinio fondo ir Užimtumo tarnybos mokamomis išmokomis, meno kūrėjų skaičius, už kuriuos buvo mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, buvo mažesnis nei planuotas (iš viso 1785 asmenys).[64]

---

[60] **Kūrybinė prastova** – laikotarpis, kai darbingo amžiaus meno kūrėjas dėl nuo jo nepriklausančių objektyvių priežasčių laikinai neturi sąlygų meno kūrybai ir (ar) jos rezultatų sklaidai ir neturi pajamų iš kūrybinės, individualios ar su darbo santykiais susijusios veiklos.

[61] **Kūrybinės prastovos išmoka** – minimaliosios mėnesinės algos dydžio išmoka, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka mokama per kūrybinę prastovą meno kūrėjui iš Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos lėšų.

[62] LR Vyriausybė. 2020 m. kovo 25 d. Dėl Lietuvos respublikos Vyriausybės 2011 m. Kovo 16 d. Nutarimo Nr. 316 „dėl meno kūrėjų socialinės apsaugos programos" pakeitimo (Nr. 263). Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/2dcf84366eb211eaa38ed97835ec4df6

[63] LR Kultūros ministerija. 2021. Meno kūrėjams – palankesnė socialinės apsaugos programa. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/lt/naujienos/meno-kurejams-palankesne-socialines-apsaugos-programa

[64] LR Kultūros ministerija. 2021. Lietuvos respublikos kultūros ministerijos 2020 metų veiklos ataskaita. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/uploads/lrkm/documents/files/KMproc.202020proc.20m_proc.20veiklosproc.20ataskaitaproc.20(redaguota).pdf

Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos prašymu iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo šiai programai 2021 m. buvo papildomai skirtas 1 mln. Eur. Teigiama, jog tai padėjo dar labiau sušvelninti tebesitęsiančias įtampas ir kūrėjams ramiau išgyventi veiklų ribojimų laikotarpį. Šis sprendimas taip pat sudarė sąlygas užtikrinti šios programos vykdymo tęstinumą ypatingai sunkiu meno kūrėjams laikotarpiu.

Iš viso 2021 m. vykdant Meno kūrėjų socialinės apsaugos programą buvo patenkinti **499 meno kūrėjų** prašymai kūrybinės prastovos išmokai gauti. Kūrybinių prastovų išmokų mokėjimui skirta apie **984 tūkst. Eur**, Valstybinio socialinio draudimo įmokoms už meno kūrėjo statusą turinčius asmenis – beveik 1,3 mln. Eur, Privalomojo sveikatos draudimo įmokoms – apie 500 tūkst. Eur.[65]

Devintoje lentelėje pateikta informacija apie meno kūrėjų naudojimąsi Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos galimybėmis 2017–2021 m. Duomenys rodo, kad kompensacijas už kūrybinės veiklos prastovas kasmet iki pandemijos gavo apie 1,3 proc. visų meno kūrėjo statusą turinčių menininkų, o karantino laikotarpiu šis skaičius išaugo beveik 6 kartus.

2021 m. kompensacijas gavo 499 asmenys ir vienas kūrėjas vidutiniškai gavo 1971 Eur kompensaciją (trims mėnesiams). Per analizuojamą laikotarpį vidutinė vienam kūrėjui tenkanti prastovos išmokos suma išaugo beveik 55 proc.

7 lentelė. Meno kūrėjų socialinės apsaugos rodikliai. Šaltinis: Kultūros ministerijos 2021 m. veiklos ataskaita.

Metai	2017	2018	2019	2020	2021
Meno kūrėjų skaičius MK registre metų pabaigoje	5503	5654	5842	5202	n/a
Meno kūrėjų, gavusių kompensacijas už kūrybinės veiklos prastovas, skaičius	73	63	86	457	499
Proc. meno kūrėjų, gavusių kompensacijas už kūrybinės veiklos prastovas, nuo visų meno kūrėjų	1,33 proc.	1,11 proc.	1,47 proc.	8,79 proc.	n/a
Kūrybinės veiklos prastovų išmokų suma, Eur	93 tūkst.	74,5 tūkst.	130,3 tūkst.	737,2 tūkst.	984 tūkst.

[65] LR Kultūros ministerija. 2022. Lietuvos respublikos kultūros ministerijos 2021 metų veiklos ataskaita. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/uploads/lrkm/documents/files/KMproc.202021proc.20m_proc.20ataskaita.pdf

Vidutinė kūrybinės veiklos prastovos išmoka kūrėjui, Eur	1 274	1 183	1 515	1 613	1 971

Apibendrinant, palyginti su ikipandeminiais metais, meno kūrėjų, gavusių kompensacijas už kūrybines veiklos prastovas, skaičius 2020 m. išaugo daugiau nei penkis kartus, o 2021 m. – beveik šešis kartus. Tačiau nuo 2022 m. balandžio 1 d. grįžta prie įprastinių, prieš COVID–19 pandemiją galiojusių kūrybinių prastovų išmokų meno kūrėjams skyrimo sąlygų ir mokėjimų tvarkos. Grįžus prie ankstesnės tvarkos kūrybinės prastovos išmoka (minimaliosios mėnesinės algos dydžio) bus mokama 3 mėnesius, o nauja kūrybinės prastovos išmoka bus skiriama praėjus metams nuo skirtos kūrybinės prastovos išmokos mokėjimo pabaigos.[66]

Subsidijos labiausiai nukentėjusioms įmonėms

Jau minėta, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija skyrė daugiau nei 402,64 mln. Eur priemonių ekonomikai skatinti. Iš jų svarbią dalį užėmė subsidijos labiausiai nukentėjusioms įmonėms. 2021 m. balandžio 15 d. LR Vyriausybė patvirtino Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą subsidijų labiausiai nukentėjusioms įmonėms skyrimo tvarkos aprašą[67], kuris atvėrė gerokai platesnes paramos galimybes kultūros ir kūrybinėms industrijoms.

Subsidijos tikslas – padėti labiausiai nukentėjusioms įmonėms įveikti koronaviruso (COVID–19) sukeltas neigiamas pasekmes ir palaikyti įmonės likvidumą, padengti dalį įmonės pastoviųjų ir nepadengtų pastoviųjų išlaidų.[68]

Labiausiai nuo pandemijos nukentėjusios įmonės subsidijų apskaičiavimą galėjo rinktis pagal tris alternatyvas. Pirmuoju atveju paramos dydis siejamas su įmonės sumokėtu ir (arba) įskaitytu GPM bei įmonės pajamų kritimo procento dydžiu. Šiuo atveju paramos dydis siekia iki 350 tūkst. Eur.

Antrasis būdas skirtas smulkiosioms ir neseniai įsteigtoms įmonėms – jos be audito galėjo kreiptis paramos fiksuotosioms išlaidoms padengti. Subsidija padengia iki 70 proc. fiksuotųjų išlaidų, bet ne daugiau nei 40 tūkst. Eur. Subsidijos lėšomis galima padengti patalpų nuomos, eksploatacines, komunalines, saugos ir kt. išlaidas.

---

[66] LR Kultūros ministerija. 2022. Kultūros ministerija grįžta prie įprastinės kūrybinių prastovų išmokų meno kūrėjams skyrimo tvarkos. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/lt/naujienos/kulturos-ministerija-grizta-prie-iprastines-kurybiniu-prastovu-ismoku-meno-kurejams-skyrimo-tvarkos

[67] LR Vyriausybė. 2021 m. balandžio 15 d. Nutarimas dėl priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 labiausiai nukentėjusioms įmonėms" lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo. (Nr. 230) Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/fd3f6de49ed411eb998483d0ae31615c

[68] Valstybinė mokesčių inspekcija. DUK dėl priemonės "Subsidijos labiausiai nukentėjusioms įmonėms". Prieiga: https://www.vmi.lt/evmi/duk-subsidijos-nuo-COVID–19-labiausiai-nukentejusioms-imonems

Trečiuoju atveju įmonės galėjo gauti subsidiją, padengiančią iki 70 proc. nepadengtų fiksuotųjų išlaidų ir siekiančią iki 350 tūkst. Eur. Šiuo atveju subsidijos gavėjai privalo Valstybinei mokesčių inspekcijai pateikti audituotas finansines ataskaitas.[69]

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos duomenimis[70], 2021 m. iš viso išmokėta subsidijų už 137,28 mln. Eur 16,8 tūkst. įmonių. Iš jų, 5,48 mln. Eur skirta kultūros ir kūrybinio sektoriaus įmonėms (857 vnt.).

Darbuotojams už prastovas mokamo darbo užmokesčio dalies kompensacija

Griežto karantino pradžioje (2020 m. kovo mėn.) skelbta, jog darbdaviai gali skelbti prastovą arba dalinę prastovą, o valstybė yra pasirengusi prisidėti prie darbo užmokesčio mokėjimo darbuotojams.

Kai įmonėje paskelbiama prastova dėl ekstremalios situacijos ar karantino, darbuotojas turi gauti ne mažiau nei minimali mėnesio alga ir iš jo negali būti reikalaujama atvykti į darbą. Darbdaviams patiriamos išlaidos yra kompensuojamos iš Užimtumo tarnybos skiriant darbdaviui subsidiją. Minimali mėnesio alga tuo metu siekė 607 Eur „ant popieriaus" arba 437 Eur „į rankas".

Valstybės subsidijų dydžiai:

- 60 proc. nuo darbuotojui priskaičiuoto darbo užmokesčio, bet ne daugiau nei minimali mėnesio alga;
- 90 proc. nuo darbuotojui priskaičiuoto darbo užmokesčio, bet ne daugiau nei minimali mėnesio alga, tuose sektoriuose, kur nustatyti Vyriausybės apribojimai ekstremalios situacijos arba karantino metu.[71] Į šių sektorių sąrašą pakliuvo ir didžioji dalis nevalstybinių kultūros ir meno įtaigų.

Valstybės duomenų agentūros skelbiami duomenys rodo, jog 2020 m. kovo viduryje įvedus griežtą karantiną, valstybės skiriamomis subsidijomis pasinaudojo 12,5 tūkst. įmonių. Kalbant apie kultūros srities subjektus[72], galimybe gauti Užimtumo tarnybos skiriamas subsidijas, padengiančias dalį darbuotojų darbo užmokesčio, 2020 m. pasinaudojo 1 073 įmonių, o parama siekė 12,6 mln. Eur.[73] 2020 m. lapkričio mėnesį, įvedus griežtą karantiną, situacija pradėjo prastėti – pažymima, kad gruodį subsidijos už prastovas buvo išmokėtos didžiausiam skaičiui įmonių – 573 įmonės. Palyginti su 2020 m, 2021 m. daugiausia paramos buvo išskirstyta sausio mėnesį – 736 įmonėms. Įmonių, gavusių subsidijas skaičius pradėjo mažėti rugpjūčio mėnesį (118 įmonių) ir buvo pats mažiausias spalio mėn.

---

[69] LR Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Patvirtinta subsidijų labiausiai nukentėjusioms įmonėms skyrimo tvarka. Prieiga: https://eimin.lrv.lt/lt/naujienos/patvirtinta-subsidiju-labiausiai-nukentejusioms-imonems-skyrimo-tvarka

[70] LR Ekonomikos ir inovacijų ministerija. 2022. Subsidijos nukentėjusiems nuo COVID-19. Prieiga: https://data.gov.lt/dataset/subsidijos-nuo-COVID-19-nukentejusioms-imonems

[71] LR Kultūros ministerija. 2020. Koronavirusas (COVID-19): aktuali informacija kultūros sektoriui. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/lt/naujienos/koronavirusas-COVID–19-aktuali-informacija-kulturos-sektoriui

[72] Remiantis šiais EVRK kodais: C18, J58, J59, J60, R90, R91

[73] Valstybės duomenų agentūra. Parama nuo COVID-19 nukentėjusiam verslui. Prieiga: https://ls-osp-sdg.maps.arcgis.com/apps/dashboards/9e3c2468417b422ca13cafb76794c5d7

– 85 įmonės. Iš viso per 2021 m. galimybe gauti subsidijas, padengiančias dalį darbo užmokesčio, pasinaudojo 1 003 kultūros srities subjektas, o valstybės parama siekė 8,2 mln. Eur.

Tačiau nagrinėjant detalius Užimtumo tarnybos duomenis[74] ir tyrimo EVRK kodus, išryškėja, kad 2020 metais buvo išmokėtos 31,6 tūkst. darbuotojų prastovų subsidijų kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijoms, kurių suma sudaro 11,16 mln. Eur, o 2021 m. buvo išmokėtos 33,6 tūkst. darbuotojų prastovų subsidijų arba 16,84 mln. Eur. Tokiam dideliam skirtumui tarp tyrimo EVRK ir Valstybės duomenų agentūros EVRK duomenų įtaką daugiausia daro darbuotojų esančių prastovose skaičiaus padidėjimas Kitoje pramogų ir poilsio organizavimo veikloje (+ 933 asm.) ir Laikraščių ir raštinės reikmenų prekybos specializuotose parduotuvėse (+1199 asm.), kurios pagal Valstybės duomenų agentūros pateikiamą veiklų skirstymą įeina į platesnes nei KKS grupes ir dėl to nėra įtraukiamos.

2020 m.	2021 m.
31 610	33 630
4,6 proc. visų darbuotojų subsidijų[75]	5,4 proc. visų darbuotojų subsidijų
11 164 475 Eur	16 844 050 Eur
5,1 proc. visų paramos skirtų lėšų	5,6 proc. visų paramos skirtų lėšų

Apibendrinant, 2021 m. buvo skirta 50,87 proc. didesnė suma subsidijoms kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijoms, ir iš viso skirta 28 mln. Eur. Galima pastebėti, kad didžiausias įmonių skaičius gaudavęs valstybės paramą būdavo sekantį mėnesį po griežto karantino įvedimo, o įmonių, kurioms buvo mokamos subsidijos už prastovas, skaičiaus mažėjimas labiausiai pastebimas vasaros mėnesiais (tiek 2020 m., tiek 2021 m.) (1 priedas).

Kitos priemonės

8 lentelė. Bendrosios priemonės, aktualios kultūros sektoriui

Bendrosios priemonės, aktualios kultūros sektoriui		
Aprašymas	**Atsakinga institucija**	**Priemonės statusas**
VMI sudarytas mokesčių mokėtojų, nukentėjusių nuo COVID–19, sąrašas, į kurį patekusios įmonės, kurioms iki ekstremaliosios situacijos pabaigos ir du mėnesius po jos atsiradus mokėtinų	Valstybinė mokesčių inspekcija	Priemonė įgyvendinta iki 2022-12-31 https://www.vmi.lt/evmi/informacija-verslui

[74] Duomenys tyrimui gauti iš institucijos. Detali statistika II etapo I dalies prieduose.
[75] Remiantis Užimtumo tarnybos duomenimis ir tyrimo EVRK kodais

mokesčių, bus automatiškai atleidžiamos nuo delspinigių, nevykdomas jų mokesčių išieškojimas.		
Individualią veiklą vykdantys gyventojai, kurių ekonominė veikla yra įtraukta į nukentėjusių nuo COVID–19 veiklų sąrašą ir kuriems nuo 2020 m. kovo 16 d. iki ekstremaliosios situacijos pabaigos bei dar du papildomus mėnesius po jos atsiras mokėtinų mokesčių, bus automatiškai atleidžiami nuo delspinigių, nebus inicijuoti nauji mokesčių išieškojimo veiksmai.	Valstybinė mokesčių inspekcija	Priemonė įgyvendinama Daugiau informacijos: https://www.vmi.lt/evmi/web/guest/informacija-savarankiskai-dirbantiems
INVEGA priemonės: verslui atidėtų paskolų palūkanų kompensavimas, lengvatinių paskolų valstybės lėšomis teikimas ir garantavimas už finansų įstaigų teikiamas finansų paslaugas.	INVEGA	Priemonės įgyvendinamos https://invega.lt/lt/COVID–19/pagalba-verslui-COVID–19-krizes-metu/ Daugiau apie panaudotas lėšas: https://invega.lt/apie-mus/statistika/invegos-panaudotos-lesos/59
260 Eur fiksuoto dydžio išmoka per mėnesį savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie neturi darbo santykių ir negauna darbo pajamų.	Užimtumo tarnyba	Priemonė įgyvendinta iki 2021-07-01 Daugiau informacijos: https://socmin.lrv.lt/lt/naujienos/daugiau-dirbanciu-savarankiskai-tures-teise-gauti-260-euru-ismoka
Kompensavimo už bilietus į neįvykusius renginius tvarka.	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija	Daugiau informacijos: https://lrkm.lrv.lt/lt/naujienos/patvirtinta-kompensavimo-uz-bilietus-i-neivykusius-renginius-tvarka https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/3caf53038f9a11eaa51db668f0092944?jfwid=-148pyyolu6
Atnaujintas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Pagalbos nevyriausybinėms organizacijoms, nukentėjusioms nuo koronaviruso COVID–19 sukeltų pasekmių, subsidijomis teikimo aprašas.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Daugiau informacijos: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/3f0cad80137c11ebb0038a8cd8ff585f

9 lentelė. Kultūros sektoriui skirtų finansinių priemonių suma

Priemonės tipas	2020 m.	2021 m., Eur	VISO
Kultūros skatinimui skirtų finansinių priemonių suma, Eur[76]	58 778 000	11 767 000	70 545 000
Bendrųjų priemonių suma, Eur[77]	15 226 600	37 818 356	53 044 955
Viso skirta kultūros sektoriui	74 004 600	49 585 356	123 589 955

COVID–19 pandemijos laikotarpiu vyriausybės įgyvendintos fizinės pandemijos valdymo priemonės Kultūros srities subjektams

Prasidėjus koronaviruso pandemijai, buvo imtasi priemonių viruso plitimo stabdymui. 2020 m. kovo mėn. įvestas pirmasis griežtas karantinas, kurio metu visos kultūros įstaigos ir kiti kultūros srities subjektai privalėjo užverti duris. Dalis subjektų šį įtampos ir pasimetimo laiką išnaudojo prisitaikymui prie esamos situacijos ir kūrė naujus veiklos metodus. Buvo kuriamos virtualios parodos, skaitmeninami kiti ištekliai, paslaugos teikiamos nuotoliniu būdu. Nestandartinė situacija paskatino ieškoti naujų įrankių atsiverti, išsaugoti ryšius ar užmegzti naujus. Toliau detaliai aptariamos įvairios COVID–19 pandemijos laikotarpiu Vyriausybės įgyvendintos fizines pandemijos valdymo priemonės kultūros srities subjektams.

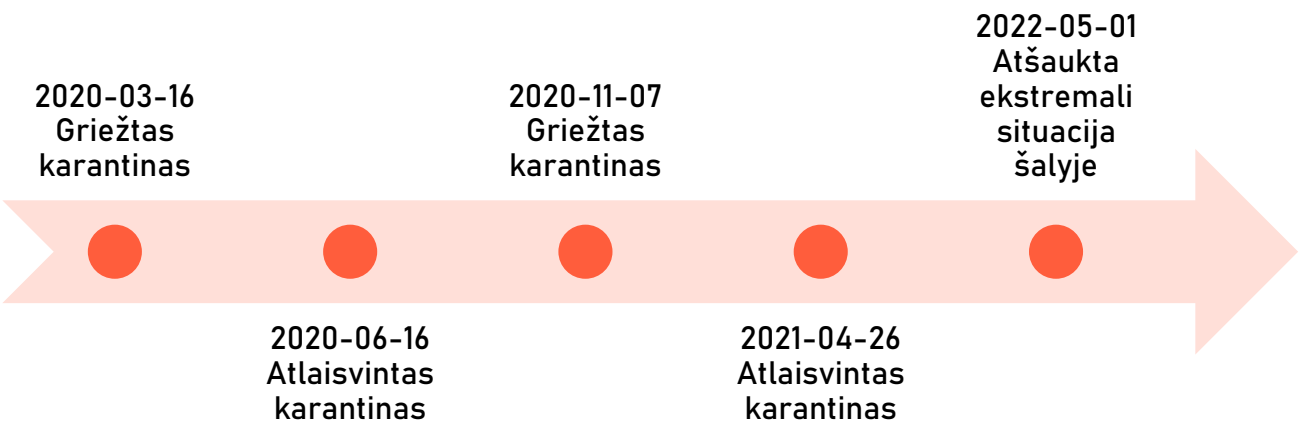

Griežtas karantinas

[76] Kultūros skatinimui skirtų finansinių priemonių suma: Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos valdomų COVID-19 pandemijai valdyti skirtų lėšų ir programos „Kūrybiniai čekiai COVID-19" lėšos.
[77] Bendrosios priemonės: EIMIN priemonės, Subsidijos nukentėjusioms įmonėms ir darbuotojų prastovoms

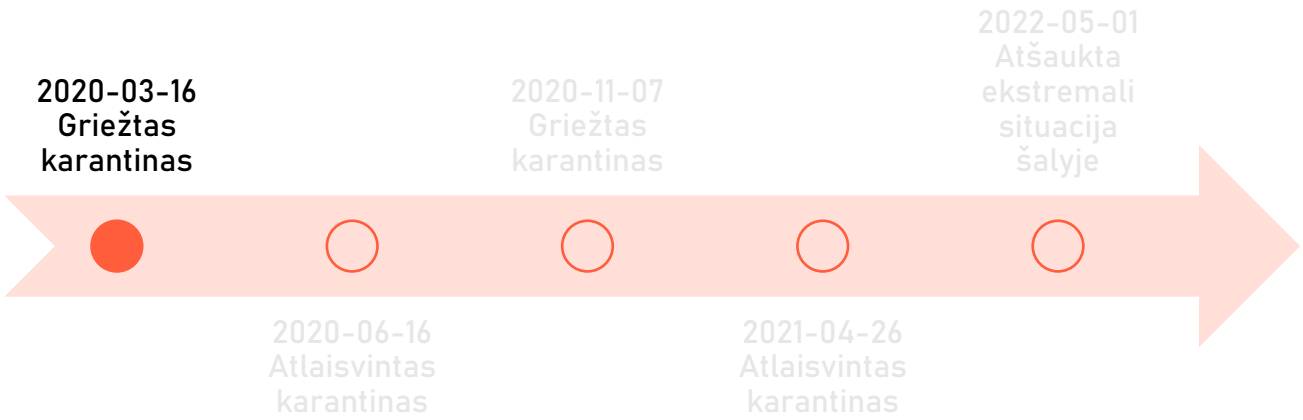

Vadovaujamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 ,,Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ [78] (toliau – Nutarimas Nr. 207), kuris galiojo iki 2020 m. birželio 17 d.

2020 m. kovo mėn., pirmojo griežto karantino metu, įvesti draudimai Lietuvos Respublikos piliečiams išvykti iš Lietuvos Respublikos bei užsieniečiams atvykti į Lietuvos Respubliką turėjo įtakos tarptautinių kultūrinių veiklų ir meno kūrėjų judėjimui šalyje ir iš/į Lietuvą. Esant judėjimo ribojimams tarp valstybių, Lietuvos kūrėjams buvo neįmanoma tęsti savo veiklos užsienyje (parodos, pristatymai ir kt.) bei užsienio kūrėjams atvykti darbo tikslai į Lietuvą.

Pirmojo griežto karantino metu buvo įvesti ir viešųjų kultūros paslaugų prieinamumo visuomenei ir viešųjų renginių vykdymo ribojimai, kurių metu buvo draudžiamas kultūros, laisvalaikio pramogų įstaigų lankymas ir fizinis lankytojų aptarnavimas, draudžiami visi atvirose ir uždarose erdvėse organizuojami renginiai bei susibūrimai. Karantino laikotarpiu visos įstaigos, o tarp jų ir kultūros įstaigos turėjo organizuoti darbą ir aptarnauti klientus tik nuotoliniu būdu. Tai lėmė kultūros įstaigų (muziejų, dailės galerijų, kino teatrų ir kt.) fizinio lankymo sustabdymą dėl kurio buvo prarasta didelė

[78] LR Vyriausybė. 2020 m. kovo 14 d. Nutarimas dėl karantino Lietuvos respublikos teritorijoje paskelbimo (Nr. 207). Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/deaf8694663011eaa02cacf2a861120c

dalis pajamų.[79] Taip pat uždrausti ir visi viešose vietose, atvirose ir uždarose erdvėse organizuojami komerciniai ir nekomerciniai kultūros, pramogų, sporto renginiai, šventės, mugės, festivaliai ar kiti tam tikrą laiką trunkantys organizuoti žmonių susibūrimai viešoje vietoje iš anksto nustatytu laiku.

Organizuojant Kultūros subjektų veiklą rekomenduota atsižvelgti ir taikyti 2020 m. kovo 16 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymo Nr. ĮV-190 „Dėl karantino režimo užtikrinimo kultūros įstaigose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija, bei Kultūros ministerijoje"[80] nuostatas.

Atlaisvintas karantinas

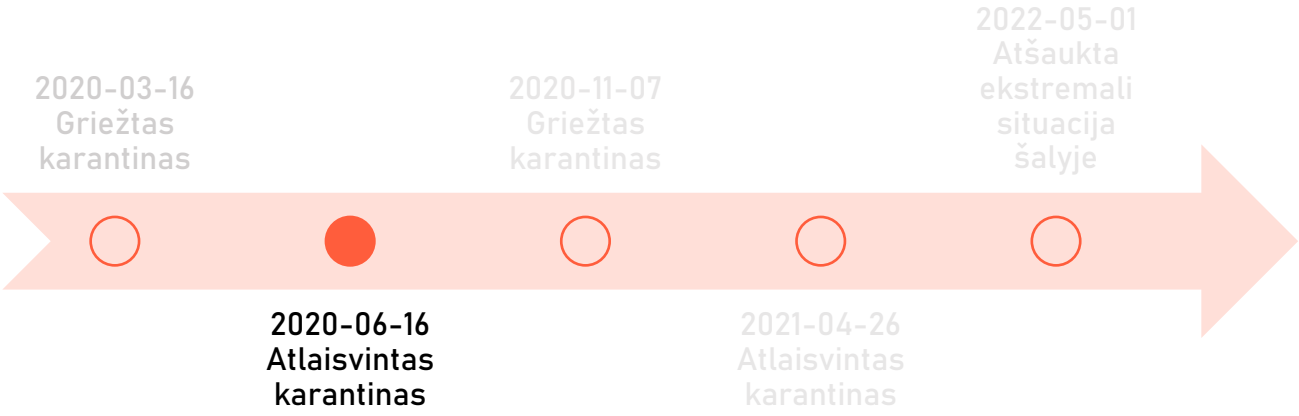

Po kelių mėnesių (2020 m. birželį) karantinas buvo atlaisvintas, tačiau vis dar išlikę draudimai Lietuvos Respublikos piliečiams išvykti iš Lietuvos Respublikos bei užsieniečiams atvykti į Lietuvos Respubliką, kurie turėjo įtakos tarptautinių kultūrinių veiklų ir meno kūrėjų judėjimui šalyje ir iš/į Lietuvą.

[79] JP.lt. 2021. Dėl pandemijos kultūros įstaigų ir kūrėjų pajamos krito perpus ir daugiau. Prieiga: https://jp.lt/del-pandemijos-kulturos-istaigu-ir-kureju-pajamos-krito-perpus-ir-daugiau/

[80] LR Kultūros ministras. 2020 m. gegužės 16 d. Įsakymas dėl Lietuvos respublikos kultūros ministro 2020 m. Kovo 16 d. įsakymo NR. ĮV-190 pakeitimo (Nr. ĮV-190). Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/uploads/lrkm/documents/files/2020-05-%20%C4%AEV-%20(%C4%AEV-190%20pakeitimas).pdf

Taip pat išliko ir viešųjų kultūros paslaugų prieinamumo visuomenei ir viešųjų renginių vykdymo ribojimai, tačiau buvo įvykdyti tam tikri pakeitimai. Buvo leidžiama dalyvauti kultūros, pramogų, sporto ar kituose renginiuose, tačiau buvo ribojamas dalyvių skaičius. Leistinas dalyvių ir (ar) žiūrovų skaičius buvo didinamas palaipsniui: nuo 2020 m. birželio 1 d. iki 100 žmonių uždarose erdvėse ir iki 300 atvirose, o nuo birželio 16 d. iki birželio 30 d. – iki 150 uždarose erdvėse ir iki 500 atvirose. Taip pat buvo būtina dėvėti apsaugines veido kaukes. Tiek atvirose erdvėse, tiek uždarose – buvo reikalaujama laikytis saugaus atstumo.

Leistinas renginių dalyvių ir (ar) žiūrovų skaičius palaipsniui buvo didinamas,[81]o nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. neberibojamas. Tačiau renginiai turėjo būti organizuojami vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimais. Nuo rugsėjo 1 d. kultūros, pramogų bei kitų renginių ir susibūrimų organizatoriai turėjo užtikrinti bilietų platinimą ir (arba) žiūrovų (dalyvių) registravimą elektroniniu būdu arba popierine forma.[82] Taip pat buvo būtina dėvėti apsaugines veido kaukes bei laikytis saugaus atstumo.

Organizuojant Kultūros subjektų veiklą rekomenduota atsižvelgti ir taikyti 2020 m. liepos 31 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymo Nr. ĮV-1028 „Dėl kultūros įstaigų veiklos ir kultūros paslaugų teikimo rekomendacijų ekstremaliosios situacijos dėl COVID–19 ligos protrūkio laikotarpiu patvirtinimo“[83] nuostatomis.

---

[81] LR Kultūros ministerija. 2020. Kultūros renginiuose galės dalyvauti dar daugiau žmonių. Prieiga: https://lrkm.lrv.lt/lt/naujienos/kulturos-renginiuose-gales-dalyvauti-dar-daugiau-zmoniu

[82] LR Sveikatos apsaugos ministras. 2020 m. rugsėjo 3 d. Sprendimas dėl sprendimo Nr. V-1462 pakeitimo (Nr. V-1967). Prieiga: https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/DĖLproc.20KULTŪROSproc.2Cproc.20PRAMOGŲproc.20BEIproc.20KITŲproc.20RENGINIŲproc.20IRproc.20SUSIBŪRIMŲproc.20ORGANIZAVIMOproc.20BŪTINŲproc.20SĄLYGŲproc.20PAKEITIMOproc.20(V-1967)(1).pdf

[83] LR Kultūros ministras. 2020 m. liepos 31 d. Įsakymas dėl kultūros įstaigų veiklos ir kultūros paslaugų teikimo rekomendacijų ekstremaliosios situacijos dėl COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu patvirtinimo. Prieiga: https://kulturosic.lrv.lt/uploads/kulturosic/documents/files/20200811_Covid.pdf

Griežtas karantinas

Vadovaujamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 1226 ,,Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo"[84] (toliau – Nutarimas 1226), kuris galiojo iki 2021 m. liepos 1 d.

2020 m. lapkričio mėn. prasidėjo antrasis griežtas karantinas, jo metu išliko judėjimo tarp valstybių ribojimai, tačiau buvo pritaikytos tam tikros išimtys, kurių nebuvo pirmojo griežto karantino metu (2020 m. pavasarį): menininkams ir juos aptarnaujančiam personalui, atvykstantiems į Lietuvos Respubliką kultūros ministro leidimu buvo leidžiama dalyvauti profesionaliojo meno veikloje.

Taip pat ir vėl buvo taikomi viešųjų kultūros paslaugų prieinamumo visuomenei ir viešųjų renginių vykdymo ribojimai, karantino laikotarpiu ribojamas kultūros, laisvalaikio, pramogų įstaigų lankymas ir fizinis lankytojų aptarnavimas, bet priešingai nei pirmojo griežto karantino metu, kultūros įstaigų lankymas buvo leidžiamas tuo atveju, kai užtikrinamos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo nustatytos asmenų srautų valdymo, saugaus atstumo laikymosi, būtinos visuomenės sveikatos saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis

[84] LR Vyriausybė. 2020 m. lapkričio 4 d. Nutarimas dėl karantino Lietuvos respublikos teritorijoje paskelbimo (Nr. 1226). Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a2b5da801f4a11eb9604df942ee8e443

sąlygos (pvz., fiziškai aptarnaujant lankytojus bibliotekose[85], lankant pažintinius ir mokomuosius takus, parkus, muziejus, galerijas ir kitas ekspozicines erdves, zoologijos ir botanikos sodus, lankomos profesionaliojo scenos meno įstaigų salės, kai žiūrovai profesionaliojo scenos meno kūrinius stebi tik iš sėdimųjų vietų, dėvi apsaugines veido kaukes ir laikosi saugaus atstumo.

Uždrausti ir visi viešose vietose, atvirose ir uždarose erdvėse organizuojami komerciniai ir nekomerciniai kultūros, pramogų, sporto renginiai, šventės, mugės, festivaliai ar kiti tam tikrą laiką trunkantys organizuoti žmonių susibūrimai viešoje vietoje iš anksto nustatytu laiku. Tačiau šį kartą buvo taikomos tam tikros išimtys:

- aukšto meistriškumo sporto varžyboms, kai jos vyksta be žiūrovų;
- renginiams atvirose ir uždarose erdvėse, kai renginyje dalyvauja ne daugiau nei 150 žiūrovų ir (ar) dalyvių, dėvimos apsauginės veido kaukės ir laikomasi saugaus atstumo;
- ekskursijoms atvirose erdvėse, kuriose dalyvauja ne daugiau kaip 10 asmenų.

Visi renginiai turėjo būti organizuojami užtikrinant ir kitas valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo nustatytas asmenų srautų valdymo, saugaus atstumo laikymosi, būtinas visuomenės sveikatos saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis sąlygas.

Darbas kultūros įstaigose, kaip ir kitose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir toliau buvo organizuojamas ir klientai aptarnaujami nuotoliniu būdu arba daliniu nuotoliniu būdu.

Organizuojant Kultūros subjektų veiklą rekomenduota atsižvelgti ir taikyti nuostatas apibrėžtas:

- 2020 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymas Nr. ĮV-1342 „Dėl karantino režimo užtikrinimo kultūros įstaigose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija“[86]
- 2020 m. lapkričio 27 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymas Nr. ĮV-1452 ,,Dėl karantino režimo užtikrinimo kultūros įstaigose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija“ [87] pakeitimo

[85] LR Sveikatos apsaugos ministras. 2020 m. lapkričio 6 d. Sprendimas dėl bibliotekų darbo organizavimo būtinųjų sąlygų (Nr. V-2506). Prieiga: https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/Dproc.C4proc.96Lproc.20BIBLIOTEKproc.C5proc.B2proc.20DARBOproc.20ORGANIZAVIMOproc.20Bproc.C5proc.AATINproc.C5proc.B2Jproc.C5proc.B2proc.20Sproc.C4proc.84LYGproc.C5proc.B2proc.20(V-2506).pdf

[86] LR Kultūros ministras. 2020 m. lapkričio 6 d. Įsakymas dėl LR Kultūros ministro įsakymo Nr. ĮV-1342 pakeitimo (Nr. ĮV-1342). Prieiga: https://kulturosic.lrv.lt/uploads/kulturosic/documents/files/KMproc.20jsakymasproc.20PDF.pdf

[87] LR Kultūros ministras. 2020 m. lapkričio 27 d. Įsakymas dėl LR Kultūros ministro įsakymo Nr. ĮV-1342 pakeitimo (Nr. ĮV-1452). Prieiga: https://kulturosic.lrv.lt/uploads/kulturosic/documents/files/20201202Colorproc.20PDF.pdf

- 2021 m. vasario 1 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymas Nr. ĮV-68 „Dėl karantino režimo užtikrinimo kultūros įstaigose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija"[88] pakeitimo.
- 2021 m. kovo 22 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymas Nr. ĮV-346 ,,Dėl karantino režimo užtikrinimo kultūros įstaigose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija"[89] pakeitimo.
- 2021 m. kovo 31 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymas Nr. ĮV-372 ,,Dėl karantino režimo užtikrinimo kultūros įstaigose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija"[90] pakeitimo.
- 2021 m. balandžio 19 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymas Nr. ĮV-455 ,,Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, bei kultūros įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija, vadovų darbo organizavimo ir susirgimų prevencijos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir karantino metu"[91]

Atlaisvintas karantinas

Vadovaujamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 1226 ,,Dėl

[88] LR Kultūros ministras. 2021 m. vasario 1 d. Įsakymas dėl LR Kultūros ministro įsakymo Nr. ĮV-1342 pakeitimo (Nr. ĮV-68). Prieiga: https://kulturosic.lrv.lt/uploads/kulturosic/documents/files/KMproc.20jsakymasproc.20dėlproc.20karantino0203.pdf

[89] LR Kultūros ministras. 2021 m. kovo 22 d. Įsakymas dėl LR Kultūros ministro įsakymo Nr. ĮV-1342 pakeitimo (Nr. ĮV-346). Prieiga: https://kulturosic.lrv.lt/uploads/kulturosic/documents/files/2021-03-22proc.20jv-346proc.20(2020-11-06proc.20jv-1342proc.20pakeitimas).docx

[90] LR Kultūros ministras. 2021 m. kovo 31 d. Įsakymas dėl LR Kultūros ministro įsakymo Nr. ĮV-1342 pakeitimo (Nr. ĮV-372). Prieiga: https://kulturosic.lrv.lt/uploads/kulturosic/documents/files/KMproc.20jsakymasproc.20dėlproc.20karantinoproc.20PDF.pdf

[91] LR Kultūros ministras. 2021 m. balandžio 19 d. Įsakymas dėl LR Kultūros ministro įsakymo Nr. ĮV-1046 pakeitimo ir LR Kultūros ministro įsakymo Nr. ĮV-1342 pripažinimo netekusiu galios (Nr. ĮV-455). Prieiga: https://kulturosic.lrv.lt/uploads/kulturosic/documents/files/KMproc.20jsakymasproc.20dėlproc.20karantinoproc.20PDF0419.pdf

karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo"[92] (toliau – Nutarimas 1226), kuris galiojo iki 2021 m. liepos 1 d.

Kurį laiką, atlaisvinto karantino metu (2021 m. pavasarį) viešųjų kultūros paslaugų prieinamumo visuomenei ir viešųjų renginių vykdymo ribojimai išliko tokie patys kaip ir antrojo griežto karantino metu, su papildomos išimtimis. Darbo organizavimas ir klientų aptarnavimas kultūros įstaigose, kaip ir kitose valstybės ir savivaldybių įstaigose, ir toliau vyko nuotoliniu būdu arba daliniu nuotoliniu būdu.

Tačiau po mėnesio (gegužės mėn.) ribojimai buvo pakeisti įsigaliojus Lietuvos Respublikos 2021 m. gegužės 26 d. nutarimui Nr. 385 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo" pakeitimo"[93] (toliau – Nutarimas Nr. 385), kuris galiojo iki 2021 m. liepos 1 d.

Vis dar išliko judėjimo tarp valstybių ribojimai, tačiau šiam ribojimui buvo taikoma išimtis menininkams, atvykstantiems į Lietuvos Respubliką kultūros ministro leidimu dalyvauti profesionaliojo meno veikloje, ir juos aptarnaujančiam personalui.

Atlaisvėjo viešųjų kultūros paslaugų prieinamumo visuomenei ir viešųjų renginių vykdymo ribojimai: buvo leidžiamos teikti laisvalaikio, pramogų, poilsio, diskotekų, šokių salių paslaugos teikiamos užtikrinant 20 m^2 paslaugos teikimo plotą vienam paslaugos gavėjui arba vienu metu aptarnaujant ne daugiau kaip vieną paslaugos gavėją. Buvo leidžiamos teikti kino teatrų ir kino klubų paslaugos, profesionaliojo scenos meno įstaigų salių lankymas bei komerciniai ir nekomerciniai kultūros, pramogų, sporto renginiai, šventės, mugės, festivaliai ar kiti tam tikrą laiką trunkantys organizuoti

[92] LR Vyriausybė. 2020 m. lapkričio 4 d. Nutarimas dėl karantino Lietuvos respublikos teritorijoje paskelbimo Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a2b5da801f4a11eb9604df942ee8e443
[93] LR Vyriausybė. 2021 m. gegužės 26 d. Nutarimas dėl Lietuvos respublikos vyriausybės 2020 m. Lapkričio 4 d. Nutarimo Nr. 1226 pakeitimo. Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/8352ecd6bf7911eb91e294a1358e77e9

žmonių susibūrimai viešoje vietoje iš anksto nustatytu laiku organizuojami laikantis šių reikalavimų (užtikrinant bilietų platinimą elektroninių būdu, dalyvių registravimą; uždarose erdvėse organizuojamuose renginiuose gali dalyvauti ne daugiau nei 250 žiūrovų ir (ar) dalyvių dėvimos apsauginės veido kaukės ir laikomasi saugaus atstumo; atvirose erdvėse organizuojamuose renginiuose gali dalyvauti neribotas skaičius žiūrovų ir (ar) dalyvių, žiūrovai ir (ar) dalyviai renginį stebi tik iš sėdimų vietų, dėvimos apsauginės veido kaukės ir kt.).

Visos paslaugos ir renginiai turėjo būti rengiami užtikrinant ir kitas valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo nustatytas asmenų srautų valdymo, saugaus atstumo laikymosi, būtinas visuomenės sveikatos saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis sąlygas.

Taip pat, organizuojant Kultūros subjektų veiklą rekomenduota atsižvelgti ir taikyti nuostatas apibrėžtas:

- 2021 m. birželio 1 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-661 ,,Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, bei kultūros įstaigų , kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija, vadovų darbo organizavimo ir susirgimų prevencijos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir karantino metu"[94] bei šio įsakymo pakeitimu.
- 2021 m. rugsėjo 7 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-1048 ,,Dėl įpareigojimo Lietuvos Respublikos kultūros ministro valdymo srities įstaigoms dėl reikalavimų dėl galimybių paso įgyvendinimo"[95] įtvirtintas reikalavimas kultūros įstaigoms imtis reikalingų organizacinių priemonių, kad organizuojant paslaugų, kurioms taikomas reikalavimas turėti Galimybių pasą, teikimą būtų užtikrintas tinkamas pasirengimas tikrinti reikalavimą turėti Galimybių pasą, ir paskirti už šių procedūrų įgyvendinimą įstaigose atsakingus asmenis.

[94] LR Kultūros ministras. 2021 m. birželio 1 d. Įsakymas dėl LR Kultūros ministro 2020 m. rugpjūčio 6 d. įsakymo Nr. ĮV-1046 pakeitimo. Prieiga: https://kulturosic.lrv.lt/uploads/kulturosic/documents/files/KMproc.20ĮV-661(Karantinas).pdf

[95] LR Kultūros ministras. 2021 m. rugsėjo 7 d. Įsakymas dėl įpareigojimo LR Kultūros ministro valdymo srities įstaigoms dėl reikalavimų dėl galimybių paso įgyvendinimo. Prieiga: https://kulturosic.lrv.lt/uploads/kulturosic/documents/files/2021-09-07.pdf

Atšaukta ekstremali situacija

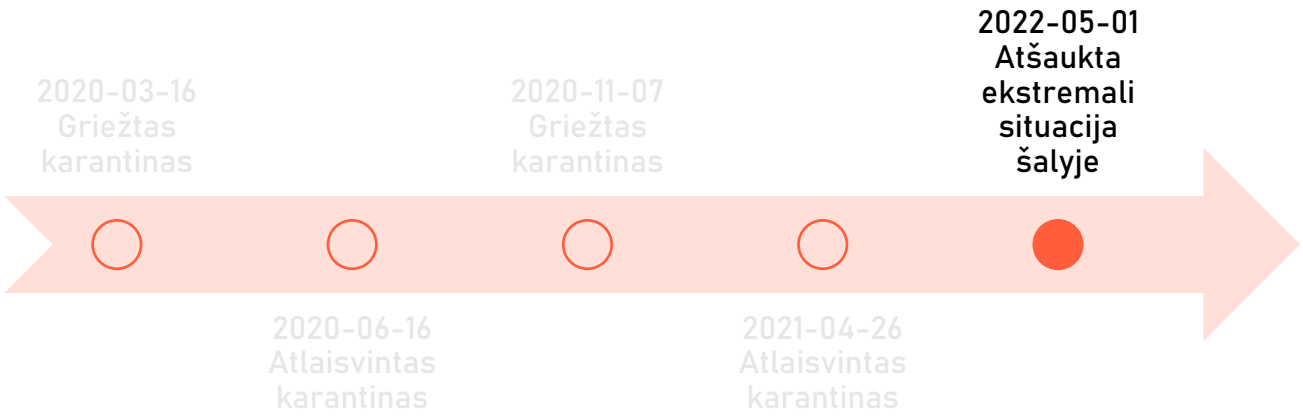

Vyriausybė 2022 m. balandžio 20 d. nutarimu Nr. 378[96] **nuo gegužės 1 d. atšaukė ekstremaliąją situaciją dėl COVID–19 ligos** (**koronaviruso infekcijos**) **plitimo grėsmės**, galiojusią Lietuvoje be pertraukos daugiau kaip dvejus metus, t. y. **netekusiu galios** pripažino 2020 m. vasario 26 d. nutarimą Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo" su visais pakeitimais ir papildymais. Pasibaigus ekstremaliai situacijai, nebeliko su COVID–19 susijusių ribojimų ir kultūros srities subjektams.

[96] LR Vyriausybė. 2022 m. balandžio 20 d. Nutarimas dėl Lietuvos respublikos vyriausybės 2020 m. Vasario 26 d. Nutarimo Nr. 152 „dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo" pripažinimo netekusiu galios (Nr. 378). Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/141342e1c16f11ec9f0095b4d96fd400?jfwid=spnhj9cy0

Užsienio šalių patirtys: pandemijos metu vyravusi situacija kultūros ir kūrybiniuose sektoriuose ir taikytos valstybių finansinės intervencijos

Dėl COVID–19 pandemijos bei taikytų apribojimų kultūros ir kūrybos sektoriai patyrė didelių neigiamų ekonominių pasekmių. Pajamų praradimas ir viešų susibūrimų, renginių apribojimai kelia grėsmę daugelio kultūros organizacijų išlikimui visame pasaulyje. Siekdamos sumažinti šiuos nuostolius ir paremti kultūros bei kūrybos sektorius šiuo krizės laikotarpiu, įvairių šalių vyriausybės parengė finansinės pagalbos iniciatyvas ir priemones. Toliau pateikiama įvairių priemonių, kurių ėmėsi Kanados, Jungtinės Karalystės, Švedijos, Suomijos, Estijos, Lenkijos ir Čekijos vyriausybės siekdamos užtikrinti kultūros ir kūrybos sektorių išlikimą pasaulinės krizės metu, apžvalga.

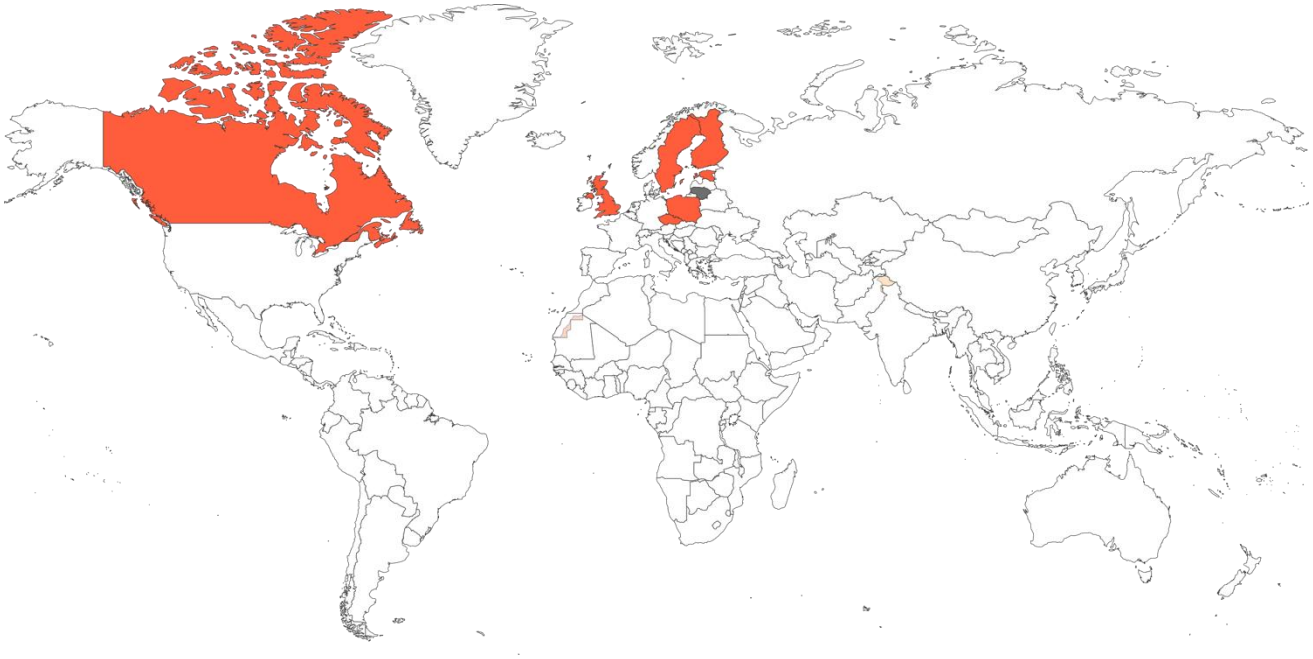

Kanada

Kanadoje kultūros ir kūrybinės industrijos (KKI) yra vienos iš pagrindinių ekonomikos augimo ir vystymosi varomųjų jėgų. Remiantis Kanados statistikos departamento paskelbtais duomenimis, tiesioginis KKI iniciatyvų ekonominis poveikis 2017 m. buvo 58,9 mlrd. CAD, o tai sudaro 2,8 proc. nacionalinio bendrojo vidaus produkto (BVP) arba 1611 CAD vienam gyventojui.[97]

COVID–19 pandemija padarė didžiulį poveikį kultūros, meno, pramogų ir poilsio sektoriams Kanadoje. Preliminarūs skaičiavimai rodo, kad 2020 m. Kanados KKI veiklos pajamos sumažėjo visose srityse,

[97] Wall-Andrews, C., Walker, E. ir Cukier, W. 2021. Support Mechanisms for Canada's Cultural and Creative Sectors during COVID-19. 14(12): p. 595. Prieiga: https://doi.org/10.3390/jrfm14120595

išskyrus garso įrašų pramonę.[98] Prie šio didelio nuosmukio prisidėjo keli veiksniai, įskaitant sektorių specifiką; fizinių erdvių uždarymą; renginių, festivalių ir pasirodymų atšaukimą; veiklos apribojimus; ir vartotojų poreikių kaitą fiziškai esant namuose ar renkantis kultūros paslaugas, produktus nuotoliniu būdu.

Akivaizdu, jog pandemija sukūrė sudėtingą aplinką kultūros, meno, pramogų ir poilsio sektorių veiklai, bet kartu paspartino skaitmenines tendencijas. Nepaisant to, finansinis ir darbo jėgos poveikis buvo reikšmingas. Todėl toliau detaliai aptariami šalyje įvesti su COVID–19 susiję ribojimai bei taikytos Kanados finansinės intervencijos mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms.

Taikyti ribojimai

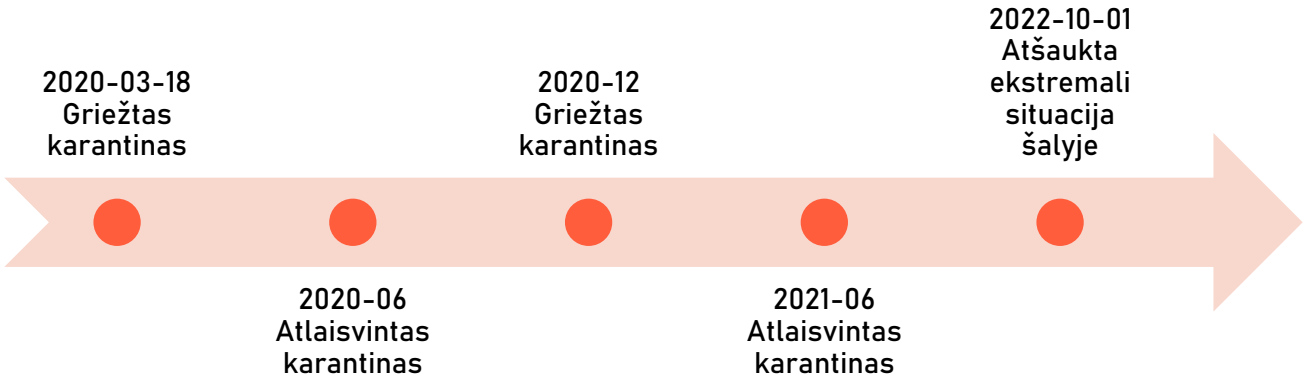

Renginiai ir kultūros paslaugos[99]

2020 m. kovo 17 d. Ontarijo provincijos vyriausybė paskelbė nepaprastąją padėtį provincijoje. Uždaromos visos įstaigos, kurių patalpose organizuojamos poilsio programos; visos viešosios bibliotekos; visi kino teatrai; visi teatrai, įskaitant tuos, kurie siūlo gyvos muzikos, šokio ir kitų meno formų pasirodymus; ir visos koncertų salės. Ontarijo provincijos vyriausybė taip pat uždraudė visus organizuojamus viešuosius renginius, kuriuose dalyvauja daugiau nei 50 žmonių.

2020 m. kovo 18 d. Nacionaliniu lygmeniu muziejams ir kitoms kultūros įstaigoms rekomenduojama sustabdyti veiklą, kad apsaugotų savo darbuotojų, lankytojų ir visų kanadiečių sveikatą.

---

[98] Statistics Canada. 2021. Financial impacts of the pandemic on the culture, arts, entertainment and recreation industries in 2020. Prieiga: https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/45-28-0001/2021001/article/00033-eng.htm
[99] McCarthy Tetrault. 2022. COVID-19: Emergency Measures Tracker. Prieiga: https://www.mccarthy.ca/en/insights/articles/COVID–19-emergency-measures-tracker

2020 m. kovo 24 d. Uždaryti atvykimo keliai į visus nacionalinius parkus, istorines vietas.

2020 m. balandžio 10 d. Kvebeko provincijos vyriausybė atšaukė festivalius, sporto renginius ir kultūros renginius.

2020 m. spalio 1 d. Naujosios Škotijos provincijos vyriausybė paskelbė, kad žmonių, galinčių dalyvauti scenos menų renginiuose be saugaus atstumo laikymosi reikalavimo, skaičius padidėja nuo 10 iki 50.

2020 m. gruodžio 14 d. Saskačevano provincijos vyriausybė paskelbė, kad renginių vietose, konferencijų patalpose, arenose, kultūros vietose, muziejuose, kino teatruose bei banketų patalpose gali vykti renginiai ir susibūrimai iki 30 asmenų, tačiau visi asmenys turi visą laiką sėdėti.

2021 m. gegužės 7 d. Manitobos provincijos vyriausybė paskelbė naujus ribojimus uždaryti restoranus, barus, terasas, sporto sales, muziejus ir dienos stovyklas, taip pat apriboti mažmeninės prekybos vietas.

2021 m. gruodžio 17 d. Manitobos provincijos vyriausybė paskelbė apie padidintus apribojimus privatiems susibūrimams patalpose, vidaus ir lauko sporto renginiams, didelių grupių susibūrimams, sporto salių, kino teatrų, muziejų ir bibliotekų, restoranų lankymui.

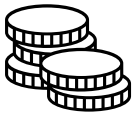

Taikytos šalies finansinės intervencijos mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms

Bendrosios priemonės visiems sektoriams

Bendrieji COVID–19 finansinės paramos paketai, kuriais galėjo pasinaudoti ir KKI sektorius, apėmė užimtumo draudimo (EI) arba nedarbingumo draudimo (UI) programą, mokesčių mokėjimo atidėjimą visoje šalyje, Kanados skubios pagalbos verslo sąskaitos (CEBA) paskolą, Kanados neatidėliotinos padėties darbo užmokesčio subsidija (CEWS), Kanados reagavimo į nelaimes išmokos (CERB) ir CRB išmokas.[100]

Kultūros ir kūrybinėms industrijoms skirtos finansinės priemonės

2020 m. balandžio 17 d. Kanados Ministras Pirmininkas paskelbė apie 500 mln. CAD biudžetą naujam Nepaprastosios padėties paramos fondui kultūros, paveldo ir sporto organizacijoms įsteigti.

[100] Wall-Andrews, C., Walker, E. ir Cukier, W. 2021. Support Mechanisms for Canada's Cultural and Creative Sectors during COVID-19. 14(12): p. 595. Prieiga: https://doi.org/10.3390/jrfm14120595

Šis fondas yra papildoma laikina finansinė priemonė, sukurta papildant esamas Vyriausybės finansinės paramos priemones.[101]

Fondą administruoja Kanados paveldo departamentas ir padalina tam tikroms departamento programoms bei kitoms pagrindinėms organizacijoms. Tiksliau:

- Iki 326,8 mln. CAD skirsto „Canadian Heritage", iš kurių:
  - 198,3 mln. CAD skirta meno ir kultūros finansavimo gavėjams pagal esamas programas, taip pat kitoms organizacijoms, turinčioms išreikštų poreikių.
  - 72 mln. CAD skirta sporto sektoriui.
  - 53 mln. CAD suteikta paveldo sektoriui per Pagalbos muziejams programą.
  - 3,5 mln. CAD skirta su COVID susijusiems projektams per „Digital Citizen" programą.
- 55 mln. CAD skirsto Kanados menų taryba meno organizacijoms.
- 115,8 mln. CAD skirta Kanados audiovizualiniam sektoriui remti, kuriuos skirsto „Canada Media Fund" (88,8 mln. CAD) ir „Telefilm Canada" (27 mln. CAD).

Įsteigus **Paramos gyvo meno ir muzikos sektorių darbuotojams fondą**, 2021 m. kovo mėn. buvo skirta **181,5 mln.** CAD investicija, siekiant padidinti trumpalaikių darbo santykių galimybes bedarbiams renginių sektoriuje. Pirmajame etape Vyriausybė per Kanados paveldo departamentą išskirstė 40 mln. CAD Kanados KKI darbuotojams – 5 mln. CAD vietos festivaliams, 20 mln. CAD Kanados meno pristatymo fondui ir 15 mln. CAD Kanados muzikos fondui.[102]

Iš skirtų **55 mln.** CAD Kanados menų tarybai, **7,8 mln.** CAD buvo skirta kurtiesiems ir neįgaliesiems, vietinių kultūrų ir mažumų grupėms. Tarybos finansavimo gavėjai gavo papildomą 30 proc. išmoką nuo vidutinės dotacijos sumos, gautos per praėjusius trejus metus. 2021 m. spalį Tarybos finansavimo gavėjai vėl gavo papildomus 20 proc., siekiant padėti atnaujinti jų veiklą. Taip pat buvo sukurtos naujos finansinės paramos priemonės, skirtos skaitmenizavimui.[103]

Be to, buvo paspartintas lėšų, kurios turi būti išmokamos kultūros organizacijoms metų pabaigoje, išmokėjimas. Todėl iki 2020 m. kovo mėn. Vyriausybė per Kanados menų tarybą skyrė 1 100 kultūros organizacijoms avansinį 60 mln. CAD finansavimą (35 proc. jų metinės dotacijos). Kadangi dėl taikytų apribojimų šalyje buvo atšaukti kultūros renginiai ir uždarytos viešosios erdvės, KKI organizacijos, pasinaudojant avansiniu finansavimu, galėjo sumokėti nesumokėtą atlyginimą darbuotojams ir

[101] Government of Canada. 2020. Backgrounder: Emergency Support Fund for Cultural, Heritage and Sport Organizations. Prieiga: https://www.canada.ca/en/canadian-heritage/news/2020/05/backgrounder-emergency-support-fund-for-cultural-heritage-and-sport-organizations.html
[102] McCarthy Tetrault. 2020. COVID-19: Economic relief measures announced to date. Prieiga: https://www.mccarthy.ca/en/insights/articles/COVID–19-economic-relief-measures-announced-date
[103] Canada Council for the Arts. 2020. $60M in advance funding to help stabilize backbone of arts sector as it faces COVID-19 crisis. Prieiga: https://canadacouncil.ca/press/2020/03/advance-funding

tiekėjams.[104] Tai taip pat palengvino pinigų grąžinimo klientams, kurie iš anksto įsigijo abonementus ir bilietus, procesą.

2020 m. birželio 18 d. paskelbta apie naujas finansines priemones, skirtas padėti muziejams. Skirtas naujas **25,7 mln.** CAD finansavimas nacionaliniams muziejams (šeši muziejai) ir Nacionalinei mūšio laukų komisijai. Šiuo finansavimu siekiama padėti šioms organizacijoms išlaikyti pagrindines paslaugas ir būti pasirengusioms vėl atverti duris visuomenei, kai bus panaikinti ribojimai priemonės.[105]

2020 m. rugsėjo 25 d. paskelbta iniciatyva, kuria siekiama kompensuoti socialinį draudimą kino industrijos darbuotojams, kurių darbas, filmavimai it gamyba buvo sustabdyta dėl COVID–19 pandemijos. Kanados garso ir vaizdo kūrinių trumpalaikių kompensacijų fondas (*angl.* The Short-Term Compensation Fund for Canadian audiovisual productions) yra atsakas į sektoriaus atstovų išsakytą poreikį. Šiai pramonei skiriama net **50 mln. CAD**.

2022 m. birželio mėn. paskelbta apie Kanados meno ir kultūros atkūrimo programą (CACRP). Tai 50 mln. CAD investicija 2022–2023 m., kuria siekiama tęsti tikslinę paramą organizacijoms, kurios trečiaisiais pandemijos metais vis dar susiduria su dideliais finansiniais iššūkiais.[106]

Kanados menų taryba

2021 m. birželio mėn. Kanados menų taryba pranešė apie **500 mln. CAD** biudžetą iš Vyriausybės, skirtą meno, kultūros, paveldo ir sporto sektoriams atnaujinti ir jų viešajai veiklai atnaujinti. Iš šios sumos Taryba gauna **75 mln.** CAD, kuriuos investuos per 2021–22 ir 2022–23 fiskalinius metus. [107] Ši suma pridedama prie 116,5 mln. CAD investicijų, kurias Taryba gavo iš Vyriausybės dar 2020 m. rudenį.[108]

---

[104] Canada Council for the Arts. 2020. The Council and Additional Federal Support for the Arts. Prieiga: https://canadacouncil.ca/spotlight/2020/05/additional-federal-support-for-the-arts

[105] Canada Council for the Arts. 2020. The Government of Canada Maintains Its Efforts to Support Cultural and Heritage Organizations. Prieiga: https://www.canada.ca/en/canadian-heritage/news/2020/06/the-government-of-canada-maintains-its-efforts-to-support-cultural-and-heritage-organizations.html

[106] Government of Canada. 2022. Targeted recovery support for Canadian arts, culture and heritage organizations to help welcome back audiences and boost revenues. Prieiga: https://www.canada.ca/en/canadian-heritage/news/2022/06/targeted-recovery-support-for-canadian-arts-culture-and-heritage-organizations-to-help-welcome-back-audiences-and-boost-revenues.html

[107] Government of Canada. 2021. Backgrounder - Continued Support for Arts, Culture, Heritage and Sport Sector Organizations. Prieiga: https://www.canada.ca/en/canadian-heritage/news/2021/06/backgrounder---continued-support-for-arts-culture-heritage-and-sport-sector-organizations.html

[108] Canada Council for the Arts. 2021. Funding Support for Arts and Live Event Workers in response to COVID-19. Prieiga: https://canadacouncil.ca/press/2021/04/supporting-arts-and-live-workers-in-response-to-COVID–19

Finansinės priemonės

„**Digital Originals**"[109] – 2020 m. finansinės paramos programa, skirta padėti menininkams, meno grupėms ir organizacijoms adaptuoti savo darbą skaitmeninei erdvei. COVID–19 pandemijos metu kūrėjai, meno grupės ar organizacijos galėjo pritaikyti savo esamus darbus arba sukurti naujus kūrinius skaitmeniniam platinimui Kanados visuomenei.

„Digital Originals" vienai paraiškai skyrė 5 000 CAD (apie 3 700 Eur) mikro inovacijų dotacijas iš Kanados menų tarybos. Iš viso sulaukta 4 200 paraiškų, iš kurių finansavimas skirtas 1 026 (viso 5.2 mln. CAD, apie 3,8 Eur).[110]

„**Digital Now**"[111] – 2021 m. kovo–gegužės mėn. vienkartinė finansinės paramos programa, leidžianti meno grupėms, kolektyvams ir organizacijoms pritaikyti kūrinius ir (arba) kurti naujus, kuriais būtų virtualiomis priemonėmis dalinamasi su visuomene. Šis finansavimas skirtas skatinti darbo vietų kūrimą kultūros sektoriuje ir užtikrinti, kad menininkai ir meno organizacijos galėtų ir toliau kurti darbus bei vykdyti savo veiklą virtualiai. Dotacijos suma – fiksuota 25 000 CAD, 50 000 CAD arba 100 000 CAD.

Kitos priemonės

10 lentelė. Kanadoje taikytos COVID–19 finansinės paramos įmonėms ir organizacijoms priemonės

Priemonė	Aprašymas	Gautų paraiškų skaičius, vnt.	Finansuotų paraiškų skaičius, vnt.	Visas biudžetas, CAD
Darbo užmokesčio ir įdarbinimo parama[112]	Nuo 2021 m. spalio 24 d. iki 2022 m. gegužės 7 d. suteikta galimybė gauti subsidiją, kuri padengia dalį darbuotojo(-ų) darbo užmokesčio. Ši subsidija leidžia įdarbinti naujus darbuotojus, padeda sugrąžinti praradusius darbą darbuotojus.	5 091 630	5 069 760	100,59 mlrd.

[109] Canada Council for the Arts. Digital Originals: Micro innovation grants. Prieiga: https://canadacouncil.ca/initiatives/digital-originals

[110] Prieiga: https://canadacouncil.ca/-/media/Files/CCA/Research/2021/01/Digital_Originals_Qualitative_Analysis_of_Grant_Application_Data_2020_21.pdf

[111] Hill and Knowlton Strategies. 2021. Digital originals initiative: Qualitative analysis of grant application data. Prieiga: https://canadacouncil.ca/funding/strategic-funds/digital-now

[112] Government of Canada. 2022. COVID-19 wage and rent subsidies for businesses. Prieiga: https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/wage-rent-subsidies/covid-wage-hiring-support-businesses.html

Nuomos ir turto išlaidų parama[113]	Nuo 2021 m. spalio 24 d. iki 2022 m. gegužės 7 d. suteikta galimybė gauti subsidiją, skirtą padengti dalį komercinės nuomos ar nekilnojamojo turto išlaidų.	2 134 120	2 079 270	7,73 mlrd.

Jungtinė Karalystė – Anglija

Jungtinėje Karalystėje kultūros, meno ir pramogų sektorius buvo vienas iš labiausiai koronaviruso pandemijos paveiktų. Sumažėjusios pajamos ir atleistų darbuotojų skaičius nusileido tik apgyvendinimo ir maitinimo sektoriams.[114] Fizinių vietų uždarymas sektoriui kainavo daugiau nei 1 mln. GBP per dieną prarastų pajamų.[115] Toliau detaliai aptariami šalyje įvesti su COVID–19 susiję ribojimai bei taikytos Jungtinės Karalystės, konkrečiai Anglijos, finansinės intervencijos mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms.

Taikyti ribojimai

Renginiai ir kultūros paslaugos

[113] Government of Canada. 2022. COVID-19 wage and rent subsidies for businessesPrieiga: https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/wage-rent-subsidies/covid-rent-property-support-businesses.html
[114] UK Parliament House of lord library. 2020. Covid-19: Impact on the UK cultural sector. Prieiga: https://lordslibrary.parliament.uk/COVID–19-impact-on-the-uk-cultural-sector/
[115] Arts Professional. Arts Professional. Prieiga: https://www.artsprofessional.co.uk/

2020 m. kovo 22 d.

Uždrausti daugiau nei 2 žmonių susibūrimai.

2020 m. kovo 30 d.

Teatro spektakliai, koncertai, parodos, filmų pristatymai, festivaliai ir kiti renginiai JK buvo atšaukti arba atidėti, nes teatrai, koncertų salės, kino teatrai, muziejai, galerijos ir kitos vietos / renginiai buvo priversti užsidaryti.

2020 m. birželio mėn.

Laikantis saugaus atstumo reikalavimų ir vykdant išankstinę lankytojų registraciją leidžiama atidaryti komercines galerijas.

2020 m. liepos mėn.

Muziejai ir viešosios galerijos vėl gali atsidaryti. Privaloma išlaikyti saugius atstumus tarp lankytojų, ribojamas lankytojų skaičius.

2020 m. rugpjūčio mėn.

Scenos menų vietoms leidžiama atsidaryti. Privaloma išlaikyti saugius atstumus tarp lankytojų, ribojamas lankytojų skaičius, kuris negali viršyti 20–25 proc. užimtumo.

2020 m. rugpjūčio 15 d.

Laikantis atnaujintų Vyriausybės rekomendacijų, leidžiama rengti renginius tiek, viduje, tiek lauke.

2020 m. rugsėjo mėn.

Daugelis didžiųjų muziejų ir galerijų atveria duris, tačiau pastebimas ženkliai sumažėjęs lankytojų skaičius. Sutrumpintos darbo valandos, vykdoma išankstinė lankytojų registracija, uždarytos vidaus kavinės ir muziejų parduotuvės.

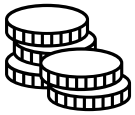

Taikytos šalies finansinės intervencijos mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms

2020 m. birželio 27 d.

„Historic England" įsteigė „Emergency Response Fund", siekdama padėti paveldo organizacijoms išgyventi pandemiją bei pasiruošti atsigavimui po pandemijos. Didžiausias dėmesys skiriamas kvalifikuotiems amatininkams ir mažoms paveldo įmonėms, skiriant dotacijas iki 25 000 GBP

finansiniams sunkumams spręsti ir iki 50 000 GBP – projektams, kuriais siekiama sumažinti rizikas paveldui. [116]

2020 m. liepos mėn.

Jungtinės Karalystės Vyriausybė paskelbė apie **1,57 milijardo GBP** finansinį pagalbos paketą, skirtą apsaugoti Didžiosios Britanijos pasaulinio lygio kultūros, meno ir paveldo institucijas.[117]

Tai sudarė galimybes tūkstančiam organizacijų įvairiuose sektoriuose, įskaitant scenos meną ir teatrą, paveldą, istorinius rūmus, muziejus, galerijas, muziką ir kiną, gauti neatidėliotinas dotacijas ir (ar) paskolas.

Daugelis Didžiosios Britanijos kultūros ir paveldo institucijų jau gavo precedento neturinčią finansinę pagalbą, kad galėtų įveikti pandemijos padarinius, įskaitant paskolas, mokesčių atidėjimą[118] ir dalyvavimą koronaviruso darbo vietų išsaugojimo programoje. Nuo pandemijos pradžios daugiau nei 350 000 žmonių poilsio ir laisvalaikio sektoriuje buvo atleisti.

Į finansinį paketą įtrauktas finansavimas nacionalinėms Anglijos kultūros institucijoms ir investicijos į kultūros ir paveldo objektus, siekiant atnaujinti dėl pandemijos sustabdytus statybos darbus. Tai didelis žingsnis į priekį siekiant padėti atkurti britų kultūros infrastruktūrą. Į šį precedento neturintį paketą įeina:

- **1,15 mlrd. GBP** vertės paramos fondas Anglijos kultūros organizacijoms, skirstomas dotacijomis ir paskolomis. **270 mln. GBP** paskoloms (grąžintinas finansavimas) ir **880 mln. GBP** dotacijų.
- **100 mln. GBP** tikslinės paramos nacionalinėms kultūros institucijoms Anglijoje ir Anglijos paveldo fondui.
- **120 mln. GBP** skirta kultūros infrastruktūros statyboms atnaujinti ir paveldo statybos projektams Anglijoje, kurie buvo sustabdyti dėl koronaviruso pandemijos.
- Papildomi **188 mln. GBP** decentralizuotai administracijai: Šiaurės Airijoje (33 mln. GBP), Škotijoje (97 mln. GBP) ir Velse (59 mln. GBP).

2020 m. vasarą, Skaitmeninės, kultūros, žiniasklaidos ir sporto departamentas (DCMS) pradėjo[119] 270 mln. GBP finansavimo schemą (grąžintiną), skirtą padėti kultūros organizacijoms, kurios gali įrodyti nacionalinę ar tarptautinę svarbą, taip pat įrodyti, kad bendradarbiauja su vietos bendruomenėmis.

---

[116] Compendium for cultural policies and trends. Country reports: United Kingdom. Prieiga: https://www.culturalpolicies.net/COVID–19/country-reports/uk/

[117] Department for Digital, Culture, Media & Sport, HM Treasury, The Rt Hon Oliver Dowden CBE MP, The Rt Hon Rishi Sunak MP. 2020. £1.57 billion investment to protect Britain's world-class cultural, arts and heritage institutions. Prieiga: https://www.gov.uk/government/news/157-billion-investment-to-protect-britains-world-class-cultural-arts-and-heritage-institutions

[118] Gov.UK. Business rates relief. Prieiga: https://www.gov.uk/apply-for-business-rate-relief/retail-discount

[119] Department for Digital, Culture, Media & Sport, The Rt Hon Oliver Dowden CBE MP. Criteria announced for £270 million repayable finance scheme. Prieiga: https://www.gov.uk/government/news/criteria-announced-for-270-million-repayable-finance-scheme

Pinigai gaunami iš 1,57 milijardo GBP menų finansavimo paketo[120]. Organizacijos galėjo teikti paraiškas dėl mažiausiai 3 milijonų GBP, su grąžinimo laikotarpiu iki 20 metų ir su 2 proc. metinėmis palūkanomis. Pirmus ketverius metus galima taikyti ir grąžinimo „atostogas". Paraiškas iš pradžių vertino Anglijos menų taryba, Britų filmų institutas, Istorinė Anglija ir Nacionalinis loterijos fondas, o sprendimus priėmė įsteigta Nepriklausoma kultūros atkūrimo taryba.

Panašiu metu kai buvo paskelbtas finansinis pagalbos paketas visam kultūros sektoriui, kino ir teatro režisierius Sam Mendes įsteigė paramos fondą teatro specialistams – „Theatre Artists Fund". Iš šio fondo teatro menininkai, laisvai samdomi teatro darbuotojai galėjo gauti vienkartines 1 000 GBP dotacijas. Svarbu paminėti, jog šis fondas – labdaros organizacija, todėl fondui aukoti galėjo visi norintys, tačiau pagrindiniu rėmėju įvardinamas „Netflix". Iš viso į fondą surinkta **9,8 mln. GBP** ir suteiktos **9 964** dotacijos.[121]

Arts Council England

2020 m. balandžio mėn.[122] Anglijos meno taryba (ACE) įkūrė du fondus, skirtus paremti individualius menininkus ir nepriklausomas kultūros organizacijas, įskaitant muziejus ir bibliotekas, per COVID–19 krizę.

Kad būtų sudaryti šitie fondai, ACE sustabdė kai kuriuos esamus finansavimo šaltinius. Buvo atidėti daugiau nei 50 proc. 2020–2021 m. Nacionalinio loterijos projekto dotacijų biudžeto – 57 mln. GBP, taip pat sustabdyta programa „Developing Your Artistic Practice".

Buvo pristatytas ir papildomas 90 mln. GBP vertės skubios pagalbos fondas, skirtas padėti Tarybos nacionalinio portfelio organizacijoms, t. y. reguliariai finansuojamoms organizacijoms. Paprastai tokios organizacijos yra priklausomos nuo didelių finansinių įplaukų, kurios nutrūko dėl priverstinio meno pasirodymų, parodų atšaukimo ir erdvių uždarymo.

ACE taip pat stengiasi užtikrinti, kad vyriausybės taikomos skubios priemonės verslui būtų aktualios ir kultūros sektoriui.

---

[120] Department for Digital, Culture, Media & Sport, HM Treasury, The Rt Hon Oliver Dowden CBE MP, The Rt Hon Rishi Sunak MP. 2020. £1.57 billion investment to protect Britain's world-class cultural, arts and heritage institutions. Prieiga: https://www.gov.uk/government/news/157-billion-investment-to-protect-britains-world-class-cultural-arts-and-heritage-institutions

[121] Theatre artists fund 2022 m. rugsėjo 20 d. duomenys. Prieiga: https://theatreartists.fund

[122] Compendium for cultural policies and trends. Country reports: United Kingdom. Prieiga: https://www.culturalpolicies.net/COVID–19/country-reports/uk/

Švedija

Švedijos atsakas į COVID–19 buvo mažiau invazinis nei daugelyje kitų šalių, be nacionalinio karantino. Šalyje taikyta pagrindinė strategija – pasitikėjimas visuomenės savikontrole ir sąmoningumu.[123] Barai, restoranai, viešosios erdvės, darželiai ir mokyklos vaikams iki 16 metų ir toliau veikė visos pandemijos metu, tačiau vyresnių klasių moksleiviams mokyklos buvo uždarytos trims mėnesiams. Švedija per pirmuosius aštuonis mėnesius netaikė izoliacijos reikalavimų užsikrėtusiems namų ūkiams. Buvo rekomenduojamas saugaus atstumo laikymasis, tačiau kaukių dėvėjimas nebuvo įtrauktas į rekomendacijų sąrašą. Žmonės buvo raginami dirbti iš namų, vengti kelionių. Nors rekomendacijos daugiausia buvo grįstos pasitikėjimu visuomene ir jų savanorišku pasirinkimu, 2020 m. balandžio pradžioje atlikta nuomonės apklausa parodė, kad 98 proc. respondentų pakeitė savo elgesį, kad apsisaugotų nuo COVID–19.[124]

Taikyti ribojimai[125]

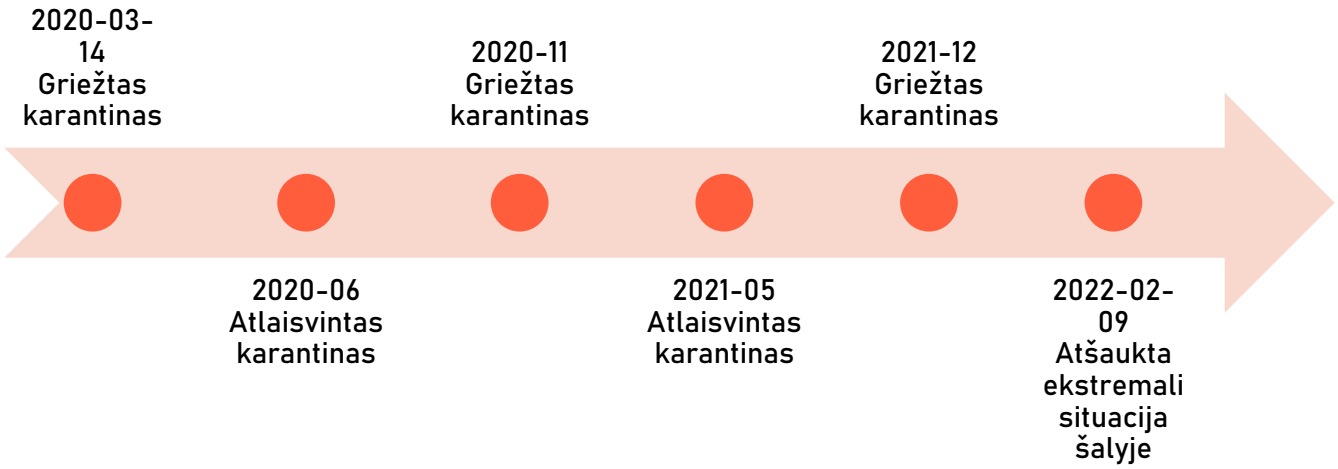

Renginiai ir kultūros paslaugos

[123] Swedish Institute. 2021. Here's a brief summary of how Sweden has handled the Covid-19 pandemic. Prieiga: https://sweden.se/life/society/sweden-and-corona-in-brief
[124] Ludvigsson, JF. 2020. The first eight months of Sweden's COVID-19 strategy and the key actions and actors that were involved. *Acta Paediatr*. 109: 2459– 2471. https://doi.org/10.1111/apa.15582
[125] Swedish Government. 2021. Restarting the Arts and Culture in Sweden. *Swedish Government inquiries*: 77 Prieiga: https://www.regeringen.se/4a941c/contentassets/c96ef2e953fd481ebb68d41b980a1d0a/restarting-the-arts-and-culture-in-sweden---summary-sou-202177.pdf

2020 m. kovo 12 d.[126]

Uždrausti daugiau nei 500 žmonių susibūrimai bei renginiai.

2020 m. kovo 27 d.

Uždrausti daugiau nei 50 žmonių susibūrimai bei renginiai.

2020 m. lapkričio 1 d.[127]

Priimtas naujas potvarkis, leidžiantis susibūrimus ir rengti viešus renginius, kuriuose yra ne daugiau kaip 300 sėdimų vietų. Tačiau viešuose šokių renginiuose gali dalyvauti ne daugiau nei 50 žmonių.

2020 m. lapkričio 23 d.[128]

Draudžiama organizuoti viešus susibūrimus ir renginius, kuriuose dalyvauja daugiau nei aštuoni dalyviai.

2021 m. kovo 18 d.

Švedijos Vyriausybė ragina šalies regionus ir savivaldybes uždaryti visuomenei prieinamas neesmines paslaugas. Tačiau sporto salėms ir kitiems sporto objektams, baseinams, muziejams ir meno galerijoms šis įgaliojimas netaikomas.

2021 m. gegužės 28 d.

Švedijos Vyriausybė pristatė penkių etapų planą skirtą laipsniškai panaikinti apribojimus, taikomus reaguojant į COVID–19 pandemiją.

2021 m. liepos 1 d.

Renginiuose, vykstančiuose uždarose patalpose, leidžiama iki 50 dalyvių. Jei dalyviams yra skirtos sėdimos vietos, gali būti iki 300 dalyvių. Renginiuose lauke didžiausias dalyvių skaičius yra 600 be sėdimų vietų arba 3 000 dalyvių su paskirtomis sėdimomis vietomis. Renginiuose leidžiamas ir didesnis dalyvių skaičius jeigu organizatoriai gali padalinti patalpą, plotą ar erdvę į pakankamai dideles dalis, kad dalyviai galėtų išlaikyti saugų atstumą.

---

[126] Ministry of Justice. 2020. Ordinance on a prohibition against holding public gatherings and events. Prieiga: https://covidlawlab.org/wp-content/uploads/2021/09/Sweden_2021.03.13_Official-Article_Ordinance-on-a-prohibition-against-holding-public-gatherings-and-events-_EN.pdf

[127] Government offices of Sweden. 2020. Changes to the ordinance prohibiting the holding of public gatherings and the holding of public gatherings and events. Prieiga: https://www.government.se/press-releases/2020/10/changes-to-the-ordinance-prohibiting-the-holding-of-public-gatherings-and-events/

[128] Ministry of Justice. 2020. Maximum of eight people permitted at public gatherings and eventsat public gatherings and events Prieiga: https://www.government.se/press-releases/2020/11/maximum-of-eight-people-permitted-at-public-gatherings-and-events/

2021 m. gruodžio 1 d.

Renginių organizatoriams leidžiama neriboti dalyvių skaičiaus, jeigu yra pasirenkama įleisti dalyvius tik su skiepų pažymėjimu. Tai taikoma renginiams, vykstantiems uždarose patalpose, kuriuose dalyvauja daugiau nei 100 dalyvių.

2021 m. gruodžio 23 d.

Griežtinami ribojimai:

- viešuose susibūrimuose ir renginiuose, kuriuose dalyvauja daugiau nei 20 dalyvių, leidžiamos tik sėdimos vietos, neatsižvelgiant į tai, ar tikrinami skiepų pažymėjimai, ar ne. Neturint skiepų pažymėjimų, grupių dydis ribojamas iki 8 žmonių, o atstumas tarp grupių – vienas metras. Religiniams susibūrimams taikoma išimtis.
- Viešuose susibūrimuose ir renginiuose, kuriuose dalyvauja daugiau nei 500 dalyvių, reikia turėti skiepų pažymėjimus, o grupių dydis ribojamas iki 8 žmonių ir atstumas tarp grupių turi būti vienas metras. Tai reiškia, kad uždarose patalpose vieši susibūrimai ir renginiai, kuriuose dalyvauja daugiau nei 500 dalyvių, negali būti organizuojami be skiepų pažymėjimų.
- Kultūrinės ir rekreacinės veiklos patalpose, tokiose kaip muziejai, meno galerijos ir sporto salės, reikalavimas – vienam asmeniui turi būti ne mažiau kaip 10 m^2.

2022 m. sausio 12 d.

Griežtinami ribojimai:

- Uždaruose viešuose susibūrimuose ir renginiuose be skiepų pažymėjimų įvestas ne daugiau kaip 50 žmonių apribojimas. Ne daugiau kaip 8 žmonės vienoje grupėje ir vieno metro atstumas tarp grupių.
- Viešuose susibūrimuose ir renginiuose, kuriuose dalyvauja daugiau nei 50 dalyvių, kai tikrinami skiepų pažymėjimai, įvedamas ne daugiau kaip 8 žmonių grupėje limitas ir vieno metro atstumas tarp grupių.

2022 m. vasario 9 d.

Visi su pandemija susiję ribojimai ir dauguma bendrųjų rekomendacijų panaikinami.

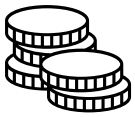

Taikytos šalies finansinės intervencijos mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms

Švedijos Vyriausybė skyrė **1 mlrd. Švedijos kronų** (SEK) (apie 90 mln. Eur) kultūrai ir sportui mažinti COVID–19 pandemijos neigiamą poveikį.[129] Lėšas skirsto dotacijas kultūros srityje skiriančios

[129] Government offices of Sweden. 2020. SEK 1 billion allocated to culture and sport. Prieiga: https://www.government.se/press-releases/2020/03/sek-1-billion-to-culture-and-sport-as-a-result-of-the-impact-of-the-COVID–19-virus/

agentūros – Švedijos menų taryba; Švedijos kino institutas; Švedijos meno stipendijų komitetas; Švedijos autorių fondas – ir Švedijos sporto konfederacija. Lėšos kultūrai – **500 mln. SEK** (apie 45 mln. Eur) – skiriamos veikloms, kurios nukentėjo ir neteko pajamų dėl viešų susibūrimų apribojimo. Parama gali būti teikiama tiek pavieniams menininkams, tiek (arba) kultūros organizacijoms, nepriklausomai nuo organizacijos formos ar dydžio.

Švedijos menų taryba administruoja didžiąją dalį lėšų, **370 mln. SEK** (apie 33,5 mln. Eur), kurios yra skirtos kultūrinėms veikloms, kurios neteko pajamų dėl atšauktų renginių arba patyrė papildomų išlaidų dėl atidėtų renginių. Švedijos kino institutas administruoja **50 mln. SEK** (apie 4,5 mln. Eur) lėšas kino sričiai ir, visų pirma, kino teatrams ir kino festivaliams, kuriuos finansiškai paveikė susidariusi padėtis. Švedijos meno stipendijų komitetas administruoja ir skirsto **70 mln. SEK** (apie 6,4 mln. Eur), o Švedijos autorių fondas – **10 mln. SEK** (apie 900 tūkst. Eur) atskiriems kultūros kūrėjams dotacijų forma.[130] Visų finansinių priemonių tikslas – pakeisti dėl apribojimų prarastas pajamas. Kai kurias iš šių dotacijų gali gauti tik pavieniai menininkai ir kultūros darbuotojai, o kitas – tiek organizacijos, tiek individualūs kūrėjai.

Kadangi valstybinės kultūros įstaigos remiamos iš anksto skirstant metines dotacijas,[131] tik kiek vėliau (2020 m. gegužės 8 d.) Švedijos Vyriausybė pristatė naują pagalbos paketą (**319 mln. SEK**; apie 30,1 mln. Eur). Pagalbos paketas skirtas valstybinėms kultūros įstaigoms, tokioms kaip muziejai, teatrai ir meno galerijos, remti. Šioms viešosioms institucijoms netaikomos ankstesnės dotacijos, nes jos jau gauna finansinę paramą iš valstybės. Tačiau pajamų praradimas buvo pakankamai didelis, kad paskatintų papildomą pagalbą.[132]

Švedijoje, kaip ir daugelyje kitų šalių, dauguma kultūros veikėjų dirba savarankiškai. Jie gali pasinaudoti ir bendromis mažoms įmonėms skirtomis pandemijos padarinių mažinimo finansinėmis priemonėmis, kurios apima paskolų garantijas, laikiną socialinio draudimo įmokų ir nuomos mokesčio sumažinimą.

---

[130] Ministry of Culture. 2020. The Swedish Arts Council, the Swedish Film Institute, the Swedish Arts Grants Committee and the Swedish Authors' Fund to distribute crisis funds to culture. Prieiga: https://www.government.se/articles/2020/05/the-swedish-arts-council-the-swedish-film-institute-the-swedish-arts-grants-committee-and-the-swedish-authors-fund-to-distribute-crisis-funds-to-culture/

[131] Ministry of Culture. 2020. Speech by Minister for Culture Amanda Lind at UNESCO's online Meeting with Ministers of Culture Prieiga: https://www.government.se/speeches/2020/04/speech-by-minister-for-culture-amanda-lind-at-unescos-online-meeting-with-ministers-of-culture/

[132] Intercult. Sweden: An overview of measures taken to support the cultural sector during the pandemic. Prieiga: https://www.intercult.se/eu-a-short-overview-of-measures-taken-to-support-the-cultural-sector-during-the-pandemic-2/

2020 m. lapkričio 9 d.[133]

Dalis individualių verslininkų negalėjo pasinaudoti Įmonių ir inovacijų ministerijos pristatytomis paramos priemonėmis, tokiomis kaip prastovų kompensavimas ir veiklos perkėlimo į skaitmeninę erdvę parama. Todėl Vyriausybė nusprendė įvesti apyvarta pagrįstą paramą individualiems verslininkams.

Parama teikiama trims paramos laikotarpiams: 2020 m. kovo ir balandžio mėn., 2020 m. gegužės mėn., 2020 m. birželio ir liepos mėn. Kad parama būtų suteikta, grynoji apyvarta:

- 2020 m. kovo–balandžio mėn. turėjo būti mažesnė nei 70 procentų 2019 m. to pačio laikotarpio grynosios apyvartos;
- 2020 m. gegužės mėn. turėjo būti mažesnė nei 60 procentų 2019 m. to pačio laikotarpio grynosios apyvartos;
- 2020 m. birželio–liepos mėn. turėjo būti mažesnė nei 50 procentų 2019 m. to pačio laikotarpio grynosios apyvartos.

Parama gali siekti 75 proc. faktiškai prarastos apyvartos. Iš viso 2020 m. kovo–liepos mėn. vienam kriterijus atitinkančiam gavėjui gali būti suteikta daugiausia **120 000 SEK** (apie 11 tūkst. Eur). Sprendimus dėl paramos priima apskrities administracinė valdyba, o paramą išmoka Švedijos nacionalinė būsto, statybos ir planavimo valdyba.

2022 m. sausio 18 d.

Švedijos Vyriausybė Riksdagui pateikė pradinį papildomą 2022 m. taisomąjį biudžetą. Į biudžetą, be kita ko, įtraukta didesnė parama kultūrai ir sportui krizės metu. Be anksčiau pateiktų pasiūlymų, kultūrai ir sportui dabar papildomai skiriama **100 mln. SEK** (apie 9 mln. Eur).

Siekdama sušvelninti apribojimų padarinius, Vyriausybė anksčiau siūlė kultūrai ir sportui skirti **200 mln. SEK** (apie 18 mln. Eur). Dabar ši suma padidinama papildomais 100 mln. SEK, iš kurių **60 mln. SEK** (apie 5,4 mln. Eur) **bus skirta kultūrai**, o 40 mln. SEK – sportui.

Riksdagas anksčiau patvirtino **940 mln. SEK** (apie 85 mln. Eur) kultūros skatinamąjį paketą 2022 m. biudžete. 2020 m. kultūros sektorius galėjo pasinaudoti įvairiais paramos paketais, kurių bendra suma viršija **2,5 mlrd. SEK** (apie 226 mln. Eur). 2021 metais krizės padariniams kultūros sektoriuje skirta parama buvo **3,9 mlrd. SEK** (apie 353 mln. Eur).[134]

---

[133] Ministry of Enterprise and Innovation. 2020. Turnover-based support to be introduced for sole traders. Prieiga: https://www.government.se/press-releases/2020/11/turnover-based-support-to-be-introduced-for-sole-traders/

[134] Prieiga: https://www.government.se/press-releases/2022/01/increased-crisis-support-for-culture-and-sport/

Suomija

Nors skaičiai rodo, jog kultūros produktų vartojimas pandemijos metu Suomijoje nesustojo, tačiau šalies kultūros sektorius nemažai nukentėjo. Jau pirmojo griežto karantino metu nedarbas kultūros srityje išaugo 57 proc. Savivaldybės ir nevyriausybinės organizacijos pripažįsta, jog nepatyrė tokio rimto neigiamo poveikio savo veiklai, nes didelį neigiamą pandemijos poveikį patyrusių asmenų dalis sudarė tik 22–27 proc., palyginti su privačiu sektoriumi ir individualiai dirbančiais, kurių neigiamą pandemijos poveikį patyrusių dalis – 74–76 proc. Net 93 proc. individualiai dirbančių prarado užsakymus, neteko darbo, tačiau tik 44 proc. jų atsivėrė naujos darbo galimybės.[135]

Atsižvelgiant į susiklosčiusią situaciją, Suomijoje finansinė parama kultūros sektoriui skirta per Švietimo ir kultūros ministeriją, Ekonomikos ir užimtumo ministeriją, savivaldybes ir NVO. Šalyje siekta užtikrinti paramos kultūros sektoriui finansinių šaltinių įvairovę, kad tiek individualūs kūrėjai, tiek kultūros įstaigos, verslai galėtų pasinaudoti paramos mechanizmais. Toliau detaliai aptariami šalyje įvesti su COVID–19 susiję ribojimai bei taikytos Suomijos finansinės intervencijos mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms.

Taikyti ribojimai

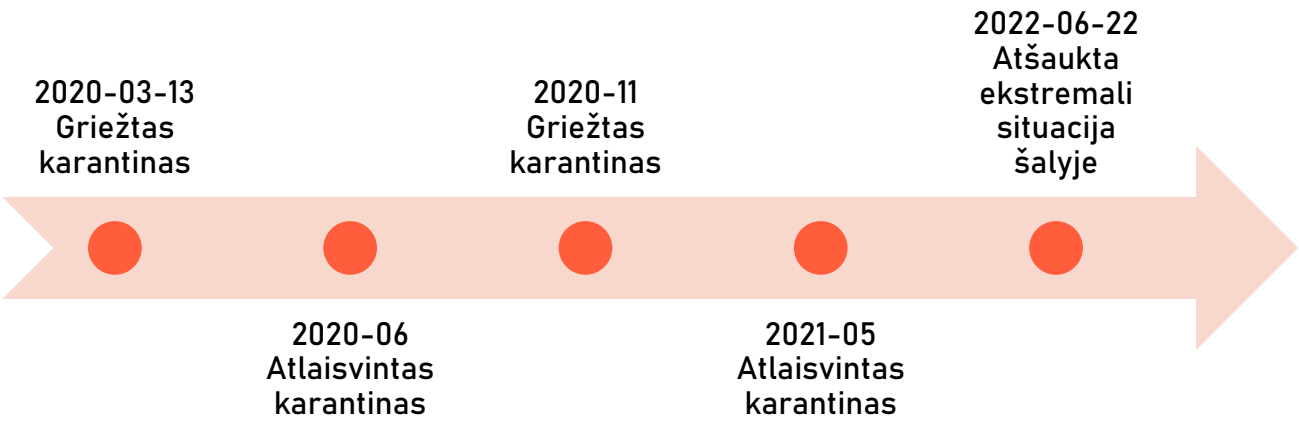

Kitaip nei Švedija, Suomija įgyvendino griežtas koronaviruso ir jo padarinių strategijas, kurių pagrindinis tikslas buvo apsaugoti pagyvenusius žmones ir neapkrauti sveikatos priežiūros sistemos.[136]

[135] Haapakorpi, Arja, Minna Leinonen, ir Katri Otonkorpi-Lehtoranta. 2022. Time, Space and Agency in the Finnish Cultural Sector at the Time of COVID-19. Challenges 13(1): 4. https://doi.org/10.3390/challe13010004
[136] Irfan, F.B., Minetti, R., Telford B. et al. 2022. Coronavirus pandemic in the Nordic countries: Health policy and economy trade-off. Journal of Global health. Prieiga: https://jogh.org/2022/jogh-12-05017

Renginiai ir kultūros paslaugos

Suomijoje, kaip ir daugelyje kitų pasaulio šalių, kultūros sektoriui taikomi tam tikri apribojimai jau nuo **2020 m. kovo 10 d.** Suomijos vyriausybė nurodė didelių renginių organizatoriams juos atšaukti, siekiant kovoti su koronaviruso plitimu. Bet koks renginys, kuriame dalyvauja daugiau nei 500 žmonių, turėjo būti atšauktas, o mažesnių renginių organizatoriai buvo raginami apsvarstyti jų atšaukimą.[137]

2020 m. kovo 18 d. Uždraudžiami daugiau nei dešimties žmonių susibūrimai ir uždaromi muziejai, teatrai, nacionalinė opera, bibliotekos, mobilios bibliotekos, laisvalaikio įstaigos ir baseinai, jaunimo klubai ir kiti susibūrimo punktai. Rekomenduota nevyriausybinėms organizacijoms bei religinėms bendruomenėms taip pat sustabdyti veiklą.

2020 m. birželio 1 d.[138] Šalis panaikino daugelį apribojimų, taikomų siekiant sulėtinti koronaviruso plitimą. Atidaromi muziejai. Muziejai lankytojams rekomenduoja bilietus įsigyti iš anksto arba būti pasiruošusiems mokėti kortele, nes grynieji – nepriimami. Atidaromi ir atrakcionų parkai, tačiau apriboti lankytojų srautai, taikomos ir kitos apsaugos priemonės (atstumai ir pan.). Leista veiklą vykdyti ir teatrams, tačiau dauguma didžiųjų teatrų, tokių kaip Suomijos nacionalinis teatras ir Helsinkio miesto teatras, nutarė veiklą pratęsti tik rudenį. Nors bibliotekos ribotai veikė ir gegužės mėn., vasarą lankytojai vėl gali naudotis skaitymo ir tylos zonomis, kompiuteriais. Leista veikti ir mobiliosioms bibliotekoms.

Viešuose susibūrimuose viduje ir lauke leidžiama dalyvauti iki 50 asmenų. Ši taisyklė taip pat taikoma tokiai veiklai kaip demonstracijos, piketai. Apribojimas netaikomas privatiems susibūrimams, nors nerekomenduojami ir tokie renginiai, kuriuose dalyvauja daugiau nei 50 žmonių. Masiniai renginiai, kuriuose dalyvauja iki 500 žmonių, yra leidžiami, jei organizatoriai įsipareigoja išlaikyti saugius atstumus tarp žmonių.

2020 m. liepos 1 d. Leidžiami 500 ir daugiau žmonių vieši susibūrimai, tačiau yra papildomų reikalavimų, pvz. užtikrinti saugius atstumus tarp žmonių, suskirstyti renginio vietą zonomis ir pan.[139]

2020 m. lapkričio 30 d.[140] Helsinkyje visos viešosios erdvės, tokios kaip uždaros sporto salės, kultūros centrai ir muziejai – uždaromi iki gruodžio 20 d. Bibliotekoms leidžiama teikti ribotas

---

[137] Yle. 2020. Finland bans gatherings of 500+ people. Prieiga: https://yle.fi/news/3-11253786
[138] Yle. 2020. Life continues: What you need to know when Finland opens up. Prieiga: https://yle.fi/news/3-11378328
[139] Yle. 2020. 500+ public gatherings now permitted, but with conditions Prieiga: https://yle.fi/news/3-11427361
[140] Yle. 2020. New coronavirus restrictions and recommendations in force in December. Prieiga: https://yle.fi/news/3-11673834

paslaugas, įskaitant iš anksto rezervuotos medžiagos, pvz., knygų, paėmimą ir būtiną bei greitą klientų kompiuterių naudojimą. Draudžiami visi vieši renginiai ir susitikimai patalpose arba lauke, kuriuose dalyvauja daugiau nei 10 žmonių Helsinkio savivaldybės teritorijoje.

Tampere savivaldybėje įsigalioja panašūs ribojimai, tačiau uždaros viešosios erdvės, muziejai ir teatrai nėra uždaromi, bet žiūrovų skaičius yra apribojamas iki dešimties žmonių. Apribojimai rekomenduojami nuo gruodžio 2 iki 21 d.

2020 m. vasario mėn.[141] Pietų Suomijoje visą vasarį uždrausti kultūros ir sporto renginiai su žiūrovais.

2021 m. pavasarį Vyriausybė pristatė planą, kuriuo siekiama išaiškinti Covid apribojimų renginiams panaikinimą. **2021 m. gegužės** mėnesį Suomija atsisakė daugumos kovos su viruso plitimu priemonių nacionaliniu lygmeniu ir sprendimus dėl vietinių Covid apribojimų perdavė regioninėms valdžios institucijoms. Tai leido pradėti organizuoti nedidelius renginius tose Suomijos vietose, kur koronaviruso situacija buvo gera. Leista veikti bibliotekoms, muziejam ir kitoms viešosioms erdvėms.

Suomijos teritorijose, kuriose pandemija yra bazinio lygio, viešųjų renginių apribojimai buvo visiškai panaikinti. Tačiau vykstant renginiams uždarose patalpose, kuriuose dalyvauja daugiau nei 10 žmonių, būtinas dviejų metrų atstumas. Tačiau liepos-rugpjūčio mėnesiais apribojimai susibūrimams sušvelninti ir panaikinti, švelninami apribojimai ir viešiems renginiams.

2021 m. spalio mėn. Suomijos parlamentas patvirtino Covid paso naudojimą renginiams, viešųjų erdvių ir kt. lankymui.[142] Tačiau kiekviena savivaldybė gali spręsti ar šį įrankį taikyti. Tai sukėlė papildomų nepatogumų, nes, pavyzdžiui, kai kuriuose miestuose esančiuose kino teatruose buvo įvestas Covid paso reikalavimas, bet Helsinkyje – ne.[143]

2022 m. sprendimo teisė dėl sporto ir kultūros renginių yra palikta vietos savivaldai. Tačiau Nacionalinio sveikatos instituto THL duomenimis, bibliotekos, muziejai, sporto salės, kino teatrai, teatrai, koncertų salės, žiūrovų sporto ir kiti vieši renginiai, kuriuose kiekvienas turi savo vietą, yra laikomi mažos rizikos vietomis ir savivaldybės turėtų į tai atsižvelgti.[144]

---

[141] Yle. 2021. Cultural and sports events with spectators banned through February in southern Finland. Prieiga: https://yle.fi/news/3-11759283
[142] Yle. 2021. Finland approves Covid pass. Prieiga: https://yle.fi/news/3-12146470
[143] Yle. 2021. Events industry calls for mandatory Covid pass at all venues. Prieiga: https://yle.fi/news/3-12202737
[144] Yle. 2022. How will Finland ease Covid restrictions?. Prieiga: https://yle.fi/news/3-12291468

Taikytos šalies finansinės intervencijos mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms

Suomijos Vyriausybės veiksmai 2020 m. balandžio mėn.

Balandžio mėnesį Suomijos vyriausybė pasiekė susitarimą[145] dėl antrojo 2020 m. papildomo biudžeto pasiūlymo ir 2021–2024 m. bendrojo vyriausybės fiskalinio plano. Pasiūlyme daugiausia dėmesio skiriama išlaidoms, kurias sukelia koronaviruso epidemija. Švietimo ir kultūros ministerijos administraciniam padaliniui siūlomi asignavimai kultūros ir sporto sektorių veikėjų finansiniams sunkumams lengvinti. Bendra ministerijai siūlomų asignavimų suma – **69,4 mln. Eur**.

2020 m. papildomo biudžeto pasiūlyme meno ir kultūros sektoriui dėl koronaviruso krizės prarastų pajamų iš bilietų ir kitų veiklų siūloma per **40 mln. Eur** padidinti asignavimus. Papildomas asignavimas skirtas meno ir kultūros sektoriaus veikėjų veiklai remti iki 2020 m. gegužės 31 d. Iš viso skirta **19 mln. Eur**: meno ir kultūros srities profesionalams, menininkams, savarankiškai dirbantiems asmenims, laisvai samdomiems darbuotojams ir nepriklausomos meno ir kultūros grupės, kultūros renginių ir kitoms kultūros organizacijoms. Nacionalinėms meno institucijoms iš viso skirta **3,2 mln. Eur**, o teatrams, orkestrams ir muziejams, gaunantiems centrinės valdžios lėšas, iš viso – **18 mln. Eur**. Be to, Suomenlinos ir Suomijos paveldo agentūros valdybai (*angl.* the Governing Body of Suomenlinna and the Finnish Heritage Agency) iš viso skirta **1,3 mln. Eur**.

Kitos iniciatyvos

Individualūs verslininkai ir laisvai samdomi darbuotojai, įskaitant dirbančius meno ir kultūros srityse, dėl susiklosčiusių koronaviruso padarinių gali kreiptis dėl finansinės paramos. Galima kreiptis į savivaldybę, kurioje įmonė yra įregistravusi savo buveinės adresą, dėl **2 000 Eur** paramos padengti veiklos išlaidas, patirtas nuo 2020 m. kovo 1 d. iki rugpjūčio 31 d. Mechanizmą parengė Pramonės ir prekybos ministerija bei Suomijos savivaldybių asociacija.

Suomijos Vyriausybės veiksmai 2020 m. kovo mėn.

Švietimo ir kultūros ministerija skyrė Suomijos Menų skatinimo centrui (*angl.* Arts Promotion Centre Finland) („Taike")[146] **500 000 Eur** neeilinį finansavimą, siekiant padėti meno ir kultūros

[145] Ministry of Education and Culture. 2020. Government proposes additional funding to address impacts of coronavirus on culture and sport sectors in its second supplementary budget proposal. Prieiga: https://okm.fi/en/-/toisessa-lisatalousarvioesityksessa-ehdotetaan-lisarahaa-koronaviruksen-vaikutuksiin-erityisesti-kulttuurin-ja-liikunnan-toimialoilla

[146] **Taike** – nacionalinė finansavimo, ekspertų ir paslaugų agentūra, skatinanti menus. Taike kartu su savo meno tarybomis ir valdybomis skiria stipendijas profesionaliems menininkams ir subsidijas meno srities bendruomenėms. Kasmet Taike skiria 40 milijonų Eur dotacijų ir subsidijų. Kiekvienais metais Taike gauna apie 14 000 paraiškų. Prieiga: https://www.taike.fi/en/about-taike

profesionalams, nukentėjusiems nuo koronaviruso pandemijos. „Taike" koronaviruso krizei malšinti skyrė apie **100 000 Eur**. Suomijos kultūros fondas (*angl.* The Finnish Cultural Foundation) skyrė **500 000 Eur** „Taike" ir kitiems dideliems Suomijos fondams: Jane ir Aatos Erkko fondui; Saastamoinen fondui; Švedijos kultūros fondui Suomijoje bei Jenny ir Antti Wihuri fondui. Kiekvienas fondas per „Taike" taip pat skubiai pagalbai suteikė po **100 000 Eur**. Dėl to bendra Suomijos Vyriausybės ir fondų pagalba siekė **1,5 mln. Eur**.

Šis pagalbos paketas, trumpalaikių dotacijų forma, skirtas laisvai samdomiems menininkams, kurių darbą labiausiai apsunkino koronaviruso epidemija. „Taike" numatė skirti mažiausiai 500 finansinių dotacijų.

Kalbant apie „Taike" paramą kultūros sektoriui koronaviruso pandemijos (ir po jos) metu[147], galima išskirti pagrindines programas (žr. 10 lentelę). 2020 m. „Taike" skyrė menui ir kultūra iš viso 61,7 mln. Eur.[148] Suma išskirtinai didelė, nes į ją įeina 2020 m. per „Taike" paskirstytos koronaviruso dotacijos (**17,5 mln. Eur**). Neskaitant koronaviruso subsidijų, bendra suma siekė 44,2 mln. Eur.

2020 metais sulaukta beveik 12 600 paraiškų, o pareiškėjų skaičius išaugo dėl papildomo koronaviruso padariniams mažinti skirto biudžeto, kuris buvo paskirstytas per tris atskirus kvietimus (žr. 10 lentelė). Be papildomų koronaviruso subsidijų pareiškėjų skaičius siekė šiek tiek mažiau nei 7 000, tai yra keliais šimtais pareiškėjų mažiau nei 2019 metais.

Dėl papildomų dotacijų labiausiai išaugo pareiškėjų iš muzikos industrijos skaičius, kuris, palyginti su 2019 metais, išaugo daugiau nei dvigubai. Kitose srityse didelių pokyčių nepastebėta, pavyzdžiui, architektūros srityje sulaukta buvo beveik tiek pat paraiškų, kiek ir 2019 metais.

2020 m. maždaug pusė pareiškėjų gavo teigiamą finansavimo sprendimą. Atmetus koronaviruso subsidijas, maždaug trečdalis gavo teigiamą finansavimo sprendimą, o tai yra pora procentinių punktų mažiau nei 2019 metais.

Mažiausias skirtų dotacijų procentas vis dar buvo menininkų stipendijose. Finansavimą gavo tik apie 11 proc. nuo visų pareiškėjų. Kai kuriose meno srityse, pavyzdžiui, vizualiajam mene, menininko stipendiją gavusiųjų dalis buvo mažesnė nei 10 proc.

Nuo 2020 m. „Taike" iš viso skyrė **130 mln. Eur** kultūros sektoriui siekiant mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms. Finansavimą gavo daugiau nei **25 000**

---

[147] Taike. 2020. Korona: Taiken jakamat korona-apurahat ja -avustukset. Prieiga: https://www.taike.fi/fi/korona
[148] Taike. 2021. Taiken vuositilasto 2020: taidetta ja kulttuuria tuettiin yli 60 miljoonalla eurolla | Tiedote. Prieiga: https://www.taike.fi/fi/uutinen/-/news/1400044

pareiškėjų, kurie sudaro apie 58 proc. nuo visų gautų paraiškų. Iš viso „Taike" koronaviruso paramai gauti buvo peržiūrėtą daugiau nei 43 000 paraiškų.

11 lentelė. „Taike" parama kultūros sektoriui koronaviruso pandemijos metu

Programa	Tikslas, aprašymas	Data	Visas biudžetas, Eur	Gautų paraiškų skaičius, vnt.	Finansuotų projektų skaičius, vnt.
Corona grants for private entrepreneurs and sole proprietors in the art, culture and creative fields	Septintasis kvietimas. Individualiems kūrėjams skiriama po 4 600 Eur. Verslams skiriama 6 000 Eur.	2022 m. vasaris	3,6 mln.	8 554	7 215 (6 610 individualūs kūrėjai 605 verslai)
Corona grants for artists	Šeštasis kvietimas. Dotacijos dydis – 12 000 Eur ir ji skirta šešiems darbo mėnesiams. Programa skirta profesionaliems menininkams siekiant sumažinti COVID–19 pandemijos padarinius. Dotacija skirta pareiškėjo meninei veiklai.	2021 m. gruodis	n/a	n/a	n/a
Special grants for communities to reduce the effects of the corona virus,	Priemonė skirta bendruomenių veiklai stiprinti ir tokias veiklas plėtojantiems projektams. Skirtina dotacija – ne mažesnė kaip 20 000 Eur.	2021 m. gruodis	n/a	n/a	n/a
Korona grants for artists and professionals in the field of culture, as well as state grants for business names in the field, Fifth round	Penktasis kvietimas. Individualiems kūrėjams skiriama po 4 000 Eur. Verslams skiriama 8 000–12 000 Eur.	2021 m. birželis	55 mln.	n/a	n/a
Korona grants for artists and professionals in the field of culture, as well as state grants	Ketvirtasis kvietimas. Skiriama po 4 000 Eur.	2021 m. balandis–birželis	24,9 mln.	n/a	5 915 (5 346 individualūs kūrėjai 569 verslai)

for business names in the field, fourth application round					
Corona grant for artists and state grant for business names, third application round	Trečiasis kvietimas. Skiriama po 4 000 Eur. Kvietimas skirtas profesionaliems menininkams, rašytojams ir meno žurnalistams, praradusiems darbo galimybes dėl koronaviruso pandemijos.	2020 m. lapkritis–gruodis	7,2 mln.	2 636	1 770 (1 609 individualūs kūrėjai 161 verslai)
Corona grant, second application round	Antrasis kvietimas. Skiriama po 3 000 Eur. Skirta KKI ir kultūros bei meno profesionalams, kurie neteko pragyvenimo šaltinių dėl koronaviruso pandemijos.	2020 m. gegužė–birželis	8,7 mln.	5 450	2 900
Corona grant, first application round	Pirmas kvietimas. Skiriama po 3 000 Eur. Priemonė skirta kūrėjų trumpalaikiam darbo sąlygų užtikrinimui, kurie dėl koronaviruso pandemijos prarado darbą ar galimybę užsidirbti iš kūrybos. Tik 14 procentų pareiškėjų gavo dotaciją.	2020 m. balandis	1,6 mln.	3 733	533

Kitos priemonės

Po precedento neturinčios krizės, kurią sukėlė COVID–19 pandemija, Suomijos atsigavimo ir atsparumo planas[149] atliepia poreikį skatinti stiprų atsigavimą ir parengti Suomiją ateičiai. Plane numatytos reformos ir investicijos padės Suomijai tapti tvaresne, atsparesne ir geriau pasirengusiai iššūkiams bei galimybėms, susijusioms su žaliuoju ir skaitmeniniu perėjimu. Šiuo tikslu planą sudaro 39 investicijos ir 18 reformų. Jie bus remiami **2,1 mlrd. Eur dotacijomis**. **50 proc.** plano bus remiami **klimato tikslai**, o **27 proc.** plano – **skaitmeninė transformacija**. Pagal planą **60 mln. Eur** skiriama ir remiamos **mažos ir vidutinės kultūros ir kūrybos sektorių įmonės**, kurios plėtoja novatoriškas paslaugas ir veiklos modelius, taip pat turizmo ir kelionių sektoriai.

[149] European Commission. Finland's recovery and resilience plan. Prieiga: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility/finlands-recovery-and-resilience-plan_en

Helsinkio miestas siūlo dotacijas[150], skirtas skatinti naujų rūšių veiklą, bendrumą ir nuotolinį darbą skaitmeniniu ar kitu būdu meno ir kultūros, jaunimo veiklos ir sporto srityse. Bendra šių greitųjų dotacijų suma yra **300 000 Eur**, o didžiausia suma vienam pareiškėjui – **5 000 Eur**. Greitos dotacijos tikslas – greitai panaudoti naujus novatoriškus ir skaitmeninius piliečių dalyvavimo būdus. Paraiškų teikimo laikotarpis yra neribojamas.

„Music Finland" siūlo paramą muzikos eksportui išskirtinėmis aplinkybėmis, kad išlaikytų tarptautinį Suomijos muzikos matomumą ir eksportą. Paramos dydis svyruoja nuo 500 iki 6 000 Eur. Parama skirta vykdomoms eksporto įmonėms, kurių tikslas – internacionalizuoti atlikėją, kompozitorių, dainininką, dainų autorių ar produktą, siekiant užtikrinti to tęstinumą COVID–19 krizės metu, pavyzdžiui, diegiant skaitmenines priemones. Paraiškų laikotarpis: 2020 m. balandžio 3 d. iki gegužės 8 d.

„Business Finland" siūlė verslo plėtros finansavimą Suomijoje veikiančioms MVĮ ir vidutinio kapitalo įmonėms (6–250 darbuotojai), kurių veiklą neigiamai paveikė koronaviruso epidemija. Finansavimas yra skirtas, pavyzdžiui, kūrybinėms industrijoms ir scenos menų, turizmo sektoriui. Finansavimą įmonės gali panaudoti naujoms plėtros priemonėms, skirtoms koronaviruso sukeltų rinkos ir tiekimo grandinės sutrikimų prevencijai ir koregavimui. Iš viso per „Business Finland" įmonėms skirta **700 mln. Eur**.

Suomijos kultūros ir akademinių institutų tinklas (*angl.* The Finnish Cultural and Academic Institutes network) 2020 m. kovo 23 d. paskelbė atvirą kvietimą meno projektams.[151] Institutai laukia paraiškų, susijusių su tokiomis temomis kaip nepaprastoji padėtis, radikalūs pokyčiai, atsparumas, meninė praktika ateityje. Projektai veiks kaip COVID–19 krizės dokumentacija ir suteiks galimybę kūrėjams ją atspindėti per įvairias meninės raiškos formas. Kvietimas yra atviras visiems Suomijos ir Suomijoje gyvenantiems profesionaliems menininkams, praradusiems darbo galimybes dėl koronaviruso pandemijos. Atrinktų menininkų ar meno grupių projektai turi būti baigti iki 2020 m. birželio 30 d. Bendra individualaus projekto dotacija – **1 500–5 000 Eur**.[152]

---

[150] City of Helsinki. Prieiga: https://www.hel.fi/uutiset/en/kulttuurin-ja-vapaa-ajan-toimiala/helsinki-quickgrant
[151] Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituut. 2020. Together Alone – avoin ohjelmahaku. Prieiga: https://instituutit.fi/together-alone-avoin-ohjelmahaku/
[152] Compendium for cultural policies and trends. 2022. Country reports: Finland. Prieiga: https://www.culturalpolicies.net/COVID–19/country-reports/fi/

Estija

Taikyti ribojimai

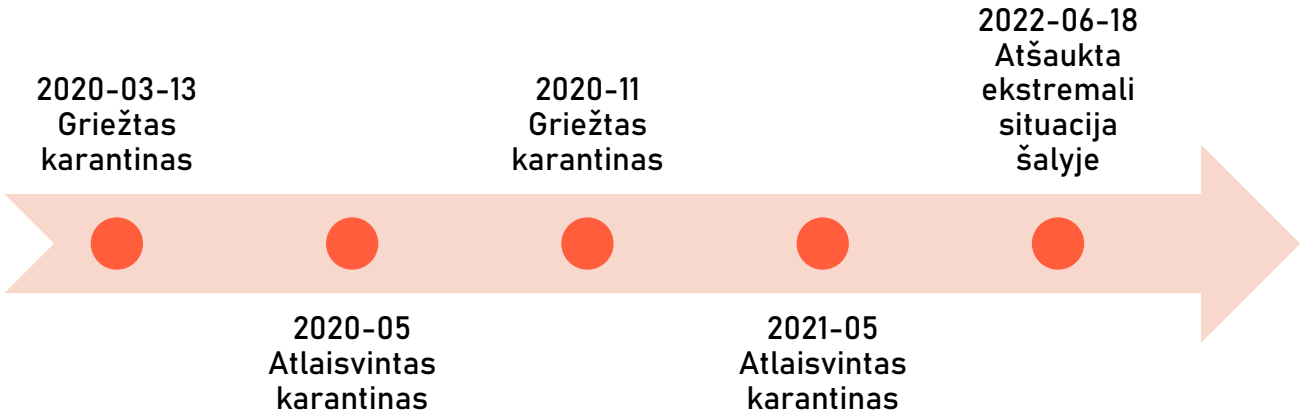

Renginiai ir kultūros paslaugos

Atsižvelgdama į epidemiologinę situaciją šalyje, Estijos vyriausybė **2020 m. kovo 13 d.** paskelbė ekstremalią situaciją ir pradėjo taikyti šias priemones:

- draudžiami visi vieši susibūrimai;
- uždaromi muziejai ir kino teatrai lankytojams;
- draudžiami visi pasirodymai, koncertai ir konferencijos;
- bibliotekos gali veikti ribotai.

2020 m. gegužės 11 d. Muziejams ir parodoms leista atnaujinti veiklą.

2020 m. birželio 1 d. Vėl gali vykti renginiai uždarose patalpose, kuriuose dalyvauja iki 500 dalyvių ir jei yra užtikrinamas pakankamas atstumas tarp dalyvių.

2020 m. lapkričio 24 d. Renginiuose lauke gali dalyvauti ne daugiau kaip 500 žmonių, viduje – ne daugiau kaip 250 žmonių.

2020 m. gruodžio 28 d. Pramogų, kultūros, poilsio ir sporto erdvės – uždarytos. Renginiai ir susibūrimai uždarose patalpose uždrausti, o lauke – ribojami iki dešimties žmonių.

2021 m. vasario 25 d. Uždrausti renginiai uždarose patalpose; kultūros įstaigos uždarytos. Lauko renginiai leidžiami iki dešimties dalyvių ir tik nuo 06:00 iki 21:00 val.

2021 m. gegužės 3 d. muziejams leista atsidaryti su apribojimais.

2021 m. gegužės 24 d. teatrai ir kino teatrai gali priimti lankytojus, bet ne daugiau nei puse galimo užimtumo.

2021 m. rugpjūčio 9 d. Leidžiami renginiai (atitinkantys esamus higienos reikalavimus) uždarose patalpose iki 6 000 dalyvių, lauke – 12 000 dalyvių.

Nuo **2021 m. spalio 25 d.** įvestas ES COVID–19 sertifikato reikalavimas dalyvaujant viešuose renginiuose ar kitose pramogų vietose. Apribojimai galiojo 2022 m. iki sausio 10 d.

Visos priemonės ir ribojimai, susiję su COVID–19 pandemijos protrūkio valdymu neteko galios **2022 m. birželio 18 d.**

Taikytos šalies finansinės intervencijos mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms

Pandemijai prasidėjus, Estijos vyriausybė priėmė sprendimą kompensuoti 2020 m. kovo-balandžio mėnesiais dėl koronaviruso atšauktų renginių (kultūros ir sporto) patirtas tiesiogines išlaidas ir tam skyrė iki **3 mln. Eur.**[153]

Taip pat, Estijos Nedarbo draudimo fondas (*angl.* The Estonian Unemployment Insurance Fund) taikė priemonę padengti sumažinto atlyginimo dalį tokiomis sąlygomis: 1) išmoka gali būti naudojama reikalavimus atitinkančio darbdavio dviejų mėnesių laikotarpiui, nuo 2020 m. kovo iki gegužės mėn.; 2) ne daugiau kaip 1 000 Eur per mėnesį vienam darbuotojui; 3) išmoka apskaičiuojama pagal darbuotojo paskutinių 12 mėnesių bruto darbo užmokestį. Visus su darbo užmokesčiu susijusiu mokesčius apmoka Nedarbo draudimo fondas ir darbdavys.

Už 2020 m. kovo–gegužės mėn. laikotarpį valstybė už pirmąsias tris nedarbingumo dienas (kurios dar nebuvo kompensuotos) kompensavo visus prašymus dėl nedarbingumo atostogų. O savarankiškai dirbantiems asmenims taikoma avansinė socialinio mokesčio paramos priemonė: už pirmąjį 2020 m. ketvirtį socialinio mokesčio mokėti nereikėjo.

Pandemijai prasidėjus, 2020 m. kovo 31 d., Estijos kultūros fondo taryba (*angl.* Council of the Cultural Endowment of Estonia) paruošė nuoseklų planą kultūros ir meno dalyviams palengvinti jų patiriamus sunkumus susijusius su įvestu griežtu karantinu – įvestais judėjimo ir veiklos apribojimais. Jie apėmė finansines priemones tiek individualiems kūrėjams, tiek organizacijoms.

---

[153] Compendium for cultural policies and trends 2022. Country reports: Estonia. Prieiga: https://www.culturalpolicies.net/COVID–19/country-reports/es/

12 lentelė. Estijos kultūros fondo tarybos priemonės.

Priemonės pavadinimas	Komentaras
Stipendijos	Estijos kultūros fondo taryba įdiegė priemonę, leidžiančią dalinių dotacijų fondams ir regionų apskričių ekspertų grupėms tęsti savo veiklą. Specialiosios stipendijos limitas ekspertų grupėse – iki 500 Eur, o dalinių dotacijų fonduose – iki 2 000 Eur. Paraiškas dėl stipendijos kūrėjams, nukentėjusiems nuo ekstremalios situacijos, gali teikti visi juridiniai ir fiziniai asmenys. Paraiškų teikimo laikotarpis yra nuo 2020 m. balandžio 6 d. iki balandžio 30 d. Remdamiesi gautomis paraiškomis, dalinių dotacijų fondai ir ekspertų grupės priima sprendimus dėl stipendijų inicijavimo, atsižvelgdami į fondo ar apskrities ekspertų grupės finansines galimybes.
Medicininės subsidijos	Kultūros fondo taryba įsteigė kultūros srityje pasižymėjusių žmonių, pagalbos medikamentais fondą. Ši priemonė grindžiama prielaida, kad krizės metu (ypač) vyresnio amžiaus žmonėms, sergantiems lėtinėmis ligomis, gali prireikti neatidėliotino gydymo. Tokiais atvejais Kultūros fondas gali padėti apmokėti dalį išlaidų būtiniems vaistams, kurių nedengia valstybinis sveikatos draudimas. Fiziniai asmenys arba juridiniai asmenys gali kreiptis dėl šio fondo fizinio asmens vardu.

Be taikytų papildomų finansinių priemonių, Estijos kultūros fondo taryba iki 2021 m. gruodžio 31 d. koordinavo ir Baltijos kultūros fondą (*angl.* Baltic Culture Fund) iš kurio kasmet skiriamas finansavimas bendriems kultūros projektams, kuriuose dalyvauja Baltijos šalys. Kaip rodo ir Lietuvos patirtis, jog poreikis įvairių kultūros projektinių veiklų finansavimui pandemijos metu ženkliai išaugo, šio fondo praktikoje tai taip pat atspindi. Augimas matomas gautų paraiškų kiekyje, kuris, lyginant su ikipandeminiu laikotarpiu (2020 m. gautomis paraiškomis[154]), išaugo 45 proc., o prašoma finansavimo suma – 35 proc.[155]

13 lentelė. Baltijos kultūros fondo finansavimo statistika.

Metai	Gauta paraiškų, vnt.	Prašoma suma, Eur	Finansuoti projektai, vnt.	Finansuota suma, Eur
2020	20	1 158 075	8	300 000
2021	29	1 564 187	6	300 000

Pandemijos pradžioje, 2020 m. balandžio 15 d., Estijos parlamentas priėmė **2020 m. valstybės papildomo biudžeto įstatymą** (*angl.* the 2020 State Budget Supplementary Budget Act), kurio tikslas – padėti padengti nenumatytas koronaviruso ekstremalios situacijos išlaidas, taip pat skatinti

[154] Cultural endowment of Estonia. 2020. The Baltic Culture Fund Issues Grants for 2020. Prieiga: https://www.kulka.ee/news/the-baltic-culture-fund-issues-grants-for-2020
[155] Cultural endowment of Estonia. 2021. The Baltic Culture Fund Issues Grants for 2021. Prieiga: https://www.kulka.ee/news/the-baltic-culture-fund-issues-grants-for-2021

verslumą ir išlaikyti darbo rinkos veikimą ekonomikos ir sveikatos krizės metu. Šiuo įstatymu taip pat buvo patvirtintos ir mokesčių mažinimo / atidėjimo priemonės. Numatytas krizės finansinio paketo kultūros ir sporto sritims dydis – **25 mln. Eur.**[156]

Paramos pragyvenimui fiziniams asmenims kultūros ir sporto srityje suma yra **5,2 mln. Eur**. Ši parama teikiama atsižvelgiant į koreguojamą galiojantį Kūrėjų ir kūrėjų asociacijų įstatymo (*angl.* Creative Persons and Artistic Associations Act) taikymo sąlygas ir kvalifikacinius kriterijus. Paramos schema skirta laisvai samdomiems kūrėjams (**4,2 mln. Eur**) ir chorų dirigentams bei šokių kolektyvų vadovams, dalyvaujantiems dainų ir šokių šventėje (**600 tūkst. Eur**).

2020 m. valstybės papildomo biudžeto įstatyme numatytos sumos ir daliniam jau patirtų išlaidų kompensavimui dėl atšauktų kultūros renginių ar kultūros organizacijų veiklos nutraukimo; dalinė kompensacija, padengianti neišvengiamus pastoviuosius kaštus organizacijoms, kurios dėl susiklosčiusios epidemiologinės situacijos negalėjo vykdyti veiklų. Bendra schemos suma – **19,8 mln. Eur**. Parama skirta muziejams (**6 mln. Eur**), teatrams (**4 mln. Eur**), muzikos sričiai (**4 mln. Eur**), literatūrai ir leidybai (**500 000 Eur**) ir dizainui (**500 000 Eur**). Taip pat **2,6 mln. Eur** remiami festivaliai, fondai ir kolektyvai. **600 000 Eur** skirta vizualiajam menui remti ir **600 000 Eur** audiovizualinei sričiai, siekiant padėti atnaujinti filmų gamybą.

Mokesčių administravimo priemonės apima:

– savarankiškai dirbančių asmenų socialinio mokesčio avansinio mokėjimo panaikinimas už 2020 metų II ketvirtį;

– mokesčių palūkanų skaičiavimą valstybė sustabdo dviem mėnesiams (2020 m. kovo–balandžio mėn.);

– mokestinės nepriemokos mokėjimas atidėtas 18 mėnesių (buvo iki 6 mėn.) ir taikant mažesnes mokestinės nepriemokos palūkanas;

– PVM tarifas elektroniniams leidiniams sumažintas iki 9 proc., t. y. iki tokio pat lygio, kaip ir laikraščių leidiniams;

– PVM tarifas elektroninėms knygoms sumažintas iki 9 proc., t. y. iki tokio pat lygio kaip ir spausdintoms knygoms.

---

[156] UNESCO. 2020. Estonia's crisis package for culture and sports. Prieiga: https://en.unesco.org/creativity/COVID–19/estonias-crisis-package-culture-sports

Lenkija

Taikyti ribojimai

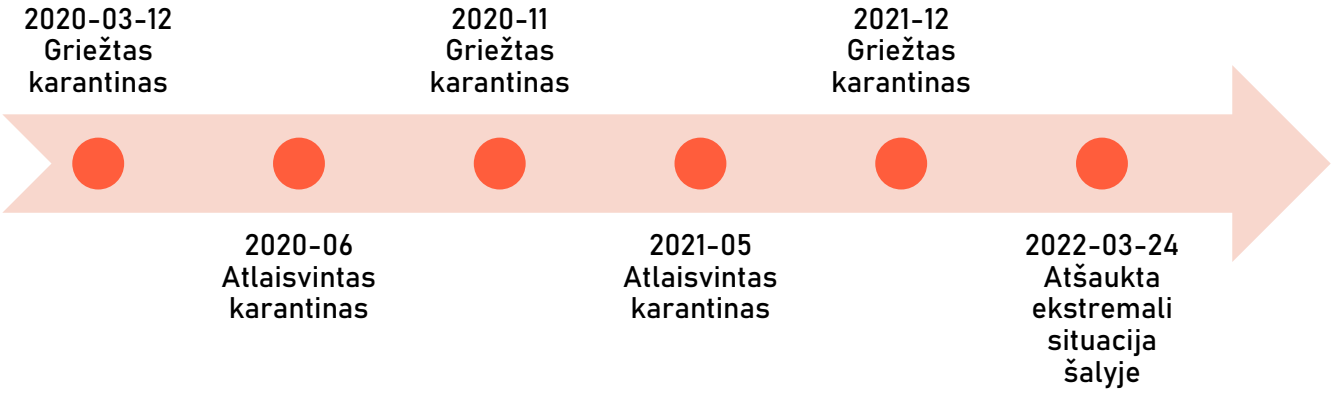

Renginiai ir kultūros paslaugos

2020 m. kovo 12 d. Lenkijoje įvesta epideminė nepaprastoji padėtis, dėl kurios buvo uždaryti kino teatrai, teatrai, atšaukti visi pasirodymai ir uždrausti daugiau nei 50 žmonių susibūrimai. Beveik dvejus metus trukusios kultūros izoliacijos Lenkijoje apribojimai buvo keičiami atsižvelgiant į tuo metu esamą situaciją.

Kultūros įstaigoms vėl leista atsidaryti **2020 m. birželio mėn.**, tačiau buvo privalomas kaukių dėvėjimas, apribotas žiūrovų ir lankytojų skaičiaus.

2020 m. lapkričio mėn. vėl uždaromos kultūros įstaigos.

2021 m. gegužės mėn.[157] pradėta atlaisvinti taikomus ribojimus. Nuo **gegužės 4 d.** atidaromi muziejai ir galerijos, tačiau paliekamas ploto vienam lankytojui reikalavimas (15 m^2). Nuo **gegužės 15 d.** atidaromi lauko kino teatrai ir teatrai, tačiau užimtumas negali būti daugiau kaip 50 proc. O nuo **gegužės 29 d.** leidžiama veikti uždariems kino teatrams bei teatrams.

2021 m. gruodžio 18 d. iki **2022 m. sausio 31 d.** Taikyti paskutiniai apribojimai, susiję su epidemijos valdymu:

- teatruose, filharmonijose, operose ir kitose koncertų salėse sėdimų vietų skaičius sumažinamas iki 30 proc.

[157] NAWA. Easing of COVID-19 restrictions in Poland from May 1. What will be changed? Prieiga: https://study.gov.pl/news/easing-COVID–19-restrictions-poland-may-1-what-will-be-changed

- Nesant sėdimų vietų – įpareigojama išlaikyti 1,5 m atstumą tarp žiūrovų ir užtikrinti, kad vienu metu patalpoje būtų ne daugiau kaip 1 asmuo per 15 m²; privaloma užtikrinti, kad lankytojai dėvėtų burną ir nosį dengiančias kaukes.

Apribojimai netaikomi: paskiepytiems nuo COVID–19 ir galintiems pateikti jei pateikia ES sertifikatą, neigiamą testo rezultatą arba pasveikimo nuo COVID–19 sertifikatą.

Taikytos šalies finansinės intervencijos mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms[158]

Pirmojo griežto karantino metu buvo įgyvendinti įvairūs sprendimai, kompensuojantys su kultūros sektoriaus sustabdymu susijusius nuostolius. Nuo nacionalinio lygio paramos programų iki vietos valdžios, pramonės ir bendruomenių organizacijų. Tačiau ne visi jie buvo prieinami kultūros įstaigoms.

Nacionaliniu lygmeniu tai buvo:

- Kultūros rėmimo fondo socialinės paramos paketas,
- **Antikrizinis skydas 4.0** (*angl.* Anti-Crisis Shield 4.0),
- Kultūros čekiai,
- ankstesnės Kultūros ministro patvirtintos programos,
- programa „Culture in Network",
- Kultūros rėmimo fondas.

Vietos valdžios, savivaldos lygmeniu:

- integruotas internetinių renginių skatinimas,
- Kultūros čekiai,
- teisinė pagalba.

Taip pat buvo pakeistas Kinematografijos įstatymas, leidžiantis filmų premjeras VOD (*angl.* video on demand) platformose ir internete. Pakeitimai taip pat padaryti Audiovizualinio sektoriaus skatinimo įstatyme, pratęsiant terminus ir supaprastinant paraiškų dėl finansinės paramos audiovizualinei produkcijai pateikimo tvarką.

„Antikrizinis skydas 4.0" leido kultūros įstaigoms – tiek valstybinėms, valdomoms kartu su kultūros ir paveldo apsaugos ministru, tiek savivaldos institucijoms – gauti Garantuojamų išmokų darbuotojams fondo (*angl.* Guaranteed Employee Benefits Fund) paramą darbuotojų, nukentėjusių dėl prastovų ar dėl epidemijos sutrumpėjusių darbo valandų, atlyginimams subsidijuoti. Be to, buvo priimta nuostata,

[158] Compendium for cultural policies and trends. Country reports: Poland. Prieiga: https://www.culturalpolicies.net/COVID–19/country-reports/po/

leidžianti įstaigoms nerealizuotas išmokas konvertuoti į atitinkamos vertės čekius, kurie bus panaudoti per metus.

Taip pat pakeistos **Kultūros ministro dotacijų programos įstaigoms**, gavusioms paramą 2019 m. lapkritį vykusiuose kvietimuose, taip pat toms, kurios įgyvendina tęstinius projektus. Pakeitimais buvo siekiama projektų įgyvendinimą pritaikyti prie esamos situacijos, pvz. leidžiant nuotolinę veiklą, o tinkamos finansuoti išlaidos ir tinkamų finansuoti išlaidų katalogas buvo išplėstas įtraukiant asmenų, dalyvaujančių atliekant tam tikrą užduotį pagal darbo sutartį, darbo užmokesčio išlaidas kartu su papildomais priedais, padidinančiais etato dydis/apimtis.

2020 m. balandžio mėn. startavo speciali kultūros ministro dotacijų programa „Skaitmeninė kultūra". Jos tikslas buvo finansiškai remti projektų, skatinančių kultūros produktų sklaidą ir didinančių kultūros prieinamumą skaitmeninėmis priemonėmis, internete, įgyvendinimą. Dėl rekordinio susidomėjimo programa, pradinis **15 mln. PLN** (apie 3 mln. Eur) biudžetas buvo padidintas keturis kartus iki **60 mln. PLN** (apie 12,3 mln. Eur). Nacionalinio kultūros centro ekspertų komandoms atlikus paraiškų vertinimus, buvo atrinkti 1 182 projektai, kuriuos vietos kultūros įstaigos, NVO ir kiti kultūros sektoriuje veikiantys subjektai turėjo įgyvendinti iki 2020 m. pabaigos.

Kultūros rėmimo fondas buvo didžiausia pagal biudžetą programa, skirta kultūros sektoriui remti. **400 mln. PLN** (apie 88,8 mln. Eur) skirta vietos valdžios, savivaldybių kultūros įstaigoms, nevyriausybinėms organizacijoms ir verslininkams, vykdantiems kultūrinę veiklą teatro, muzikos ir šokio srityje, kaip kompensaciją už negautas pajamas laikotarpiu nuo kovo 12 d. iki gruodžio 31 d. 2020 m. Finansinės paramos kreipėsi 2 246 subjektai (iš jų 177 savivaldybių meno įstaigos).

Vietos valdžios, savivaldos lygmeniu parama kultūros įstaigoms buvo įgyvendinta taikant integruotos rinkodaros principus – skatinant nuotolinius renginius ir jų vartojimą.

Gdynėje, kaip Gdynės kultūros molo dalis, buvo pradėta programa „Gdynės kultūra sujungia jėgas", o Krokuvoje miesto rotušė kartu su Krokuvos festivalio biuru investavo į VOD platformos playkrakow.com sukūrimą. Šiuo metu ji siūlo medžiagą, įrašytą ir prieinamą Krokuvos kultūros institucijų, taip pat galima matyti tiesiogines renginių transliacijas. Siekiama, kad PLAY KRAKÓW taptų savotiška Krokuvos miesto multimedijos biblioteka, skirta kiekvienam. Poznanėje, kaip dalis kultūrai skirtų veiklų paketo „Poznanė remia", buvo surengta akcija #culturetogo, pristatanti veiklas: kūrybiškumo, edukacines, animacijos internete ar kitais šiuo metu prieinamais būdais. Atskiri miestai, remdami kultūros sektoriui, skatino visuomenę įsigyti kultūros čekius (Lodzės teatrai), bet teikė ir teisinę pagalbą vykdant veiklą pandemijos metu (Gdynė, Poznanė ir kt.).

Lenkų autorių ir kompozitorių asociacija įsteigė specialių COVID–19 fondą, iš kurio parama veiklai skirta už 159 mln. PLN (apie 35,3 mln. Eur). Be to, STOART, didžiausia Lenkijos kolektyvinio autorių

teisių administravimo organizacija, padėjo beveik 10 000 atlikėjų. Parama buvo pervesta tiesiai į registruotų menininkų sąskaitas.

Kalbant apie **taikytų** priemonių, **finansinių intervencijų mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms,** efektyvumą, duomenų nėra daug. Tačiau Lenkijoje buvo atliktas teatro menininkų situacijos COVID–19 laikotarpiu tyrimas (*angl.* Theatre Artists in times of COVID–19), kuris siekė įvertinti konkrečias paramos priemones teatro sričiai.

14 lentelė. Konkrečių paramos formų vertinimas respondentų nuomone (N=304). Šaltinis: https://www.culturalpolicies.net/COVID–19/country-reports/po/

Finansinės intervencijos	Labai gerai	Gerai	Neturiu nuomonės	Blogai	Labai blogai
ministerijų parama (Kultūros ir tautinio paveldo ministerija, pvz., Skaitmeninės kultūros programa)	3 proc.	18,1 proc.	26,9 proc.	32,2 proc.	17,1 proc.
visuotinai prieinama valstybės parama (Antikrizinio skydas, prastovų kompensavimas, paskolos mažoms ir labai mažoms įmonėms)	3,6 proc.	17,4 proc.	30,6 proc.	32,6 proc.	15,8 proc.
privačių įmonių parama	-	2,3 proc.	70,7 proc.	6,9 proc.	20,1 proc.
vietos valdžios parama	-	8,9 proc.	60,9 proc.	12,5 proc.	17,8 proc.
kūrybinių asociacijų (įskaitant profesines sąjungas) ir meno asociacijų parama	1,7 proc.	11,9 proc.	58,1 proc.	15,8 proc.	12,5 proc.
savipagalba (meno bendruomenės pagalba)	2,6 proc.	8,9 proc.	62,5 proc.	10,9 proc.	15,1 proc.

Galbūt lentelėje pateikti skaičiai to neatskleidžia, tačiau 2020 m. lapkričio antroje pusėje ir gruodžio pirmoje pusėje, kuomet kultūros įstaigos buvo vėl uždarytos, skaitmeninėje erdvėje Lenkijoje buvo tiek daug teatrališkos veiklos, kad iš esmės galima buvo nuolat tik tą turinį ir vartoti. Tuo pačiu (arba beveik tuo pačiu) metu vyko net penki dideli, nuotoliniai, skaitmeninei erdvei pritaikyti festivaliai: Gdansko Šekspyro festivalis, Katovicų festivalis „Interpretacijos", „Szkół Teatralnych" (teatro mokyklų) festivalis, Varšuvos teatro susitikimai ir „Dieviškasis" komedijų festivalis.[159] Tai tik įrodo, jog valstybės parama buvo įsisavinta ir panaudota tikslingai savo veiklą adaptuojant esamai situacijai. COVID–19 pandemija privertė kultūros institucijas prisitaikyti prie naujos realybės.

[159] Culture.pl. 2020. Polish Theatre in 2020: Will There Ever Be Another Year Like It? Prieiga: https://culture.pl/en/article/polish-theatre-in-2020-will-there-ever-be-another-year-like-it

Čekija

Taikyti ribojimai[160]

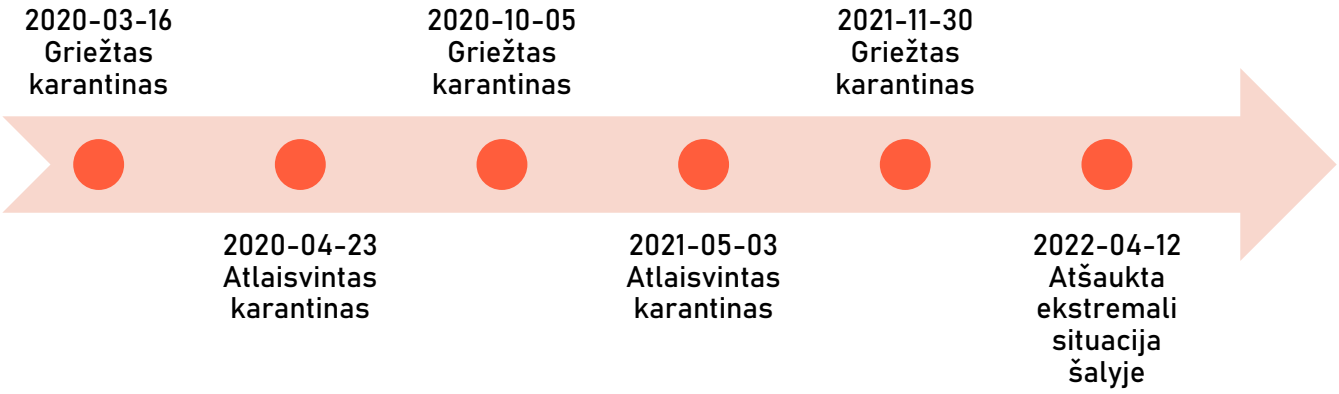

Renginiai ir kultūros paslaugos

Griežtas karantinas

Čekijoje nuo **2020 m. kovo 10 d.** uždrausti visi kultūros renginiai, kuriuose dalyvauja daugiau nei 100 žmonių, o nuo **kovo 13 d.** – kuriuose dalyvauja daugiau nei 30 žmonių. Nuo **kovo 16 d.** visos paslaugos uždarytos visuomenei ir visiems piliečiams yra ribojamas laisvas judėjimas.

Atlaisvintas karantinas

Remiantis Čekijos Respublikos Vyriausybės **2020 m. balandžio 23 d.** nutarimu, muziejai ir galerijos vėl gali veikti nuo **gegužės 11 d**.

Įvestas pagreitintas verslo ir kitos veiklos apribojimų švelninimo planas: **nuo 2020 m. balandžio 27 d.** – gali veikti bibliotekos, zoologijos sodų lauko ekspozicijos; **nuo gegužės 11 d.** – muziejai, galerijos, pilių ir dvarų lauko erdvės, visi teatrai, kino teatrai ir cirkai (iki 100 žmonių); **nuo gegužės 25 d.** – gali būti teikiamos maitinimo, apgyvendinimo, taksi paslaugos, o teatruose, kultūros ir sporto renginiuose didinamas galimas dalyvių skaičius iki 300 žmonių; **nuo birželio 8 d.** – galima organizuoti renginius, kuriuose dalyvauja iki 500 žmonių, o žmonių skaičius, galinčių būti zoologijos sode, botanikos sode ar pilių teritorijoje, padidinamas iki 250 per hektarą. Parodų salėse, pilyse, teatruose,

[160] Government of the Czech Republic. 2022. Measures adopted by the Czech Government against the coronavirus. Prieiga: https://www.vlada.cz/en/media-centrum/aktualne/measures-adopted-by-the-czech-government-against-coronavirus-180545/

kino teatruose, koncertų salėse ir cirkuose galima talpinti iki 500 žmonių. Panaikinama saugaus atstumo laikymosi prievolė teatrų ir kino teatrų salėse. **Nuo rugsėjo 1 d.** vieši renginiai, kuriuose vienu metu dalyvauja daugiau nei 1 000 žmonių (jei renginys vyksta lauke) ir 500 žmonių (jeigu renginys vyksta uždarose patalpose), yra ribojami. **Nuo rugsėjo 24 d.** viešuose renginiuose, kur erdvė skirstoma į sektorius, leidžiamas dalyvių skaičius sumažintas iki 100 žmonių uždarose erdvėse ir 2 000 žmonių lauke. Renginių be sektorių leidžiamas dalyvių skaičius išlieka nepakitęs – 500 žmonių uždarose erdvėse ir 1 000 žmonių lauke. Renginiuose, kuriuose uždaroje patalpoje dalyvauja 10 ar daugiau žmonių ir 50 ar daugiau žmonių lauke, visi dalyviai turi turėti sėdimą vietą.

Griežtas karantinas

Nuo 2020 m. spalio 5 d. paskelbta 30 dienų nepaprastoji padėtis ir visų masinių renginių lankymas – ribojamas.[161] Nepaprastoji padėtis Čekijoje buvo pratęsta iki gruodžio 12 d. Šiuo laikotarpiu, išskyrus konkrečias išimtis, buvo draudžiami masiniai renginiai, kuriuose uždarose patalpose dalyvauja daugiau nei 10 žmonių ir daugiau nei 20 žmonių lauke, išskyrus šeimos narius. Taip pat draudžiami koncertai, teatro spektakliai ir kiti meniniai pasirodymai bei festivaliai, įskaitant repeticijas.

Nuo spalio 12 d.[162] visi kultūros, sporto renginiai, religinės pamaldos, šokių ar klubų renginiai, tiek mėgėjiški, tiek profesionalūs, yra atšaukiami, jei į juos susirinks daugiau nei 10 žmonių uždarose patalpose arba 20 žmonių lauke, nebent jie yra to pačio namų ūkio nariai.

Nuo gruodžio 18 d.[163] uždaromi barai ir restoranai, zoologijos sodai, muziejai ir baseinai bei kitos uždaros sporto įstaigos.

Visos ekstremalios padėties valdymo priemonės pratęsiamos iki **2021 m. sausio 22 d.** Tai apima pardavimo ir kitų paslaugų teikimo ribojimus, viešojo administravimo veiklos ribojimą ir neatidėliotinų priemonių, užtikrinančių vaikų priežiūrą tam tikrų profesijų darbuotojams, įgyvendinimą. Nepaprastoji padėtis Čekijoje vis pratęsiama ir galioja iki kovo 28 d.

Atlaisvintas karantinas

Nuo 2021 m. gegužės 3 d. Hradec Králové, Plzeň, Karlovi Varai, Pardubice, Liberece, Centrinės Čekijos regionuose ir Prahoje leidžiamos individualios ekskursijos po muziejus, galerijas, pilis ir kitus istorinius ar kultūrinius objektus. Jų lankytojai įpareigoti naudoti respiratorius.

---

[161] Government of the Czech Republic. 2020 m. rugsėjo 30 d. Resolution of the Government of the Czech Republic on the adoption of an Emergency Measure (No. 958). Prieiga: https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/2_EM_mass-events_30092020.pdf

[162] Government of the Czech Republic. 2020 m. spalio 8d. Resolution of the Government of the Czech Republic on the adoption of a Crisis Measure (No. 996). Prieiga: https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/4_R_from-12-to-25-October_08102020.pdf

[163] Government of the Czech Republic. 2020 m. gruodžio 14 d. Resolution of the Government of the Czech Republic: Adopting an Emergency Measure (No. 1332). Prieiga: https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/42_sale-and-services-1332.pdf

Nuo gegužės 17 d. pradedami pirmieji kultūriniai renginiai – atviroje erdvėje iki 700 sėdinčių žiūrovų, kurie užpildo ne daugiau kaip 50 procentų salės talpos, ir tik tie, kurie turi neigiamą COVID–19 testą, yra pasiskiepyti ar persirgę, o pasirodymo metu būtina dėvėti apsauginę kaukę.

Nuo gegužės 24 d. didėja leidžiamas dalyvių skaičius kultūros ir sporto renginiuose, atviroje ir uždaroje erdvėje. Taip pat panaikinti įėjimo į zoologijos sodų ar botanikos sodų vidaus paviljonus individualioms ekskursijoms limitai; leidžiamas tik 50 proc. galimo lankytojų skaičiaus, 15 m^2 patalpų ploto vienam asmeniui ir išlaikomas dviejų metrų atstumas.

Nuo birželio 8 d.[164] suvienodintos patekimo į paslaugas teikiančias įstaigas bei sporto ar kultūros įstaigas sąlygos. Lankytojams leista pateikti visus įmanomus įrodymus, kad jie nėra užsikrėtę COVID–19, įskaitant savarankiškai atliekamą testą renginio vietoje. Leidžiama ne daugiau kaip 1 000 žmonių viduje arba 2 000 lauke.

Nuo liepos 1 d. didėja maksimalus klientų skaičius vienoje įstaigoje arba zoologijos soduose, muziejuose ir pilyse. Taip pat padidintas į koncertus ir kitus kultūros, sporto ir edukacinius renginius leidžiamų žiūrovų skaičius iki 5 000 lauke ir 2 000 viduje, o stovėti leidžiama su sąlyga, kad vienam žiūrovui tenka 4m^2.

Iki liepos 22 d. masinių renginių, kuriuose numatoma daugiau nei 1 000 žmonių, organizatoriai apie įvykį turi nedelsdami informuoti atitinkamą regiono higienos punktą. **Nuo liepos 23 d.** masinių renginių organizatoriai apie tai turi pranešti atitinkamam regiono higienos punktui ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki renginio pradžios.

Nuo lapkričio 22 d. keičiasi masinių renginių organizavimo sąlygos. Esminis pokytis yra tai, kad kultūros, meno ir sporto renginiuose, kuriuose apsilanko daugiau nei 1 000 žiūrovų, antigenų tyrimai nebėra pripažįstami, o socialiniuose ir panašiuose viešuose renginiuose nustatytas vienodas 1 000 žmonių limitas vidaus ir lauko renginiams.

Griežtas karantinas

Nuo lapkričio 26 d.[165] paskelbta 30 dienų nepaprastoji padėtis. Išskyrus laidotuves, ribojamas maksimalus žmonių skaičius laisvalaikio, kultūros, sporto, edukaciniuose ir kituose panašiuose renginiuose. Vaikų ir suaugusiųjų laisvalaikio užsiėmimams, tokiems kaip įvairūs klubiniai, sporto, kultūros, šokių, tradiciniai ir panašūs renginiai bei šventės, maksimalus dalyvių skaičius sumažinamas

---

[164] Ministtry of Health. 2021 m. birželio 7 d. Extraordinary Measure (Ref. No. MZDR 14601/2021-18/MIN/KAN). Prieiga: https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2021/06/434_EM_retail-shops-and-services-from-8-6-2021.pdf

[165] Government of the Czech Republic. 2021 m. lapkričio 25 d. Resolution of the Government of the Czech Republic: declares a State of Emergency (No. 1065). Prieiga: https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/03/01_R_state-of-emergency.pdf

nuo tūkstančio iki 100 žmonių. Apsilankymui kultūros spektakliuose, sporto varžybose ir pan. į žiūrovų sales bus galima įleisti ne daugiau kaip 1 000 žiūrovų ir tik į sėdimas vietas.

Nuo gruodžio 30 d. ribojamos maitinimo paslaugos, muzikos, šokių, žaidimų ir panašūs socialiniai klubai bei diskotekos. Taip pat negalima leisti būriuotis mažesniu nei 1,5 metro atstumu vienas nuo kito įstaigos viduje, tiek lauke.

Iki 2022 m. vasario 19 d. ribojimai išlieka nepakitę, t. y. ne daugiau kaip 1 000 sėdinčių žiūrovų ar svečių kultūros pasirodymuose, sporto renginiuose ar kongresuose, o kituose masiniuose renginiuose ir vaikų ir jaunimo laisvalaikio užsiėmimuose – ne daugiau kaip 100 žmonių.

2022-04-12 Atšaukiama ekstremali padėtis šalyje

Taikytos šalies finansinės intervencijos mažinti su COVID–19 pandemija susijusioms neigiamoms ekonominėms pasekmėms[166]

2020 m. balandžio mėn.[167] Čekijos Respublikos Kultūros ministerija parengė priemonių COVID–19 koronaviruso pandemijos poveikiui kultūros sektoriui švelninti pasiūlymą. Pagrindinis siūlomų priemonių tikslas – išlaikyti profesionalią pelno nesiekiančią kultūros infrastruktūrą, nes ji neturi finansinių rezervų. Bendra šiai programai skirta suma yra **1,07 mlrd. CZK** (apie 43 mln. Eur). Pagalbos paketas apima šias sritis:

- Į paramą gali pretenduoti nepriklausomi menų subjektai, Čekijos Respublikoje viešąsias kultūros paslaugas teikiantys ne trumpiau kaip 3 metus be pertraukų ir jei per pastaruosius trejus metus (2018–2020 m.) jiems bent kartą buvo skirtos ministerijos dotacijos. Ministerija taip pat skelbia paramos konkursą programoje „Cultural Activities". Vyriausybė tam patvirtino **440 mln. CZK** (apie 18 mln. Eur**)** sumą.
- Nepriklausomi teatro, klasikinės ir alternatyviosios muzikos, šokio ir judesio meno subjektai gali pretenduoti į paramą kultūros sektoriui, kurios tikslas – didinti kultūros prieinamumą skaitmeninėmis priemonėmis. Čekijos Respublikos Kultūros ministerija šiam projektui skyrė **30 mln. CZK** (apie 1,2 mln. Eur**)**.
- Profesionalūs teatrai, orkestrai ir chorai galėjo pretenduoti į Kultūros ministerijos paramą, skirta mažinti veiklos apribojimo padarinius, jeigu jie yra „Valstybinės profesionalių teatrų, simfoninių orkestrų ir chorų rėmimo" programos dalis. Muziejai ir galerijos, kurios nėra valstybės biudžetinės įstaigos, taip pat gali kreiptis dėl paramos, jei jų kolekcijos yra „Centrinio rinkinių registro" dalis ir yra prieinamos visuomenei. Čekijos Respublikos Kultūros ministerija šiai paramai skyrė **300 mln. CZK** (apie 12 mln. Eur**).**

---

[166] Compendium for cultural policies and trends. Country reports: Czech Republic. Prieiga: https://www.culturalpolicies.net/COVID–19/country-reports/cz/

[167] Ministerstvo kultury. 2020. Vláda schválila balíček ministra Zaorálka na záchranu kultury. Prieiga: https://www.mkcr.cz/novinky-a-media/vlada-schvalila-balicek-ministra-zaoralka-na-zachranu-kultury-4-cs3727.html

Be finansinės paramos priemonių rinkinio, Čekijos Respublikos Kultūros ministerija 2020 m. skyrė **750 mln. CZK** (apie 30,5 mln. Eur**)** subsidijoms. Subjektams, kurie gavo šią subsidiją, nors jų veiklos neįvyksta, nereikia grąžinti išlaidų, susijusių su renginio organizavimu. Šios išlaidos laikomos jau patirtomis.

Valstybės pagalba komerciniams subjektams, pavyzdžiui, komerciniams teatrams, kai kuriems vasaros renginiams ar leidėjams, yra derinama vyriausybės lygiu, nes vienodai nukenčia ir kiti sektoriai (gastronomija, turizmas). Jie – kaip ir kiti verslininkai – gali sulaukti pagalbos iš jau Vyriausybės patvirtintų programų, pvz. Darbo ir socialinių reikalų ministerijos („Antivirus" programa) bei Pramonės ir prekybos ministerijos (COVID paskolos; nuomos mokėjimų sustabdymas).

2020 m. gegužės mėn.

Prahos miesto savivaldybė parengė paramos programą kultūros ir turizmo sektoriams. Iš viso skirti **250 mln. CZK** (apie 10 mln. Eur**)**. Teatrai ir kitos kultūros įstaigos gali gauti tikslines subsidijas. Taip pat suteikiama parama ir pelno siekiančios organizacijos, kurių pajamos ženkliai sumažėjo dėl koronaviruso. Praha taip pat investuoja **100 mln. CZK** (apie 4 mln. Eur**)** į vietinių turistų, šalies gyventojų pritraukimo kampaniją ir finansinę paramos programą, kuria kompensuojamos įėjimo į kultūros įstaigas kainos.

Čekijos Respublikos Kultūros ministerija kartu su Menų ir teatro institutu (ATI) paskelbė neeilinį kvietimą, skirtą meno prieinamumo skaitmeninėmis medijomis didinimui. Ministerijos kvietimas, kurio biudžetas siekia **30 mln. CZK** (apie 4 mln. Eur**)**, skirtas tarpdisciplininiam gyvo meno ir publikos ryšiui per naujas technologijas. Kuriamas ir pristatomas teatro, šokio, šiuolaikinio cirko, vaizduojamojo meno, literatūros, medijų turinys. Paraiškų pateikimo terminas baigėsi birželio 15 d.[168]

2020 m. birželio / liepos mėn.

Čekijos Respublikos Vyriausybė patvirtino[169] Pramonės ir prekybos ministerijos, bendradarbiaujant su Kultūros ministerija, parengtą finansinės paramos kultūros ir kūrybinėms industrijoms planą. Juo siekiama sušvelninti neigiamą koronaviruso poveikį Čekijos Respublikos kultūros ir kūrybinių industrijų verslininkams. Šis planas taip pat prisideda prie šio sektoriaus stabilizavimo, kuriant naujus bendradarbiavimo ir partnerysčių modelius, remiant kultūros ekonomikos plėtrą. Šios finansinės

[168] Ministerstvo kultury. 2020. Vyhlášení mimořádné výzvy k podávání žádostí ve výběrovém dotačním řízení v programu „Kulturní aktivity" na podporu zpřístupňování umění prostřednictvím digitálních médií. Prieiga: https://www.mkcr.cz/novinky-a-media/vyhlaseni-mimoradne-vyzvy-k-podavani-zadosti-ve-vyberovem-dotacnim-rizeni-v-programu-kulturni-aktivity-na-podporu-zpristupnovani-umeni-prostrednictvim-digitalnich-medii-4-cs3785.html?fbclid=IwAR1LRbr1QTd9i5PJtaPUelsmsYdhfBinxuIOg8pFYZGqdtEN4g5LUV4oVws

[169] Ministerstvo prúmyslu a obchodu. 2020. Kulturně-kreativnímu průmyslu pomůže nový dotační program. Prieiga: https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/kulturne-kreativnimu-prumyslu-pomuze-novy-dotacni-program---255338/

programos pagrindinis siekis yra skirti paramą mažiems klubams, festivaliams, nesubsidijuojamiems teatrams ir kt. Numatyta pagalba yra kelių tipų: tiesioginė finansinė parama ir kūrybiniai čekiai. Bendras programos biudžetas siekia **1 mlrd. CZK** (apie 40 mln. Eur**)**, iš kurių **900 mln. CZK** (apie 37 mln. Eur**)** skirti subsidijoms, o **100 mln. CZK** (apie 4 mln. Eur**)** – kūrybiniams čekiams. Pagal subsidijų programą kūrybinių čekių rūšys numatytos tokios:

- Dėmesys gaminių ir pramoniniam dizainui bei amatams – 1 kupono vertė ne didesnė kaip **250 000 CZK** (apie 10 tūkst. Eur).
- Dėmesys kitoms kūrybinėms industrijoms – baldų dizainas, paslaugų dizainas, kino industrija, fotografija, grafinis dizainas, muzikos industrija, informacinės ir komunikacijos technologijos, kultūros paveldas, rinkodara, viešieji ryšiai – 1 kupono vertė ne didesnė kaip **150 000 CZK** (apie 6 tūkst. Eur).

Čekijos Respublikos Kultūros ministerijos Meno, literatūros ir bibliotekų departamentas paskelbė specialų kvietimą teikti paraiškas paramai gauti iš 2020 m. valstybės biudžeto pagal „Kultūrinės veiklos profesionalaus meno paramos" programą. Šia programa siekiama finansuoti ištisus metus vykdomą nesubsidijuojamų įstaigų, kurios koronaviruso metu patiria pajamų trūkumą dėl vyriausybės įvestų priemonių COVID–19 plitimui riboti, veiklą. Dotacijos skirtos pagrindinėms veiklos išlaidoms dėl pajamų trūkumo ir veiklos nuostoliams finansuoti.[170]

2020 m. gruodžio mėn.

Čekijos Respublikos Vyriausybė patvirtino antrąją „COVID – Kultūra" programą.[171] COVID – Kultūra 2 skirta tik scenos menų atstovams – komercinėms organizacijoms, taip pat laisvai samdomiems darbuotojams teatro, šokio, šiuolaikinio cirko ir muzikos srityse.

Programa išsiskiria tuo, kad subsidijos gali būti skiriamos menų ir meno technologijų profesionalams (savarankiškai dirbantiems asmenims), taip pat šios srities verslo subjektams. Savarankiškai dirbantys asmenys galėjo gauti vienkartinę **60 tūkst. CZK** (apie 2 400 Eur) išmoką. Verslo subjektams gali būti kompensuota iki **10 mln. CZK** (apie 400 tūkst. Eur)**.** Subsidija verslo subjektams buvo skirta padengti išlaidas, susijusias su atšauktais ar atidėtais renginiais bei nutraukta tęstine veikla kultūros srityje.

2021 m. vasario mėn.

Paskelbti dar du kvietimai: Covid-Culture 3.1. ir 3.2. [172]

---

[170] Ministerstvo kultury. Mimořádná výzva k podávání žádostí o dotaci - podpora projektů v oblasti profesionálního umění. Prieiga: https://www.mkcr.cz/mimoradna-vyzva-k-podavani-zadosti-o-dotaci-podpora-projektu-v-oblasti-profesionalniho-umeni-2354.html

[171] Ministerstvo prúmyslu a obchodu. 2020. Program „COVID-Kultura" - Výzva 2. Prieiga: https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/ministerstvo/aplikace-zakona-c-106-1999-sb/informace-zverejnovane-podle-paragrafu-5-odstavec-3-zakona/program-_covid-kultura_---vyzva-2--258240/

[172] Ministerstvo prúmyslu a obchodu. 2021. Program COVID - Kultura - III. Výzva. Prieiga: https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/informace-o-koronavirus/program-covid---kultura---iii--vyzva--262623/

„Covid-Culture 3.1." subsidija (vienkartinė **60 tūkst. CZK** (apie 2 400 Eur)) skirta savarankiškai dirbantiems – muzikos, teatro, šokio, vizualiųjų menų ir literatūros meno profesijų atstovams:

- Atlikėjams ir autoriams (pvz., profesionalūs atlikėjai ir autoriai, aktoriai, muzikantai, šokėjai, dainininkai, akrobatai, programuotojai, dailininkai, skulptoriai, meno kuratoriai, meno fotografai, rašytojai, autorinių knygų autoriai – iliustratoriai, dramaturgai);
- Meno ir technikos profesionalai (pvz., garso inžinieriai, šviesų dailininkai, meno vadybininkai), kurie dalyvavo kuriant gyvus pasirodymus arba specializuojasi gyvų pasirodymų ar vizualiųjų menų srityje.

Subsidijų programa „Covid-Culture 3.2." skirta fiziniams asmenims – savarankiškai dirbantiems filmavimo grupių nariams, kino kūrėjams, scenos menininkams. Programa taip pat skirta verslo subjektams – kino teatrams, prodiuserių įmonių išlaidų ir neapmokėtų įsipareigojimų kompensavimui, kurie yra tiesiogiai susiję su audiovizualinės produkcijos gamyba, platinimu ir prieinamumo apribojimais. Vienkartinė išmoka savarankiškai dirbantiems asmenims yra **60 tūkst. CZK** (apie 2 400 Eur), o verslo subjektai gauna ne daugiau kaip **5 mln. CZK** (apie 203 tūkst. Eur).

Apibendrinimas

Griežto karantino laikotarpiu Lietuva buvo tarp griežčiausias priemones įvedusių šalių – kaip ir Lietuva, pirmą karantino laikotarpį susibūrimus ir renginius visiškai draudė Estija ir Čekija (Jungtinė Karalystė – daugiau nei 2 asmenų susibūrimus). Šiose šalyse ir Suomijoje bei Lenkijoje taip pat buvo uždarytos kultūros įstaigos nacionaliniu lygmeniu – skirtingai nei Kanadoje, kur įstaigų uždarymas tebuvo rekomendacija, bei Švedijoje, kur priemonės buvo švelniausios. Antrąkart griežtinant karantino sąlygas, daugelis šalių leido veikti kultūros įstaigoms su tam tikrais žmonių skaičiaus ir atstumo išlaikymo ribojimais – visiškai kultūros įstaigas pakartotinai uždarė Lenkija ir Čekija.

Atlaisvinto karantino laikotarpiais visos šalys, kurios buvo uždariusios kultūros įstaigas, jas atidarė, tačiau išlaikė ribojimus dėl žmonių skaičiaus bei atstumo išlaikymo. Laisvinant karantino sąlygas, taip pat didinamas žmonių susibūrimuose ar renginiuose skaičius. Antruoju atlaisvinto karantino laikotarpiu išsiskiria Suomija, perdavusi atsakomybę už kultūros įstaigų atidarymą ar uždarymą regionams – kai kuriuose regionuose kultūros įstaigos veikia, priklausomai nuo COVID–19 situacijos.

Visose šalyse vyriausybės skyrė papildomą dėmesį kultūrai (taip pat atskirai paveldui ar sportui) dotacijų ar subsidijų forma. Daugelyje šalių veikia socialinio draudimo paramos priemonės savarankiškai dirbantiesiems (Lietuva, Estija, Kanada, Švedija), taip pat mokesčių atidėjimas ar nuomos ir turto išlaidų parama kultūros institucijoms nacionaliniu lygmeniu (Lietuva, Kanada, Jungtinė Karalystė, Švedija, Estija, Čekija), kai kurios šalys skyrė ypatingą dėmesį kino industrijai (Kanada, Čekija, Lietuva). Lietuva ir Čekija iš kitų šalių išsiskyrė tuo, kad teikė savarankiškai dirbantiems asmenims, praradusiems pajamas dėl karantino, išmokas. Bendrai kalbant, Lietuva taikė tokias pačias arba panašias priemones, kaip ir daugelis kitų analizėje lyginamų užsienio šalių vyriausybių.

15 lentelė. Užsienio šalių palyginimas

Šalis	Ribojimų kultūros sektoriui griežtumas griežto karantino laikotarpiais	Ribojimų kultūros sektoriui griežtumas atlaisvinto karantino laikotarpiais	Pagrindinės taikytos paramos priemonės KKI sektoriui
Kanada	Regionuose uždaromos poilsio įstaigos, teatrai, bibliotekos, koncertų salės, ribojamas renginių dalyvių skaičius; Nacionaliniu lygmeniu – rekomenduojama uždaryti muziejus ir kt. kultūros įstaigas	Kai kuriuose regionuose padidinamas galimų dalyvių renginiuose skaičius	Finansinė parama kultūrai, paveldui, sportui, audiovizualiniam sektoriui; Finansinė parama trumpalaikių darbo santykių galimybėms padidinti; Menų tarybos finansavimo gavėjai gavo papildomą 30 proc. išmoką nuo vidutinės dotacijos sumos per paskutinius 3 metus; Avansinis finansavimas kultūros organizacijoms; Socialinio draudimo kompensavimas kino darbuotojams; Tikslinė parama organizacijoms, kurios trečiais pandemijos metais dar susiduria su iššūkiais; Nuomos ir turto išlaidų parama
Jungtinė Karalystė – Anglija	Uždrausti daugiau nei 2 žmonių susibūrimai; Nacionaliniu lygmeniu uždarytos kultūros įstaigos	Atidarytos galerijos, muziejai, scenos menai, renginiai su ribojimais	Finansinė parama kultūrai, paveldui; Mokesčių atidėjimas; Darbo vietų išsaugojimo programa; Paskolos kultūros organizacijoms
Švedija	Uždrausti daugiau nei 500 žmonių susibūrimai, po to – daugiau nei 50, vėliau – daugiau nei 8 žmonių susibūrimai; Skiepų pažymėjimai susibūrimuose ir renginiuose;	Didinamas žmonių skaičius susibūrimuose ir renginiuose iki 300, jei yra sėdimos vietos	Finansinė parama kultūrai; Savarankiškai dirbantiems – socialinio draudimo paramos priemonė; Nuomos mokesčio sumažinimas

	Kv. m vienam asmeniui reikalavimas kultūrinėse patalpose		
Suomija	Uždrausti daugiau nei 500 žmonių susibūrimai, po to – daugiau nei 10 žmonių susibūrimai; Nacionaliniu lygmeniu uždaromos kultūros įstaigos	Atidaromi muziejai, teatrai, bibliotekos; Didinamas žmonių skaičius susibūrimuose iki 50 žmonių, vėliau – iki 500; Antrais metais atsakomybė perduota regionams – kai kuriuose regionuose pradeda veikti kultūros įstaigos	Finansinė parama kultūrai, sportui; Finansinė parama dirbantiems savarankiškai; Atskira finansinė parama, teikiama Helsinkio miesto savivaldybės; Projektai darbo galimybes praradusiems kultūros sektoriaus darbuotojams
Estija	Uždrausti visi susibūrimai; Uždaromos kultūros įstaigos, išskyrus bibliotekas, veikiančias ribotai	Atsidaro muziejai, parodos; Vyksta renginiai iki 500 žmonių, vėliau – iki 6 000 viduje ir 12 000 lauke; Antrais metais leidžiama dirbti teatrams ir kino teatrams	Finansinė parama kultūrai ir sportui; Įmonėms padengiamas sumažintas atlyginimas darbuotojams; Savarankiškai dirbantiems – socialinio draudimo paramos priemonė; Mokesčių atidėjimas
Lenkija	Uždrausti daugiau nei 50 žmonių susibūrimai; Uždaromos kultūros įstaigos tiek pirmą, tiek antrą kartą; Trečiąkart griežtinant karantiną, kultūros įstaigos veikė su žmonių ribojimais ir atstumo išlaikymu	Atidaromos kultūros įstaigos; Antrais metais atsidarant muziejams ir galerijoms, galioja kv. m vienam asmeniui reikalavimas; Leidžiama veikti teatrams, kino teatrams	Finansinė parama kultūrai; Įmonėms padengiamas sumažintas atlyginimas darbuotojams
Čekija	Uždrausti susibūrimai ir renginiai; Uždaromos kultūros įstaigos; Antrąkart griežtinant karantiną, ribojami susibūrimai iki 10 žmonių viduje, 20 lauke, vėliau – kultūros įstaigos uždaromos apskritai Trečiąkart griežtinant karantiną, ribojamas susibūrimų skaičius	Atidaromi muziejai ir galerijos, vėliau – ir kitos kultūros įstaigos, leidžiami susibūrimai su žmonių ribojimais; Antrąkart laisvinant karantino sąlygas, atidaromi muziejai ir galerijos, vėliau – renginiai, jei yra sėdimos vietos, dar vėliau – galioja kv. m vienam asmeniui reikalavimas	Finansinė parama kultūrai; Mokesčių atidėjimas; Išmokos savarankiškai dirbantiesiems, kurie prarado pajamas dėl pandemijos; Tikslinė parama kino industrijai

	100-1 000 žmonių, priklausant nuo renginio pobūdžio		
Lietuva	Uždrausti susibūrimai ir renginiai; Uždaromos kultūros įstaigos; Uždraustas tarptautinių kultūrinių veiklų ir meno kūrėjų judėjimas šalyje ir iš / į Lietuvą; Antrąkart griežtinant karantiną, tarptautinių kultūrinių veiklų ir meno kūrėjų judėjimui šalyje ir iš / į Lietuvą menininkams ir juos aptarnaujančiam personalui, atvykstantiems į Lietuvos Respubliką kultūros ministro leidimu buvo leidžiama dalyvauti profesionaliojo meno veikloje; Antrąkart griežtinant karantiną, kultūros įstaigose galimas lankymas ribojant žmonių srautą ir taikant kv. m reikalavimą vienam asmeniui, renginiai uždrausti (su išimtimis)	Leidžiami renginiai iki 100 žmonių viduje, 300 lauke, vėliau – iki 600 viduje, 1 000 lauke, išlaikant atstumą; Antrąkart laisvinant karantino sąlygas, leidžiamas kultūros įstaigų lankymas taikant kv. m reikalavimą vienam asmeniui, renginiai leidžiami iki 250 žmonių viduje, neribotas skaičius lauke	Finansinė parama kultūrai; Pratęstos kūrybinės prastovos išmokos kūrėjams; Kompensuojamas privalomas sveikatos draudimas dirbantiems savarankiškai; Mokesčių atidėjimas; Išmokos savarankiškai dirbantiesiems, kurie prarado pajamas dėl pandemijos; Įmonėms padengiamas sumažintas atlyginimas darbuotojams; Tikslinė parama kino industrijai

Pagal surinktus duomenis, palyginti su kitomis užsienio šalimis, Lietuvoje nacionalinių, konkrečiai kultūros sektoriui skirtų priemonių suma 2020 m. buvo virš 58 mln. Eur – daugiau nei Estijoje (28,3 mln. Eur) ir šiek tiek mažiau nei Suomijoje (86,9 mln. Eur). Pagal kultūros skatinimui skirtų finansinių priemonių sumą 1-am šalies gyventojui, Lietuva yra penktoje vietoje iš pasirinktų šalių (21,04 Eur / 1-am gyv.), pagal sumą 1-am kultūros sektoriaus darbuotojui, taip pat trečioje vietoje tarp lyginamų šalių (1090,5 Eur / 1-am asm.) – pirmoje vietoje – Jungtinė Karalystė (3085,1 Eur / 1-am asm.).

16 lentelė. Užsienio šalių palyginimas paramos kultūros sektoriui klausimu

Šalis	**Kultūros skatinimui skirtų finansinių priemonių suma 2020 m.[173] (Eur)**	**Kultūros skatinimui skirtų finansinių priemonių suma per 1-ą šalies gyventoją (Eur)**	**Kultūros skatinimui skirtų finansinių priemonių suma per 1-ą**

[173] Įtraukiamos tik specialiai kultūros sektoriui skirtos finansinės priemonės (nepaisant bendrų priemonių), įgyvendintos 2020 m.

			kultūros darbuotoją (Eur)[174]
Kanada	466 286 795	12,35	1012,84
Jungtinė Karalystė (Anglija)	2 159 572 965	31,81	3085,10
Švedija	227 582 961	22,53	952,23
Suomija	86 900 000	15,68	678,91
Estija	28 300 000	21,33	857,58
Lenkija	978 723 267	25,86	1819,19
Čekija	127 641 195	11,92	628,77
Lietuva	58 778 000	21,04	1090,5

COVID–19 pandemijos plitimo pasekmėms mažinti taikytos valstybės finansinės intervencijos kitiems Lietuvos ūkio sektoriams

Šiame skyriuje aptariama kitų Lietuvos ūkio sektorių situacija COVID–19 pandemijos metu – t. y. karantino pasekmėms mažinti taikytos valstybės finansinės intervencijos. Ribojimai, taikyti skirtingiems ūkio sektoriams, yra 2 priede. Skyriuje finansinės intervencijos palyginamos su Lietuvoje kultūros srities subjektams ir kultūros bei meno kūrėjams taikytomis valstybės finansinės intervencijos COVID–19 pandemijos plitimo pasekmės mažinti.

Atsižvelgiant į kultūros lauko ir joje veikiančių subjektų, teikiamų paslaugų specifiką, apžvalgai pasirinkti šie Lietuvos ūkio sektoriai:

- Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla – apgyvendinimo veikla (EVRK 2 red., sekcija I, skyrius 55), (toliau – apgyvendinimo veikla);
- Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla – maitinimo ir gėrimų teikimo veikla (EVRK 2 red., sekcija I, skyrius 56), (toliau – maitinimo veikla);

[174] Kultūros darbuotojų skaičiaus šaltinis – Eurostat: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Culture_statistics_-_cultural_employment#Cultural_employment_.E2.80.93_developments_between_2019_and_2021

- Pramoginė ir poilsio organizavimo veikla – sportinė veikla, pramogų ir poilsio organizavimo veikla (EVRK 2 red., sekcija R, skyrius 93), (toliau – sportinė veikla, pramogų ir poilsio organizavimo veikla);
- Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas, asmeninių ir namų ūkio reikmenų taisymas – mažmeninė prekyba, išskyrus variklinių transporto priemonių ir motociklų prekybą; asmeninių ir namų ūkio reikmenų taisymas (EVRK 2 red., sekcija G, skyrius 47), (toliau – mažmeninės prekybos veikla).

Ekonomikos ir inovacijų ministerija (EIMIN)

Kaip jau minėta anksčiau, Lietuvoje 2020 m. kovo mėn.[175] buvo patvirtintas ekonomikos skatinimo paketas, o visų priemonių įgyvendinimui skiriama 10 proc. nuo šalies bendrojo vidaus produkto (BVP), tai sudaro 5 mlrd. Eur. Remiantis viešai pateikiamais duomenimis[176], 2020 m. EIMIN suteikta parama nuo koronaviruso nukentėjusiems **apgyvendinimo veiklą** teikiantiems subjektams siekė apie 1,2 mln. Eur, o 2021 m. – 39 603 023 Eur. Tuo tarpu **maitinimo veiklai** 2020 m. skirta 4 775 578 Eur, o 2021 m. – 32 545 512 Eur. **Sportinei ir pramogų ir poilsio organizavimo veiklai** 2020 m. skirta 2 098 634 Eur, o 2021 m. – 11 789 557 Eur., o didžiausią paramos dalį gavo **mažmeninės prekybos sritis**, kuriai 2020 m. skirta 14 460 921 Eur, o 2021 m. – 29 285 497 Eur.

[175] LR Finansų ministerija. 2020. Visuomenės sveikatos apsaugai ir šalies ekonomikai – 5 mlrd. Eurų. Prieiga: https://finmin.lrv.lt/lt/naujienos/visuomenes-sveikatos-apsaugai-ir-salies-ekonomikai-5-mlrd-euru
[176] Valstybės duomenų agentūra. Parama nuo COVID-19 nukentėjusiam verslui pagal ekonominės veiklos rūšį (EVRK). Prieiga: https://ls-osp-sdg.maps.arcgis.com/apps/dashboards/9e3c2468417b422ca13cafb76794c5d7

	2020 m.	2021 m.
Apgyvendinimo veikla	510 unikalių įmonių skaičius 0,5 proc. visų paramos gavėjų 1 209 803 Eur 0,1 proc. visų paramos skirtų lėšų	501 unikalių įmonių skaičius 0,5 proc. visų paramos gavėjų 39 603 023 Eur 5,6 proc. visų paramos skirtų lėšų
Maitinimo veikla	2 274 unikalių įmonių skaičius 2,2 proc. visų paramos gavėjų 4 775 578 Eur 0,4 proc. visų paramos skirtų lėšų	2 821 unikalių įmonių skaičius 2,7 proc. visų paramos gavėjų 32 545 512 Eur 4,6 proc. visų paramos skirtų lėšų
Sportinė veikla, pramogų ir poilsio organizavimo veikla	1 006 unikalių įmonių skaičius 1,0 proc. visų paramos gavėjų 2 098 634 Eur 0,2 proc. visų paramos skirtų lėšų	869 unikalių įmonių skaičius 0,8 proc. visų paramos gavėjų 11 789 557 Eur 1,7 proc. visų paramos skirtų lėšų
Mažmeninės prekybos veikla	7 185 unikalių įmonių skaičius 6,8 proc. visų paramos gavėjų 14 460 921 Eur 1,3 proc. visų paramos skirtų lėšų	3 518 unikalių įmonių skaičius 3,3 proc. visų paramos gavėjų 29 285 497 Eur 4,1 proc. visų paramos skirtų lėšų

Lyginant šio ekonomikos skatinimo paketo finansines intervencijas tarp minėtų bei kultūros sektorių, EIMIN suteikta parama 2020 m. ir 2021 m. tarp sektorių pasiskirsto taip, kaip nurodyta.

9 pav. Ekonomikos skatinimo paketas, EIMIN suteikta parama 2020–2021 m., mln. Eur. Pastaba: Skaičiuojama tik EIMIN teikta parama ir tik juridiniams asmenims. Šaltinis: https://data.gov.lt/dataset/subsidijos-nuo-covid-19-nukentejusioms-imonems.

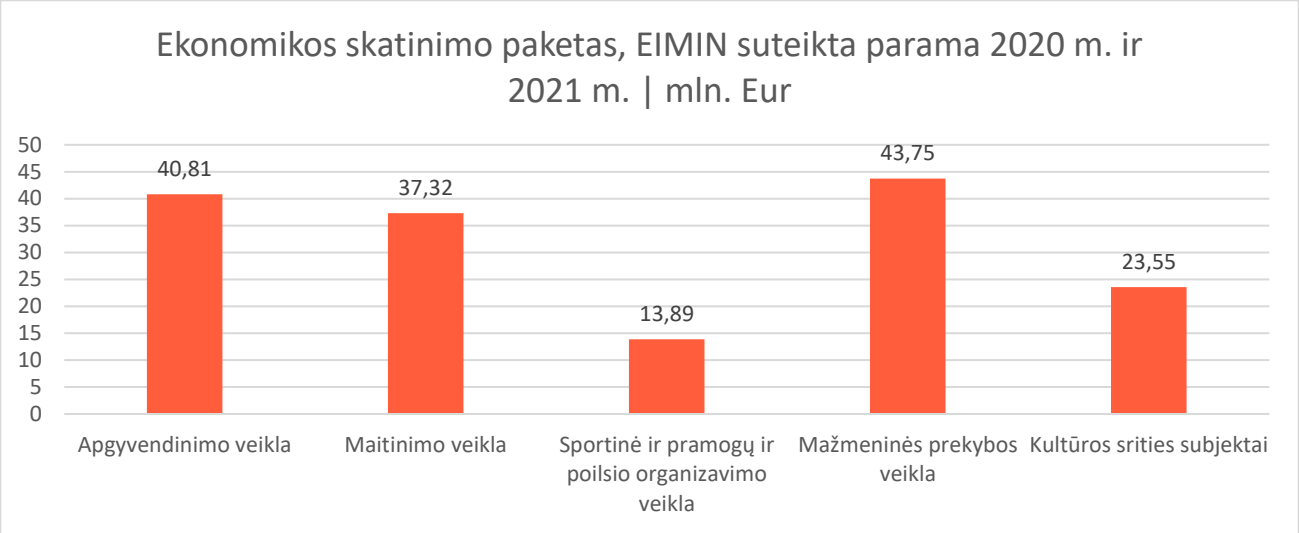

Apgyvendinimo, maitinimo ir mažmeninės prekybos veikloms suteikta panašios apimties parama (37,32–43,75 mln. Eur). Kultūros srities subjektams skirta 23,55 mln. Eur suma – antra mažiausia, palyginti su kitais ūkio sektoriais. Mažiau paramos buvo suteikta sportinei ir pramogų bei poilsio organizavimo veiklai (13,89 mln. Eur).

Vidutiniškai vienam EIMIN paramos gavėjui kultūros srityje buvo suteikta 9,74 tūkst. Eur – daugiau nei vidutiniam sportinės ir pramogų bei poilsio organizavimo (7,4 tūkst. Eur), maitinimo (7,33 tūkst. Eur) ir mažmeninės prekybos (4,1 tūkst. Eur) veiklų paramos gavėjui. Daugiausiai teko vidutiniam apgyvendinimo veiklos paramos gavėjui (40,4 tūkst. Eur) – suma viršija kultūros srities paramos gavėją 4 kartus.

10 pav. Vidutiniškai skirta EIMIN paramos vienam paramos gavėjui 2020–2021 m., tūkst. Eur. Pastaba: Skaičiuojama tik EIMIN teikta parama ir tik juridiniams asmenims. Šaltinis: https://data.gov.lt/dataset/subsidijos-nuo-covid-19-nukentejusioms-imonems.

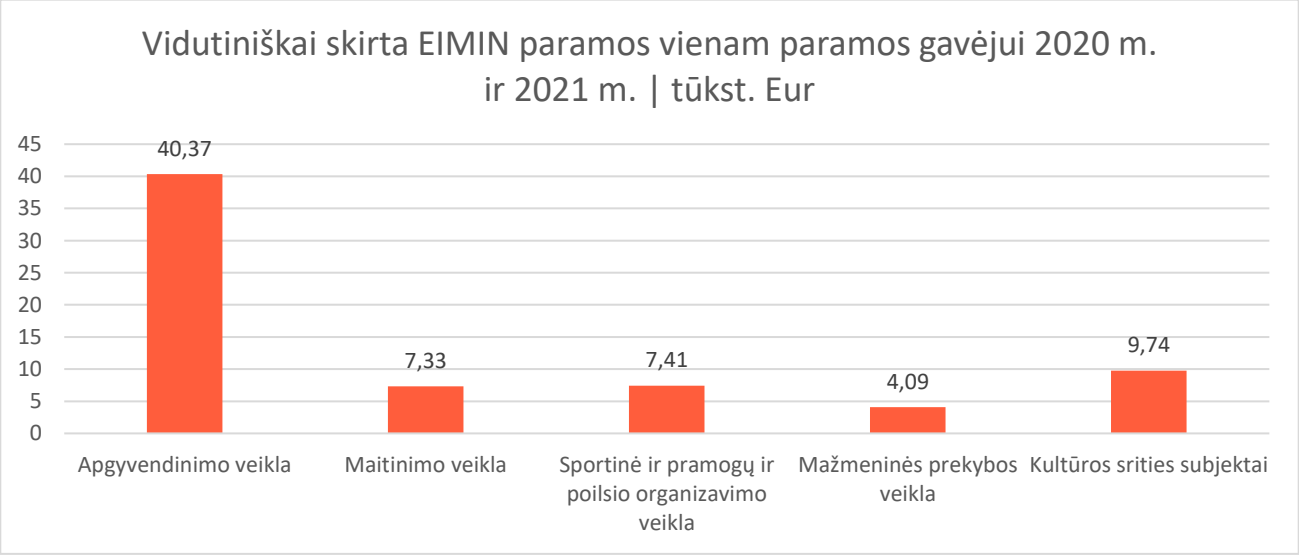

Svarbu pabrėžti ir tai, kad kultūros sričiai buvo taikomos ne tik bendrosios ekonomikos skatinimo priemonės, bet ir tik šiai sričiai skirtos priemonės, aprašytos skyriuje „COVID–19 pandemijos laikotarpiu taikytos valstybės finansinės intervencijos Kultūros srities subjektams".

Svarbiausi tyrimo rezultatai

- Prasidėjus COVID–19 pandemijai Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – EIMIN) ėmėsi veiksmų siekiant mažinti pandemijos plitimo pasekmes kultūros srities subjektams – taikė įvairias finansines paramos priemones: kompensacijas, paskolas ir kitus instrumentus, subsidijas. 2020 m. EIMIN kultūros sektoriui suteikė virš 4 mln. Eur (iš viso 1 559 unikalios įmonės) ir 2021 m. – virš 21 mln. Eur (iš viso 3963 fiziniai asmenys - 1,49 mln. Eur (iš jų grąžinta 31,7 tūkst. Eur); ir 859 unikalios įmonės – 19,48 mln. Eur) paramą. Iš viso EIMIN kultūros srities subjektams 2020 m. ir 2021 m. skirta parama sudarė apie 25 mln. Eur – 6,2 proc. visų paramos skirtų lėšų.
- 2020 m. didelę paramą kultūros sektoriui skyrė Kultūros ministerija, kuri COVID–19 pandemijos padariniams švelninti skyrė 58,8 mln. Eur, didžiausią paramos sumą skyrusi investicijų programų skatinimo priemonei. 2021 m. lėšų, skirtų kultūros sektoriui, suma buvo ženkliai mažesnė, siekė vos 20 proc. 2020 m. sumos – 11,8 mln. Eur, tačiau įgyvendintų priemonių skaičius dukart didesnis – 7 priemonės. 2021 m. didžiausia suma buvo paskirstyta architektūros, cirko, dailės, dizaino, fotografijos, literatūros, muzikos, šokio, tarpdisciplininio meno ir teatro raidą bei sklaidą skatinančių projektų finansavimui. Iš viso Kultūros ministerijos suteikta parama per 2020 ir 2021 m. siekė 70,55 mln. Eur. Kultūros ministerijos vienos iš pagrindinių paramos priemonių buvo skirstomos ir per jai pavaldžias institucijas – Lietuvos kultūros tarybą bei Lietuvos kino centrą.
- Paramą kultūros įstaigoms teikė ir Lietuvos kultūros taryba (toliau – Taryba), kurios finansavimo programos buvo Kultūros ministerijos skirto finansavimo dalis. Kalbant apie konkrečias priemones, galima išskirti individualias stipendijas. Iš viso 2020 m. Kultūros taryba papildomai finansavo 1 930 individualias stipendijas, vien tik COVID–19 lėšos padengė 7,4 karto daugiau individualių stipendijų nei skirtas finansavimas per visus 2019 m. Paskirstyta suma siekė virš 3,47 mln. Eur. Didžiausia dalis papildomo stipendijų biudžeto, 916,2 tūkst. Eur, paskirta muzikos srities profesionalams, kurių veikla (koncertai, renginiai) buvo viena labiausiai paveiktų koronaviruso pandemijos metu. 2020 m. iš viso buvo pateikta 5 486 projektų paraiškos. Iš jų, 796 projektai buvo finansuoti COVID–19 lėšomis ir 1 631 projektai kitomis lėšomis. Iš viso finansuota 44,24 proc. projektų (2 427 projektai).
- Lietuvos kino centras (toliau – LKC) kasmet skiria finansavimą nuo 4 mln. iki 6 mln. Eur kino projektams, bet pandemijos metu LKC pagalba buvo itin aktuali nuo COVID–19 pandemijos nukentėjusiam kino sektoriui, dėl kurių buvo paskirstytas papildomas 6,2 mln. Eur finansavimas (taip pat Kultūros ministerijos finansavimo dalis). 2017–2019 m. projektams finansuoti buvo vidutiniškai skirta 5,8 mln. Eur per metus, kai 2020 m. skiriama suma padidėjo daugiau nei dvigubai (iki 12,7 mln. Eur). Didžioji dalis papildomo 2020 m. finansavimo buvo nukreipta naujo turinio kūrimui, taip sprendžiant kino profesionalų grąžinimo į darbo rinką klausimą bei vėlesniu laikotarpiu siekiant paskatinti kino teatrų lankymą.
- Pagal priemonę „Kūrybiniai čekiai COVID–19" buvo gautos 895 paraiškos, iš kurių teigiamai įvertinta 621 paraiška. Šios priemonės biudžetas buvo 7 mln. Eur, tačiau finansavimo paklausa 7 kartus viršijo skirtą biudžetą – siekė 49,3 mln. Eur. Paraiškas vertinant pagal ekonominės veiklos pobūdį, daugiausia jų buvo pateikta iš apdirbamosios gamybos sektoriaus (25,2 proc.), didmeninės ir mažmeninės prekybos (13,4 proc.) ir profesinės, techninės, mokslinės veiklos sektoriaus (11,6 proc.). Nepaisant to, kad buvo paskirstyta 7 mln. Eur, KOG instituto atliktos apklausos duomenimis, ši finansinė priemonė buvo laikoma mažiausiai naudinga kultūros sektoriaus atstovų.
- Atsižvelgiant į paskelbtą ekstremalią situaciją ir karantiną buvo pakeistas Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos reglamentavimas, sudarytos sąlygos skirti daugiau lėšų meno kūrėjų kūrybinėms prastovoms padengti. Iš viso 2020 m. kūrėjams skirtos 457 kūrybinės prastovos, tam panaudojant 737,2 tūkst. Eur. 2021 m., antraisiais pandemijos metais, išdalinta 9,19 proc. daugiau prastovų išmokų (iš viso 499 kūrėjams), suma taip pat buvo 33,4 proc.

didesnė (984 tūkst. Eur) nei 2020 m. Tiek meno kūrėjų, gavusių kompensacijas už kūrybines prastovas, skaičius, tiek paskirstyta išmokų suma 2020 ir 2021 m. buvo keliskart didesnė nei visais ikipandeminiais metais. Nuo 2017 m. iki 2021 m. vidutinė vienam kūrėjui tenkanti prastovos išmokos suma išaugo beveik 55 proc. (nuo 1 274 Eur iki 1 971 Eur).

- Valstybės duomenų agentūros skelbiami duomenys rodo, jog 2020 m. kovo viduryje įvedus griežtą karantiną, valstybės (Užimtumo tarnybos) skiriamomis subsidijomis darbuotojų prastovoms padengti pasinaudojo 12,5 tūkst. įmonių. Remiantis detaliais Užimtumo tarnybos duomenimis, 2020 metais buvo išmokėtos 31,6 tūkst. darbuotojų prastovų subsidijų kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijoms, kurių suma sudaro 11,16 mln. Eur, o 2021 m. buvo išmokėtos 33,6 tūkst. darbuotojų prastovų subsidijų arba 16,84 mln. Eur. Iš viso skirta suma už darbuotojų prastovas kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijom sudarė 28 mln. Eur.
- Bendrai kultūros sektoriui suteiktų finansinių priemonių suma ir bendrųjų priemonių suma 2020 m. siekė 74 mln. Eur, 2021 m. – 49,6 mln. Eur. Iš viso skirta parama kultūrai buvo virš 123,6 mln. Eur.
- Palyginus su analizei pasirinktais Lietuvos ūkio sektoriais – apgyvendinimo, maitinimo, sporto, poilsio ir pramogų organizavimo ir mažmeninės prekybos veiklos – 2020–2021 m. mažmeninės prekybos sričiai buvo skirta daugiausiai EIMIN paramos priemonių lėšų absoliučiais skaičiais (43,8 mln. Eur), mažiausiai – sporto, poilsio ir pramogų organizavimo veikloms (13,9 mln. Eur). Kultūros sritis yra ketvirta iš penkių ūkio sektorių ir per šį laikotarpį gavo 23,6 mln. Eur. Vidutiniškai daugiausiai paramos vienam paramos gavėjui teko apgyvendinimo veiklos srityje (40,4 tūkst. Eur), mažiausiai – mažmeninės prekybos srityje (4,1 tūkst. Eur). Vidutinis kultūros srities subjektas gavo 9,7 tūkst. Eur ir yra antroje vietoje tarp lyginamų ūkio sričių.
- Lietuva, lyginant su analizuotomis septyniomis užsienio šalimis, griežto karantino laikotarpiu buvo tarp griežčiausias priemones įvedusių šalių. Lietuvoje buvo uždrausti susibūrimai ir renginiai (tokią pačią politiką taikė Estija bei Čekija; Jungtinė Karalystė susibūrimus apribojo iki 2 asmenų), taip pat nacionaliniu lygmeniu buvo uždarytos kultūros įstaigos (šią politiką taikė prieš tai minėtos šalys bei Suomija ir Lenkija). Švedija bei Kanada, priešingai nei Lietuva, nesiėmė tokių griežtų priemonių.
- Kalbant apie finansinę paramą kultūros sektoriui, pusėje analizuotų šalių pandemijos metu veikė socialinio draudimo paramos priemonės savarankiškai dirbantiesiems (Lietuva, Estija, Kanada, Švedija), taip pat mokesčių atidėjimas ar nuomos ir turto išlaidų parama kultūros institucijoms nacionaliniu lygmeniu (Lietuva, Kanada, Jungtinė Karalystė, Švedija, Estija, Čekija), kai kurios šalys skyrė ypatingą dėmesį kino industrijai (Lietuva, Kanada, Čekija). Lietuva ir Čekija iš kitų šalių išsiskyrė tuo, kad teikė savarankiškai dirbantiems asmenims, praradusiems pajamas dėl karantino, išmokas. Lietuvos finansinių paramos priemonių komplektas buvo panašus kaip Estijoje, Lenkijoje, Čekijoje.
- Lietuvoje nacionalinių, konkrečiai kultūros sektoriui skirtų priemonių suma 2020 m. buvo virš 58 mln. Eur – daugiau nei Estijoje (28,3 mln. Eur) ir šiek tiek mažiau nei Suomijoje (86,9 mln. Eur). Pagal kultūros skatinimui skirtų finansinių priemonių sumą 1-am šalies gyventojui, Lietuva yra penktoje vietoje iš pasirinktų šalių (21,04 Eur / 1-am gyv.), pagal sumą 1-am kultūros sektoriaus darbuotojui - trečioje vietoje tarp lyginamų šalių (1090,5 Eur / 1-am asm.) – pirmoje vietoje – Jungtinė Karalystė (3085,1 Eur / 1-am asm.).

II etapo II dalis. 2022 m. vykusių krizių įtakos organizacijoms vertinimas: 2017—2022 m. LKT pareiškėjų ir šiuo laikotarpiu paraiškų neteikusių organizacijų apklausos rezultatai.

Pagrindiniai apibrėžimai, naudojami šioje ataskaitos dalyje

- **Tyrimo dalis** — Tyrimo „COVID-19 pandemijos ir kitų 2020—2022 m. krizių įtaka kultūros sričiai" II etapas, susidedantis iš COVID-19 pandemijos metu įvestų fizinių apribojimų ir valstybės finansinių intervencijų kultūros ir kūrybiniame sektoriuose analizės bei pandemijos ir kitų 2020—2022 m. krizių įtakos organizacijoms vertinimo, apklausiant kultūros ir kūrybinio sektorių juridinius subjektus;
- **kultūros ir kūrybinės industrijos (KKI)** — tai kūrybiškumu ir intelektiniu kapitalu grindžiamos tarpsektorinės ekonominės veiklos, kuriančios materialius produktus ir nematerialias intelektines arba menines paslaugas, pasižyminčias kūrybine, kultūrine ir ekonomine verte[177]**;**
- **kultūros ir kūrybinis sektorius (KKS)** — ūkio subjektai, kurių pagrindinės ekonominės veiklos atitinka Tarybos pateiktą ekonominės veiklos rūšies klasifikatoriaus (EVRK) kodų sąrašą, pateikiamą 1 Bendri tyrimo priedai[178]**;**
- **Tarybos finansavimo konkursuose dalyvaujančios organizacijos —** organizacijos, kurios 2017—2022 m. dalyvavo Tarybos administruojamuose konkursuose finansavimui gauti.
- **Kultūros srities subjektai** — kultūros ir kūrybinių industrijų sektoriui priklausančios organizacijos, įskaitant Tarybos finansavimo konkursuose dalyvaujančias organizacijas;
- **Ikipandeminis laikotarpis** — laikotarpis iki 2020 m. vasario 26 d., kurio metu Lietuvoje dar nebuvo paskelbta ekstremalioji padėtis dėl COVID-19 pandemijos ir įvestas karantinas;
- **COVID-19 pandemijos laikotarpis** — laikotarpis Lietuvoje nuo 2020 m. vasario 26 d. iki 2022 m. gegužės 1 d. — kai paskelbta ekstremalioji situacija dėl COVID-19 pandemijos plitimo[179];
- **Griežtas karantinas —** pandemijos periodai kurių metu buvo stipriai apribotas asmenų ribojimas ir prekių ar paslaugų teikimas: 2020-03-16 — 2020-06-15 ir 2020-11-07 — 2021-04-26.
- **Atlaisvintas karantinas —** pandemijos periodai tarp griežto karantino: 2020-06-16 — 2020-11-06 ir nuo 2021-04-26**;**
- **2020—2022 m. krizės** — šiuo laikotarpiu įvykusios Baltarusijos režimo vykdytos pilietinių judėjimų represijos, Baltarusijos sukelta migrantų krizė Lietuvos pasienyje, Rusijos karas Ukrainoje.

---

[177] Pagal LR Kultūros ministerijos 2015 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. ĮV-524, „Dėl kultūros ir kūrybinių industrijų politikos 2015–2020 metų plėtros krypčių" 4.6 punktą.
Prieiga internetu: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/4a028c503a6f11e598499e1e1ba6e454

[178] Sąrašas sudarytas remiantis Valstybės duomenų agentūros kultūros palydovinių sąskaitų struktūra, Eurostat *ESSnet-Culture* 2021 m. galutine technine ataskaita („ESSnet-Culture final technical report 2012"), STRATA 2021 m. „Galimybių įvertinti kultūros ir kūrybinio sektoriaus ekonominę ir socialinę vertę žvalgomuoju tyrimu" ir 2015 m. liepos 31 d. LR Kultūros ministro įsakymu ĮV-524 „Dėl kultūros ir kūrybinių industrijų politikos 2015–2020 metų plėtros krypčių patvirtinimo"

[179] LR Vyriausybė. 2020 m. vasario 26 d. Nutarimas dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo (Nr. 152). Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/8feb1a7658a111eaac56f6e40072e018?jfwid=-3u6wuympw

Įvadas

Ši ataskaitos dalis pristato KKI sektoriaus organizacijų, dalyvavusių LKT finansavimo konkursuose 2017—2022 m., ir KKI sektoriaus organizacijų, šiuo laikotarpiu nedalyvavusių LKT finansavimo konkursuose, apklausos rezultatus. Toliau nagrinėjamos ir lyginamos šios dvi grupės, atitinkamai vadinamos LKT pareiškėjais ir paraiškų neteikusiomis organizacijomis.

Apklausos rezultatuose pristatomi iš viso **1109** apklaustųjų organizacijų atstovų atsakymai: 603 LKT pareiškėjų ir 506 paraiškų neteikusių organizacijų. Dvi apklausos imtys sudarytos tokiu principu, jog iš visų veikiančių kultūros ir kūrybinio sektoriaus (KKS) organizacijų (pagal EVRK klasifikaciją) pirminio sąrašo buvo pašalinamos tos, kurios teikė paraišką 2017—2022 m. LKT. Iš viso apklausai buvo sudaryta **6872** organizacijų, atitinkančių KKS ūkio subjektų apibrėžimą pagal LKT pateiktą ekonominės veiklos rūšies klasifikatoriaus (EVRK) kodų sąrašą (1 priedas), kontaktų bazė. Remiantis Valstybės duomenų agentūros duomenimis, tokių organizacijų Lietuvoje 2019–2021 m. kasmet buvo apie 6 800 – 7 500[180], todėl sudaryta prieinamų kontaktų bazė sudarė apytiksliai visas KKS priskiriamas organizacijas. Ši apklausa laikytina reprezentuojančia Lietuvos kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijų patirtį, vertinimus bei nuomonę tiriamo objekto (COVID-19 pandemijos laikotarpio bei kitų 2020—2022 m. krizių) atžvilgiu.

Remiantis apklausos rezultatais siekiama šių tikslų:

- įvertinti COVID-19 pandemijos poveikį KKI sektoriaus ir Tarybos finansavimo konkursuose dalyvaujančių organizacijų ekonominei situacijai, organizacijos valdymui ir pagrindinių veiklų pokyčiams, įskaitant veiklos intensyvumą pandeminiu laikotarpiu, auditorijų įtraukimą, kūrėjų veiklų tęstinumo užtikrinimą;
- palyginti dviejų imčių (LKT pareiškėjų ir paraiškų neteikusių organizacijų) rezultatus tarpusavyje;
- pagrįstai nurodyti, kurių iš išvardintų kultūros ir kūrybinių sričių kultūros subjektų ekonomikos situacijai ir veiklos vykdymui COVID-19 pandemija padarė didžiausią įtaką ir nurodyti taikomų Valstybės finansinių intervencijos priemonių šioms sritims efektyvumą;

Apklausos metodologija ir techninė įvykdymo ataskaita pateikiama 2 priede.

Aktualios pastabos

Statistiškai reikšmingų skirtumų žymėjimas

Ataskaitos lentelėse bei diagramose žymimi statistiškai reikšmingi skirtumai pagal įvairius organizacijų pjūvius. Visais atvejais skirtumai yra apskaičiuojami lyginant su bendru organizacijų vidurkiu, t. y. bendra procentine išraiška ar vidutine reikšme, skaičiuojama visiems apklaustiesiems.

Žymėjimas

---

[180] Valstybės duomenų agentūra. Veikiančių įmonių skaičius (nefinansų įmonių). Prieiga: https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=79ee8f08-2475-4137-8d41-676d6dbf97f9 Skaičius pagal tyrimo EVRK kodus. **Pastaba:** pagal rodiklio apibrėžimą „Tyrimo populiaciją sudaro: akcinės ir uždarosios akcinės bendrovės, valstybės ir savivaldybės įmonės, užsienio įmonių filialai, žemės ūkio ir kooperatinės bendrovės, viešosios įstaigos, individualiosios įmonės **ir fiziniai asmenys, vykdantys ūkinę (ekonominę) veiklą**." Todėl skaičius pateikiamas atėmus Fizinių asmenų, užsiimančių individualia veikla skaičių (nurodytas I etapo 2 priede).

▲ — reikšmė yra statistiškai reikšmingai aukštesnė nei visų apklaustųjų (bendras %)

▼ — reikšmė yra statistiškai reikšmingai žemesnė nei visų apklaustųjų (bendras %)

Jei lentelėje ar diagramoje žymėjimo nėra, vadinasi, reikšmė statistiškai reikšmingai nuo visų organizacijų vidurkio (bendro %) nesiskiria. Jei pjūvį sudaro dvi grupės, statistiškai reikšmingas skirtumas gali būti traktuojamas kaip skirtumas tarp tų dviejų grupių (pvz., organizacijų, 2017—2022 m. teikusių paraiškas LKT, ir šiuo laikotarpiu jų neteikusių).

Pavyzdys

Paraiškų teikėjai 2015—2019 m. papildomam kultūrinių veiklų valstybės ar savivaldybių projektiniam finansavimui gauti pagal organizacijų charakteristikas

			1—4	5—9	10 ar daugiau	Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, neturi
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	55%	11%	19%	15%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	51%	8% ▼	26% ▲	15%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	59% ▲	15% ▲	11% ▼	14%

8 % paraiškas LKT 2017—2022 m. teikusių organizacijų turi 5—9 darbuotojus, kurie dirba pagal darbo sutartį. Tarp organizacijų, minėtu laikotarpiu neteikusių paraiškų LKT, tiek pat sutartinių darbuotojų turi 15 % organizacijų, ir tai yra statistiškai reikšmingai didesnė dalis.

Pastaba. Analizuojant skirtumus rekomenduojama vertinti visumą ir apsvarstyti, kurie skirtumai yra ne tik *statistiškai reikšmingi*, bet ir *prasmingi*: kelių procentinių punktų skirtumas vienu ar kitu pjūviu gali būti žymimas kaip reikšmingas iš statistinės pusės, tačiau, jei jis yra pavienis, neturintis sąsajų su kitomis organizacijų charakteristikomis, gali turėti mažai prasmės, kalbant apie tendencijas organizacijose.

Kitos pastabos

- Beveik visose apklausos rezultatų diagramose ir lentelėse pateikiami skaičiai, suapvalinti iki sveikųjų dalių. Dėl to kai kuriais atvejais jose atvaizduojama atsakymų suma gali sudaryti 99 % ar 101 %, taip pat vizualiai gali šiek tiek skirtis diagramų stulpelių ilgis (pvz., atvaizduojant 1,6 % ir 2,4 %, suapvalinus iki artimiausio sveikojo skaičiaus (2 %)).
- Kai kuriuose rezultatų aprašymuose pateikiami detalesni pjūviai nei yra atvaizduota lydinčiose lentelėse (pvz., aptariami skirtumai pagal organizacijos darbuotojų skaičių, o ataskaitoje toks

pjūvis atvaizduojamas ne visur). Dėl ataskaitos apimties detalesni pjūviai pateikiami atskirose lentelėse .xls formatu. Prieduose pateikiamas glaustas ataskaitos lentelių pjūvių aprašymas.

- Lydinčiose rezultatų lentelėse taip pat pateikiami pjūviai pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (EVRK) sekciją ir skyrių, kai kur aptariama ir klasė. Minėti pjūviai išskirti atsižvelgiant į pakankamą imties dydį konkrečiu pjūviu. Jų naudojimas leidžia geriau suprasti atskirų kultūros ir / ar meno sričių organizacijų situaciją pagal jų pagrindinę veiklą. Prieduose detaliai aprašytas šioje ataskaitoje naudojamas EVRK skirstymas.

Bendrosios apklaustųjų organizacijų charakteristikos

Beveik pusė apklaustų organizacijų yra įsikūrusios Vilniaus mieste (1 pav.), kas dešimta yra įsikūrusi Kauno mieste, o likusios organizacijos — įvairiose kitose Lietuvos vietovėse. Reikšmingų geografinių skirtumų tarp LKT pareiškėjų ir paraiškų neteikusių organizacijų nėra. Svarbu paminėti, jog pagal metinį biudžeto pokytį (2020 m. lyginant su 2019 m.) ir pasinaudojimą valstybės parama, skirta mažinti COVID-19 padariniams, abi imtys ypatingai nesiskiria: paraiškų neteikusios organizacijos kiek dažniau teigė, jog jų metinis biudžetas 2020 m. sumažėjo ir kiek daugiau jų pasinaudojo minėta parama, tačiau skirtumas su LKT pareiškėjais šiais pjūviais yra paklaidos ribose (2 pav.). Toliau aprašytos abi imtys ir joms labiau būdingi bruožai, lyginant jas tarpusavyje.

2017—2022 m. LKT pareiškėjų imties profilis

Šios organizacijos dažniau yra viešosios įstaigos ir biudžetinės įstaigos — jos sudaro arti 70 % šios imties. Virš pusės šios imties organizacijų metinis biudžetas 2019 m. siekė iki 50 000 Eur, tačiau didelio biudžeto organizacijų tarp jų, lyginant su paraiškų neteikusiomis organizacijomis, gerokai daugiau: virš 300 000 Eur biudžetą 2019-aisiais turėjo 17 % LKT pareiškėjų ir tik 8 % paraiškų neteikusių organizacijų. Nors pusė organizacijų — LKT pareiškėjų turi iki 4 samdomų pagal darbo sutartį darbuotojų, gerokai didesnės jų dalies skaičius siekia 10 ar daugiau darbuotojų — tokios organizacijos tarp LKT pareiškėjų sudaro 26 %, o tarp paraiškų neteikusių organizacijų — 11 %.

LKT pareiškėjai yra organizacijos, dažniau užsiimančios kultūra ir menu kaip pagrindine veikla: jos dažniau turi bent 4—5 kūrybinius darbuotojus (t. y. vykdę kūrybinę veiklą, pavyzdžiui, dizaineriai, garso režisieriai, aktoriai, keramikai, architektai ir pan.) ir neretai — gerokai daugiau: virš 10-ies tokių darbuotojų turi 20 % LKT pareiškėjų ir tik 6 % paraiškų neteikusių organizacijų. Daugiau nei pusė LKT pareiškėjų pagal EVRK sekciją užsiima menine, pramogine ir poilsio organizavimo veikla. Pagal EVRK klasę, čia daugiau scenos pastatymų veikla užsiimančių organizacijų, pagal EVRK skyrių — kūrybine, menine ir pramogų organizavimo veikla, bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrine veikla užsiimančių organizacijų.

Remiantis respondentų atsakymais, apie 80 % LKT pareiškėjų imties sudaro tris kultūros ir / ar meno sritis atstovaujančios organizacijos: scenos menais užsiima 41 % jų, kultūros paveldo ir

etninės kultūros bei vizualiųjų menų veiklomis — po 20 % LKT pareiškėjų. Taip pat LKT pareiškėjus dažniau atstovauja atminties institucijos (13 % lyginant su 2 % tarp paraiškų neteikusių organizacijų.

2017—2022 m. paraiškų LKT neteikusių organizacijų imties profilis

LKT paraiškų neteikusios organizacijos dažniausiai yra privačios įmonės[181] (55 %). Dar 29 % jų sudaro viešosios įstaigos. Kaip minėta anksčiau, tai yra mažesnio biudžeto organizacijos nei LKT pareiškėjai: beveik 60 % šių organizacijų 2019 m. turėjo metinį biudžetą iki 50 000 Eur, ir tarp jų esama ženkliai mažiau didelio biudžeto (viršijančio 300 000 Eur) organizacijų. Trys ketvirtadaliai šios imties organizacijų yra įdarbinusios iki 10 darbuotojų. Vos 4 % jų turi 30 ar daugiau.

LKT paraiškų neteikusios organizacijos dažniau užsiima kultūra ir (ar) menu kaip gretimomis veiklomis. Dauguma šių organizacijų 2019 m. nurodė neturėjusios kūrybinių darbuotojų (32 %) arba turėjusios 1-3 tokius darbuotojus (42 %). Nors 35 % šių organizacijų pagal EVRK sekciją užsiima menine, pramogine ir poilsio organizavimo veikla, dažniau nei LKT pareiškėjai jos atstovauja profesinę, mokslinę ir techninę veiklą (24 % lyginant su 4 %), santykinai dažniau veikia ir apdirbamosios gamybos srityje (9 % lyginant su 2 %). Pagal EVRK klasę, tarp LKT paraiškų neteikusių organizacijų daug dažniau galima sutikti veikiančias architektūros ir kultūrinio švietimo srityse (atitinkamai 14 % ir 15 %). Pagal EVRK skyrių tarp jų dažniau matomos kitai profesinei, mokslinei ir techninei veiklai priskiriamos organizacijos (pvz., užsiimančios specializuota projektavimo veikla, fotografavimu, vertimais), taip pat sportinei, pramogų ir poilsio organizavimo veikloms priskiriamos organizacijos.

Remiantis pačių respondentų atsakymais, daugiausia (35 %) paraiškų LKT neteikusiųjų imties sudaro kita su kultūra ar menu susijusia veikla užsiimančios organizacijos (panašiai tiek ir tarp LKT pareiškėjų). Dažniau nei LKT pareiškėjus šią imtį atstovauja taikomųjų menų organizacijos (20 % palyginti su 6 % LKT pareiškėjų), arti penktadalio sudaro scenos menų organizacijos.

[181] Apklausos tikslams visos organizacijos pagal teisinę formą suskirstytos į šias kategorijas: privačios organizacijos, viešosios įstaigos (VšĮ), biudžetinės įstaigos (BĮ) ir asociacijos. Čia ir toliau – privačios įmonės / organizacijos – kitos organizacijų formos nei VšĮ, BĮ ir asociacijos, t. y. UAB (didžioji dauguma), taip pat MB, IĮ, AB, UAB / AB filialai, TŪB.

1 pav. Organizacijų profiliai pagal LKT paraiškų 2017—2022 m. teikimo statusą (I dalis)

	Visos organizacijos, N=1109	LKT pareiškėjai 2017–2022 m., N=603	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos, N=506
VIETOVĖ			
Vilniaus miestas	45%	48%	42%
Kauno miestas	11%	9%	14%
Klaipėdos miestas	5%	4%	5%
Vilniaus apskritis	6%	5%	7%
Kauno apskritis	5%	5%	5%
Klaipėdos apskritis	4%	4%	4%
Šiaulių apskritis	5%	6%	5%
Panevėžio apskritis	4%	5%	4%
Alytaus apskritis	3%	3%	3%
Marijampolės apskritis	3%	3%	2%
Tauragės apskritis	2%	2%	2%
Telšių apskritis	3%	3%	3%
Utenos apskritis	4%	4%	3%
TEISINĖ FORMA			
Viešoji įstaiga	38%	46% ▲	29% ▼
Biudžetinė įstaiga	14%	22% ▲	4% ▼
Asociacija	16%	19% ▲	11% ▼
Privati organizacija	32%	13% ▼	55% ▲
ORGANIZACIJOS METINIS BIUDŽETAS 2019 M.			
Iki 50 000 Eur	56%	53%	59%
50 001 - 100 000 Eur	12%	12%	12%
100 001 – 300 000 Eur	12%	12%	12%
300 001 – 500 000 Eur	4%	6%	2% ▼
500 001 - 1 000 000 Eur	5%	6%	4%
Virš 1 000 000 Eur	4%	5%	2%
Nežinau, sunku pasakyti	8%	6%	9%
DARBUOTOJŲ, VYKDŽIUSIŲ KŪRYBINĘ VEIKLĄ 2019 M., SKAIČIUS			
Tokių nebuvo	27%	23% ▼	32% ▲
1	15%	11% ▼	20% ▲
2 - 3	17%	12% ▼	22% ▲
4 - 5	11%	13%	9%
6 - 10	10%	11%	8%
11 ar daugiau	14%	20% ▲	6% ▼
Nežino	8%	11% ▲	4% ▼
DIRBANČIŲ PAGAL DARBO SUTARTĮ DARBUOTOJŲ SKAIČIUS			
1 – 4	55%	51%	60% ▲
5 – 9	11%	8% ▼	15% ▲
10 – 29	10%	12%	7%
30 – 49	5%	7%	2% ▼
50 ar daugiau	5%	8% ▲	2% ▼
Tokių darbuotojų nėra	15%	15%	14%

2 pav. Organizacijų profiliai pagal LKT paraiškų 2017—2022 m. teikimo statusą (II dalis)

	Visos organizacijos, N=1109	LKT pareiškėjai 2017–2022 m., N=603	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos, N=506
METINIO BIUDŽETO POKYTIS (2020 M. VS. 2019 M.)			
Sumažėjo	44%	41%	48%
Išaugo	14%	15%	12%
Išliko panašus	37%	38%	35%
Negali atsakyti	5%	5%	6%
PASINAUDOJO VALSTYBĖS PARAMA MAŽINTI COVID-19 PANDEMIJOS PADARINIAMS			
Taip	27%	23%	30%
Ne	73%	77%	70%
EVRK SEKCIJA			
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	46%	56% ▲	35% ▼
Informacija ir ryšiai	15%	16%	13%
Švietimas	14%	13%	15%
Kita aptarnavimo veikla	4%	7% ▲	0% ▼
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	13%	4% ▼	24% ▲
Apdirbamoji gamyba	5%	2% ▼	9% ▲
Prekyba; Transporto priemonių remontas	2%	1%	3%
Administracinė ir aptarnavimo veikla	1%	0%	2%
Kitos EVRK sekcijos	1%	2%	0% ▼
EVRK KLASĖ			
Architektūros veikla	7%	1% ▼	14% ▲
Kultūrinis švietimas	11%	8% ▼	15% ▲
Scenos pastatymų veikla	8%	12% ▲	4% ▼
Kitos EVRK klasės	74%	80% ▲	67% ▼
EVRK SKYRIUS			
Leidybinė veikla	6%	6%	6%
Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	7%	8%	5%
Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	5%	1% ▼	9% ▲
Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	27%	37% ▲	16% ▼
Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla	7%	11% ▲	3% ▼
Sportinė veikla, pramogų ir poilsio organizavimas	12%	8% ▼	17% ▲
Kiti EVRK skyriai	36%	29% ▼	44% ▲
KULTŪROS IR / AR MENO SRITIS*			
Atminties institucijos	8%	13% ▲	2% ▼
Kinas ir audiovizualinis menas	11%	12%	10%
Kultūros paveldas ir etninė kultūra	14%	20% ▲	7% ▼
Literatūra	13%	13%	13%
Scenos menai	31%	41% ▲	18% ▼
Taikomieji menai	13%	6% ▼	20% ▲
Vizualieji menai	15%	20% ▲	9% ▼
Kita su kultūra ar menu susijusi veikla	33%	31%	35%

*Pagal respondentų atsakymus; galimi keli atsakymai, todėl suma viršija 100 %

Organizacijų biudžetas ir veiklų finansavimas ikipandeminiu laikotarpiu (2015—2019 m.)

Didžioji dalis — virš pusės visų apklaustųjų organizacijų nurodė, jog jų metinis biudžetas 2019 m. sudarė iki 50 000 Eur. Tarp paraiškų neteikusių organizacijų yra mažiau tokių, kurių biudžetas 2019 m. buvo didelis ir sudarė virš 300 000 Eur — 8 % palyginti su 17 % pareiškėjų (3 pav.).

3 pav. Organizacijų metinis biudžetas 2019 metais.

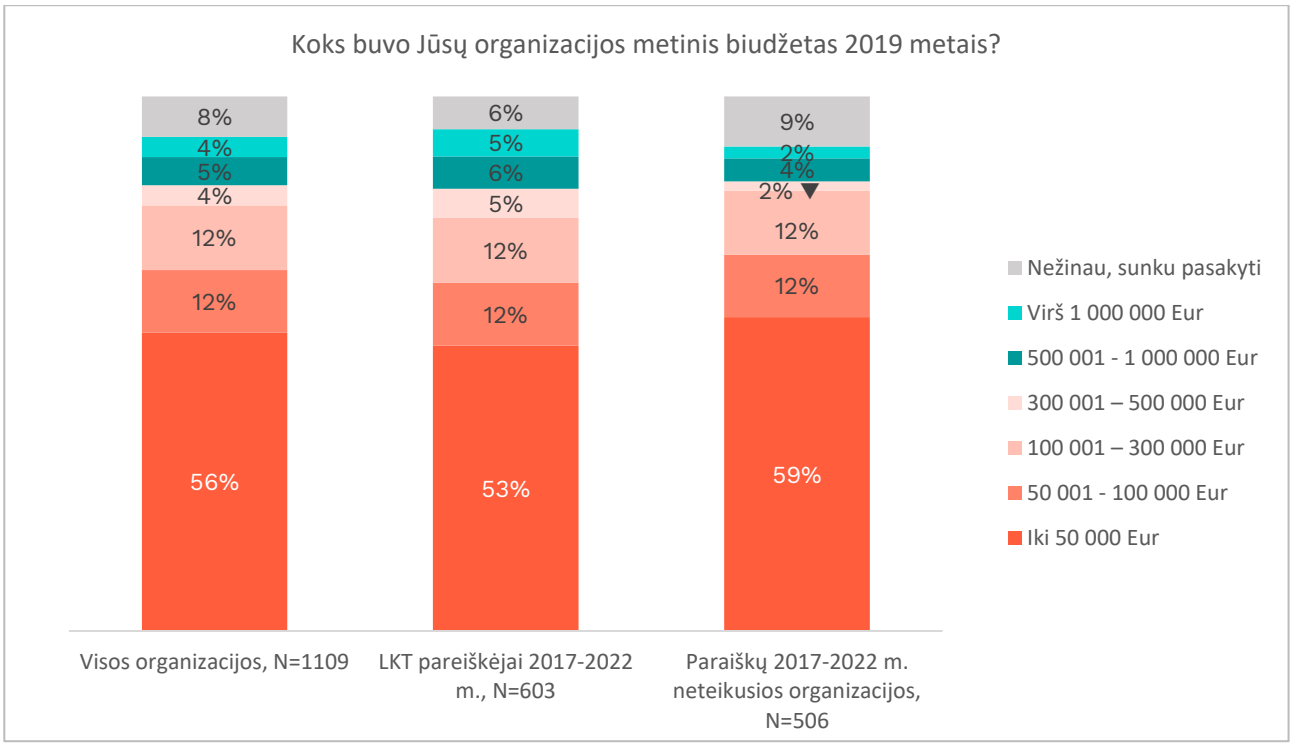

Daugiausia mažo biudžeto organizacijų (iki 50 000 Eur) pagal teisinę formą (lent. 1) buvo tarp viešųjų įstaigų ir ypač asociacijų (atitinkamai 68 % ir 83 %), o biudžetinių įstaigų metinis 2019 m. biudžetas daug didesnis — net 73 % biudžetinių įstaigų turėjo biudžetą, viršijantį 100 000 Eur ir siekiantį iki 5 000 000 Eur, kai tarp visų organizacijų tokį biudžetą turėjusių dalis siekia 25 %. Pagal EVRK klasifikaciją, mažiausius biudžetus dažniau turėjo kultūrinio švietimo organizacijos (73 % iki 50 000 Eur), o didžiausius (virš 300 000 Eur) — dažniau bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrine veikla užsiimančios organizacijos.

1 lentelė. Organizacijų metinis biudžetas 2019 m. pagal organizacijų charakteristikas

			Iki 50 tūkst. Eur	50—100 tūkst. Eur	100—300 tūkst. Eur	300—500 tūkst. Eur	500 tūkst. — 1 mln. Eur	Virš 1 mln. Eur	Nežino
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	56%	12%	12%	4%	5%	4%	8%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	53%	12%	12%	5%	6%	5%	6%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	59%	12%	12%	2% ▼	4%	2%	9%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	57%	14%	12%	2%	6%	3%	1%
	Kauno miestas	*118*	61%	10%	6%	2%	4%	8%	0%
	Klaipėdos miestas	*62*	54%	13%	11%	7%	4%	7%	0%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	57%	10%	14%	6%	2%	0%	0%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	62%	9%	8%	6%	3%	2%	0%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	54%	11%	11%	4%	2%	2%	0%
	Šiaulių apskritis	*66*	42% ▼	11%	22% ▲	5%	10%	3%	0%
	Panevėžio apskritis	*65*	45%	9%	12%	10%	7%	5%	0%
	Utenos apskritis *	*49*	57%	11%	11%	5%	8%	2%	2%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	57%	8%	16%	4%	7%	1%	0%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	68% ▲	12%	8% ▼	3%	1% ▼	2% ▼	6%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	7% ▼	9%	27% ▲	14% ▲	17% ▲	15% ▲	10%
	Asociacija	*180*	83% ▲	6% ▼	3% ▼	1% ▼	1% ▼	1%	5%
	Privati organizacija	*348*	50% ▼	15%	15%	2%	7%	2%	10%

			Iki 50 tūkst. Eur	50—100 tūkst. Eur	100—300 tūkst. Eur	300—500 tūkst. Eur	500 tūkst. — 1 mln. Eur	Virš 1 mln. Eur	Nežino
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	56%	12%	12%	4%	5%	4%	8%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	53%	9%	13%	6% ▲	7%	5%	8%
	Informacija ir ryšiai	*171*	60%	15%	10%	2%	4%	3%	6%
	Švietimas	*162*	65% ▲	8%	9%	2%	5%	4%	7%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	66%	7%	13%	3%	0% ▼	4%	7%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	58%	16%	15%	2%	3%	1%	4%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	39% ▼	21%	13%	0%	7%	4%	17% ▲
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	61%	11%	10%	1%	7%	0%	9%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	56%	19%	9%	2%	3%	6%	4%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	59%	11%	11%	5%	4%	3%	7%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	17% ▼	7%	18%	13% ▲	20% ▲	18% ▲	7%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	59%	9%	12%	6%	4%	1%	9%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	74% ▲	8%	14%	0%	2%	0%	2%
	Kita	*411*	56%	14%	12%	2%	4%	3%	9%

			Iki 50 tūkst. Eur	50—100 tūkst. Eur	100—300 tūkst. Eur	300—500 tūkst. Eur	500 tūkst. — 1 mln. Eur	Virš 1 mln. Eur	Nežino
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	56%	12%	12%	4%	5%	4%	8%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos[182]	*94*	25% ▼	8%	16%	11% ▲	18% ▲	17% ▲	6%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	57%	17%	10%	3%	4%	5%	4%
	Kultūros paveldas	*171*	51%	12%	14%	7%	5%	4%	7%
	Literatūra	*135*	51%	16%	13%	1%	6%	3%	10%
	Scenos menai	*351*	55%	10%	12%	5%	5%	5%	8%
	Taikomieji menai	*131*	60%	15%	13%	3%	2%	1%	5%
	Vizualieji menai	*168*	61%	11%	10%	4%	3%	4%	7%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	56%	11%	13%	3%	6%	2%	8%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

[182] Detalų lentelėse nurodytų kultūros ir / ar meno sričių aprašymą žr. 4 Priedą – apklausos klausimyno 4 klausime: „Kuriai kultūros ir / ar meno sričiai ar sritims priskiriama Jūsų organizacijos veikla?"

2015—2019 m. dėl papildomo kultūrinių veiklų valstybės ar savivaldybių projektinio finansavimo kreipėsi 58 % visų kultūros ir kūrybinio sektoriaus (KKS) organizacijų (4 pav.).

4 pav. Paraiškų teikėjai 2015—2019 m. papildomam kultūrinių veiklų valstybės ar savivaldybių projektiniam finansavimui gauti

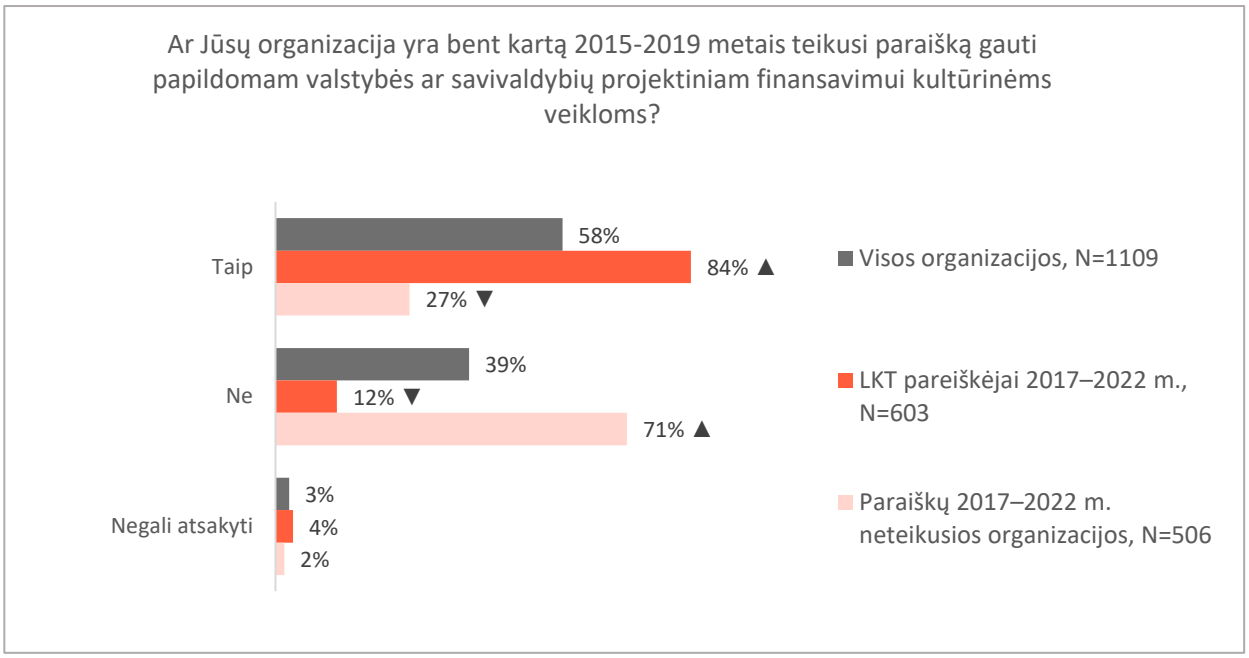

Dažniau 2015—2019 m. dėl papildomo kultūrinių veiklų valstybės ar savivaldybių projektinio finansavimo kreipėsi Kauno, Marijampolės, Tauragės ir Utenos apskričių organizacijos (73—83 % jų teikė minėtas paraiškas), kone visos apklaustos biudžetinės įstaigos (90 %), dauguma viešųjų įstaigų (VšĮ) ir asociacijų (atitinkamai 65 % ir 78 %), tačiau tik apie ketvirtadalį privačių organizacijų.

Pagal veiklos sritį, reikšmingai daugiau teikėjų yra tarp organizacijų, veikiančių šiose kultūros srityse: atminties institucijų (archyvai, bibliotekos, muziejai), kultūros paveldo ir etninės kultūros (kraštotyra, etnografiniai renginiai, kolektyvai ir pan.), scenos menų (muzika, teatras, šokis, cirkas). Mažiausiai pareiškėjų 2015—2019 m. papildomam kultūrinių veiklų valstybės ar savivaldybių projektiniam finansavimui gauti buvo tarp taikomųjų menų (konkrečiai architektūros) organizacijų (2 lentelė).

2 lentelė. Paraiškų teikėjai 2015—2019 m. papildomam kultūrinių veiklų valstybės ar savivaldybių projektiniam finansavimui gauti pagal organizacijų charakteristikas

			Teikė paraišką	Neteikė	Negali atsakyti
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	58%	39%	3%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	84% ▲	12% ▼	4%
	Paraiškų į LKT 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	27% ▼	71% ▲	2%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	56%	42%	3%
	Kauno miestas	*118*	44% ▼	52% ▲	4%
	Klaipėdos miestas	*62*	53%	43%	4%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	50%	45%	6%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	75% ▲	21% ▼	4%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	57%	41%	2%
	Šiaulių apskritis	*66*	65%	33%	1%
	Panevėžio apskritis	*65*	67%	33%	0%
	Utenos apskritis *	*49*	73% ▲	26% ▼	1%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	69% ▲	28% ▼	2%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	65% ▲	32% ▼	3%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	90% ▲	6% ▼	4%
	Asociacija	*180*	78% ▲	19% ▼	2%
	Privati organizacija	*348*	26% ▼	71% ▲	2%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	66% ▲	31% ▼	3%
	Informacija ir ryšiai	*171*	65%	33%	3%
	Švietimas	*162*	65%	31% ▼	4%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	79% ▲	19% ▼	2%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	17% ▼	83% ▲	1%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	41% ▼	57% ▲	2%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	63%	34%	3%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	63%	35%	2%

	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	72% ▲	25% ▼	3%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	82% ▲	16% ▼	2%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	42% ▼	53% ▲	5%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	18% ▼	82% ▲	0%
	Kita	*411*	52% ▼	46% ▲	3%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	81% ▲	16% ▼	3%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	64%	35%	2%
	Kultūros paveldas	*171*	75% ▲	22% ▼	2%
	Literatūra	*135*	59%	40%	1%
	Scenos menai	*351*	74% ▲	22% ▼	4%
	Taikomieji menai	*131*	23% ▼	77% ▲	0%
	Vizualieji menai	*168*	63%	32% ▼	5%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	57%	40%	3%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

2015—2019 m. laikotarpiu 43 % visų apklaustųjų Lietuvos kultūros organizacijų teikė paraiškas LKT (5 pav.). 36 % paraiškas teikė savivaldybių kultūros rėmimo programų projektų konkursams, o galimybės dėl visų kitų paramos formų organizacijų buvo išnaudojamos gerokai rečiau.

LKT pareiškėjai (2017—2022 m.) ženkliai aktyviau išnaudojo beveik visas priemones, tačiau pagrindinės tarp jų buvo LKT finansavimas ir savivaldybių konkursai.

Tuo metu neteikę LKT paraiškų (2017—2022 m.) dažniausiai paramos savo projektams ieškojo per savivaldybes (17 % šios imties organizacijų). Taip pat, nors dalis neženkli, panašiai kaip ir LKT pareiškėjai jie kreipėsi į įvairias LR valdžios įstaigoms pavaldžias institucijas bei LR ekonomikos ir inovacijų ministeriją (toliau – LR EIMIN).

5 pav. 2015—2019 m. paraiškų teikimas papildomam kultūrinių veiklų finansavimui pagal instituciją

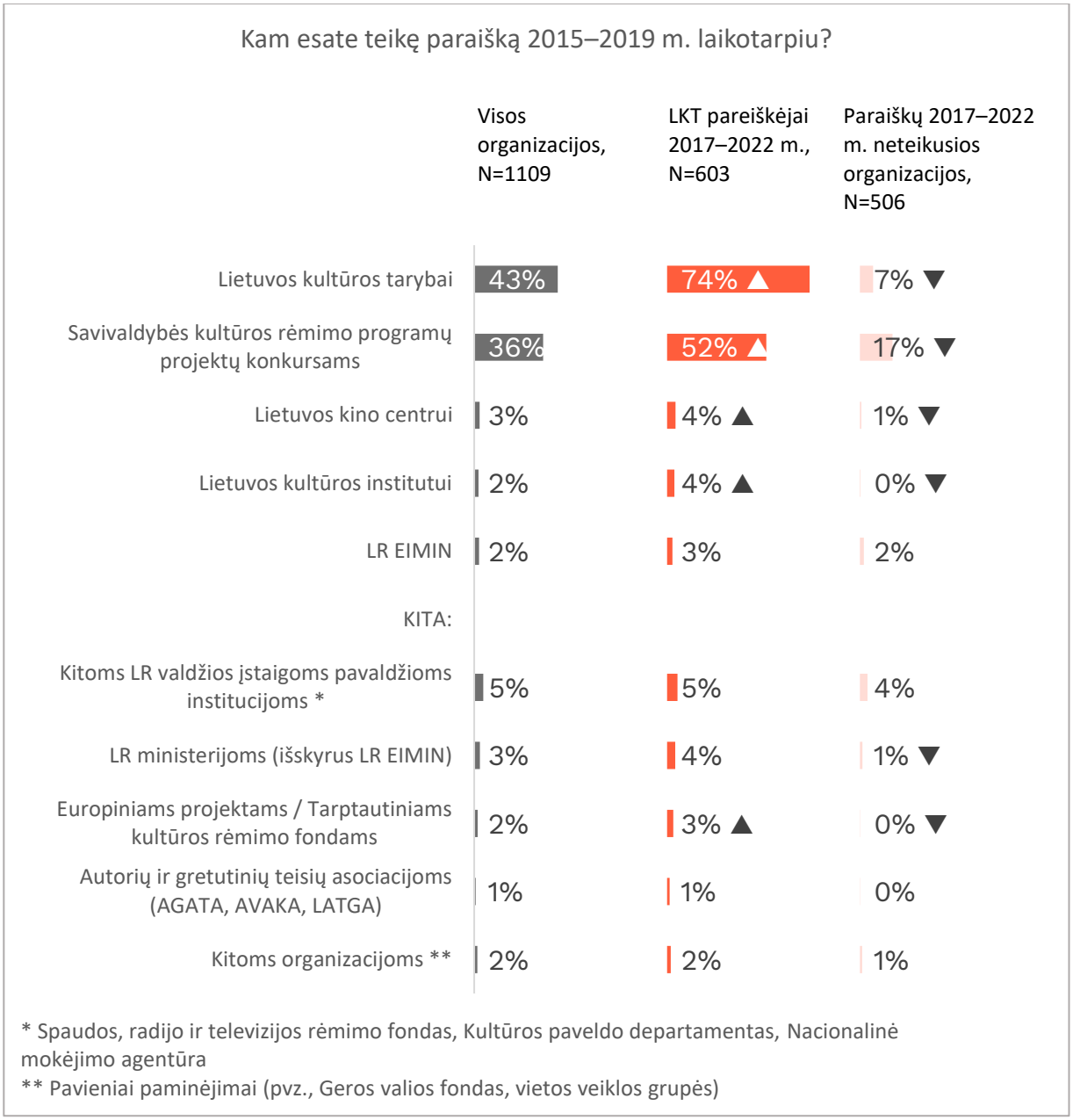

Analizuojant abiejų imčių organizacijų charakteristikas (6 lentelė 2 priede), LKT 2015—2019 m. laikotarpiu mažiau paraiškų teikė Marijampolės ir Telšių apskrities organizacijos (atitinkamai 55 % ir 50 %), taip pat asociacijos (61 %) ir privačios įstaigos (63 %), kultūrinio švietimo (50 %) ir leidybine veikla (56 %) užsiimančios organizacijos. Dažniau į LKT šiuo laikotarpiu kreipėsi bibliotekų, archyvų, muziejų veikla užsiimančios įstaigos (91 %) ir organizacijos, turinčios 10 ar daugiau pagal sutartis dirbančių darbuotojų (84 %). Pastebėtina, jog organizacijos, neturinčios tokių darbuotojų, į LKT kreipėsi gerokai rečiau (54 % jų).

Savivaldybių kultūros rėmimo programoms paraiškas teikė mažesnė dalis Vilniaus mieste įsikūrusių organizacijų (54 %), o reikšmingai daugiau — Panevėžio apskrities (77 %), Klaipėdos miesto ir apskrities (atitinkamai 83 % ir 82 %) bei Marijampolės apskrities (87 %) organizacijos. Dėl šios paramos kreipėsi 75 % asociacijų ir tik 32 % privačių organizacijų. Pagal EVRK skyrių skirstymą, dažniau savivaldybių programoms paraiškas teikė kūrybine, menine ir pramogų

organizavimo veikla užsiimančios organizacijos (69 %), o rečiausiai — leidybine veikla (34 %) ir kita profesine, moksline ir technine veikla užsiimančios organizacijos (26 %).

Analizuojant pagal LKT pareiškėjų charakteristikas (

3 lentelė ir

4 lentelė), aktyviausiai į LKT dėl finansavimo kreipėsi Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys (86 %), biudžetinės įstaigos (88 %), pagal EVRK skyrių – bibliotekų, archyvų, muziejų veikla užsiimančios organizacijos (87 % jų). Savivaldybės kultūros rėmimo programų projektų konkursuose rečiau dalyvavo Vilniaus ir Kauno miesto organizacijos, o aktyvesni buvo kiti miestai ir regionai. Dažniau dėl šio finansavimo kreipėsi asociacijos, taip pat administracine ir aptarnavimo veikla pagal EVRK sekciją užsiimančios organizacijos.

Tarp paraiškų LKT 2017–2022 m. neteikusių organizacijų taip pat pastebėtini ryškesni skirtumai, kalbant apie savivaldybių kultūros rėmimo programų projektų konkursus (5 lentelė ir 6 lentelė): čia pasyvesnės buvo Vilniaus miesto organizacijos (11 %) ir privačios organizacijos (5 %), o ypač retai šio finansavimo kreipėsi pagal EVRK sekciją profesine, moksline ir technine veikla užsiimančios ir taikomųjų menų srityje veikiančios įstaigos (iki 1 %). Priešingai, daugiausia kreipėsi Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskričių (vertinant apibendrintai) organizacijos, švietimo ir scenos menų srityse veikiančios organizacijos (visais atvejais 3–4 iš 10-ies), o ypač išsiskiria biudžetinės įstaigos ir asociacijos – atitinkamai jų į savivaldybes kreipėsi 59 % ir 48 %. Galima pridurti, jog į įvairias LR valdžios įstaigoms pavaldžias institucijas (pvz., Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondą) dažniausiai nurodė kreipusios leidybine veikla užsiimančios organizacijos (23 % jų).

3 lentelė. 2015—2019 m. paraiškų teikimas papildomam kultūrinių veiklų finansavimui pagal instituciją tarp LKT pareiškėjų (I dalis)

Paaiškinimai:

LKT (1) Lietuvos kultūros tarybai
KRP (2) Savivaldybės kultūros rėmimo programų projektų konkursams
LKC (3) Lietuvos kino centrui
LKI (4) Lietuvos kultūros institutui
EIMIN (5) LR ekonomikos ir inovacijų ministerijos finansavimo priemonėms

			LKT (1)	KRP (2)	LKC (3)	LKI (4)	EIMIN (5)
	LKT pareiškėjai 2017–2022 m. (N | Eilutės %)	*603*	74%	52%	4%	4%	3%
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*250*	71%	45% ▼	7%	7%	5%
	Kauno miestas	*50*	70%	37% ▼	4%	2%	1%
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas ir apskritis	*284*	71%	43% ▼	7%	6%	4%
	Kauno miestas ir apskritis	*83*	78%	45%	2%	1%	2%
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*56*	72%	69% ▲	6%	2%	2%
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*109*	86% ▲	69% ▲	1%	0% ▼	0%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*71*	68%	63% ▲	0%	2%	0%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*245*	74%	52%	7%	7% ▲	3%
	Privati organizacija	*84*	61% ▼	19% ▼	7%	1%	6%
	Biudžetinė įstaiga	*158*	88% ▲	58%	1% ▼	1%	1%
	Asociacija	*116*	65% ▼	65% ▲	1%	0%	2%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*303*	78%	56%	1% ▼	5%	2%
	Informacija ir ryšiai	*102*	68%	38% ▼	20% ▲	2%	3%
	Švietimas	*79*	66%	58%	3%	3%	2%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla **	*23*	78%	31% ▼	5%	0%	18%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*66*	74%	65% ▲	0%	2%	2%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) *	*30*	69%	26% ▼	0%	0%	0%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*193*	76%	59% ▲	2%	7%	3%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla *	*44*	71%	53%	0%	0%	0%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*65*	87% ▲	47%	0%	2%	3%

	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*51*	71%	49%	37% ▲	2%	4%
	Leidybinė veikla *	*36*	59%	27% ▼	0%	2%	0%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla ***	*9*	-	-	-	-	-
	Kita	*205*	70%	51%	3%	2%	4%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*249*	74%	60% ▲	2%	6%	2%
	Kultūros paveldas	*135*	81%	57%	1% ▼	2%	3%
	Vizualieji menai	*124*	73%	57%	4%	5%	2%
	Literatūra	*77*	65%	37% ▼	3%	1%	1%
	Taikomieji menai *	*39*	65%	38%	0%	4%	7%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*75*	76%	42%	27% ▲	5%	7%
	Atminties institucijos	*80*	86% ▲	42%	0%	4%	4%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*190*	75%	59% ▲	5%	3%	4%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

4 lentelė. 2015—2019 m. paraiškų teikimas papildomam kultūrinių veiklų finansavimui pagal instituciją tarp LKT pareiškėjų (II dalis)

Paaiškinimai:

MPĮ (6) Kitoms LR valdžios įstaigoms pavaldžioms institucijoms
LRM (7) LR ministerijoms (išskyrus LR EIMIN)
TKRF (8) Europiniams projektams / Tarptautiniams kultūros rėmimo fondams
ATĮ (9) Autorių ir gretutinių teisių asociacijoms (AGATA, AVAKA, LATGA)
Kita (10) Kitoms organizacijoms (pvz., Geros valios fondui, vietos veiklos grupėms)

			LRM (6)	TKRF (7)	MPĮ (8)	ATĮ (9)	Kita (10)
	LKT pareiškėjai 2017–2022 m. (N | Eilutės %)	*603*	4%	3%	5%	1%	2%
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*250*	4%	2%	4%	3%	2%
	Kauno miestas	*50*	7%	2%	4%	0%	0%
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas ir apskritis	*284*	4%	3%	4%	2%	2%
	Kauno miestas ir apskritis	*83*	5%	5%	7%	0%	1%
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*56*	2%	3%	7%	1%	0%
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*109*	3%	3%	6%	0%	5%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*71*	7%	2%	8%	0%	2%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*245*	3%	3%	5%	2%	1%
	Privati organizacija	*84*	3%	0%	6%	4%	0%
	Biudžetinė įstaiga	*158*	6%	5%	5%	0%	4%
	Asociacija	*116*	6%	4%	7%	0%	3%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*303*	3%	3%	3% ▼	1%	2%
	Informacija ir ryšiai	*102*	5%	2%	9%	5%	3%
	Švietimas	*79*	5%	1%	8%	0%	4%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla **	*23*	0%	4%	9%	0%	0%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*66*	6%	7%	6%	0%	1%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) *	*30*	11%	5%	13%	0%	0%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*193*	4%	2%	1% ▼	2%	1%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla *	*44*	5%	4%	6%	0%	2%

	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*65*	2%	8%	6%	0%	4%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*51*	0%	4%	4%	9% ▲	2%
	Leidybinė veikla *	*36*	9%	0%	16%	0%	4%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla ***	*9*	-	-	-	-	-
	Kita	*205*	6%	3%	9%	0%	2%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*249*	5%	2%	3%	2%	1%
	Kultūros paveldas	*135*	8%	4%	9%	0%	1%
	Vizualieji menai	*124*	2%	5%	5%	0%	2%
	Literatūra	*77*	4%	5%	11%	0%	2%
	Taikomieji menai *	*39*	5%	5%	17%	0%	0%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*75*	1%	3%	5%	4%	1%
	Atminties institucijos	*80*	3%	7%	7%	0%	5%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*190*	7%	4%	8%	2%	3%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

5 lentelė. 2015—2019 m. paraiškų teikimas papildomam kultūrinių veiklų finansavimui pagal instituciją tarp LKT paraiškų neteikusių organizacijų (I dalis)

Paaiškinimai:
LKT (1) Lietuvos kultūros tarybai
KRP (2) Savivaldybės kultūros rėmimo programų projektų konkursams
LKC (3) Lietuvos kino centrui
LKI (4) Lietuvos kultūros institutui
EIMIN (5) LR ekonomikos ir inovacijų ministerijos finansavimo priemonėms

			LKT (1)	KRP (2)	LKC (3)	LKI (4)	EIMIN (5)
Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos (N | Eilutės %)		*506*	7%	17%	1%	0%	2%
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*200*	8%	11% ▼	2%	0%	3%
	Kauno miestas	*68*	5%	14%	0%	0%	2%
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas ir apskritis	*233*	7%	12% ▼	2%	0%	2%
	Kauno miestas ir apskritis	*99*	9%	15%	0%	1%	5%
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*50*	5%	21%	0%	0%	0%
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*71*	7%	24%	0%	0%	0%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*53*	4%	32% ▲	0%	0%	0%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*149*	9%	21%	2%	1%	1%
	Privati organizacija	*264*	4%	5% ▼	0%	0%	3%
	Biudžetinė įstaiga **	*29*	13%	59% ▲	0%	0%	0%
	Asociacija	*64*	14%	48% ▲	0%	0%	0%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*195*	6%	22%	1%	1%	2%
	Informacija ir ryšiai	*69*	12%	15%	5%	0%	3%
	Švietimas	*83*	10%	37% ▲	0%	0%	0%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*114*	1% ▼	1% ▼	0%	0%	1%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla **	*9*	-	-	-	-	-
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) *	*36*	10%	13%	0%	0%	8%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*88*	7%	26%	1%	1%	2%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*92*	5%	18%	0%	1%	1%

	Bibliotekos, archyvai, muziejai **	*15*	13%	20%	0%	0%	0%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba **	*28*	11%	18%	11%	0%	0%
	Leidybinė veikla *	*33*	6%	14%	0%	0%	7%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla *	*44*	2%	0% ▼	0%	0%	2%
	Kita	*206*	8%	17%	0%	0%	2%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*102*	8%	39% ▲	0%	0%	0%
	Kultūros paveldas *	*36*	3%	28%	0%	0%	0%
	Vizualieji menai *	*44*	4%	10%	0%	0%	4%
	Literatūra	*58*	7%	12%	0%	0%	7%
	Taikomieji menai	*92*	2%	1% ▼	0%	1%	1%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*51*	13%	15%	8%	0%	2%
	Atminties institucijos **	*14*	28%	13%	0%	0%	0%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*181*	6%	20%	0%	0%	3%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

6 lentelė. 2015—2019 m. paraiškų teikimas papildomam kultūrinių veiklų finansavimui pagal instituciją tarp LKT paraiškų neteikusių organizacijų (II dalis)

Paaiškinimai:
MPĮ (6) Kitoms LR valdžios įstaigoms pavaldžioms institucijoms
LRM (7) LR ministerijoms (išskyrus LR EIMIN)
TKRF (8) Europiniams projektams / Tarptautiniams kultūros rėmimo fondams
ATĮ (9) Autorių ir gretutinių teisių asociacijoms (AGATA, AVAKA, LATGA)
Kita (10) Kitoms organizacijoms (pvz., Geros valios fondui, vietos veiklos grupėms)

			LRM (6)	TKRF (7)	MPĮ (8)	ATĮ (9)	Kita (10)
Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos (N | Eilutės %)		*506*	1%	0%	4%	0%	1%
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*200*	3%	0%	3%	1%	0%
	Kauno miestas	*68*	0%	1%	1%	0%	1%
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas ir apskritis	*233*	3%	0%	4%	0%	1%
	Kauno miestas ir apskritis	*99*	0%	1%	2%	0%	1%
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*50*	0%	0%	0%	0%	2%
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*71*	0%	0%	6%	0%	1%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*53*	1%	0%	10%	0%	3%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*149*	4%	0%	4%	1%	1%
	Privati organizacija	*264*	0%	0%	4%	0%	1%
	Biudžetinė įstaiga **	*29*	4%	3%	4%	0%	0%
	Asociacija	*64*	1%	0%	6%	0%	4%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*195*	1%	0%	2%	0%	2%
	Informacija ir ryšiai	*69*	3%	0%	15% ▲	2%	0%
	Švietimas	*83*	4%	1%	5%	0%	2%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*114*	0%	0%	2%	0%	0%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla **	*9*	0%	0%	0%	0%	0%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) *	*36*	0%	0%	2%	0%	0%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*88*	0%	0%	2%	0%	4%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*92*	1%	0%	1%	0%	2%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai **	*15*	8%	0%	0%	0%	0%

	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba **	*28*	0%	0%	0%	0%	0%
	Leidybinė veikla *	*33*	7%	0%	23% ▲	4%	0%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla *	*44*	0%	0%	0%	0%	0%
	Kita	*206*	1%	0%	4%	0%	1%
ultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*102*	2%	1%	1%	1%	5%
	Kultūros paveldas *	*36*	3%	0%	0%	3%	3%
	Vizualieji menai *	*44*	0%	2%	2%	0%	0%
	Literatūra	*58*	2%	0%	11%	0%	0%
	Taikomieji menai	*92*	0%	0%	2%	0%	0%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*51*	4%	0%	5%	2%	0%
	Atminties institucijos **	*14*	0%	0%	0%	0%	0%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*181*	2%	0%	5%	0%	1%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

Kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijų biudžeto dydžio ir pajamų struktūros pokyčiai 2020—2021 m. pandeminiu laikotarpiu

Lygindami savo atstovaujamų organizacijų biudžetą 2019 m. ir 2020 m., 44 % respondentų teigė, jog 2020-aisiais jų biudžetas sumažėjo. Kiek mažiau (37 %) nurodė, jog biudžetas išliko panašus, o išaugo jis tik 14 % organizacijų. Kiek dažniau sumažėjimą minėjo paraiškų LKT neteikusios organizacijos (48 % lyginant su 41 % LKT pareiškėjų), tačiau šis skirtumas nėra statistiškai reikšmingas (6 pav.).

6 pav. Organizacijų 2020 m. biudžeto, lyginant su 2019 m., pokyčio vertinimas

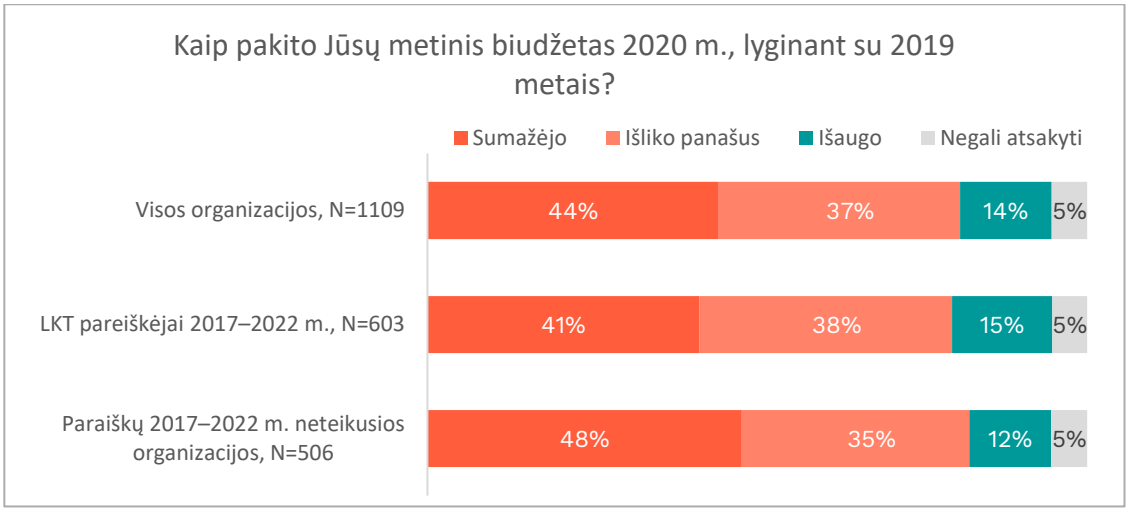

Lyginant detalesniais pjūviais (1 lentelė 2 priede), sumažėjusį biudžetą dažniau minėjo Vilniaus miesto organizacijų atstovai (49 %), o kad išliko panašus dažniau teigė Šiaulių, Panevėžio ir Tauragės apskrityse įsikūrusių organizacijų atstovai. Pagal išaugusį biudžetą labiausiai išsiskyrė Marijampolės apskritis — čia net 30 % organizacijų teigė, jog jų biudžetas išaugo. Pagal teisinę formą, statistiškai reikšmingai dažniau — 52 % viešųjų įstaigų biudžetas sumažėjo, tuo metu tarp biudžetinių įstaigų sumažėjimą patyrė tik 16 % organizacijų. Santykinai didesnė dalis asociacijų teigė, jog jų biudžetas išliko panašus (47 %), tačiau ir sumažėjimą nurodė patyrusios 41 % jų, tad panašu, kad šios teisinės formos organizacijos pandeminiu laikotarpiu buvo gana skirtingose situacijose. Pagal EVRK skyrius sumažėjimą kiek dažniau nurodė organizacijos, užsiimančios kūrybine, menine ir pramogų organizavimo veikla (50 % jų) bei sportine veikla, pramogų ir poilsio organizavimo veikla užsiimančios organizacijos (57 %). Į šiuos EVRK skyrius patenka scenos menų ir meninės kūrybos bei atstovavimo, renginių organizavimo veiklos.

7 lentelėje šiuo klausimu lyginamos LKT pareiškėjų ir paraiškų neteikusių organizacijų imtys. Pastebėtini šie skirtumai: tarp LKT pareiškėjų Utenos, Panevėžio ir Šiaulių apskričių (apibendrintai) bei Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskričių (apibendrintai) organizacijos dažniau nei tuose pačiuose regionuose paraiškų LKT neteikusios teigė, jog jų biudžetai išliko panašūs, ir gerokai rečiau tarp jų pasitaikė biudžeto mažėjimo atvejų. Svarbu akcentuoti, kad šie skirtumai susiję ne tiek su regionais, kiek su biudžetinių įstaigų teisine forma, kadangi visuose minėtuose regionuose ženklią apklaustųjų dalį tarp LKT pareiškėjų sudarė biudžetinės įstaigos.

Viešosios ir privačios organizacijos iš esmės abiejose imtyse dažniau teigė patyrusios biudžeto sumažėjimą; įdomu, kad pastarosios tarp LKT pareiškėjų santykinai jį patyrė netgi kiek dažniau (LKT pareiškėjų imtyje biudžetas sumažėjo 41 % visų ir 55 % privačių organizacijų, o tarp paraiškų neteikusių – atitinkamai 48 % ir 47 % organizacijų). Panašu, kad šios teisinės formos organizacijos stipriau nukentėjo nepriklausomai nuo to, ar turėjo finansavimą iš LKT, ar ne.

Dauguma kultūros paveldo organizacijų (t. y. užsiimančių kraštotyra, etnorenginiais, etnokolektyvai ir pan.) ir atminties institucijų (bibliotekų, archyvų, muziejų) patenka į LKT pareiškėjų imtį. Matyti, kad šių veiklų organizacijos pandeminiu laikotarpiu turėjo stabilų, o atminties institucijos – neretai ir paaugusį biudžetą. Panaši situacija matoma taikomųjų menų (architektūros ir dizaino veiklos) srityje, kurios dauguma organizacijų patenka į LKT paraiškų neteikusių organizacijų imtį. Lyginat abi imtis, prasčiausia situacija pagal veiklos pobūdį matoma būtent tarp paraiškų LKT neteikusiųjų, užsiimančių sporto, pramogų, poilsio organizavimo veiklomis bei scenos menų veiklomis. Virš 6 iš 10-ies jų teigė, kad jų biudžetai 2020 m., lyginant su 2019 m., sumažėjo. Panaši situacija stebima ir tarp kino ir audiovizualinio meno organizacijų, nors mažesnės imtys neleidžia fiksuoti statistinio reikšmingumo.

7 lentelė. Organizacijų 2020 m. biudžeto, lyginant su 2019 m., pokyčio vertinimas, pagal organizacijų charakteristikas tarp LKT pareiškėjų ir paraiškų neteikusių organizacijų

		Imtys (N)		LKT pareiškėjai 2017–2022 m.			Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos		
		LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios org-jos	Sumažėjo	Išaugo	Išliko panašus	Sumažėjo	Išaugo	Išliko panašus
(N | Eilutės %)		*603*	*506*	41%	15%	38%	48%	12%	35%
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*250*	*200*	48% ▲	16%	30% ▼	50%	11%	34%
	Kauno miestas	*50*	*68*	52%	9%	33%	50%	12%	32%
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas ir apskritis	*284*	*233*	47%	15%	32% ▼	50%	13%	31%
	Kauno miestas ir apskritis	*83*	*99*	43%	14%	38%	47%	12%	36%
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*56*	*50*	41%	15%	33%	47%	12%	31%
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*109*	*71*	28% ▼	14%	55% ▲	43%	7%	45%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*71*	*53*	30% ▼	19%	50% ▲	43%	18%	39%

		Imtys (N)		LKT pareiškėjai 2017–2022 m.			Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos		
		LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	Sumažėjo	Išaugo	Išliko panašus	Sumažėjo	Išaugo	Išliko panašus
(N | Eilutės %)		*603*	*506*	41%	15%	38%	48%	12%	35%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*245*	*149*	50% ▲	11%	32% ▼	56% ▲	10%	28%
	Privati organizacija	*84*	*264*	55% ▲	22%	19% ▼	47%	16%	32%
	Biudžetinė įstaiga	*158*	*29***	17% ▼	26% ▲	56% ▲	7% ▼	11%	69% ▲
	Asociacija	*116*	*64*	40%	8% ▼	45%	43%	2% ▼	51% ▲
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*303*	*195*	42%	15%	37%	56% ▲	8% ▼	31%
	Informacija ir ryšiai	*102*	*69*	40%	22%	35%	52%	11%	32%
	Švietimas	*79*	*83*	44%	12%	41%	47%	6%	37%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*23***	*114*	38%	27%	34%	34% ▼	20% ▲	44% ▲
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*66*	*9****	37%	4% ▼	53% ▲	-	-	-
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*30**	*36**	38%	5%	42%	43%	20%	31%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*193*	*88*	49% ▲	11%	34%	56%	5% ▼	35%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*44**	*92*	50%	15%	25%	61% ▲	11%	24% ▼
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*65*	*15***	14% ▼	32% ▲	52% ▲	22% ▼	7%	51%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*51*	*28***	38%	20%	40%	59%	11%	26%
	Leidybinė veikla	*36**	*33**	39%	24%	33%	53%	3%	37%

		Imtys (N)		LKT pareiškėjai 2017–2022 m.			Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos		
		LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios org-jos	Sumažėjo	Išaugo	Išliko panašus	Sumažėjo	Išaugo	Išliko panašus
(N | Eilutės %)		*603*	*506*	41%	15%	38%	48%	12%	35%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*9****	*44**	-	-	-	35%	24%	41%
	Kita	*205*	*206*	41%	12%	42%	42%	15%	37%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*249*	*102*	44%	13%	36%	63% ▲	2% ▼	32%
	Kultūros paveldas	*135*	*36**	29% ▼	15%	51% ▲	48%	9%	43%
	Vizualieji menai	*124*	*44**	34%	19%	41%	40%	6%	43%
	Literatūra	*77*	*58*	41%	17%	36%	46%	11%	40%
	Taikomieji menai	*39**	*92*	45%	10%	35%	29% ▼	24% ▲	44%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*75*	*51*	45%	14%	36%	59%	14%	21% ▼
	Atminties institucijos	*80*	*14***	20% ▼	27% ▲	51% ▲	34%	8%	46%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*190*	*181*	45%	11%	40%	51%	11%	31%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

Net 18 % visų apklaustųjų organizacijų nurodė, kad jų biudžeto sumažėjimas siekė daugiau nei 50 % (7 pav.). Tos organizacijos, kurių biudžetai 2020 m. išaugo, dažniausiai nurodė nedidelį augimą — iki 10 % ar 25 % (atitinkamai 5 % ir 4 % visų organizacijų).

Daugiausia organizacijų, kurių biudžetas sumažėjo virš 50 %, pasitaikė Klaipėdos mieste (30 % lyginant su 18 % visų organizacijų), tarp viešųjų įstaigų (24 %), taip pat scenos menų ir atstovavimo bei renginių organizavimo organizacijų (po 23 % tarp šių sričių organizacijų) bei mažiausių pagal samdomų darbuotojų skaičių (iki 4 darbuotojų) organizacijų (23 %) (2 priedo 2 lentelė).

7 pav. Organizacijų 2020 m. biudžeto pokyčio vertinimas procentais, lyginant su 2019 m.

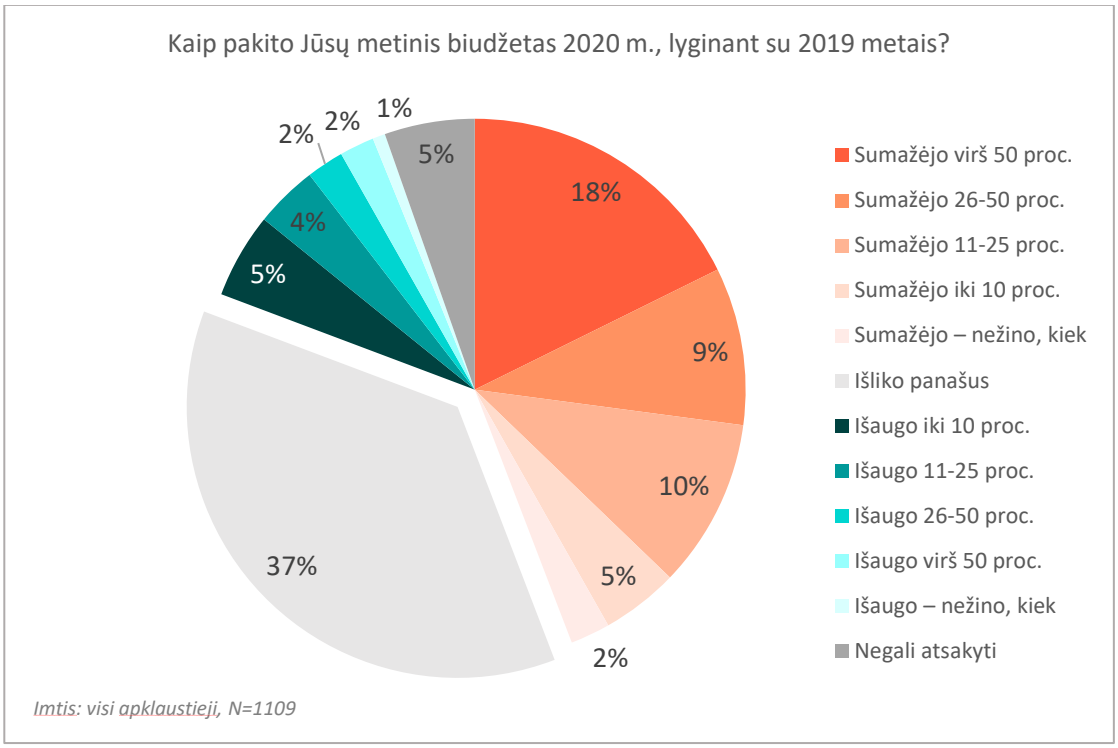

Remiantis šiais atsakymais galima išvesti labai apibendrintą tyrime dalyvavusių organizacijų nurodyto biudžeto pokyčio vertinimo paralelę su prieinama KKS pajamų statistika. Išvestinis respondentų nurodytas 2020 m. biudžeto pokyčio vidurkis[183] sudaro -16 %. Pagal teikiamą 2019–2021 m. statistiką (8 lentelė), visų Lietuvos įmonių pardavimo pajamos 2020 m. susitraukė maždaug 1 %, o KKS priskirtinų įmonių[184] – apie 14 %. Didžiausią nuosmukį (tarp 29 % ir 37 %) patyrė filmų ir muzikos įrašų leidyba, kūrybine, pramogų ir poilsio organizavimo veikla užsiimančios organizacijos. Beje, nors 2021 m. pokytis apklausoje nebuvo vertinamas, pagal statistiką, vertinant 2019–2021 m. laikotarpį, visų įmonių pardavimo pajamų balansas 2021 m. pabaigoje siekė 23 % augimą[185], o KKS –

[183] Vidurkio skaičiavimo metodas: kiekvienam atsakymui priskiriama jo vidurinė reikšmė, pvz., nurodžius sumažėjimą virš 50 % daroma prielaida, jog vidutiniškai sumažėjimas šioje grupėje siekė -75 %, nurodžius sumažėjimą 26–50 %, priskiriama vidurinė reikšmė -38 % ir t. t.. Tokiu būdu šios reikšmės pasveriamos pagal jį pasirinkusių respondentų kiekį ir padalinamos iš visos imties (į skaičiavimą neįtraukiami 5 % atsakę „Negaliu atsakyti", o negalėjusiems nurodyti, kiek biudžetas išaugo / sumažėjo, priskiriama 0 % pokyčio reikšmė.
[184] Valstybės duomenų agentūros portale pardavimo pajamų statistika teikiama EVRK kodų 2 skaitmenų lygmenyje, todėl į palyginimą įtraukti tik tie sektoriai, kurie didžiąja dalimi padengia kultūros organizacijas.
[185] Metinė infliacija 2021 m. sudarė 10,6 % (Prieiga: https://osp.stat.gov.lt/documents/10180/7431405/PSR_2021.xls/96738c97-a2d6-497f-bcc7-70f10d8024e5).

3 %. Tad galima teigti, jog kultūros sektoriaus organizacijos 2020 m. patyrė gana ženklių sunkumų ir tokio pajamų augimo, kaip visos Lietuvos įmonės bendrai, 2021 m. nepajuto.

8 lentelė. Įmonių pardavimo pajamų statistika 2019–2021 m. (tūkst. EUR)[186]

		2019 m.	2020 m.	2021 m.	Metinis pokytis (2020 m. su 2019 m.)	Metinis pokytis (2021 m. su 2020 m.)	2019–2021 m. balansas
Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis		**97 494 840**	**96 377 374**	**119 414 152**	**-1%**	**24%**	**23%**
EVRK kodas	**Iš viso pagal pasirinktas kultūros sektoriaus EVRK rūšis**	**911 417**	**782 379**	**917 236**	**-14%**	**17%**	**3%**
C18	Spausdinimas ir įrašytų laikmenų tiražavimas	267 901	248 516	288 308	-7%	16%	9%
J581	Knygų, periodinių leidinių leidyba ir kita leidybinė veikla	111 635	110 835	119 633	-1%	8%	7%
J59	Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba, garso įrašymo ir muzikos įrašų leidybos veikla	120 805	86 148	106 078	-29%	23%	-6%
J60	Programų rengimas ir transliavimas	74 912	70 143	85 555	-6%	22%	16%
M74	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	158 908	148 930	164 802	-6%	11%	4%
R90	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	66 193	41 884	56 799	-37%	36%	-1%
R91	Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla	11 238	9 119	9 191	-19%	1%	-18%
R932	Pramogų ir poilsio organizavimo veikla	99 825	66 804	86 870	-33%	30%	-3%

Lyginant atskiras imtis, kiekvieno atsakymo varianto skirtumai nėra reikšmingi. Siekiant įvertinti labiausiai dėl COVID-19 nukentėjusias organizacijas atskirose imtyse galima analizuoti tų organizacijų charakteristikas, kurios nurodė didžiausią 2020 m. biudžeto sumažėjimą (virš 50 %) (9 lentelė). Abiejose imtyse Utenos, Panevėžio ir Šiaulių apskričių (apibendrintai) organizacijos, taip pat

[186] Prieiga: https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=23a0fffd-12bb-4900-aba9-a1d102dfe28d#/

biudžetinės įstaigos rečiau nurodė patyrusios 50 % biudžeto kritimą. Svarbu akcentuoti, kad šie kintamieji susiję, kadangi visuose minėtuose regionuose, taip pat Utenos, Panevėžio ir Šiaulių (apibendrintai) apskrityse ženklią apklaustųjų dalį sudarė biudžetinės įstaigos, ypač tarp LKT pareiškėjų. Didžiausi skirtumai tarp imčių pastebimi pagal veiklos sritis: 50 % biudžeto kritimą kone dvigubai dažniau, lyginant su LKT pareiškėjais, nurodė paraiškų neteikusios organizacijos, užsiimančios menine, pramogine ir sporto bei poilsio organizavimo veikla, taip pat scenos menų srities organizacijos. Tad panašu, kad šių sričių organizacijos, turėjusios LKT finansavimo „pagalvę" pandeminiu laikotarpiu, išgyveno kiek lengviau.

9 lentelė. 2020 m. biudžeto sumažėjimą virš 50 % nurodžiusių organizacijų charakteristikos tarp LKT pareiškėjų ir paraiškų neteikusių organizacijų

		Imtys (N)		**Sumažėjo virš 50 %**	
		LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos
	(N | Eilutės %)	*603*	*506*	16%	20%
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*250*	*200*	21%	22%
	Kauno miestas	*50*	*68*	20%	18%
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas ir apskritis	*284*	*233*	20%	22%
	Kauno miestas ir apskritis	*83*	*99*	15%	19%
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*56*	*50*	17%	29%
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*109*	*71*	8% ▼	9% ▼
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*71*	*53*	8%	13%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*245*	*149*	23% ▲	26%
	Privati organizacija	*84*	*264*	22%	18%
	Biudžetinė įstaiga	*158*	*29***	1% ▼	0% ▼
	Asociacija	*116*	*64*	12%	17%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*303*	*195*	16%	32% ▲
	Informacija ir ryšiai	*102*	*69*	15%	18%
	Švietimas	*79*	*83*	23%	16%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*23***	*114*	13%	6% ▼
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*66*	*9****	10%	-
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*30**	*36**	14%	13%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*193*	*88*	20%	31% ▲
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*44**	*92*	16%	37% ▲
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*65*	*15***	2% ▼	0%

	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*51*	*28***	27%	26%
	Leidybinė veikla	*36**	*33**	2% ▼	13%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*9****	*44**	-	7% ▼
	Kita	*205*	*206*	17%	13% ▼
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*249*	*102*	19%	34% ▲
	Kultūros paveldas	*135*	*36**	10%	15%
	Vizualieji menai	*124*	*44**	11%	7% ▼
	Literatūra	*77*	*58*	10%	10%
	Taikomieji menai	*39**	*92*	14%	6% ▼
	Kinas ir audiovizualinis menas	*75*	*51*	21%	30%
	Atminties institucijos	*80*	*14***	7% ▼	18%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*190*	*181*	23% ▲	24%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

Lyginant LKT pareiškėjų (2017—2022 m.) ir paraiškų neteikusių organizacijų pajamų struktūras, galima pastebėti, jog jos skiriasi iš esmės (8 pav.). Paraiškų neteikusios organizacijos dažniau yra privačios įstaigos ir įmonės, tad 2019 m. daug didesnę jų pajamų dalį sudarė veiklos ir pardavimų pajamos — arti 70 %. Tuo metu LKT pareiškėjų pajamos pasiskirstė maždaug po trečdalį tarp veiklos ir pardavimų pajamų bei valstybės ir / ar savivaldybės asignavimų. Taip pat santykinai ženkliai didesnę dalį jų pajamų sudarė papildomas valstybės finansavimas projektinei veiklai — apie 16 % palyginti su 2 % LKT paraiškų neteikusių organizacijų.

COVID-19 pandemijos metu 2020—2021 m. tiek LKT pareiškėjų, tiek paraiškų neteikusių organizacijų pajamų struktūra (nevertinant pajamų pokyčio) išliko panaši, kaip ir ikipandeminiu laikotarpiu (2019 m.). Imant visas organizacijas bendrai, apie pusę jų pajamų sudarė veiklos ir pardavimų pajamos, kurios pandeminiu laikotarpiu biudžeto struktūroje sumažėjo maždaug 4 proc. punktais tiek tarp LKT pareiškėjų, tiek tarp neteikusių paraiškų organizacijų. Iš esmės, panašiai tiek atsvėrė papildoma valstybės finansinė parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams. Remiantis tyrimo dalyvių vertinimu, ji pandeminiu laikotarpiu sudarė vidutiniškai 5 proc. organizacijų biudžeto. Pandeminiu laikotarpiu ši parama sudarė kiek didesnę dalį pajamų tarp LKT paraiškų neteikusiųjų organizacijų nei tarp LKT pareiškėjų: atitinkamai 7 % ir 4 %.

Svarbu akcentuoti, kad 8 pav. analizuojama tik organizacijų 2019 m. ir 2020—2021 m. įplaukų pagal pajamų rūšis struktūra, tad joje neatsispindi anksčiau aptartas COVID-19 laikotarpiu organizacijų patirtas pajamų sumažėjimas.

8 pav. Organizacijų 2019 m. ir 2020—2021 m. įplaukų pagal pajamų rūšis pasiskirstymas

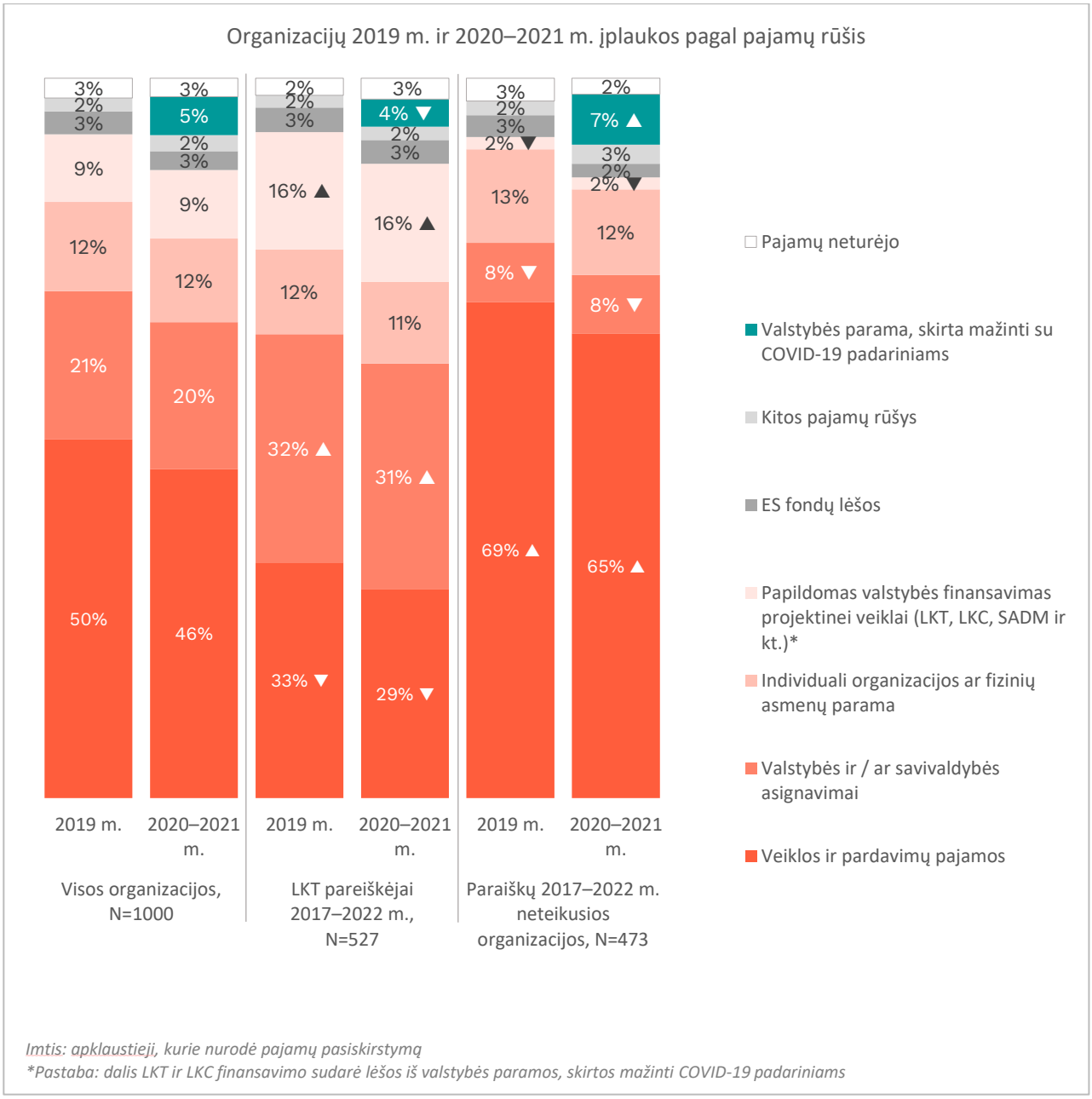

Imtis: apklaustieji, kurie nurodė pajamų pasiskirstymą
**Pastaba: dalis LKT ir LKC finansavimo sudarė lėšos iš valstybės paramos, skirtos mažinti COVID-19 padariniams*

Darbuotojų skaičiaus ir darbo režimo pokyčiai pandeminiu laikotarpiu

Šiame skyriuje palyginama darbuotojų skaičiaus dinamika 2019—2021 m. bei darbo režimo pokyčiai, įvedus karantiną dėl COVID-19 viruso plitimo.

Tyrimo dalyviai nurodė, jog 2019 m. jų organizacijoje dirbo vidutiniškai 10 kūrybinių darbuotojų (2 priedo 1 lentelė). COVID-19 laikotarpiu maždaug vienas kūrybinis darbuotojas buvo prastovose bent 1 mėnesį, tiek pat susirado papildomą darbą už organizacijos ribų. Atleidimai ir / ar nepratęstos bendradarbiavimo sutartys pasitaikė retai. Gerokai dažniau kūrybinių darbuotojų ištekliai buvo nukreipti kitoms veikloms organizacijų viduje. Ypač tai būdinga LKT pareiškėjų tikslinei grupei — vidutiniškai 4 darbuotojai lyginant su 1 darbuotoju tarp paraiškų neteikusių organizacijų (10 lentelė ir 11 lentelė).

Kūrybinių darbuotojų prastovos labiau būdingos buvo scenos menų organizacijoms (vidutiniškai 1,8 darbuotojo, o pagal EVRK priklausančioms scenos pastatymų veiklos klasei — 2,4 darbuotojo). Naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje dažniau užsiėmė atminties institucijų ir scenos menų organizacijų darbuotojai (atitinkamai 7,2 ir 5,4 darbuotojo). Tiek LKT pareiškėjų, tiek paraiškų neteikusiųjų imtyje užsiėmimas naujomis kūrybinėmis veiklomis COVID-19 laikotarpiu ypač būdingas biudžetinėms įstaigoms, bibliotekų, archyvų ir muziejų veikla užsiimančioms, taip pat didelėms pagal darbuotojų skaičių ir biudžetą organizacijoms. Susirasti papildomą darbą arba patirti atleidimą dažniausiai teko filmų ir TV programų gamybos, muzikos įrašų leidybos srities kūrybiniams darbuotojams (atitinkamai vidutiniškai 3 ir 2 darbuotojai). Beje, LKT pareiškėjų imtyje daug dažniau kūrybinius darbuotojus atleido ar nepratęsė jų sutarčių organizacijos su didžiausiu metiniu biudžetu (2019 m. virš 1 mln. EUR) – vidutiniškai 5 lyginant su 1 tarp visų LKT pareiškėjų. Vis tik tokių apklaustųjų imtis nedidelė, tad vertintina kaip bendra tendencija. Tuo metu tarp paraiškų neteikusių organizacijų tokios tendencijos nematyti.

10 lentelė. Kūrybinių darbuotojų (KD) skaičiaus vidurkis 2019 m. ir šių darbuotojų žmogiškųjų išteklių valdymas COVID-19 laikotarpiu (2020—2021 m.) tarp LKT pareiškėjų

			2019 m.		2020—2021 m.			
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organizacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendradarbiavimo sutartys
LKT pareiškėjai 2017–2022 m. (N | vidurkiai)		*603*	13,5	8,5	4,2	1,5	1,3	0,8
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*250*	17,1	12,1	3,7	2,1	1,9	1,1
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Kauno miestas	*50*	8,9	5,8	5,4	1,2	0,3	0,4
	Vilniaus miestas ir apskritis	*284*	17,0	11,4	3,8	2,0	1,8	1,0
	Kauno miestas ir apskritis	*83*	8,5	6,1	4,7	1,5	0,4	1,2
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*56*	9,7	8,7	4,5	0,4	0,4	0,3
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*109*	10,4	4,1	5,0	0,7	0,7	0,2
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*71*	9,6	2,1	4,6	0,7	1,1	0,1
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*245*	17,0	12,9	3,6	1,8	1,8	1,1
	Privati organizacija	*84*	6,2	7,0	1,2	2,4	1,8	1,0
	Biudžetinė įstaiga	*158*	17,5	4,5	9,1 ▲	0,5 ▼	0,3 ▼	0,1
	Asociacija	*116*	6,3	3,9	1,6	1,1	0,4	0,3

			2019 m.		2020—2021 m.			
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organizacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendradarbiavimo sutartys
LKT pareiškėjai 2017–2022 m. (N | vidurkiai)		*603*	13,5	8,5	4,2	1,5	1,3	0,8
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*303*	14,7	6,4	5,3	1,9	1,2	0,6
	Informacija ir ryšiai	*102*	12,4	15,8 ▲	3,5	1,0	1,2	1,7
	Švietimas	*79*	17,1	10,4	3,3	1,4	2,2	0,6
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla **	*23*	3,0	7,4	0,5	0,8	0,4	0,1
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*66*	7,3	5,6	1,9	0,8	0,3	0,2
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) *	*30*	10,6	6,7	1,2	0,7	1,0	0,5
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*193*	12,0	6,6	3,7	2,3	1,4	0,8
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla *	*44*	37,3 ▲	12,5	9,3	1,3	1,0	0,1
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*65*	7,2	1,6	9,7 ▲	0,2	0,0	0,2
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*51*	12,6	14,9	0,9	1,4	1,3	2,8

			2019 m.		2020—2021 m.			
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organizacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendradarbiavimo sutartys
LKT pareiškėjai 2017–2022 m. (N | vidurkiai)		*603*	13,5	8,5	4,2	1,5	1,3	0,8
	Leidybinė veikla *	*36*	14,6	20,9 ▲	8,5	0,8	0,9	0,1
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla ***	*9*	-	-	-	-	-	-
	Kita	*205*	11,9	8,3	2,4	1,0	1,5	0,5
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*249*	22,9	11,4	6,5	2,3	1,8	0,5
	Kultūros paveldas	*135*	14,3	6,7	4,9	0,7	0,5	0,3
	Vizualieji menai	*124*	13,0	9,2	2,2	0,7	1,2	0,2
	Literatūra	*77*	9,9	7,8	2,9	1,0	0,5	0,8
	Taikomieji menai *	*39*	21,1	11,7	0,8	1,0	0,9	0,3
	Kinas ir audiovizualinis menas	*75*	16,1	13,7	0,9	1,7	1,6	2,4
	Atminties institucijos	*80*	14,4	5,8	7,5	0,6	0,4	0,2
	Kita su kultūra susijusi veikla	*190*	11,9	6,8	3,0	1,3	1,2	1,3

[1] Pvz., dizaineriai, garso režisieriai, aktoriai, keramikai, architektai

[2] Projektinio darbo, autorines, individualios veiklos

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

Imtis: visi apklaustieji, išskyrus negalėjusius nurodyti darbuotojų skaičių

11 lentelė. Kūrybinių darbuotojų (KD) skaičiaus vidurkis 2019 m. ir šių darbuotojų žmogiškųjų išteklių valdymas COVID-19 laikotarpiu (2020—2021 m.) tarp LKT paraiškų neteikusių organizacijų

			2019 m.		2020—2021 m.			
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organizacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendradarbiavimo sutartys
Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos (N | vidurkiai)		*506*	5,9	5,8	1,0	0,9	1,0	0,2
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*200*	9,3	10,6	0,6	1,4	1,2	0,2
	Kauno miestas	*68*	3,1	4,3	0,8	0,3	1,0	0,2
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas ir apskritis	*233*	8,7	9,6	0,7	1,4	1,1	0,2
	Kauno miestas ir apskritis	*99*	3,4	3,5	0,7	0,3	0,9	0,2
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*50*	3,2	1,8	2,0	0,6	0,8	0,2
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*71*	2,4	1,2	1,0	0,5	1,3	0,4
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*53*	3,5	1,6	1,5	0,2	0,2	0,0
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*149*	5,9	4,6	0,3	0,8	0,8	0,2
	Privati organizacija	*264*	6,2	7,8	0,5	1,0	1,0	0,2
	Biudžetinė įstaiga **	*29*	13,9	0,8	11,7 ▲	0,3	0,0	0,0

			2019 m.		2020—2021 m.			
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organizacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendradarbiavimo sutartys
Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos (N | vidurkiai)		*506*	5,9	5,8	1,0	0,9	1,0	0,2
	Asociacija	*64*	2,0	1,4	0,3	1,2	1,9	0,5
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*195*	6,8	5,2	1,5	1,1	1,6 ▲	0,4
	Informacija ir ryšiai	*69*	16,0 ▲	14,5 ▲	0,4	2,5	1,1	0,2
	Švietimas	*83*	4,4	1,0	2,7	0,3	0,7	0,1
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*114*	2,4	3,3	0,2	0,4	0,5	0,1
	Administracinė ir aptarnavimo veikla ***	*9*	-	-	-	-	-	-
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) *	*36*	2,0	9,4	0,7	0,3	0,7	0,1
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*88*	7,0	5,0	1,1	1,3	1,4	0,3
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*92*	7,2	6,2	0,5	0,8	1,9 ▲	0,6 ▲

			2019 m.		2020—2021 m.			
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organizacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendradarbiavimo sutartys
Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos (N | vidurkiai)		*506*	5,9	5,8	1,0	0,9	1,0	0,2
	Bibliotekos, archyvai, muziejai **	*15*	1,8	0,2	13,2 ▲	0,6	0,8	0,0
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba **	*28*	31,3 ▲	30,1 ▲	0,3	5,2 ▲	0,9	0,1
	Leidybinė veikla *	*33*	4,2	3,6	0,4	0,9	1,1	0,2
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla *	*44*	1,9	5,1	0,2	0,4	0,6	0,0
	Kita	*206*	3,3	3,8	1,0	0,3	0,6	0,1
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*102*	8,2	5,6	2,2	0,8	1,8 ▲	0,3
	Kultūros paveldas *	*36*	3,7	1,6	2,1	0,6	0,5	0,3
	Vizualieji menai *	*44*	3,7	1,7	1,7	0,7	1,0	0,2
	Literatūra	*58*	3,0	4,5	0,5	0,8	0,8	0,1
	Taikomieji menai	*92*	2,5	1,7	0,2	0,3	0,4 ▼	0,0
	Kinas ir audiovizualinis menas	*51*	20,3 ▲	18,3 ▲	0,6	3,0	1,6	0,2
	Atminties institucijos **	*14*	1,1	0,3	2,5	0,0	0,0	0,0

			2019 m.		2020—2021 m.			
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organizacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendradarbiavimo sutartys
Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos (N | vidurkiai)		*506*	5,9	5,8	1,0	0,9	1,0	0,2
	Kita su kultūra susijusi veikla	*181*	4,3	6,0	1,4	0,8	0,9	0,3

[1] Pvz., dizaineriai, garso režisieriai, aktoriai, keramikai, architektai

[2] Projektinio darbo, autorines, individualios veiklos

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

Imtis: visi apklaustieji, išskyrus negalėjusius nurodyti darbuotojų skaičių

Kalbant apie administracijos darbuotojus (2 priedo 5 lentelė), COVID-19 laikotarpiu maždaug vienas administracinį darbą dirbantis darbuotojas buvo prastovose bent 1 mėnesį, tačiau, kitaip nei kūrybiniai darbuotojai, retas kuris gavo kitas ar naujas darbo funkcijas. Šių darbuotojų atleidimai ir / ar nepratęstos darbo sutartys taipogi pasitaikė itin retai.

Daug dažnesnis reiškinys aptariamu laikotarpiu — papildomas administracijos darbuotojų kvalifikacijos kėlimas, kuris daug dažniau nurodytas LKT pareiškėjų — šių organizacijų atstovų teigimu, vidutiniškai keturi pagal darbo sutartis dirbantys darbuotojai tobulinosi pandeminiu laikotarpiu ir tik vidutiniškai mažiau nei vienas — tarp paraiškų LKT 2017—2022 m. neteikusių organizacijų (12 lentelė ir

13 **lentelė**). Tokie skirtumai iš dalies susiję su gerokai didesne biudžetinių įstaigų dalimi tarp LKT pareiškėjų: būtent biudžetinės organizacijos LKT pareiškėjų imtyje išsiskyrė aukštu administracijos darbuotojų, COVID-19 laikotarpiu kėlusių kvalifikaciją, vidurkiu (10 darbuotojų). Šioje imtyje pagal veiklos sritį dažniausiai darbuotojų kvalifikaciją kėlė organizacijos, nurodžiusios, jog užsiima atminties institucijų (bibliotekų, archyvų, muziejų) veikla[187] bei veikiančios taikomųjų menų (architektūros ir dizaino) srityje (17-18 darbuotojų vidurkis). Viena Kauno apskrities biudžetinė įstaiga minėjo, jog jų darbuotojai kėlė kvalifikaciją „maketavimo, montavimo, viešinimo elektroninėje erdvėje srityse". Tačiau labiausiai išsiskiria LKT pareiškėjų imčiai priklausančios didžiausios pagal sutartinių darbuotojų skaičių (50 ar daugiau) ir didžiausią biudžetą 2019 m. (virš 1 mln. EUR) turėjusios organizacijos – jos nurodė, jog vidutiniškai 32-35 jų administracijos darbuotojai pandeminiu laikotarpiu tobulinosi. Palyginimui, organizacijų, turinčių 30-49 darbuotojus vidurkis šiuo aspektu – 10 darbuotojų. Kitaip tariant, ši tendencija nėra tolygi vertinant pagal organizacijų darbuotojų skaičių, o greičiau „lūžta" ties itin didelėmis organizacijomis. Tarp LKT paraiškų neteikusiųjų organizacijų administracijos darbuotojų kvalifikacijos kėlimas panašia apimtimi nematomas nė vienu pjūviu: vėlgi, didžiausias vidurkis nurodytas biudžetinių įstaigų (9 darbuotojai), tačiau šioje imtyje jų itin nedaug (N=29).

LKT paraiškų neteikusiųjų imtyje papildomai galima atkreipti dėmesį, kad administracinių darbuotojų prastovos buvo labiausiai būdingos organizacijoms, turinčioms 5-9 darbuotojus, ir didžiausią šioje imtyje apyvartą (2019 m. 300 tūkst. EUR ar daugiau[188]) turėjusioms organizacijoms (atitinkamai vidutiniškai 3 ir 6 darbuotojai). Tarp LKT pareiškėjų didžiausią prastovų vidurkį galima matyti tarp 30-49 darbuotojus turinčių organizacijų – jis kiek mažesnis nei 3 darbuotojai (t. y. 2,6 darbuotojo).

12 lentelė. Administracinį darbą pagal darbo sutartį atliekančių darbuotojų (AD) žmogiškųjų išteklių valdymas COVID-19 laikotarpiu (2020—2021 m.) tarp LKT pareiškėjų

			2020—2021 m.			
			AD papildomai kėlę savo kvalifikaciją	AD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	AD gavę kitas / naujas darbo funkcijas	AD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*603*	3,8	0,9	0,5	0,2
Dirbančių pagal darbo sutartį	1 — 4	*285*	0,4 ▼	0,7	0,2	0,2
	5 — 9	*51*	1,5	2,0 ▲	0,6	0,3
	10 — 29	*82*	5,2	0,6	0,5	0,1

[187] Respondentų, priskyrusių savo atstovaujamą organizaciją atminties institucijų sričiai buvo kiek daugiau (N=80) nei į apklausą pateko tokių organizacijų pagal pagrindinę veiklą, priskirtą EVRK skyriui „Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla" (N=65), dėl to kai kurie tyrimo rezultatai šiais pjūviais skiriasi.
[188] Tokių organizacijų šioje imtyje N=44, todėl smulkesnis skaidymas (kuris buvo galimas ir taikytas LKT pareiškėjų imtyje) būtų nepatikimas.

			2020—2021 m.			
			AD papildomai kėlę savo kvalifikaciją	AD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	AD gavę kitas / naujas darbo funkcijas	AD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*603*	3,8	0,9	0,5	0,2
darbuotojų skaičius	30 — 49 *	*44*	10,3	2,6 ▲	1,7 ▲	0,1
	50 ar daugiau	*50*	31,6 ▲	1,7	2,1 ▲	0,3
	Tokių darbuotojų nėra	*91*	0,2	0,0 ▼	0,0	0,0
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*250*	3,5	0,9	0,5	0,2
	Kauno miestas	*50*	1,4	0,9	0,5	0,1
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas ir apskritis	*284*	3,6	0,8	0,5	0,2
	Kauno miestas ir apskritis	*83*	2,4	0,7	0,3	0,1
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*56*	2,1	1,4	0,3	0,1
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*109*	7,3	1,2	0,6	0,0
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*71*	2,9	0,7	0,3	0,0
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*245*	3,1	1,0	0,4	0,2
	Privati organizacija	*84*	0,7	1,0	0,3	0,3
	Biudžetinė įstaiga	*158*	10,2 ▲	0,8	0,9	0,0
	Asociacija	*116*	0,6	0,7	0,1	0,1
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*303*	3,5	1,0	0,5	0,2
	Informacija ir ryšiai	*102*	0,9	0,6	0,4	0,1
	Švietimas	*79*	11,5 ▲	0,7	0,7	0,1
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla **	*23*	0,3	0,7	0,2	0,2
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*66*	1,2	1,3	0,2	0,0

			2020—2021 m.			
			AD papildomai kėlę savo kvalifikaciją	AD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	AD gavę kitas / naujas darbo funkcijas	AD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*603*	3,8	0,9	0,5	0,2
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) *	*30*	1,8	1,4	0,1	0,5
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*193*	2,0	0,9	0,4	0,2
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*44*	2,3	1,0	0,2	0,3
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*65*	9,9 ▲	1,1	1,1	0,0
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*51*	1,0	0,3	0,4	0,1
	Leidybinė veikla *	*36*	0,3	0,7	0,5	0,1
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla ***	*9*	-	-	-	-
	Kita	*205*	6,1	1,0	0,4	0,2
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*249*	5,8	0,8	0,6	0,2
	Kultūros paveldas	*135*	9,2	0,6	0,6	0,1
	Vizualieji menai	*124*	9,0	0,8	0,8	0,1
	Literatūra	*77*	2,5	0,7	0,1	0,2
	Taikomieji menai *	*39*	18,3 ▲	0,6	0,9	0,2
	Kinas ir audiovizualinis menas	*75*	9,3	0,5	1,0	0,2
	Atminties institucijos	*80*	17,1 ▲	1,6	1,3 ▲	0,0
	Kita su kultūra susijusi veikla	*190*	2,8	0,7	0,4	0,2

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

Imtis: visi apklaustieji, išskyrus negalėjusius nurodyti darbuotojų skaičių

13 lentelė. Administracinį darbą pagal darbo sutartį atliekančių darbuotojų (AD) žmogiškųjų išteklių valdymas COVID-19 laikotarpiu (2020—2021 m.) tarp LKT paraiškų neteikusių organizacijų

			2020—2021 m.			
			AD papildomai kėlę savo kvalifikaciją	AD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	AD gavę kitas / naujas darbo funkcijas	AD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo sutartys
Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos (N | vidurkiai)		*506*	0,8	1,2	0,2	0,2
Organizacijoje dirbančių pagal darbo sutartį darbuotojų skaičius	1 — 4	*294*	0,4 ▼	0,7	0,1	0,1
	5 — 9	*71*	0,5	3,4 ▲	0,4 ▲	0,4
	10 ar daugiau	*63*	4,4 ▲	2,3	0,4	0,3
	Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, neturi	*78*	0,1 ▼	0,2	0,0	0,0
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*200*	0,5	1,8	0,2	0,3
	Kauno miestas	*68*	0,6	0,7	0,2	0,0
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas ir apskritis	*233*	0,7	1,6	0,2	0,3
	Kauno miestas ir apskritis	*99*	0,9	0,6	0,1	0,0
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*50*	1,3	1,8	0,2	0,2
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*71*	1,0	1,2	0,2	0,1
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*53*	0,9	0,3	0,1	0,0
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*149*	0,5	1,1	0,2	0,2
	Privati organizacija	*264*	0,4 ▼	1,5	0,2	0,2
	Biudžetinė įstaiga **	*29*	8,8 ▲	0,0	0,5 ▲	0,0
	Asociacija	*64*	0,8	0,5	0,0 ▼	0,1
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*195*	0,5	1,4	0,2	0,3
	Informacija ir ryšiai	*69*	0,4	1,2	0,1	0,2

			2020—2021 m.			
			AD papildomai kėlę savo kvalifikaciją	AD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	AD gavę kitas / naujas darbo funkcijas	AD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo sutartys
Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos (N | vidurkiai)		*506*	0,8	1,2	0,2	0,2
	Švietimas	*83*	2,7 ▲	0,5	0,1	0,0
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*114*	0,7	0,6	0,1	0,1
	Administracinė ir aptarnavimo veikla ***	*9*	-	-	-	-
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) *	*36*	0,2	0,8	0,4 ▲	0,1
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*88*	0,7	1,8	0,3	0,3
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*92*	0,3	1,3	0,2	0,2
	Bibliotekos, archyvai, muziejai **	*15*	1,0	0,3	0,3	0,1
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba **	*28*	0,5	2,1	0,1	0,4
	Leidybinė veikla *	*33*	0,4	0,8	0,0	0,0
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla *	*44*	0,4	0,7	0,2	0,0
	Kita	*206*	1,3	1,1	0,2	0,1
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*102*	1,8 ▲	1,4	0,3	0,3
	Kultūros paveldas *	*36*	1,2	0,5	0,2	0,2
	Vizualieji menai *	*44*	2,0 ▲	0,8	0,3	0,0
	Literatūra	*58*	0,3	0,8	0,3	0,0
	Taikomieji menai	*92*	0,7	0,5	0,2	0,1

			2020—2021 m.			
			AD papildomai kėlę savo kvalifikaciją	AD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	AD gavę kitas / naujas darbo funkcijas	AD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo sutartys
Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos (N | vidurkiai)		*506*	0,8	1,2	0,2	0,2
	Kinas ir audiovizualinis menas	*51*	0,3	1,6	0,1	0,2
	Atminties institucijos **	*14*	3,9 ▲	0,4	0,0	0,1
	Kita su kultūra susijusi veikla	*181*	0,7	1,7	0,2	0,2

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

Imtis: visi apklaustieji, išskyrus negalėjusius nurodyti darbuotojų skaičių

Dauguma — 50 % kultūros ir kūrybinio sektoriaus ūkio subjektų nurodė, kad jų administraciniai darbuotojai jau 2019 m. dirbo mišriu darbo režimu, kuris buvo itin būdingas ir COVID-19 pandemijos valdymo karantinais metu (9 pav.). Tik fizinėje darbo vietoje dirbo apie ketvirtadalį visų apklaustųjų organizacijų, o tik nuotoliu — apie penktadalį. Panašios tendencijos matomos tiek tarp LKT pareiškėjų, tiek tarp paraiškų neteikusių organizacijų.

Darbas tik fizinėje aplinkoje 2019 m. buvo labiau būdingas biudžetinėms įstaigoms (54 %; 14 lentelė), bibliotekoms, archyvams, muziejams (50 %), o tik nuotolinis — viešosioms įstaigoms (27 %), asociacijoms (33 %), organizacijoms, pagal EVRK sekciją priskiriamoms informacijos ir ryšių sričiai (29 %), tai pat literatūros srities organizacijoms (29 %).

9 pav. Įprastas daugumos administracinių darbuotojų darbo režimas ikipandeminiu laikotarpiu, 2019 m.

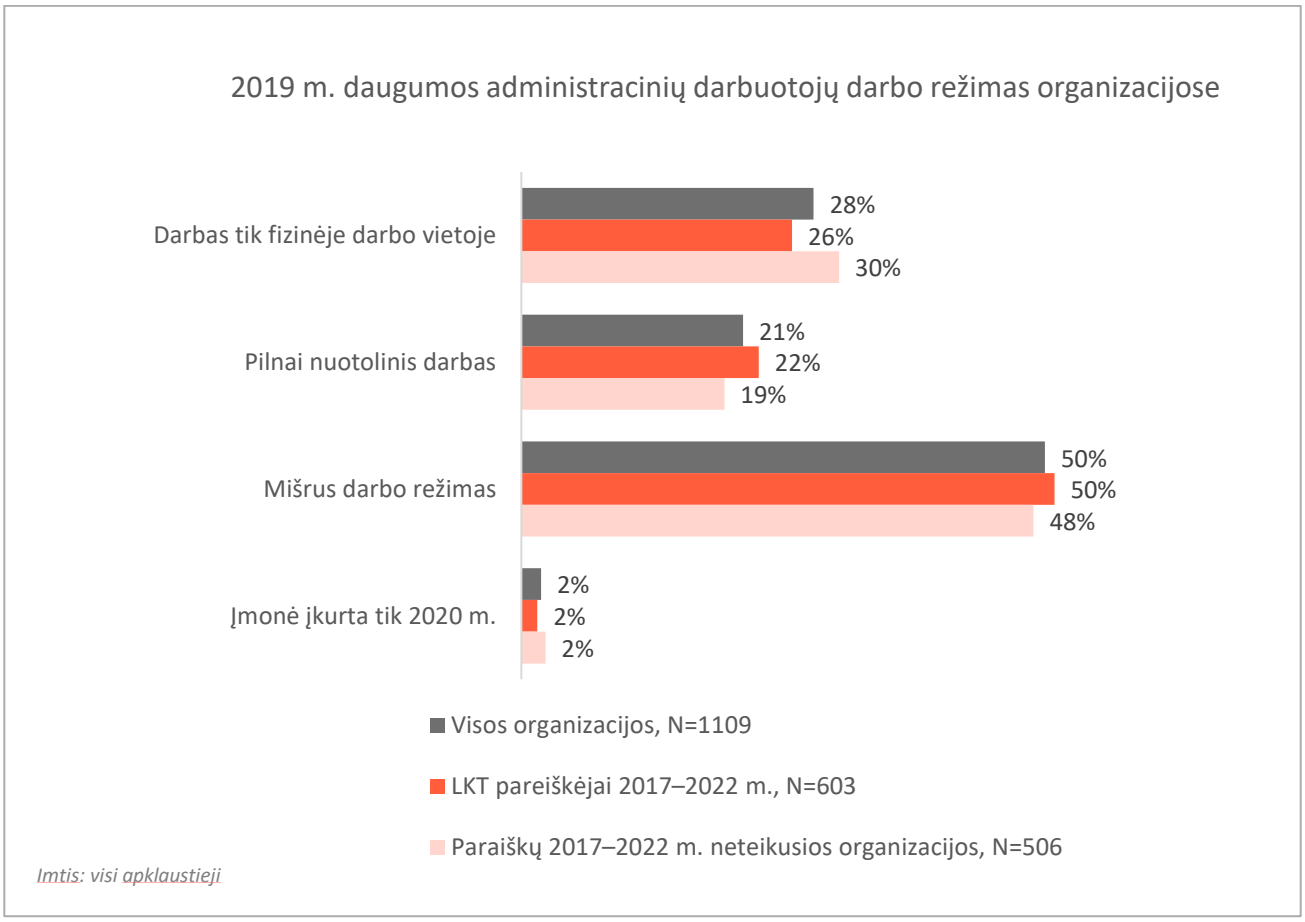

14 lentelė. Įprastas daugumos administracinių darbuotojų darbo režimas ikipandeminiu laikotarpiu, 2019 m., pagal organizacijų charakteristikas

			Darbas tik fizinėje darbo vietoje	Pilnai nuotolinis darbas	Mišrus darbo režimas	Įmonė įkurta tik 2020 m.
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	28%	21%	50%	2%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	26%	22%	50%	2%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	30%	19%	48%	2%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	24%	24%	50%	2%
	Kauno miestas	*118*	21%	23%	55%	1%
	Klaipėdos miestas	*62*	36%	18%	41%	5%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	35%	19%	39%	7%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	38%	13%	44%	5%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	27%	17%	56%	0%
	Šiaulių apskritis	*66*	37%	13%	51%	0%
	Panevėžio apskritis	*65*	48% ▲	13%	36% ▼	2%
	Utenos apskritis *	*49*	20%	18%	62%	0%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	27%	21%	52%	1%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	21% ▼	27% ▲	50%	2%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	54% ▲	1% ▼	45%	0%
	Asociacija	*180*	18% ▼	33% ▲	48%	2%
	Privati organizacija	*348*	29%	17%	52%	3%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	29%	19%	50%	2%
	Informacija ir ryšiai	*171*	21% ▼	29% ▲	50%	1%
	Švietimas	*162*	28%	24%	46%	2%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	24%	25%	49%	3%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	24%	19%	56%	1%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	38%	13%	44%	4%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	23%	31%	46%	0%

	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	21%	25%	54%	0%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	25%	21%	53%	1%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	50% ▲	6% ▼	43%	0%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	27%	22%	47%	5%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	24%	22%	54%	0%
	Kita	*411*	28%	21%	48%	3%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	48% ▲	6% ▼	45%	0%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	20%	28%	50%	1%
	Kultūros paveldas	*171*	29%	19%	50%	2%
	Literatūra	*135*	30%	29% ▲	40% ▼	0%
	Scenos menai	*351*	27%	19%	53%	1%
	Taikomieji menai	*131*	28%	20%	50%	1%
	Vizualieji menai	*168*	32%	22%	44%	2%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	25%	23%	49%	3%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

COVID-19 pandemijos laikotarpis (nuo 2020 m. kovo iki 2022 m. gegužės) privertė 75 % organizacijų lanksčiai organizuoti darbo režimą priklausomai nuo įvesto karantino griežtumo (10 pav.). Daugiau toks darbo režimas palietė biudžetines ir kultūrinio švietimo įstaigas, organizacijas, kuriose dirba 10 ar daugiau darbuotojų, atminties institucijas ir scenos menų srities atstovus (15 lentelė). 17 % organizacijų darbo režimas nepakito; labiau tai buvo būdinga jau 2019 m. dirbusiems pilnai nuotoliniu būdu (35 % jų dirbo kaip įprasta) bei atskiroms sritims: apdirbamąja gamyba, leidybine veikla, kita profesine, moksline ir technine veikla užsiimančioms organizacijoms bei taikomųjų menų (architektūros ir dizaino) srities organizacijoms, taip pat toms, kurios neturi samdomų pagal darbo sutartis darbuotojų.

10 pav. Darbo režimo pokyčiai pandeminiu laikotarpiu, 2020—2022 m., pagal darbo režimą 2019 m.

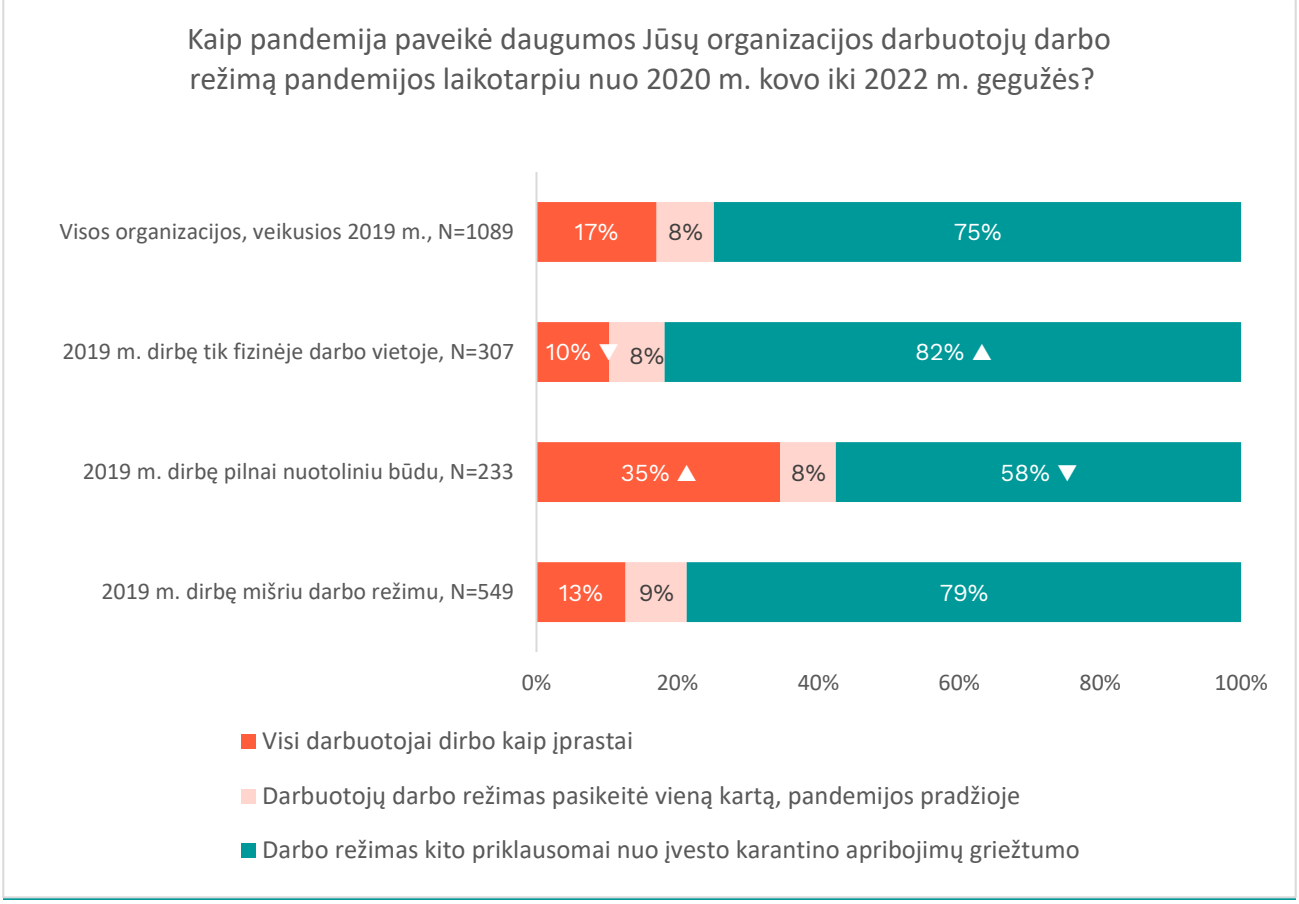

15 lentelė. Darbo režimo pokyčiai pandeminiu laikotarpiu, 2020—2022 m., pagal organizacijų charakteristikas

			Visi darbuotojai dirbo kaip įprastai	Darbuotojų darbo režimas pasikeitė vieną kartą, pandemijos pradžioje	Darbo režimas kito priklausomai nuo įvesto karantino apribojimų griežtumo
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	17%	8%	75%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	15%	7%	77%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	19%	9%	72%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	15%	10%	75%
	Kauno miestas	*118*	20%	5%	75%
	Klaipėdos miestas	*62*	18%	6%	75%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	21%	8%	72%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	17%	6%	77%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	30%	2%	68%
	Šiaulių apskritis	*66*	16%	4%	80%
	Panevėžio apskritis	*65*	10%	8%	82%
	Utenos apskritis *	*49*	24%	9%	67%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	15%	9%	75%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	19%	7%	74%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	3% ▼	5%	92% ▲
	Asociacija	*180*	16%	8%	76%
	Privati organizacija	*348*	21%	11%	68% ▼
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	14%	8%	79%
	Informacija ir ryšiai	*171*	23% ▲	8%	68%
	Švietimas	*162*	8% ▼	6%	86% ▲
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	16%	6%	79%

	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	22%	12%	66% ▼
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	32% ▲	11%	58% ▼
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	34% ▲	9%	58% ▼
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	13%	6%	81%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	15%	8%	77%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	10%	8%	83%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	13%	7%	80%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	31% ▲	10%	60% ▼
	Kita	*411*	17%	9%	74%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	8% ▼	6%	85% ▲
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	23%	11%	66% ▼
	Kultūros paveldas	*171*	12%	8%	80%
	Literatūra	*135*	24%	9%	67% ▼
	Scenos menai	*351*	11% ▼	7%	82% ▲
	Taikomieji menai	*131*	24% ▲	9%	66% ▼
	Vizualieji menai	*168*	16%	6%	78%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	19%	7%	74%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

COVID-19 pandemijos karantinų poveikis organizacijų veiklai

Didesnė dalis organizacijų teigė, jog su įvairiais sunkumais ir pokyčiais karantinų metu susidūrė ne tik jo sugriežtinimo metu, bet per visas jo fazes (11 pav.). Karantinai stipriausiai paveikė renginių sritį. Visų karantino fazių metu 3 iš 4 apklaustų Lietuvos kultūros organizacijų atšaukė dalį planuotų renginių ar kitų veiklų bent vienam mėnesiui. Organizacijos buvo paveiktos ir finansiškai — 6 iš 10-ies teigia, jog sumažėjo pajamos iš privačių šaltinių, o 4 iš 10-ies organizacijų veikla buvo pilnai sustabdyta bent vieną mėnesį. Iš viso per karantiną kas trečia organizacija negalėjo suteikti dalies paslaugų ar įgyvendinti projektų, skirtų socialiai pažeidžiamiems asmenims (senjorams, socialinės rizikos šeimoms ir pan.). Santykinai nedidelei daliai kultūros organizacijų kilo iššūkių pritaikant paslaugas ar produktus asmenims, turintiems fizinę ar psichinę negalią — su tuo susidūrė 15 % jų. Kas trečia organizacija teigia, jog per karantiną jų veikla suintensyvėjo, t. y. išaugo darbo apimtys, lyginant su 2019 metais. Kas ketvirta organizacija teigia, kad pablogėjo darbuotojų atliekamo darbo kokybė. Be abejonės, darbo

kokybės suprastėjimas galėjo sietis tiek su didėjusiomis darbo apimtimis, tiek darbuotojų emocine būsena. Kaip iliustraciją galima pateikti vienos Telšių apskrities menine, pramogine ir poilsio organizavimo veikla užsiimančios organizacijos komentarą: „Darbuotojams pandeminė situacija sukėlė didelį stresą. Kadangi paslaugos iki tol buvo teikiamos gyvai, prisitaikymas prie esamos situacijos sukėlė daug iššūkių (kompiuterinis raštingumas, virtuali erdvė, repeticijos nuotolyje <...>)."

Iš kitos pusės, buvo ir pozityvesnių pokyčių: 4 iš 10 organizacijų naujai skaitmenizavo bent vieną organizacijos paslaugą (pirmą kartą teikė ją virtualioje erdvėje), pradėjo vystyti naujus produktus ir / ar paslaugas. Kauno apskrityje įsikūrusi biudžetinė įstaiga komentavo savo veiklą šioje srityje: „Pandeminė situacija paskatino kurti produktus, panaudojant šiuolaikines technologijas. Produktus, padedančius atsipalaiduoti, sumažinti nerimą, stresą, geriau pažinti save. Manome, kad tai aktualu tiek esant pandeminei situacijai, tiek įveikiant jos padarinius."

Organizacijų atstovų komentarai apie COVID-19 laikotarpį duoda papildomų įžvalgų, jog organizacijoms šiuo laikotarpiu padėjo išgyventi gebėjimas lanksčiai prisitaikyti prie esamų apribojimų bei veiklos perorientavimas: „Mažinome darbo valandų skaičių, ieškojom kitos veiklos krypties, kuri šiuo metu vystoma ir plečiama" (Klaipėdos apskrities privati organizacija); „Tas laikotarpis, nors ir su įtampa, mobilizavo ir išmokė dirbti kitaip" (Vilniaus apskrities biudžetinė įstaiga); „Prisitaikėme ir paslaugas teikėme nuotoliniu būdu" (Vilniaus miesto privati organizacija).

11 pav. Skirtingų karantino griežtumo fazių poveikis organizacijų veiklai 2020—2021 m. (visi apklaustieji)

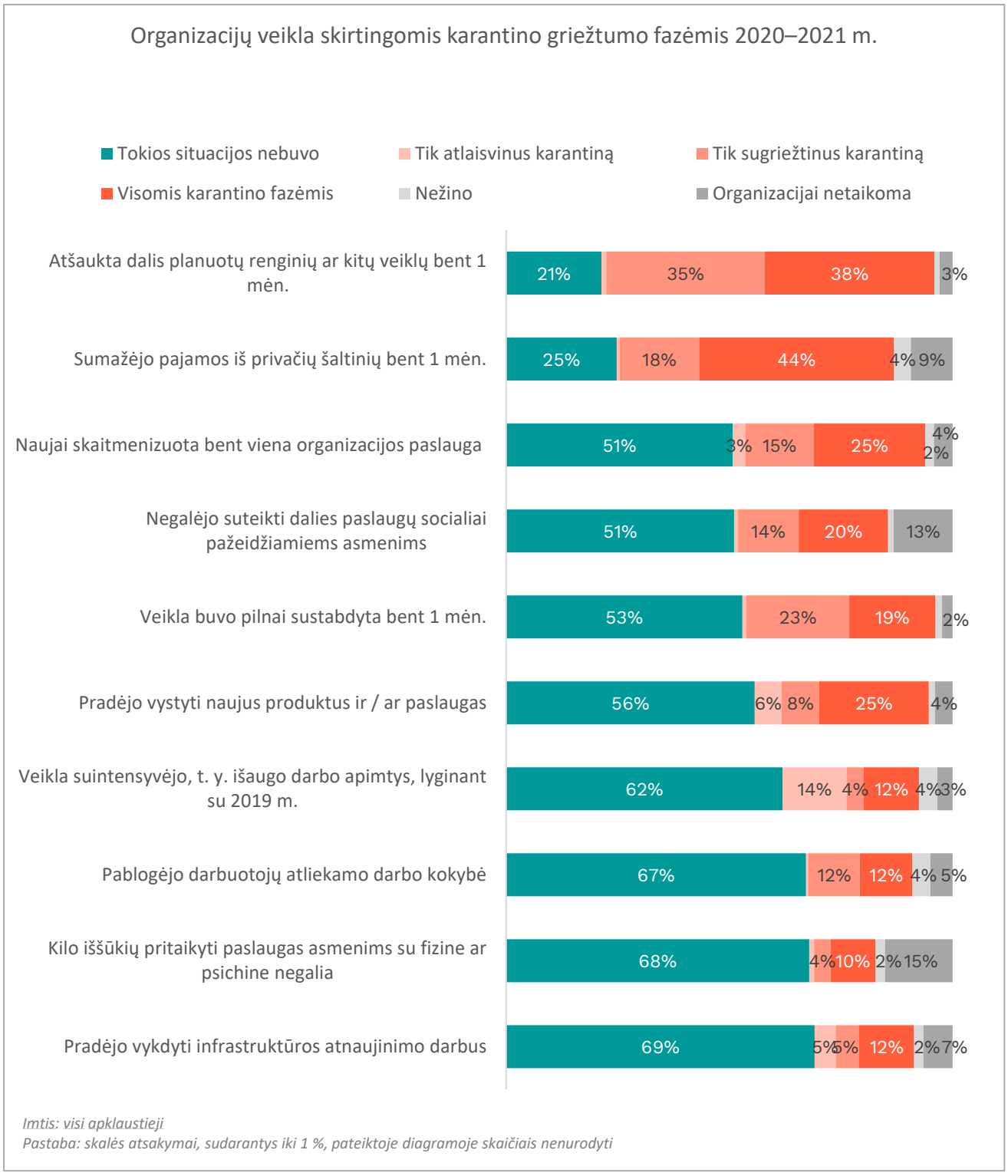

Lyginant pandeminio laikotarpio veiklų pokyčius tarp LKT pareiškėjų ir paraiškų neteikusių organizacijų (12 pav. ir 13 pav.), LKT pareiškėjai dažniau atšaukė renginius ar kitas veiklas (81 % LKT pareiškėjų lyginant su 67 % paraiškų neteikusių organizacijų), susidūrė su sunkumais teikiant paslaugas socialiai pažeidžiamiems asmenims (45 % lyginant su 23 %) ir teigė, kad per karantiną jų

veikla suintensyvėjo (34 % lyginant su 26 %). Tuo pat metu, LKT pareiškėjai dažniau naujai skaitmenizavo bent vieną paslaugą, pradėjo vystyti naujus produktus ir / ar paslaugas: šių veiksmų ėmėsi pusė LKT pareiškėjų ir trečdalis paraiškų neteikusių organizacijų.

12 pav. Skirtingų karantino griežtumo fazių poveikis organizacijų veiklai 2020—2021 m. pagal imties tipą (I dalis)

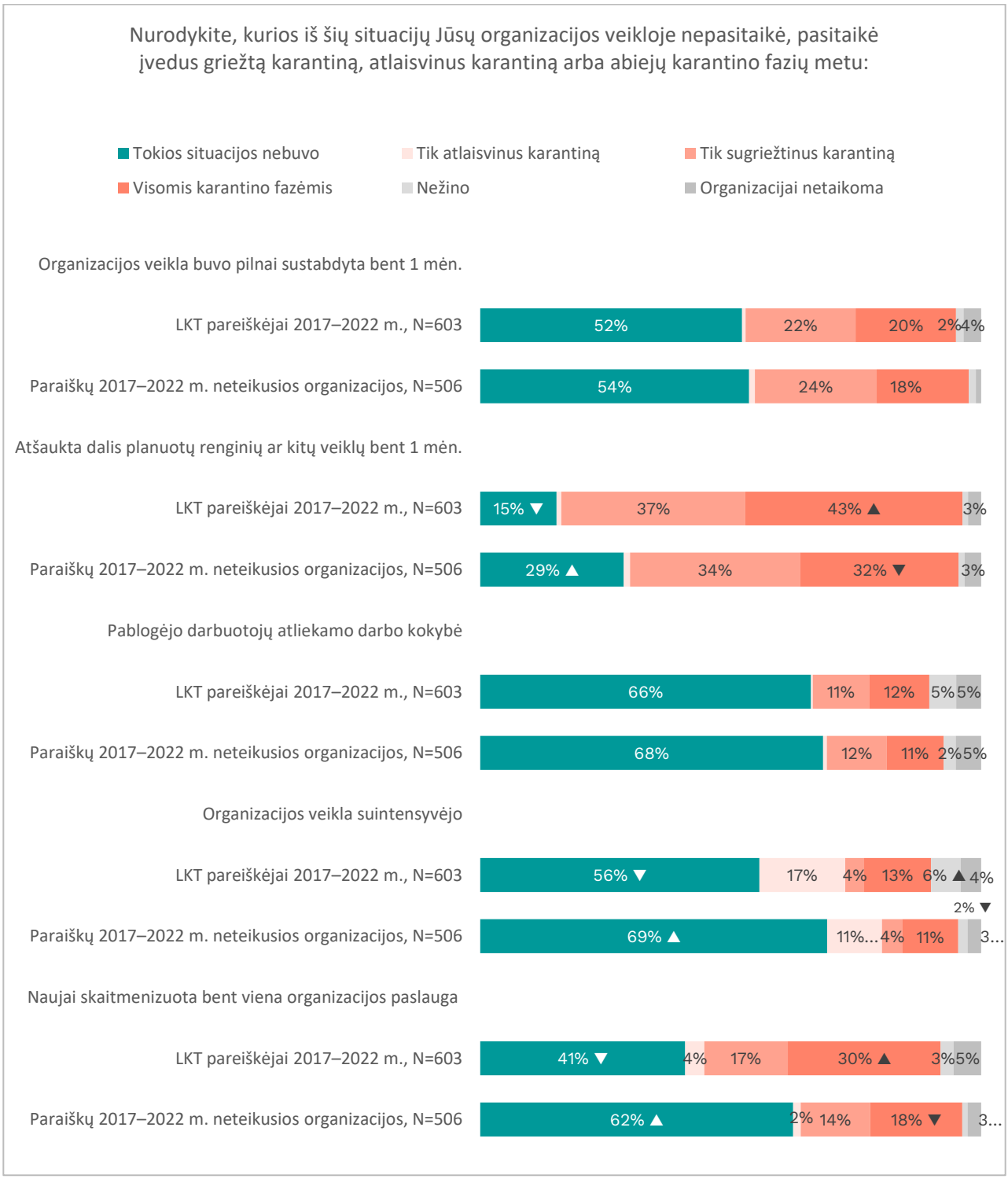

13 pav. Skirtingų karantino griežtumo fazių poveikis organizacijų veiklai 2020—2021 m. pagal imties tipą (II dalis)

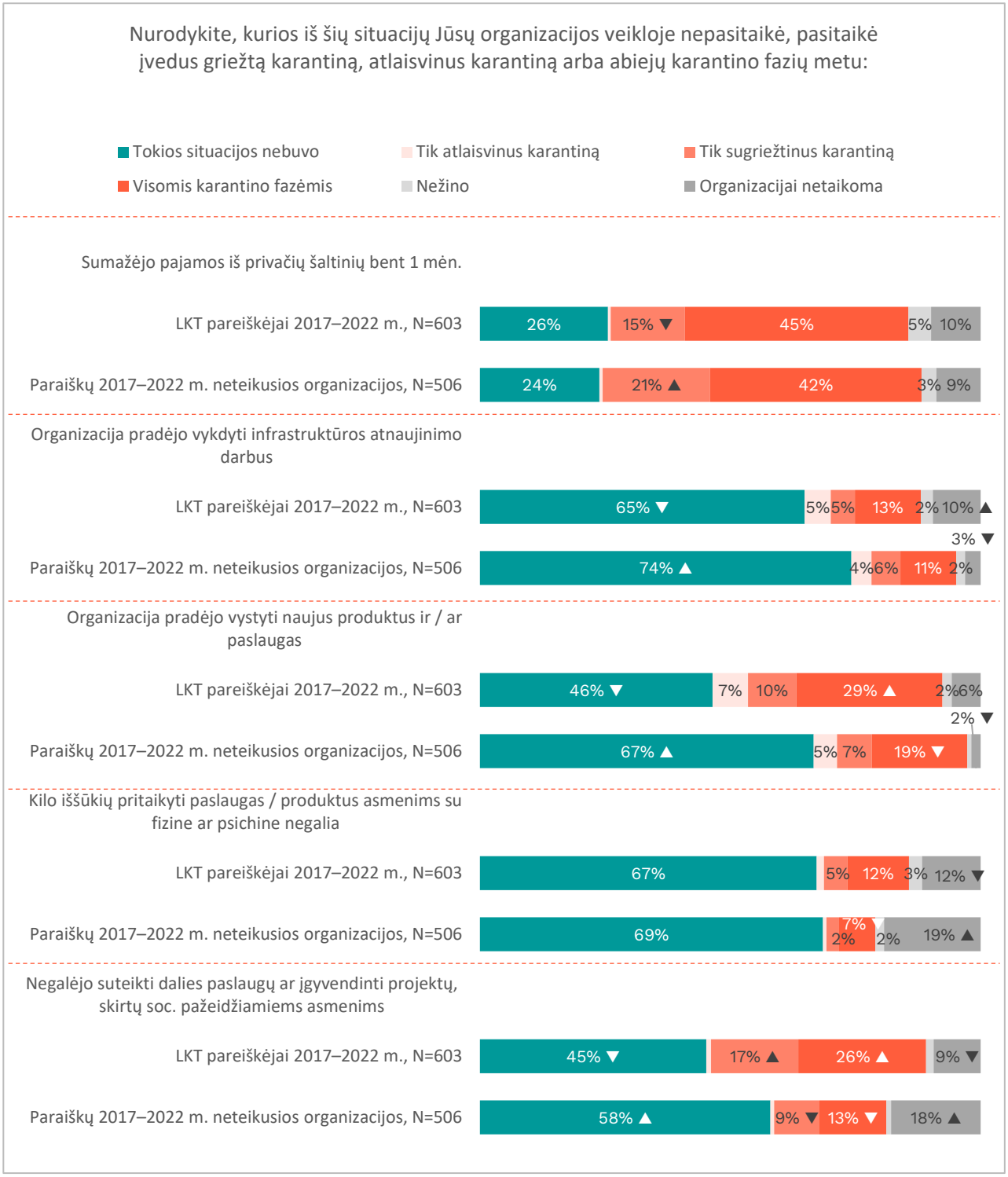

Analizuojant detalesniais pjūviais, 88 % scenos menais užsiimančių organizacijų atšaukė renginius, o pusė jų pilnai stabdė veiklą bent vienam mėnesiui (žr. 2 priedo 8-17 lenteles). Tarp literatūros veiklas vykdančių organizacijų renginių ar kitų veiklų atšaukimas pasitaikė rečiau (57 %). Architektūros veiklą vykdančios organizacijos taip pat rečiau atšaukė renginius (35 %) bei rečiau pajuto veiklos suintensyvėjimą (16 %), rečiau vystė naujus produktus, paslaugas (5 %). Tuo metu

atminties institucijos išsiskyrė tuo, jog dažniausiai susidūrė su problemomis teikiant paslaugas socialiai pažeidžiamiems ir fizinę negalią turintiems asmenims (atitinkamai šioms grupėms — 58 % ir 40 % atminties institucijų). Su sunkumais teikiant paslaugas socialiai pažeidžiamiems asmenims susidūrė ir kultūros paveldo ir etninės kultūros organizacijos (40 %).

Pagal EVRK skyrių, veiklą bent vieną mėnesį pilnai stabdyti dažniau turėjo kūrybinę, meninę ir pramogų organizavimo (57 %), sporto, pramogų ir poilsio organizavimo (64 %) veiklas vykdančios organizacijos. Apskritai, su pilnu organizacijos veiklos sustabdymu dažniau susidūrė viešosios įstaigos (55 %), o kur kas rečiau — privačios organizacijos (38 %) ir biudžetinės įstaigos (16 %). Biudžetinės įstaigos ne tik rečiau stabdė veiklą, bet netgi priešingai — teigia pajutusios veiklos suintensyvėjimą (45 %). Tai galima sieti su tuo, kad jos dažniau išnaudojo pandeminį laikotarpį paslaugoms naujinti: bent vieną paslaugą naujai skaitmenizavo 8 iš 10 biudžetinių įstaigų, naujus produktus ir (ar) paslaugas vystė 6 iš 10, o infrastruktūros atnaujinimo darbus pradėjo trečdalis. Palyginimui — bent vieną paslaugą skaitmenizavo tik trečdalis asociacijų ir privačių organizacijų, naujus produktus / paslaugas vystė trečdalis privačių organizacijų ir ketvirtadalis asociacijų, o infrastuktūros vystymo darbus pradėjo penktadalis. Analizuojant pagal kultūros sritį, paslaugas dažniau naujino atminties institucijos: 70 % jų vystė naujus produktus, 64 % skaitmenizavo bent vieną paslaugą, 37 % atnaujino infrastuktūrą. Bent vieną paslaugą taip pat dažniau skaitmenizavo švietimo organizacijos (53 %).

Pastebėtini ir keli skirtumai pagal organizacijų įsikūrimo vietovę: Klaipėdos mieste veiklos suintensyvėjimą pajutusių organizacijų buvo daugiau — apie 40 %, o Kauno mieste — mažiau — 18 %. Atitinkamai — Klaipėdoje dažniau buvo naujai skaitmenizuojamos paslaugos (57 %), o Kaune įsikūrusios organizacijos tą darė rečiau (30 %), be to, rečiau vystė naujus produktus / paslaugas (26 %). Galima paminėti, jog Kauno mieste apklausta didesnė dalis privačių organizacijų. Apie didelio darbo krūvio poveikį darbuotojams komentavo viena iš Klaipėdoje įsikūrusių asociacijų: „Juntamas darbuotojų „perdegimas" ir nuovargis – dirbant daugiau nei iki krizės, bet už sąlyginai mažesnį atlygį. Nuolatinis projektų rašymas ir finansavimo stygius žlugdo darbuotojų motyvaciją ir kultūros kokybę."

Verta atkreipti dėmesį, jog biudžetinės įstaigos dažniau teigė, jog suprastėjo jų darbuotojų atliekamo darbo kokybė (33 %). Tad panašu, jog aptartas biudžetinių įstaigų veiklos suintensyvėjimas turėjo teigiamą poveikį paslaugų naujinimo prasme, tačiau neišvengta darbuotojų pervargimo dėl padidėjusios darbų apimties, taip pat galimai turėjo įtakos motyvacijos mažėjimas dirbant nuotoliu. Panaši situacija būdinga ir švietimo organizacijoms — čia darbuotojų darbo kokybe besiskundžiančių organizacijų atstovų dalis siekia 38 %. Viena Vilniaus miesto viešųjų įstaigų, užsiimanti kultūriniu švietimu, akcentavo ir neigiamus, ir teigiamus COVID-19 laikotarpio aspektus: „Šis laikotarpis pablogino darbo įgūdžius, išbalansavo veiklą. Dabar iš naujo kuriamos programos. Iš dalies, tai nėra blogai, nes atsinaujinome, pabudome tarsi iš letargo miego."

Naudojimasis valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 susijusiems padariniams ir paramos formų vertinimas

Kiek daugiau nei kas ketvirta iš visų apklaustų Lietuvos kultūros organizacijų nurodė pasinaudojusios valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 susijusiems padariniams (14 pav.)[189]. Šia parama reikšmingai dažniau pasinaudojo Vilniaus (34 %) ir Klaipėdos (43 %) miestuose įsikūrusios organizacijos (2 priedo 7 lentelė), taip pat trečdalis viešųjų įstaigų bei privačių organizacijų. Biudžetinės įstaigos ir asociacijos, atminties institucijos parama pasinaudojo rečiau: maždaug 1 iš 10 tokių organizacijų. 23 % LKT pareiškėjų imties atstovų teigia pasinaudoję šia parama – kiek mažiau nei tarp paraiškų neteikusių organizacijų (30 %).

Analizuojant LKT pareiškėjų imtį (16 lentelė), daugiau pasinaudojusiųjų valstybės parama dėl COVID-19 yra tarp Vilniaus mieste įsikūrusių organizacijų ir viešųjų įstaigų (abiem atvejais apie trečdalį), taip pat tarp mažiausių pagal darbuotojų skaičių organizacijų (29 % turinčių 1 – 4 darbuotojus ir 43 % turinčių 5 – 9 darbuotojus). Taip pat dažniau tai yra organizacijos, kurių biudžetas 2019 m. siekė virš 50 000 iki 300 000 Eur ir tais pačiais metais turėjusios 11 ar daugiau darbuotojų, dirbusių pagal kitas nei terminuoto ar neterminuoto darbo sutartis (kiekvienu pjūviu maždaug 4 iš 10-ies organizacijų). Rečiau tarp LKT pareiškėjų parama pasinaudojo Panevėžio apskrityje, taip pat Kauno mieste arba Kauno apskrityje įsikūrusios organizacijos[190], asociacijos ir ypač biudžetinės įstaigos, bibliotekos ir muziejai (pastarieji du pjūviai neabejotinai susiję).

Tarp LKT paraiškų 2017–2022 m. neteikusių organizacijų (17 lentelė) parama dažniau pasinaudojo Klaipėdos miesto organizacijos (net 52 % jų), pagal EVRK skyrių – kita profesine, moksline ir technine veikla užsiimančios organizacijos (fotografavimas, vertimai, projektavimas; 47 %). Mažiau COVID-19 parama pasinaudojo Kauno, Šiaulių, Telšių apskričių organizacijos (šiais pjūviais imtys mažos, tad vertintina tik tendencija), taip pat asociacijos ir organizacijos, neturinčių sutartinių darbuotojų (visais minėtais pjūviais nuo 5 iki 13 %). Pastebėtina, jog pagal organizacijos dydį tokių ryškių skirtumų kaip LKT pareiškėjų imtyje nėra: valstybės parama teigė panašiai pasinaudojusios įvairių dydžių

[189] Pagal tyrimo klausimyną, pasinaudoję tokia parama buvo laikomi respondentai, kurie nurodė daugiau nei 0 % ties tokia parama skirstydami organizacijos 2020 – 2021 m. metų įplaukas pagal rūšis, arba, negalėję to padaryti, buvo perklausiami atskiru klausimu konkrečiai apie pasinaudojimą papildoma valstybės finansine parama (žr. klausimyno 20 kl. 110 psl. ir 21A kl. 111 psl.). Pastebėtina, jog šiais klausimais nebuvo siekiama nustatyti tikslaus paramos gavėjų skaičiaus, kadangi nebūtinai visos organizacijos tiksliai žinojo, kurios 2020–2021 m. valstybės paramos priemonės yra skirtos būtent COVID-19 padariniams mažinti (pvz., dėl PVM lengvatos atskirai organizacijoms kreiptis nereikėjo). Šie klausimai buvo naudojami įvertinti bendroms tendencijoms ir atrinkti respondentus valstybės paramos efektyvumo vertinimui.

[190] Atskirais pjūviais Kauno mieste ir Kauno apskrityje statistiškai reikšmingam skirtumui su visa imtimi nustatyti nepakanka imties, tačiau analizuojant abi vietoves apibendrintai matoma nurodyta tendencija.

organizacijos, tačiau rečiau ja naudojosi tos, kurios samdomų pagal sutartį darbuotojų neturi (12 % jų).

14 pav. Pasinaudojimas papildoma valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams

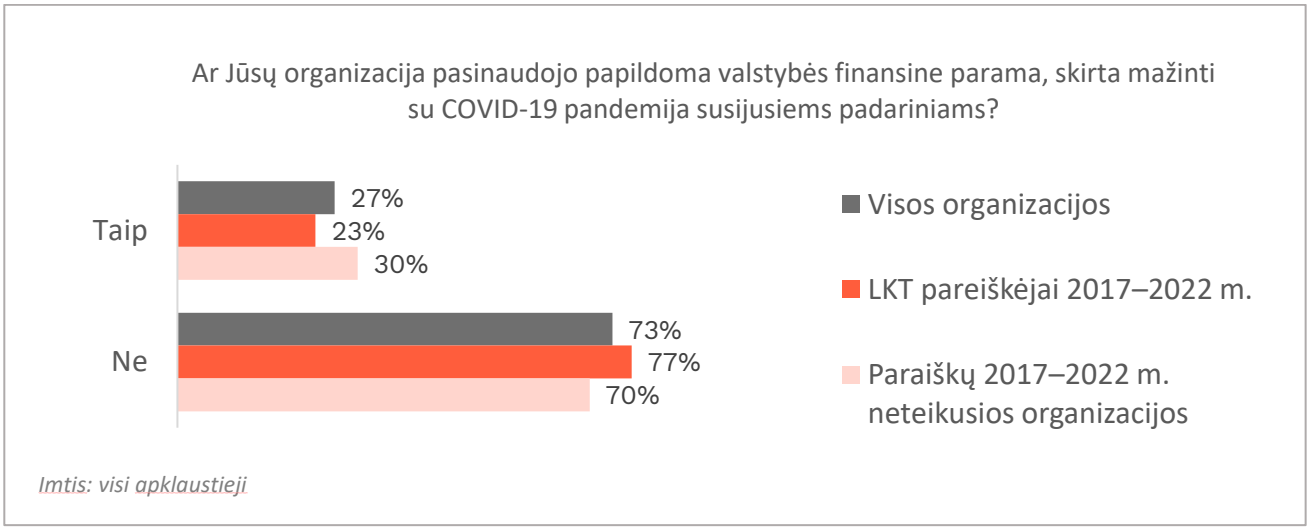

16 lentelė. Pasinaudojimas papildoma valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams tarp LKT pareiškėjų

			Pasinaudojo	Nepasinaudojo
	LKT pareiškėjai 2017–2022 m. (N | Eilutės %)	*603*	23%	77%
Organizacijoje dirbančių pagal darbo sutartį darbuotojų skaičius	1 – 4	*285*	29% ▲	71% ▼
	5 – 9	*51*	43% ▲	57% ▼
	10 – 29	*82*	19%	81%
	30 – 49 *	*44*	8% ▼	92% ▲
	50 ar daugiau	*50*	8% ▼	92% ▲
	Tokių darbuotojų nėra	*91*	10% ▼	90% ▲
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*250*	31% ▲	69% ▼
	Kauno miestas	*50*	16%	84%
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas ir apskritis	*284*	29% ▲	71% ▼
	Kauno miestas ir apskritis	*83*	14% ▼	86% ▲
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*56*	24%	76%
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*109*	18%	82%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*71*	13% ▼	87% ▲
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*245*	34% ▲	66% ▼
	Privati organizacija	*84*	28%	72%
	Biudžetinė įstaiga	*158*	7% ▼	93% ▲
	Asociacija	*116*	14% ▼	86% ▲
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*303*	22%	78%
	Informacija ir ryšiai	*102*	32%	68%
	Švietimas	*79*	24%	76%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla **	*23*	16%	84%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*66*	15%	85%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) *	*30*	21%	79%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*193*	28%	72%

			Pasinaudojo	Nepasinaudojo
	LKT pareiškėjai 2017–2022 m. (N | Eilutės %)	*603*	23%	77%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla *	*44*	15%	85%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*65*	7% ▼	93% ▲
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*51*	34%	66%
	Leidybinė veikla *	*36*	34%	66%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla ***	*9*	-	-
	Kita	*205*	20%	80%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*249*	23%	77%
	Kultūros paveldas	*135*	19%	81%
	Vizualieji menai	*124*	20%	80%
	Literatūra	*77*	19%	81%
	Taikomieji menai *	*39*	16%	84%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*75*	23%	77%
	Atminties institucijos	*80*	8% ▼	92% ▲
	Kita su kultūra susijusi veikla	*190*	24%	76%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

17 lentelė. Pasinaudojimas papildoma valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams tarp LKT paraiškų neteikusių organizacijų

			Pasinaudojo	Nepasinaudojo
Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos (N | Eilutės %)		*506*	30%	70%
Organizacijoje dirbančių pagal darbo sutartį darbuotojų skaičius	1 – 4	*294*	33%	67%
	5 – 9	*71*	41%	59%
	10 ar daugiau	*63*	27%	73%
	Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, neturi	*78*	12% ▼	88% ▲
Vietovė I (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*200*	37%	63%
	Kauno miestas	*68*	30%	70%
Vietovė II (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas ir apskritis	*233*	34%	66%
	Kauno miestas ir apskritis	*99*	25%	75%
	Klaipėdos miestas ir apskritis	*50*	41%	59%
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*71*	21%	79%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*53*	25%	75%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*149*	33%	67%
	Privati organizacija	*264*	34%	66%
	Biudžetinė įstaiga **	*29*	17%	83%
	Asociacija	*64*	9% ▼	91% ▲
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*195*	32%	68%
	Informacija ir ryšiai	*69*	31%	69%
	Švietimas	*83*	23%	77%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*114*	31%	69%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla ***	*9*	-	-
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) *	*36*	27%	73%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*88*	34%	66%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*92*	31%	69%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai **	*15*	25%	75%

			Pasinaudojo	Nepasinaudojo
Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos (N | Eilutės %)		*506*	30%	70%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba **	*28*	33%	67%
	Leidybinė veikla *	*33*	35%	65%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla *	*44*	47% ▲	53% ▼
	Kita	*206*	25%	75%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*102*	34%	66%
	Kultūros paveldas *	*36*	26%	74%
	Vizualieji menai *	*44*	43%	57%
	Literatūra	*58*	39%	61%
	Taikomieji menai	*92*	23%	77%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*51*	31%	69%
	Atminties institucijos **	*14*	19%	81%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*181*	32%	68%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

Kalbant apie konkrečią paramos formą, dažniausiai apklaustosios kultūros organizacijos 2020—2021 m. nurodė pasinaudojusios subsidijomis nuo pandemijos nukentėjusiems verslams (15 %) ir subsidijomis darbuotojų prastovoms (14 %) (15 pav.). Kitomis priemonėmis teigė pasinaudojusios tik nedidelė dalis organizacijų: 2 % pasinaudojo PVM lengvata, 1 % — pagalbos verslui fondu (dažniau — paraiškų LKT neteikusios organizacijos), šildymo išlaidų kompensacija, 0,5 % — kūrybiniais čekiais. Dar 4 % pasinaudojo įvairiomis kitomis priemonėmis (kompensacijomis apsaugos priemonėms nuo COVID-19, Invega priemonėmis, kultūros politiką įgyvendinančių institucijų priemonėmis ir pan.).

Dėl nedidelių pasinaudojusiųjų atskiromis valstybės pagalbos formomis imčių pagal organizacijų charakteristikas galima įvardyti tik kelias bendras tendencijas: subsidijomis nuo pandemijos nukentėjusiems verslams nenurodė pasinaudojusi nė viena biudžetinė įstaiga ir **rečiau** ja naudojosi asociacijos ir 10 ar daugiau darbuotojų turinčios organizacijos. Subsidijomis darbuotojų prastovoms taipogi **rečiau** pasinaudojo pagal EVRK sekciją informacijos ir ryšių organizacijos, filmų ir garso įrašų leidybos srities organizacijos bei neturinčios darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis. **Dažniau** jomis pasinaudojo organizacijos, turinčios 5 – 9 samdomus darbuotojus.

15 pav. Naudotos valstybės pagalbos formos, 2020—2021 m.

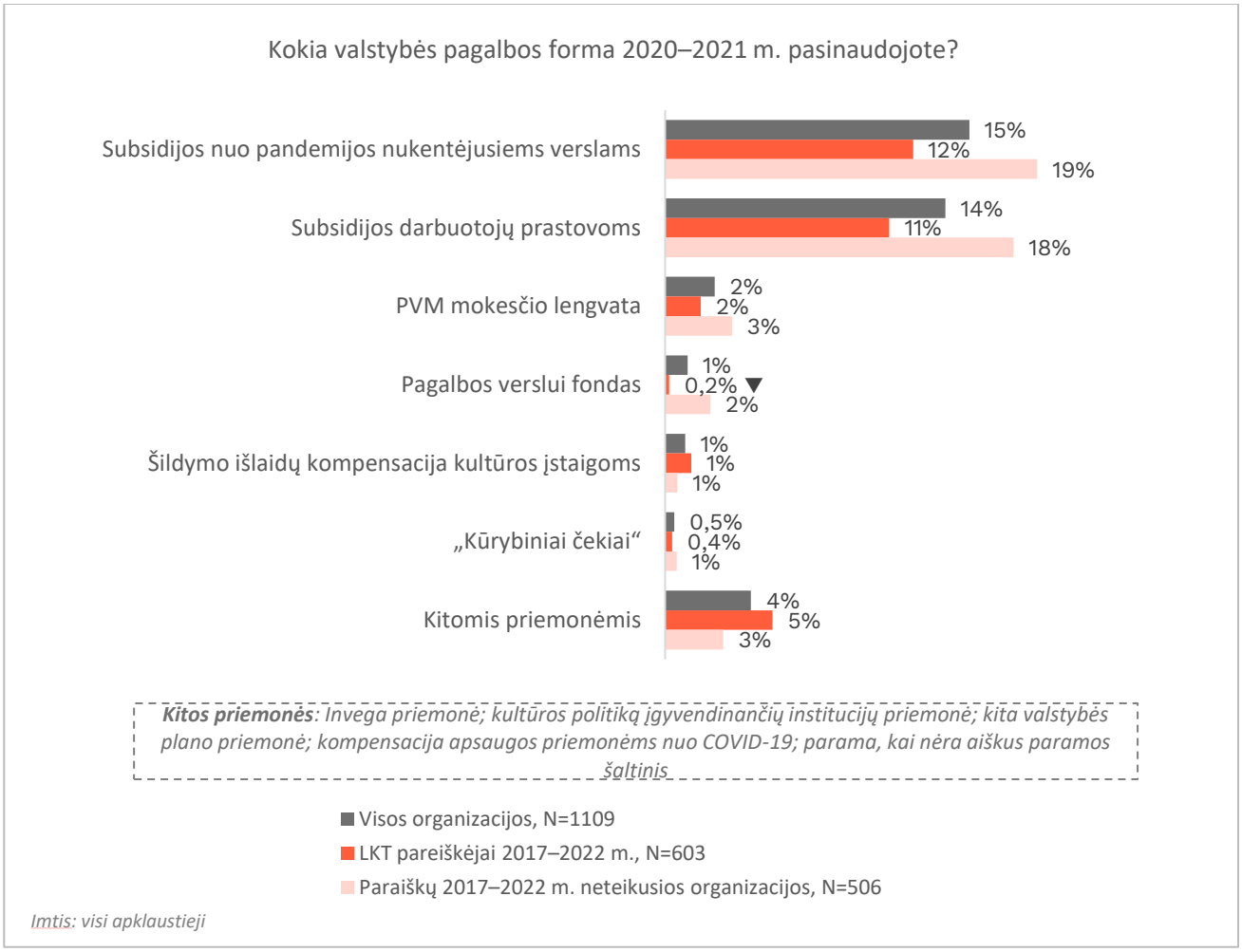

Analizuojant nuo visų apklaustųjų, daugiausiai kultūros ir kūrybiniam sektoriui „pasitarnavo“ abi paramos priemonės, kuriomis buvo daugiausia pasinaudota (16 pav.) — subsidijas darbuotojų prastovoms ir nuo pandemijos nukentėjusiems verslams kaip naudingas įvardijo atitinkamai 13 % ir 12 % apklaustųjų organizacijų. Jei žiūrėtume, kaip kiekvieną priemonę vertina ja pasinaudoję, galime pastebėti daugiau skirtumų: subsidijos darbuotojų prastovoms palankiai vertinamos beveik visų jomis pasinaudojusių organizacijų (94 %), o subsidijos nuo pandemijos nukentėjusiems verslams — 8 iš 10-ies jomis pasinaudojusiųjų. Mažiausiai naudinga laikoma „Kūrybinių čekių“ priemonė — tarp naudingiausių ją nurodė tik 43 % ja pasinaudojusių (kurių bendrai buvo itin mažai).

16 pav. Naudingiausiomis laikomos valstybės pagalbos formos, 2020—2021 m. (A) — nuo visų apklaustų organizacijų; (B) — nuo konkrečia priemone pasinaudojusių organizacijų

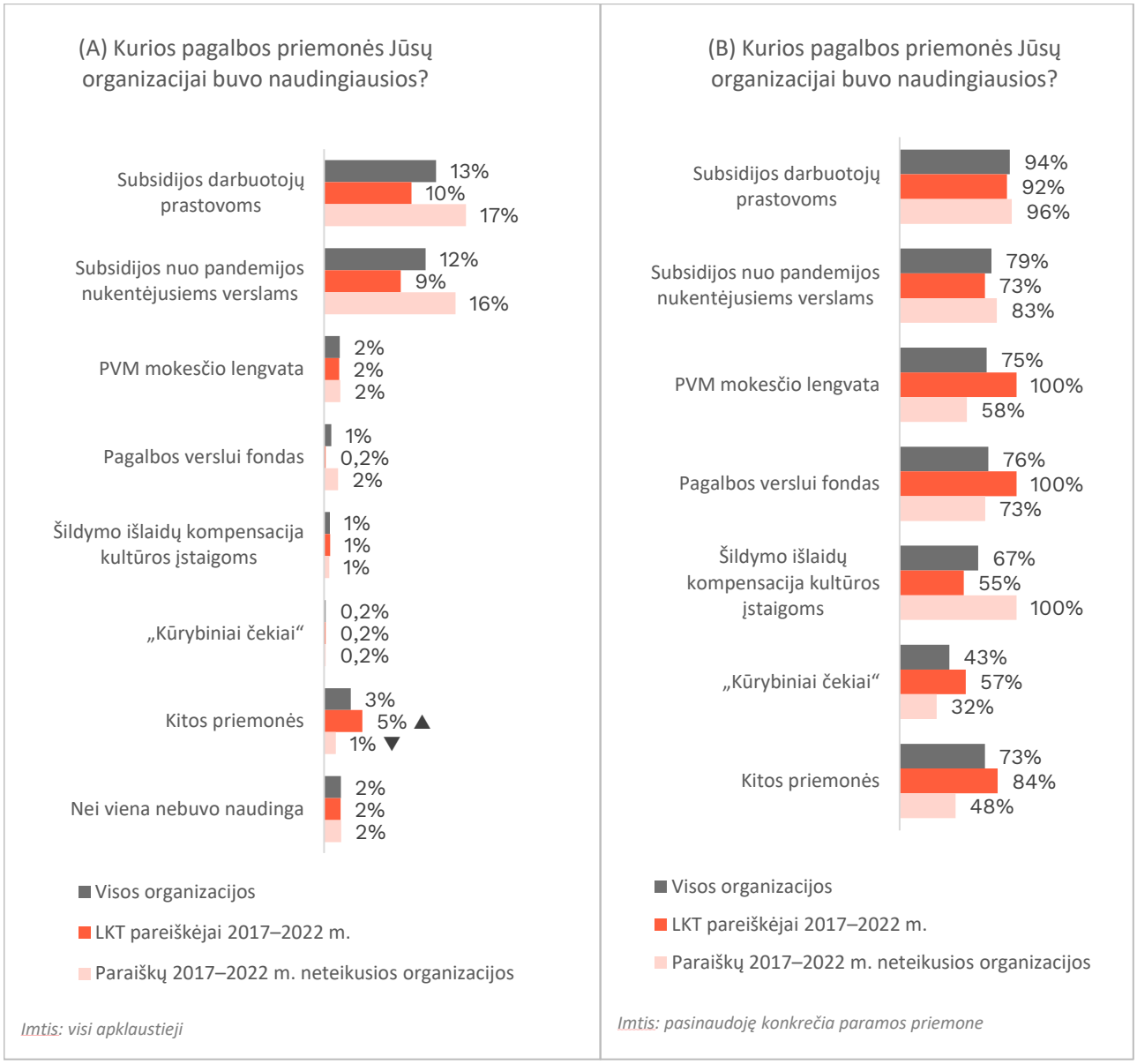

Papildoma valstybės finansinė parama, skirta sumažinti su COVID-19 susijusiems padariniams, labiausiai gelbėjo išsaugant darbo vietas. Iš viso 1 iš 5 apklaustų organizacijų (arba 74 % pasinaudojusių valstybės parama dėl COVID-19) teigia, kad parama padėjo išlaikyti darbuotojų darbo vietas (17 pav.). Šis poveikis būdingesnis privačioms organizacijoms (28 %). Po 4—5 % apklaustų Lietuvos kultūroms organizacijų (ir kas penkta pasinaudojusi parama) teigia, jog parama padėjo padengti organizacijos skolas, vystyti naujas prekes ir / ar paslaugas, įgyvendinti skaitmeninimo projektus. 2 % kultūros organizacijų ši finansinė parama padėjo išgyventi / išlaikyti / tęsti veiklą (7 %

tarp pasinaudojusių parama). Iš viso 1 % apklaustų organizacijų mano, jog finansinės priemonės naudos nedavė (5 % tarp ja pasinaudojusių).[191]

17 pav. Paramos poveikis organizacijos veiklai, (A) — nuo visų apklaustų organizacijų; (B) — nuo konkrečia priemone pasinaudojusių organizacijų

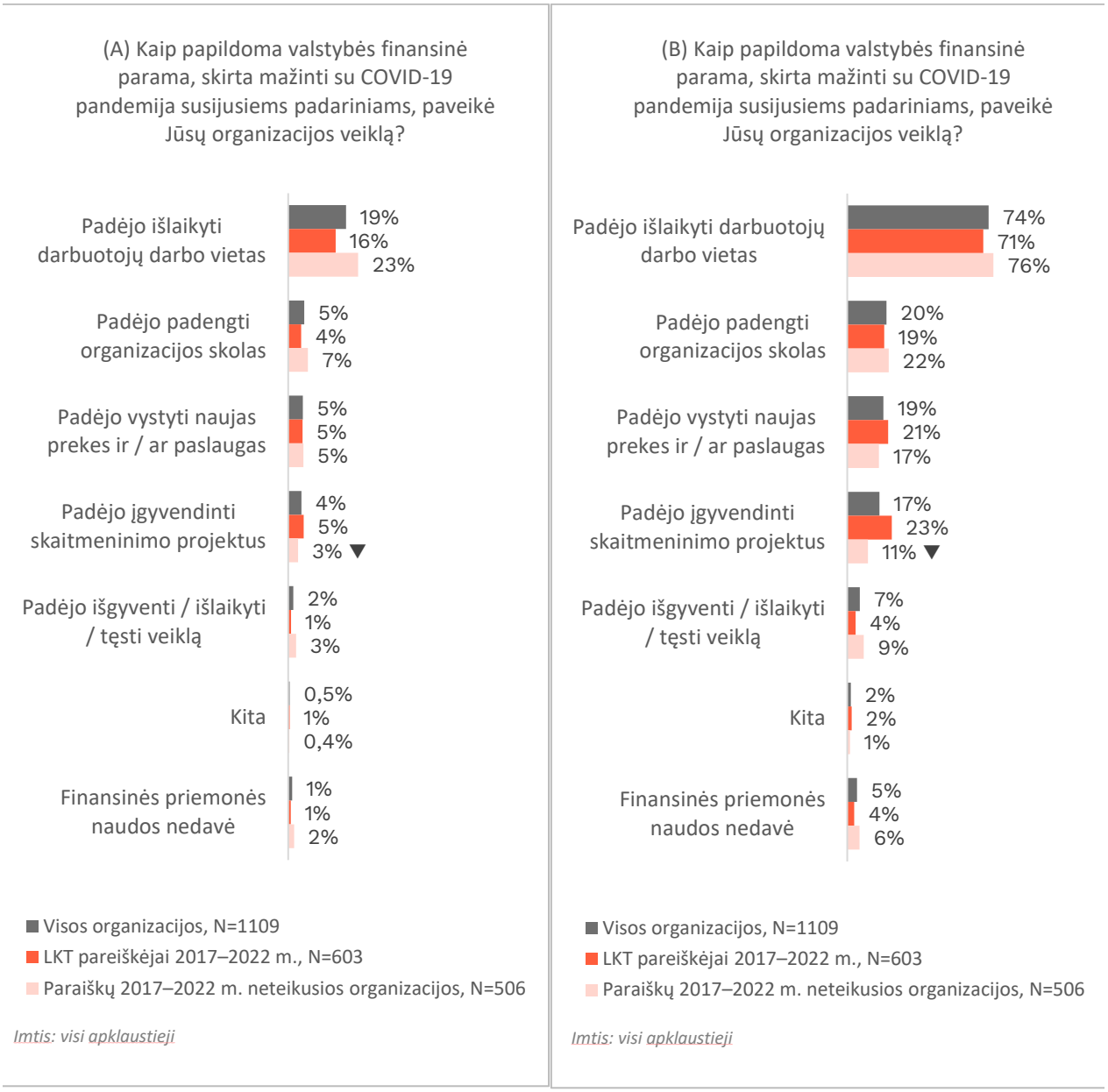

Beveik kas trečias visų apklaustųjų organizacijų atstovas mano, kad krizių laikotarpiu valstybės paramą KKS organizacijoms yra efektyviau teikti per Kultūros ministeriją (toliau — KM) ir jai pavaldžias organizacijas (18 pav.). Už horizontalias paramos priemones (jų apibrėžimas buvo suformuluotas klausime) pasisako kas ketvirta organizacija. Paramos teikimą per KM reikšmingai dažniau

[191] Pjūvių lentelės nepateikiamos, nes valstybės finansine parama, skirta sumažinti su COVID-19 susijusiems padariniams pasinaudojo tik 290 organizacijų, todėl daugelio pjūvių imtys yra per mažos analizei (N < 50).

prioretizuoja LKT pareiškėjai. Tarp jų 43 % pasisako už paramos teikimą per KM ir triskart mažiau — 14 % už jos teikimą per horizontalias priemones. Tarp paraiškų neteikusių organizacijų vyrauja priešingas požiūris: tik 17 % efektyvesniu laiko paramos teikimą per KM, o dvigubai daugiau (34 %) — per horizontalias paramos priemones. Abiejose grupėse maždaug kas dešimtas apklaustasis nemato skirtumo tarp šių paramos teikimo būdų, o maždaug kas trečias neturėjo nuomonės šiuo klausimu.

Skirtingų nuomonių iliustracijai galima pateikti pora respondentų komentarų. Tiek apie vieną, tiek kitą paramos teikimo kanalą teigiamai atsiliepė dvi skirtingos Vilniaus mieste įsikūrusios organizacijos: viena viešoji įstaiga teigė: „Likome labai patenkinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijos skirta parama smulkioms meno organizacijoms. Jų pagalba galėjome išsilaikyti sunkiu metu." Tuo metu kitos, kultūriniu švietimu užsiimančios Vilniaus miesto organizacijos atstovas komentavo paramą, gautą iš LKT: „Pandemijos laikotarpis mano mažai organizacijai buvo katastrofa daugeliu atžvilgių. Nors finansavimas, kurį gavau iš Lietuvos kultūros tarybos, buvo nedidelis, jis labai padėjo. Jis taip pat padėjo man planuoti ateitį."

18 pav. Prioriteto teikimas krizių laikotarpio paramos teikimo kanalui

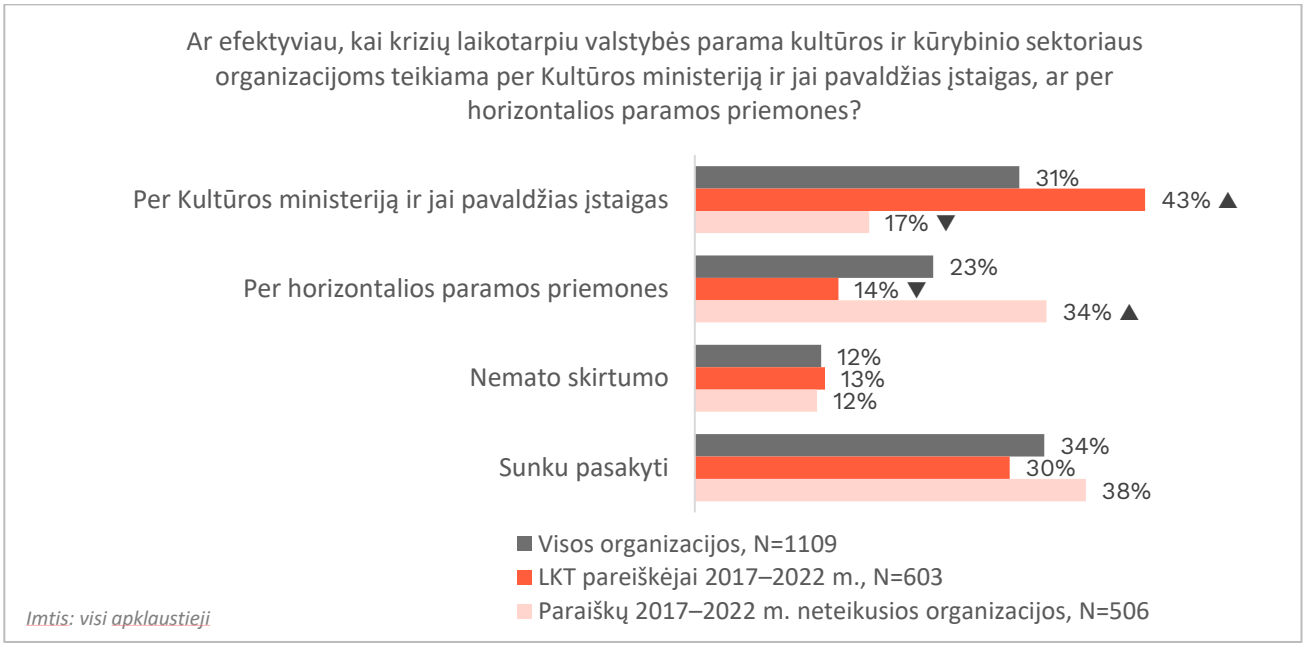

Paramos teikimą per KM ir jai pavaldžias įstaigas efektyvesniu dažniau laiko viešosios (36 %) ir biudžetinės (41 %) įstaigos, pagal EVRK skirstymą — scenos pastatymų (47 %), vizualiųjų menų (43 %), administracine ir aptarnavimo (42 %), informacijos ir ryšių (40 %) veikla užsiimančios organizacijos. Teikimą per LKT rečiau palaiko privačios organizacijos (19 %) bei organizacijos, užsiimančios architektūros (17 %), sportine, pramogų ir poilsio organizavimo (21 %), kitomis (prekybos, gamybos, kita) (18 %) veiklomis (18 lentelė).

18 lentelė. Prioriteto teikimas krizių laikotarpio paramos teikimo kanalui pagal organizacijų charakteristikas

			Per LR KM ir jai pavaldžias įstaigas	Per horizontalios paramos priemones	Nemato skirtumo	Sunku pasakyti
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	31%	23%	12%	34%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	43% ▲	14% ▼	13%	30%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	17% ▼	34% ▲	12%	38%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	34%	24%	14%	28% ▼
	Kauno miestas	*118*	29%	29%	10%	33%
	Klaipėdos miestas	*62*	32%	26%	9%	34%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	27%	16%	9%	48% ▲
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	26%	22%	17%	35%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	21%	27%	10%	42%
	Šiaulių apskritis	*66*	30%	14%	11%	45%
	Panevėžio apskritis	*65*	26%	22%	8%	44%
	Utenos apskritis *	*49*	37%	18%	12%	34%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	33%	19%	11%	38%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	36% ▲	20%	13%	30%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	41% ▲	7% ▼	9%	43% ▲
	Asociacija	*180*	35%	17% ▼	13%	35%
	Privati organizacija	*348*	19% ▼	36% ▲	12%	33%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	31%	20%	12%	37%
	Informacija ir ryšiai	*171*	40% ▲	19%	15%	26% ▼
	Švietimas	*162*	34%	20%	14%	31%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	42% ▲	14%	8%	36%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	21% ▼	33% ▲	11%	35%

			Per LR KM ir jai pavaldžias įstaigas	Per horizontalios paramos priemones	Nemato skirtumo	Sunku pasakyti
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	31%	23%	12%	34%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	18% ▼	42% ▲	7%	33%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	41%	23%	8%	28%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	38%	14%	23% ▲	24%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	35%	18% ▼	13%	35%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	36%	7% ▼	10%	47% ▲
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	21% ▼	33% ▲	12%	34%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	19% ▼	33%	15%	34%
	Kita	*411*	30%	27%	10%	33%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	34%	8% ▼	12%	47% ▲
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	34%	17%	16%	33%
	Kultūros paveldas	*171*	33%	18%	13%	37%
	Literatūra	*135*	25%	30%	11%	33%
	Scenos menai	*351*	39% ▲	17% ▼	11%	33%
	Taikomieji menai	*131*	24%	28%	13%	35%
	Vizualieji menai	*168*	43% ▲	19%	9%	28%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	27%	27%	11%	35%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

Valstybės paramos COVID-19 laikotarpiu vertinimas: organizacijų komentarai

Svarbu akcentuoti, kad pateikti kiekybiniai rezultatai atspindi teigiamus gautos paramos vertinimus. Akivaizdu, jog bet kokio dydžio ir bet kokiu būdu teikiama valstybės parama KKS organizacijoms buvo aktuali ir reikalinga. Tačiau esant sudėtingai, plataus masto krizinei situacijai susiduriama ir su įvairaus pobūdžio sunkumais tiek paramos teikėjo, tiek gavėjo pusėje. Organizacijų komentarai leidžia susidaryti įspūdį dėl sunkumų, su kuriais buvo susiduriama siekiant pasinaudoti valstybės parama. Išryškėjo šios temos (kai kurie komentarai sutrumpinti, kalba minimaliai taisyta)[192]: valstybės įstaigų komunikacija, priemonių aiškumas; subsidijavimo mechanizmas / kriterijai; sritys, kam skiriama ar neskiriama parama.

19 lentelė. Komentarai apie valstybės įstaigų komunikaciją, priemonių aiškumą

Komentaras	**Veiklos vietovė**	**Teisinė forma**	**Sritis**
Nebuvo tikslios politikos kultūros organizacijų atžvilgiu.	Panevėžio apskritis	Biudžetinė įstaiga	Scenos menai
<...> Dėl pandemijos laikotarpio – paramai gauti trūko informacijos, todėl aš likau be paramos, labai apmaudu...	Vilniaus miestas	Viešoji įstaiga	Scenos menai
Yra sukelta įtampa, nežinomybė, nelabai aiškus išaiškinimas ir sunku planuoti veiklą. Projektiniai pinigai nepadengia veiklos kaštų.	Vilniaus apskritis	Viešoji įstaiga	Filmų, televizijos programų gamyba, garso įrašų leidyba
Stinga adekvačios ir aiškios viešos komunikacijos apie gaires, konkrečias priemones ir būdus krizių prevencijai stiprinti; valstybės, savivaldos ar privataus sektoriaus organizacijų pasirengimo krizėms sinchronizavimo, kai visi subjektai supranta ir žino konkretų savo vaidmenį, konkrečios krizės atveju atliktinas veikas.	Vilniaus miestas	Viešoji įstaiga	Kultūros paveldas
Reikėjo aiškiau, tiksliau komunikuoti krizės laikotarpiu LKT. Tiek dėl paslaugų, tiek kaip gauti paramą, ir kokiais	Vilniaus miestas	Privatinė or-	Taikomieji menai

[192] Komentarai respondentų buvo teikiami apklausos pabaigoje laisva forma, t. y. nebuvo prašoma komentuoti konkrečios temos. Pateiktų komentarų kiekvienai temai kiekis atspindi tik bendrą tendenciją, kiek kiekviena tema buvo pasisakyta.

būdais. Taip būtų paprasčiau, daugiau dialogo, mažiau biurokratijos.		ganizacij a	
Per šią apklausą supratau, kad mes labai daug nežinojome apie paramą ir jos rūšis, vadinasi, trūko informacijos. <...>	Vilniaus miestas	Privati or-ganizacij a	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla
Norėjosi daugiau dėmesio iš ministerijų, savivaldybės. Trūksta informacijos, į ką galima kreiptis paramos.	Vilniaus miestas	Viešoji įstaiga	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla
Išgyvenome savomis jėgomis, nes negavome prašytos paramos skaitmenizavimui. Ateityje būtų gerai, kad galima būtų lengvai pasiekti visą konkrečią informaciją, kas gali pretenduoti į paramą, kokiomis sąlygomis.	Vilniaus apskritis	Privati or-ganizacij a	Paslaugos (kita)

20 lentelė. Komentarai apie subsidijavimo mechanizmą / kriterijus

Komentaras	**Veiklos vietovė**	**Teisinė forma**	**Sritis**
Parama per maža, pavėluota, sudėtingas mechanizmas, ieškoma, kaip neduoti paramos. Renginių organizatoriams ypač sunkus periodas. Mažoms įmonėms ypač reikia valstybės paramos.	Kauno miestas	Privati or-ganizacija	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla
Mes prisitaikėme, pradėjome rašyti projektų, tai nenukentėjome. Valstybės vertinimo kriterijai teikiant paraiškas per griežti. Jeigu valstybė nori padėti, tai turėtų būti viskas paprasčiau. Projektų vertinimas iki 6 mėnesių – tai ilgas laikotarpis. Kai yra krizė, įmonei reikia pinigų čia ir dabar, o ne po pusės metų.	Klaipėdos miestas	Viešoji įstaiga	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla
Turėjome pajamas iš kultūrinės veiklos pandemijos metu. Bandėme daryti kitą veiklą; pirma buvo suteikta subsidija, po to ją atėmė. Įmonė, kad išgyventų, turėjo vykdyti kitokias veiklas, o ne tiesiogines. Vertinant	Utenos apskritis	Viešoji įstaiga	Vizualieji menai

subsidijas nebuvo žiūrima į pajamų struktūrą, o į bendrą apyvartą.			
Mažosios bendrijos dalyviai gavo 1000 eurų paramą, o po rodiklių patikrinimo buvo paprašyta grąžinti. 3 mėn. augimą ir kritimą lyginti nėra teisinga.	Vilniaus apskritis	Asociacija	Paslaugos (kita)
Labai stipriai paveikė mūsų organizaciją, nes reikėjo mokėti už salės nuomą, kai nedirbome per pandemiją. Valstybės paketas padėjo tik vieną kartą su 70 %, o 2 ir 3 kartą negavom, nes dauguma darbuotojų dirbo individualiai, tad mums neskyrė paramos. Jau antri metai niekaip negalime atiduoti didžiulės skolos už salės nuomą. <...>	Vilniaus miestas	Viešoji įstaiga	Scenos menai
Liko nuskriausti tie, kurie prieš pandemiją įsteigė įmones. Nebuvo suteikta parama tokioms įmonėms dėl per trumpo gyvavimo.	Vilniaus miestas	Privati organizacija	Audiovizualiniai menai
Visas veiklas minimizavome. Gauti paramą buvo sudėtinga, nes neatitikome kriterijų dėl organizacijos mažumo.	Vilniaus miestas	Viešoji įstaiga	Taikomieji menai
Labai nuvylė valstybės subsidijavimo politika, kuomet buvo sumokėta išmoka 1000 eurų, o praėjus pusmečiui, subsidiją buvo pareikalauta grąžinti, nes neva apyvarta krito mažiau nei 30 proc.	Vilniaus miestas	Viešoji įstaiga	Scenos menai
Valstybė turėtų krizių laikotarpiu atlaidžiau žiūrėti į mokesčių mokėjimą ir organizuoti atidėjimus, kompensacijas, nes, iš tiesų, kai viskas pastringa, yra labai sunku išgyventi. <...>	Klaipėdos miestas	Privati organizacija	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla

21 lentelė. Komentarai apie sritis, kam (ne)skiriama parama

Komentaras	**Veiklos vietovė**	**Teisinė forma**	**Sritis**

„Skęstančiųjų gelbėjimas yra pačių skęstančiųjų reikalas", kadangi architektams iš valdžios nebuvo skirta jokio dėmesio.	Vilniaus miestas	Privati or-ganizacija	Sportinė veikla, pramogų ir poilsio organizavimo veikla
Valstybė buvo nepasiruošusi, statistiškai rėmė visus ir parama, daugelio atveju, buvo netikslinga. Tarp sektorių nebuvo įvertintas sektorių nukentėjimo lygis ir veiklos apribojimo lygis. Kadangi subsidijos buvo surištos su prastova, įmonė negalėjo šiuo laikotarpiu išnaudoti gautų lėšų verslui vysti, nes turėjo leisti į prastovas ir leisti subsidiją, o žmonės juk tuo metu nedirbo. Geriau būtų buvę, jei valstybė būtų davusi tam tikra sumą lėšų darbuotojams tuo metu, kai jie dirba.	Vilniaus miestas	Privati or-ganizacija	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla
Supratome, kad veikloms, technologijoms, platformų išpirkimui paramos negalime gauti, tam galėjo dėmesio būti daugiau.	Vilniaus miestas	Viešoji įstaiga	Paslaugos (kita)

2017—2022 m. Lietuvos kultūros tarybos pareiškėjų veikla 2020—2021 metų pandeminiu laikotarpiu

Šiame skyriuje glaustai apžvelgiamas LKT 2017—2022 m. paraiškas teikusių organizacijų veiklos vykdymas pasinaudojant LKT finansavimu COVID-19 laikotarpiu (2020—2021 m.).

Iš LKT pareiškėjų apklaustųjų imties apie 6 iš 10-ies respondentų nurodė, jog dalį jų organizacijos 2021 m. biudžeto sudarė LKT finansavimas, suteiktas 2020 m. arba 2021 m. (19 pav.) Būtent šie apklaustieji toliau atsakinėjo apie veiklų vykdymą 2020—2021 metų pandeminiu laikotarpiu.

19 pav. LKT pareiškėjų imties, turėjusių LKT finansavimą 2021 m. biudžete, dalis

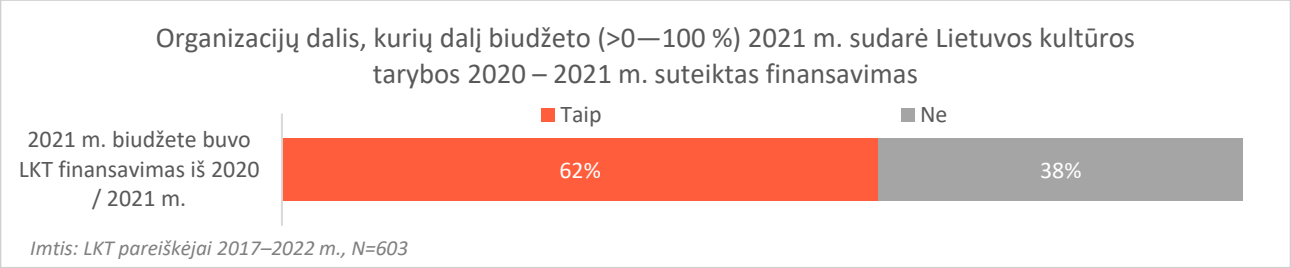

Galima vertinti, kad suteiktas LKT finansavimas 2020 m. vasario — 2021 m. balandžio mėnesiais jį gavusių organizacijų buvo panaudotas efektyviai. 8 iš 10 apklaustų kultūros organizacijų teigia, kad jų produktu ar paslauga naudojosi 200 ir daugiau vartotojų, lankytojų ar dalyvių (20 pav.). Maždaug 7 iš 10-ies organizacijų nurodė, jog pavyko įgyvendinti visas projekte nurodytas veiklas, organizacija tiek pat kūrė naujus produktus ar paslaugas, pritaikė projektą alternatyviais būdais pasiekti publiką ar vartotojus, esant fiziniams pandemijos apribojimams. 6 iš 10-ies teigė, kad vienas iš projekto tikslų buvo didinti projekto prieinamumą socialinėje atskirtyje esantiems asmenims ir jų įtraukimą.

20 pav. Tikslai, įgyvendinti naudojant LKT finansavimą 2020 m. vasario — 2021 m. balandžio mėn.

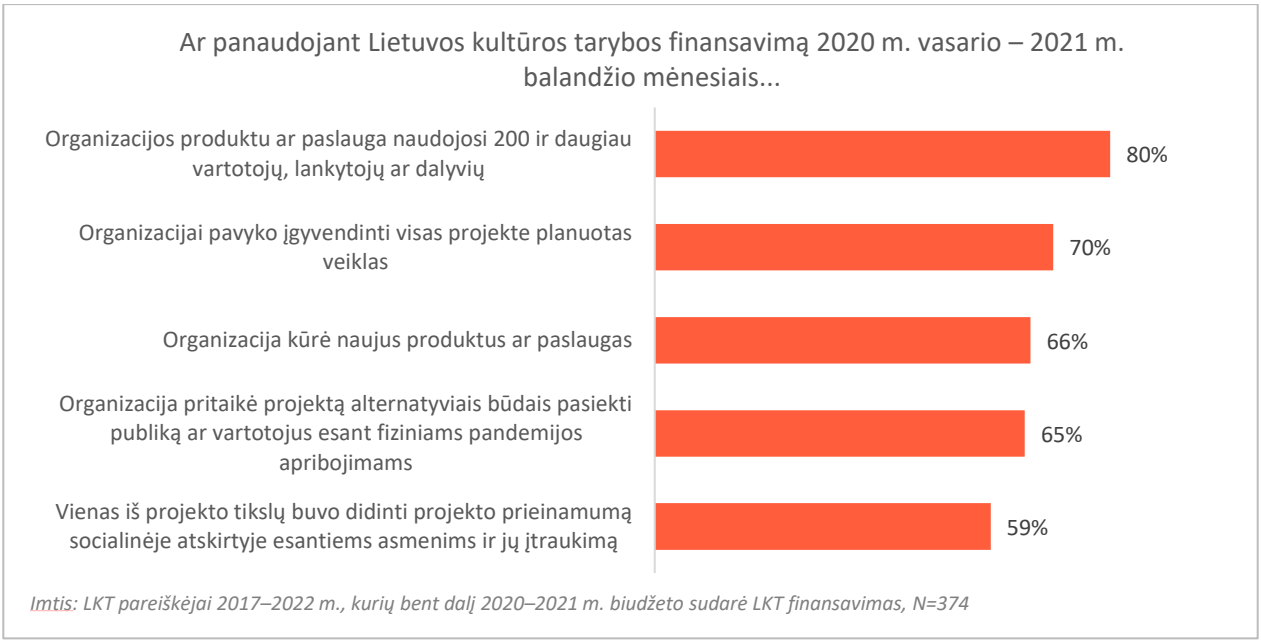

Prieinamumo socialinėje atskirtyje esantiems asmenims didinimą į projekto tikslus dažniau įtraukė Utenos apskrityje įsikūrusios organizacijos (87 %), biudžetinės įstaigos (73 %), atminties institucijos (73 %), kultūros paveldo ir etninės kultūros organizacijos (73 %), o rečiau — viešosios įstaigos (51 %), privačios organizacijos (39 %), organizacijos, kurių veiklos sritis yra informacija ir ryšiai pagal EVRK sekciją (46 %; 22 lentelė). Taikomųjų menų, vizualiųjų menų ir leidybine veikla užsiimančios organizacijos dažniau pritaikė projektą alternatyviais būdais pasiekti publiką (atitinkamai 86 %, 86 % ir 78 %). Bibliotekos, archyvai, muziejai dažniau teigė kūrę naujus produktus ar paslaugas (80 %).

22 lentelė. Tikslai, įgyvendinti naudojant LKT finansavimą, 2020 m. vasario — 2021 m. balandžio mėn. pagal organizacijų charakteristikas

Paaiškinimai:
(1) aspektas Organizacijos produktu ar paslauga naudojosi 200 ir daugiau vartotojų, lankytojų ar dalyvių
(2) aspektas Organizacijai pavyko įgyvendinti visas projekte planuotas veiklas
(3) aspektas Organizacija kūrė naujus produktus ar paslaugas
(4) aspektas Organizacija pritaikė projektą alternatyviais būdais pasiekti publiką ar vartotojus esant fiziniams pandemijos apribojimams
(5) aspektas Vienas iš projekto tikslų buvo didinti projekto prieinamumą socialinėje atskirtyje esantiems asmenims ir jų įtraukimą

			(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
LKT pareiškėjai 2017—2022 m. (N | Eilutės %)		*374*	80%	70%	66%	65%	59%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*146*	79%	67%	68%	64%	52%
	Kauno miestas *	*30*	76%	62%	54%	49%	53%
	Klaipėdos miestas **	*18*	73%	75%	60%	73%	60%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.) **	*17*	94%	76%	57%	83%	59%
	Kauno apskritis (be Kauno m.) **	*19*	79%	73%	74%	74%	68%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) **	*16*	80%	82%	70%	74%	75%
	Šiaulių apskritis **	*29*	76%	76%	63%	65%	76%
	Panevėžio apskritis *	*34*	78%	72%	73%	71%	68%
	Utenos apskritis **	*23*	84%	86%	90% ▲	84%	87% ▲
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys *	*42*	83%	70%	58%	53%	53%

			(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
LKT pareiškėjai 2017—2022 m. (N | Eilutės %)		*374*	80%	70%	66%	65%	59%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*162*	80%	69%	67%	61%	51% ▼
	Biudžetinė įstaiga	*115*	82%	72%	74%	73%	73% ▲
	Asociacija	*63*	78%	70%	52% ▼	61%	70%
	Privati organizacija *	*34*	74%	72%	64%	67%	39% ▼
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*211*	81%	72%	69%	66%	64%
	Informacija ir ryšiai	*65*	83%	66%	67%	64%	46% ▼
	Švietimas *	*37*	68%	64%	62%	67%	52%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla *	*39*	81%	73%	52%	61%	63%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla ***	*9*	-	-	-	-	-
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) **	*13*	71%	63%	45%	55%	50%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla **	*20*	96%	68%	58%	86% ▲	36% ▼
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba *	*33*	83%	64%	79%	57%	57%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*130*	79%	70%	70%	65%	61%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*57*	87%	81%	80% ▲	75%	74% ▲
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla **	*24*	76%	62%	39% ▼	50%	64%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla ***	*5*	-	-	-	-	-
	Kita	*105*	71%	69%	56% ▼	60%	52%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*66*	82%	79%	74%	74%	73% ▲
	Kinas ir audiovizualinis menas *	*44*	86%	66%	68%	62%	59%

			(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
LKT pareiškėjai 2017—2022 m. (N | Eilutės %)		*374*	80%	70%	66%	65%	59%
	Kultūros paveldas	*89*	82%	68%	67%	64%	73% ▲
	Literatūra *	*47*	86%	71%	59%	70%	58%
	Scenos menai	*158*	80%	71%	68%	62%	58%
	Taikomieji menai **	*20*	70%	68%	66%	86% ▲	63%
	Vizualieji menai	*77*	77%	62%	71%	78% ▲	68%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*118*	83%	68%	70%	67%	66%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

Beveik 3 iš 4 LKT pareiškėjų planuoja LKT finansuotus projektus organizuoti ir ateityje: ketvirtadalis finansuotų projektų yra etapiniai (nepertraukiamai trunkantys ilgiau nei metus), o beveik pusė vyksta vieną kartą per metus ir bus kartojami ateityje (21 pav.). Vilniaus mieste įsikūrusios kultūros organizacijos dažniau neplanuoja tęsti projektų (22 %) (23 lentelė). Projektus, kurie vyksta kartą per metus ir bus kartojami ateityje dažniau vykdo kultūros paveldo ir etninės kultūros (61 %), literatūros (61 %), taikomųjų menų organizacijos (71 %) bei organizacijos, vykdančios kitą su kultūra ir menu susijusią veiklą (pvz., atstovavimą, renginių organizavimą, turizmą) (60 %).

21 pav. LKT finansuotų projektų tęstinumas

23 lentelė. LKT finansuotų projektų tęstinumas pagal organizacijų charakteristikas

			Tęs, tai yra etapinis projektas	Tęs, tai yra kartą per metus vykstantis projektas	Netęs	Nežino
LKT pareiškėjai 2017—2022 m. (N | Eilutės %)		*374*	25%	47%	15%	13%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*146*	30%	38% ▼	22% ▲	10%
	Kauno miestas *	*30*	23%	47%	13%	18%
	Klaipėdos miestas **	*18*	26%	45%	12%	17%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.) **	*17*	16%	68%	12%	4%
	Kauno apskritis (be Kauno m.) **	*19*	6% ▼	61%	6%	27%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) **	*16*	29%	43%	11%	16%
	Šiaulių apskritis **	*29*	22%	54%	6%	17%
	Panevėžio apskritis *	*34*	24%	46%	13%	17%
	Utenos apskritis **	*23*	17%	75% ▲	0% ▼	8%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys *	*42*	28%	55%	7%	10%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*162*	25%	48%	17%	10%
	Biudžetinė įstaiga	*115*	22%	51%	10%	17%
	Asociacija	*63*	30%	46%	10%	14%
	Privati organizacija *	*34*	32%	24% ▼	29%	14%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*211*	29%	42%	13%	16%
	Informacija ir ryšiai	*65*	22%	55%	18%	5%
	Švietimas *	*37*	17%	49%	22%	12%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla *	*39*	19%	53%	15%	13%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla ***	*9*	-	-	-	-
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla) **	*13*	20%	57%	16%	7%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla **	*20*	27%	64%	4%	5%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba *	*33*	20%	52%	24%	3%

			Tęs, tai yra etapinis projektas	Tęs, tai yra kartą per metus vykstantis projektas	Netęs	Nežino
	LKT pareiškėjai 2017—2022 m. (N | Eilutės %)	*374*	25%	47%	15%	13%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*130*	33%	37% ▼	15%	15%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*57*	24%	51%	11%	14%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla **	*24*	16%	57%	4%	23%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla ***	*5*	-	-	-	-
	Kita	*105*	18%	51%	19%	11%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*66*	27%	49%	11%	12%
	Kinas ir audiovizualinis menas *	*44*	26%	45%	21%	9%
	Kultūros paveldas	*89*	22%	61% ▲	8%	9%
	Literatūra *	*47*	17%	61% ▲	11%	11%
	Scenos menai	*158*	30%	40%	15%	15%
	Taikomieji menai **	*20*	18%	71% ▲	12%	0%
	Vizualieji menai	*77*	25%	54%	12%	9%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*118*	17% ▼	60% ▲	10%	14%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50) ** Labai maža imtis (10 ≤ N < 30) *** Per maža imtis (N < 10)

Kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijų pasiruošimas ekstremaliosioms situacijoms ikipandeminiu laikotarpiu (2019 m.) ir vėlesnių 2020—2022 m. krizių poveikio jų veiklai vertinimas

Dauguma apklaustų Lietuvos kultūros organizacijų 2019 m. nebuvo pasiruošusios galimoms krizėms: 8 iš 10 organizacijų neturėjo galimo pasiruošimo ekstremalioms situacijoms plano, dar 4 % respondentų negalėjo tiksliai nurodyti, ar jį tuo metu turėjo (22 pav.).

22 pav. Pasiruošimo ekstremalioms situacijoms plano turėjimas, 2019 m.

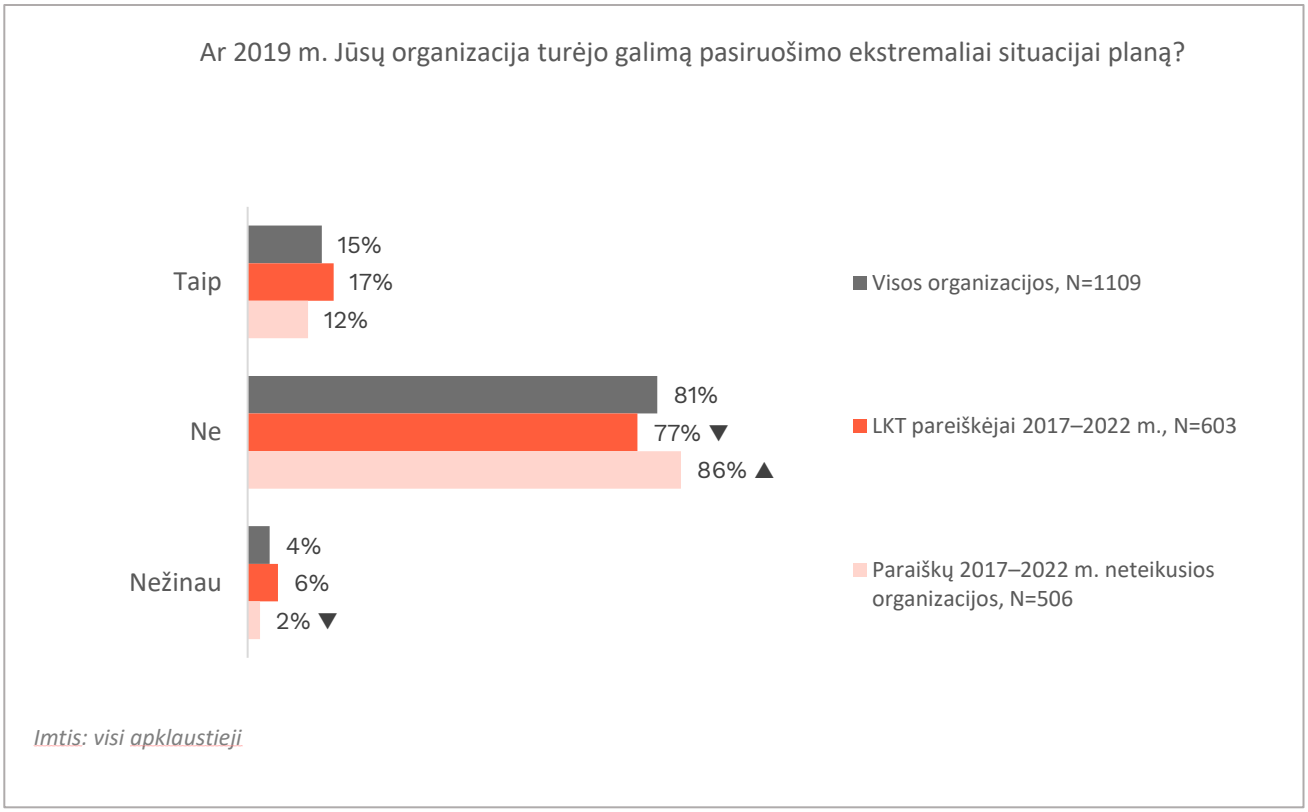

Pasiruošimo krizėms planą dažniau turėjo biudžetinės įstaigos (39 %), o rečiau — viešosios įstaigos (10 %) (24 lentelė). Palyginimui, tokį planą turėjo tik 9 % įstaigų, turinčių iki 5 darbuotojų, ir net 52 % organizacijų, samdančių virš 50 darbuotojų.

Pagal EVRK skyrių, planą dažniau turėjo bibliotekos, archyvai, muziejai (38 %). Pagal EVRK sekciją, planą rečiau turėjo administracine ir aptarnavimo veikla (7 %), profesine, moksline ir technine veikla (8 %) užsiimančios organizacijos.

24 lentelė. Pasiruošimo ekstremalioms situacijoms plano turėjimas, 2019 m. pagal organizacijų charakteristikas

			Turėjo	Neturėjo	Nežino
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	15%	81%	4%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	17%	77% ▼	6%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	12%	86% ▲	2% ▼
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	14%	83%	4%
	Kauno miestas	*118*	15%	84%	2%
	Klaipėdos miestas	*62*	13%	81%	5%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	17%	74%	9%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	18%	78%	3%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	16%	80%	4%
	Šiaulių apskritis	*66*	15%	80%	5%
	Panevėžio apskritis	*65*	17%	77%	7%
	Utenos apskritis *	*49*	11%	85%	4%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	18%	76%	6%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	10% ▼	86% ▲	4%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	39% ▲	53% ▼	8%
	Asociacija	*180*	11%	84%	5%
	Privati organizacija	*348*	12%	85%	3%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	15%	79%	6%
	Informacija ir ryšiai	*171*	16%	81%	3%
	Švietimas	*162*	20%	74% ▼	5%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	7% ▼	89%	4%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	8% ▼	90% ▲	2%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	13%	83%	4%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	13%	84%	3%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	20%	78%	2%

			Turėjo	Neturėjo	Nežino
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	15%	81%	4%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	12%	82%	6%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	38% ▲	57% ▼	5%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	9%	87%	4%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	9%	91%	0%
	Kita	*411*	14%	82%	4%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	34% ▲	60% ▼	6%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	14%	83%	3%
	Kultūros paveldas	*171*	18%	75%	7%
	Literatūra	*135*	15%	81%	4%
	Scenos menai	*351*	15%	79%	6%
	Taikomieji menai	*131*	11%	86%	3%
	Vizualieji menai	*168*	13%	81%	7%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	12%	83%	5%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

Baltarusijos sukelta migrantų krizė bei Rusijos karas Ukrainoje iš viso paveikė pusę apklaustųjų kultūros organizacijų (23 pav.). Daugiau nei kas ketvirta (28 %) organizacija buvo paveikta ir finansiškai, ir buvo paveikti jos veiksmų planai. Kas dešimta buvo paveikta tik finansiškai, tokia pat dalis pajuto poveikį tik veiksmų planams. Poveikis skirtingose grupėse išsiskyrė. LKT pareiškėjų atveju kiek dažniau buvo paveikti veiksmų planai, o paraiškų neteikusios organizacijos dažniau buvo paveiktos finansiškai.

Šios krizės dažniau neturėjo poveikio finansams ir (arba) veiksmų planams Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskrityse įsikūrusioms organizacijoms (60 %), asociacijoms (60 %), švietimo organizacijoms (56 %) (25 lentelė). Privačios (40 %) ir taikomaisiais menais užsiimančios (39 %) organizacijos dažniau pajuto dvilypį poveikį: tiek finansinį, tiek veiksmų planams.

23 pav. Baltarusijos sukeltos migrantų krizės ir Rusijos karo Ukrainoje poveikis organizacijoms

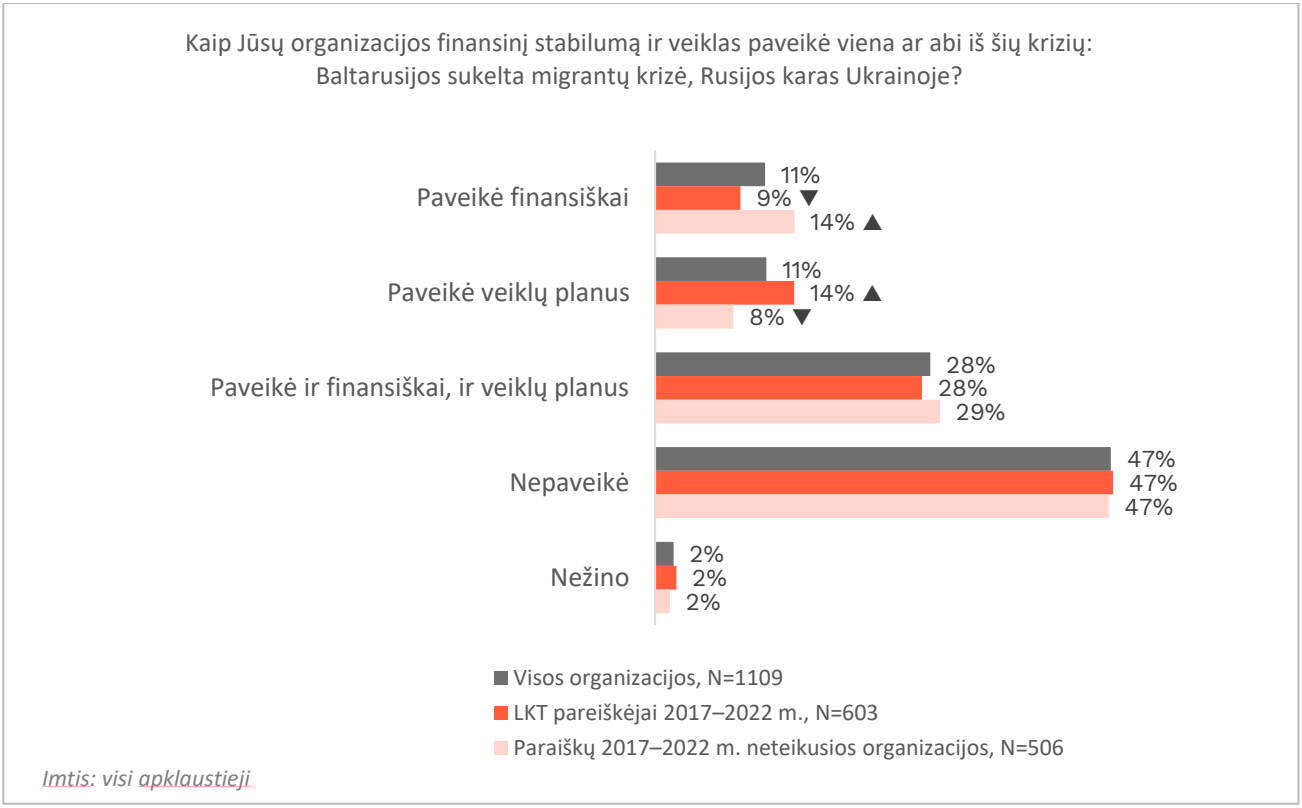

25 lentelė. Baltarusijos sukeltos migrantų krizės ir Rusijos karo Ukrainoje poveikis organizacijoms pagal organizacijų charakteristikas

			Paveikė finansiškai	Paveikė veiklų planus	Paveikė ir finansiškai, ir veiklų planus	Nepa-veikė	Nežino
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	11%	11%	28%	47%	2%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	9% ▼	14% ▲	28%	47%	2%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	14% ▲	8% ▼	29%	47%	2%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	10%	12%	32%	44%	2%
	Kauno miestas	*118*	12%	11%	31%	43%	3%
	Klaipėdos miestas	*62*	16%	4%	43% ▲	32% ▼	5%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	10%	17%	25%	47%	0%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	10%	13%	29%	47%	0%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	14%	17%	21%	48%	0%

			Paveikė finansiškai	Paveikė veiklų planus	Paveikė ir finansiškai, ir veiklų planus	Nepa-veikė	Nežino
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	11%	11%	28%	47%	2%
	Šiaulių apskritis	*66*	16%	7%	18%	59% ▲	0%
	Panevėžio apskritis	*65*	9%	10%	16% ▼	60% ▲	5%
	Utenos apskritis *	*49*	9%	5%	24%	61%	2%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	14%	11%	21%	51%	3%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	10%	11%	27%	50%	2%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	11%	15%	21% ▼	48%	5%
	Asociacija	*180*	10%	15%	14% ▼	60% ▲	0%
	Privati organizacija	*348*	14%	8% ▼	40% ▲	37% ▼	2%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	10%	12%	27%	48%	3%
	Informacija ir ryšiai	*171*	11%	15%	31%	41%	1%
	Švietimas	*162*	13%	8%	23%	56% ▲	0%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	15%	18%	27%	40%	0%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	12%	10%	32%	44%	2%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	16%	8%	33%	44%	0%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	20%	11%	25%	41%	3%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	4% ▼	19%	37%	40%	0%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	9%	10%	29%	49%	4%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	10%	19%	21%	46%	4%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	11%	12%	28%	48%	1%

			Paveikė finansiškai	Paveikė veiklų planus	Paveikė ir finansiškai, ir veiklų planus	Nepa-veikė	Nežino
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	11%	11%	28%	47%	2%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	10%	8%	26%	55%	0%
	Kita	*411*	14%	10%	29%	46%	1%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	7%	18%	20%	52%	3%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	6%	13%	36%	43%	2%
	Kultūros paveldas	*171*	10%	13%	24%	51%	2%
	Literatūra	*135*	18%	9%	27%	45%	2%
	Scenos menai	*351*	9%	11%	29%	48%	3%
	Taikomieji menai	*131*	10%	9%	39% ▲	39%	3%
	Vizualieji menai	*168*	12%	14%	23%	50%	1%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	14%	10%	27%	48%	1%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

Daugiau nei pusė (56 %) apklaustųjų Lietuvos kultūros organizacijų jau įgyvendino arba 2022 m. planuoja įgyvendinti tam tikras pasiruošimo galimoms krizėms priemones (24 pav.). Kas penkta organizacija įgyvendino arba 2022 m. planuoja psichologinės sveikatos seminarus darbuotojams, sustiprinti apsaugą nuo kibernetinių atakų, skirti papildomą biudžetą galimiems ekstremaliems įvykiams, parengti ekstremaliųjų situacijų valdymo planą. 15 % organizacijų įgyvendino ar 2022 m. įgyvendins greitosios pagalbos mokymus ir (ar) pasiruošimo ekstremalioms situacijoms mokymus darbuotojams. Matyti, kad beveik visų priemonių taikymas ar planavimas mažiau būdingas mažo biudžeto organizacijoms (2019 m. turėjusioms iki 50 000 Eur metinį biudžetą), o organizacijos, turėjusios 100 000 Eur ar didesnį metinį biudžetą 2019-aisiais, iš esmės dažniau numatė daugelį priemonių. Išimtis – papildomas biudžetas galimiems ekstremaliems įvykiams ateityje. Nors matoma tendencija, jog kiek didesnė jų dalis numatė tam papildomo biudžeto, šis skirtumas nėra statistiškai reikšmingas. Kadangi apklausoje nebuvo klausiama, kiek tam buvo skirta dėmesio iki pandemijos, nebūtų galima teigti, jog tai atsainus didžiųjų organizacijų požiūris į krizes. Kitaip tariant, galbūt ir anksčiau jos tam skyrė daugiau dėmesio ir 2022 m. tai nepasikeitė.

Darbuotojų psichologinės sveikatos ir pasirengimo kitoms krizėms svarbą pagrindžia ne tik skaičiai, tačiau organizacijų komentarai apie krizinių laikotarpių poveikį jų darbuotojams: „Didžiausias iššūkis [COVID-19 periodu] buvo darbuotojų psichologinė sveikata, darbuotojų ir meno veikėjų

psichologinis palaikymas" (Panevėžio apskrities biudžetinė įstaiga). Iš kitos pusės, darbuotojų tarpusavio palaikymas ir bendravimas buvo svarbus veiksnys COVID-19 pandemijos laikotarpiu: „Kilusius iššūkius sprendėme pokalbiais ir veiksmų planų aptarimais" (Vilniaus miesto privati organizacija); „Kritiniu atveju susirenkam ir bendrai ieškome sprendimų" (Šiaulių apskrityje įsikūrusi asociacija).

LKT pareiškėjai, dažniau nei paraiškų neteikusios organizacijos, yra parengę / numatę parengti ekstremaliųjų situacijų valdymo planą (atitinkamai 22 % lyginant su 15 %), bet rečiau yra numatę papildomą biudžetą galimiems ekstremaliems įvykiams ateityje (atitinkamai 15 % lyginant su 24 %). Visas apklausos metu aptartas priemones, išskyrus papildomą krizių biudžetą, dažniau įgyvendino ar 2022 m. planuoja įgyvendinti biudžetinės įstaigos (26 lentelė), taip pat švietimo organizacijos (išskyrus kibernetinio saugumo stiprinimą), atminties institucijos. Privačios organizacijos dažniau skyrė ar planuoja skirti papildomą biudžetą galimoms krizėms (30 %), bet rečiau įgyvendino ar 2022 m. įgyvendins psichologinės sveikatos seminarus darbuotojams (16 %) bei parengė ar 2022 m. parengs ekstremaliųjų situacijų valdymo planą (13 %). Tokį planą rečiau parengė ar parengs ir taikomųjų menų (architektūros ir dizaino) organizacijos ir literatūros organizacijos (atitinkamai 9 % ir 12 %), tačiau architektūros organizacijos dažniau skyrė ar 2022 m. skirs dėmesį apsaugai nuo kibernetinių atakų (41 %). Scenos ir vizualiųjų menų organizacijos dažniau įgyvendino ar 2022 m. įgyvendins greitosios pagalbos mokymus darbuotojams (atitinkamai 19 % ir 23 %). Scenos menų organizacijos taip pat dažniau vykdė ar 2022 m. vykdys ir psichologinės sveikatos seminarus darbuotojams, o kino ir audiovizualinio meno organizacijos — rečiau (14 %).

44 % organizacijų 2022 m. nesiėmė / neketina imtis jokių pasirengimo krizėms priemonių. Dažniau tai yra organizacijos, įsikūrusios Kauno mieste (55 %), viešosios įstaigos (55 %), asociacijos (60 %) ir pagal EVRK sekciją administracine ir aptarnavimo veikla užsiimančios organizacijos (56 %).

24 pav. Pasiruošimo galimoms krizėms priemonių įgyvendinimas 2022 m

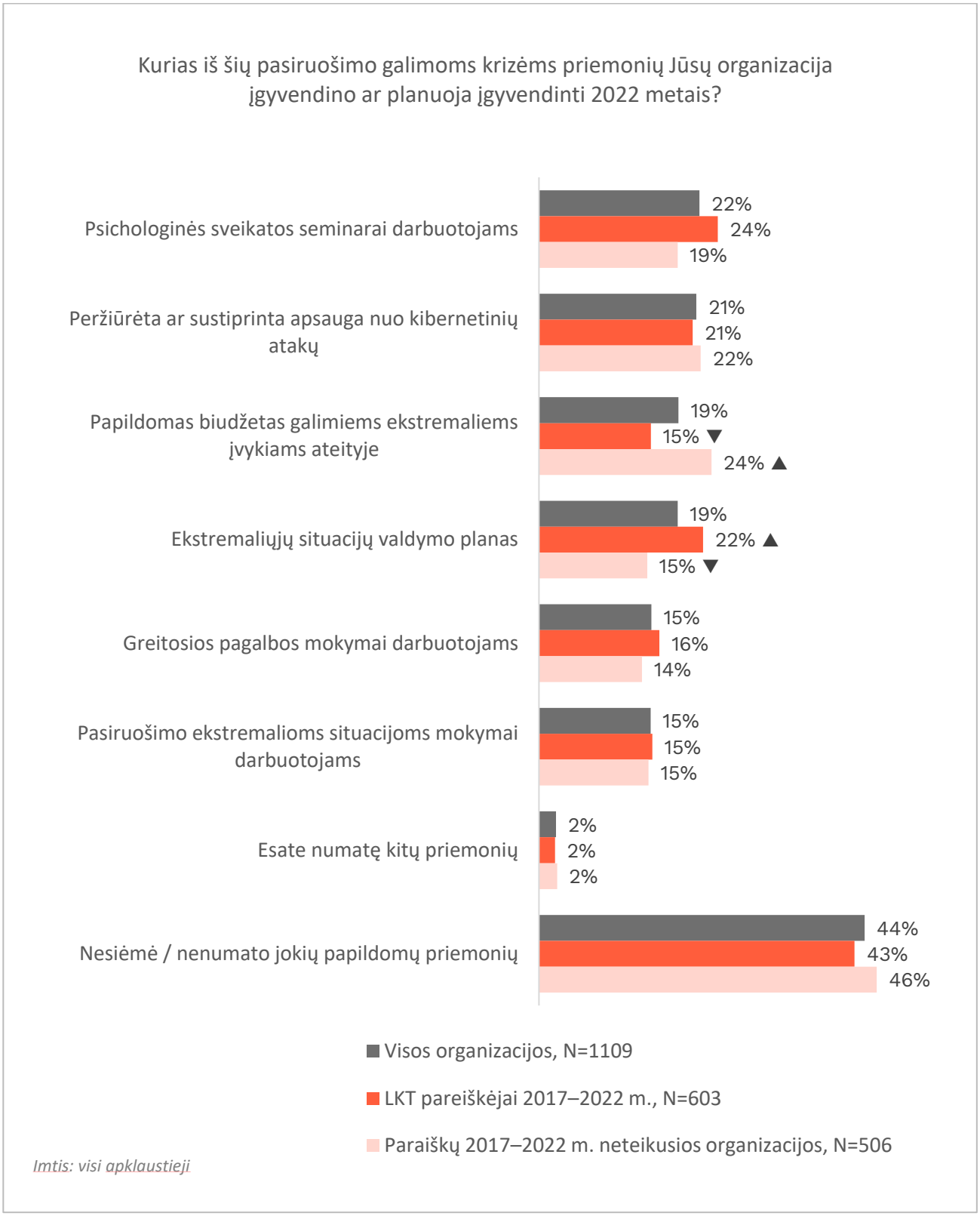

26 lentelė. Pasiruošimo galimoms krizėms priemonių įgyvendinimas pagal organizacijų charakteristikas

Paaiškinimai:

(1) aspektas Psichologinės sveikatos seminarai darbuotojams

(2) aspektas Peržiūrėta ar sustiprinta apsauga nuo kibernetinių atakų

(3) aspektas Papildomas biudžetas galimiems ekstremaliems įvykiams ateityje

(4) aspektas Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

(5) aspektas Greitosios pagalbos mokymai darbuotojams

(6) aspektas Pasiruošimo ekstremalioms situacijoms mokymai darbuotojams

Kita Yra numatę kitų priemonių

N/N Nesiėmė / nenumato jokių papildomų priemonių

			(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	Kita	N/N
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	22%	21%	19%	19%	15%	15%	2%	44%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	24%	21%	15% ▼	22% ▲	16%	15%	2%	43%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	19%	22%	24% ▲	15% ▼	14%	15%	2%	46%
Organizacijos metinis biudžetas 2019 metais	Iki 50 000 Eur	*611*	18% ▼	14% ▼	17%	11% ▼	11% ▼	9% ▼	2%	55% ▲
	50 001 – 100 000 Eur	*125*	16%	18%	18%	20%	12%	17%	1%	48%
	100 001 – 300 000 Eur	*139*	29% ▲	32% ▲	24%	29% ▲	22%	23% ▲	3%	30% ▼
	300 001 ar daugiau Eur	*151*	39% ▲	46% ▲	25%	41% ▲	33% ▲	36% ▲	2%	14% ▼
	Nežinau, sunku pasakyti	*83*	20%	26%	21%	19%	12%	10%	5%	40%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	19%	21%	24% ▲	16%	15%	11% ▼	2%	45%
	Kauno miestas	*118*	18%	18%	16%	16%	13%	16%	2%	55% ▲
	Klaipėdos miestas	*62*	23%	19%	18%	21%	21%	22%	2%	48%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	30%	31%	20%	28%	22%	25%	3%	35%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	19%	18%	8% ▼	30% ▲	21%	16%	1%	45%

			(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	Kita	N/N
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	22%	21%	19%	19%	15%	15%	2%	44%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	16%	16%	22%	19%	17%	21%	4%	30%
	Šiaulių apskritis	*66*	26%	15%	12%	19%	16%	15%	3%	50%
	Panevėžio apskritis	*65*	30%	35% ▲	9% ▼	20%	8%	29% ▲	1%	38%
	Utenos apskritis *	*49*	27%	17%	14%	10%	4% ▼	9%	0%	57%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	30%	25%	15%	25%	17%	18%	3%	36% ▼
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	19%	15% ▼	17%	14% ▼	11% ▼	10% ▼	2%	55% ▲
	Biudžetinė įstaiga	*187*	49% ▲	43% ▲	12% ▼	58% ▲	39% ▲	41% ▲	1%	10% ▼
	Asociacija	*180*	17%	9% ▼	9% ▼	9% ▼	8% ▼	9% ▼	4%	60% ▲
	Privati organizacija	*348*	16% ▼	26%	30% ▲	13% ▼	13%	13%	3%	40%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	23%	20%	18%	21%	16%	15%	2%	42%
	Informacija ir ryšiai	*171*	12% ▼	22%	18%	14%	11%	14%	3%	49%
	Švietimas	*162*	37% ▲	20%	16%	29% ▲	27% ▲	24% ▲	2%	43%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	17%	15%	14%	13%	10%	13%	6%	56% ▲
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	18%	31% ▲	25%	10% ▼	12%	12%	2%	41%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	12%	21%	26%	13%	9%	10%	2%	51%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	9% ▼	28%	8% ▼	12%	13%	11%	2%	46%

			(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	Kita	N/N
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	22%	21%	19%	19%	15%	15%	2%	44%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	14%	19%	23%	17%	8%	17%	2%	50%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	20%	18%	21%	18%	13%	12%	3%	45%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	45% ▲	39% ▲	6% ▼	51% ▲	32% ▲	36% ▲	0%	17% ▼
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	19%	13% ▼	19%	13%	14%	12%	2%	49%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	17%	16%	29%	9%	10%	13%	4%	45%
	Kita	*411*	24%	24%	20%	19%	17%	16%	3%	46%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	39% ▲	37% ▲	7% ▼	52% ▲	30% ▲	36% ▲	0%	22% ▼
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	14% ▼	18%	25%	14%	14%	14%	2%	51%
	Kultūros paveldas	*171*	25%	25%	11% ▼	24%	17%	19%	3%	43%
	Literatūra	*135*	12% ▼	24%	14%	12% ▼	12%	9% ▼	0%	53%
	Scenos menai	*351*	28% ▲	19%	17%	22%	19% ▲	16%	3%	41%
	Taikomieji menai	*131*	22%	27%	20%	9% ▼	11%	11%	4%	43%
	Vizualieji menai	*168*	25%	19%	17%	22%	23% ▲	21%	1%	45%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	20%	17% ▼	21%	16%	16%	12%	3%	48%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

2020—2022 m. krizės — COVID-19 pandemija, Baltarusijos civilinių judėjimų malšinimo ir režimo sukelta migrantų krizė ir Rusijos karas Ukrainoje paveikė didelę dalį Lietuvos kultūros organizacijų. 7 iš 10-ies tai sukėlė nerimą dėl finansinio organizacijos stabilumo, sukūrė didelę papildomą įtampą darbuotojams (dalis, kurie sutinka arba visiškai sutinka su atitinkamu teiginiu; 25 pav.). Šiam aspektui

antrina vienas iš apklaustųjų: „Organizacija į pandemiją žiūrėjo kaip į galimybių metą. Karo Ukrainoje akivaizdoje krito veiklų apimtys ir sumažėjo kūrybinio darbo prasmė" (Vilniaus m. viešoji įstaiga). Pusė organizacijų teigė, jog ėmėsi priemonių darbuotojų gerovės užtikrinimui.

Du trečdalius organizacijų šios krizės paskatino aktyviai įsitraukti į visuomeninę veiklą (dažniau paskatino LKT pareiškėjus: 72 % lyginant su 62 % tarp paraiškų neteikusių organizacijų).

Nerimą dėl finansinio nesaugumo stipriau pajuto LKT paraiškų neteikusios organizacijos: 34 % šių organizacijų visiškai sutiko su šiuo teiginiu, tuo metu tarp LKT pareiškėjų — 25 % organizacijų.

25 pav. Pandemijos, migrantų krizės ir karo Ukrainoje poveikis organizacijoms

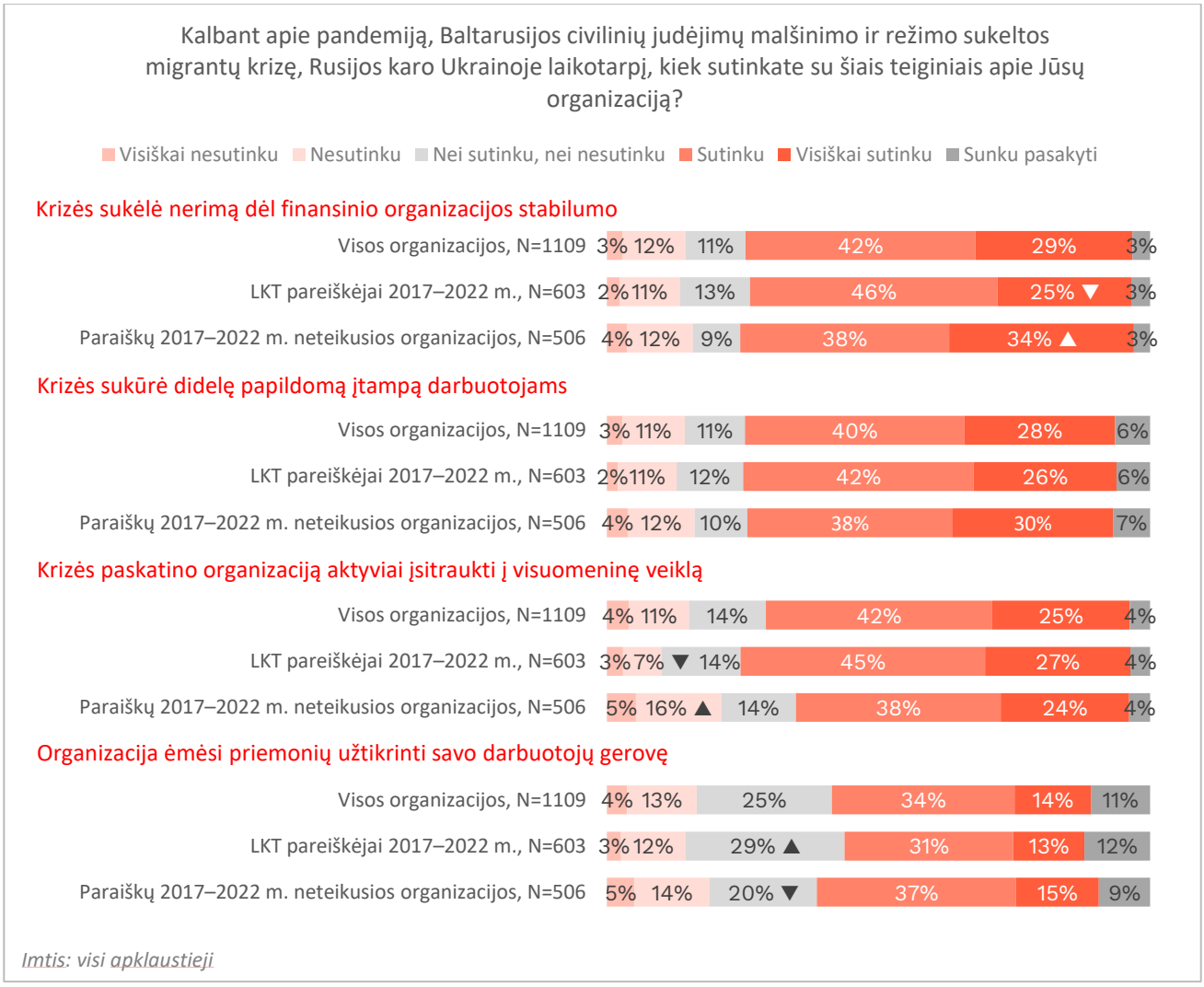

Analizuojant krizių poveikį detalesniais pjūviais, nerimas dėl finansinio stabilumo dažniau kilo privačioms organizacijoms (80 %) ir organizacijoms, pagal EVRK sekciją užsiimančioms profesine, moksline ir technine veikla (83 %) bei pagal EVRK klasę užsiimančioms architektūros veikla (80 %) (27 lentelė). Nerimas dėl finansų rečiau kilo biudžetinėms įstaigoms (63 %), asociacijoms (63 %), organizacijoms, pagal EVRK sekciją užsiimančioms švietimo veikla (62 %).

Aktyviai įsitraukti į visuomeninę veiklą krizės dažniau paskatino biudžetines įstaigas (77 %) bei asociacijas (75 %), daugiau nei 50 darbuotojų turinčias organizacijas (85 %), taip pat organizacijas, pagal EVRK sekciją užsiimančias švietimo (74 %), menine, pramogine, poilsio organizavimo (72 %) veiklomis, o pagal EVRK skyrių: bibliotekas, archyvus, muziejus (78 %). Į visuomeninę veiklą rečiau įsitraukė privačios organizacijos (57 %), organizacijos, pagal EVRK sekciją užsiimančios administracine ir aptarnavimo (56 %), profesine, moksline ir technine veiklomis (56 %), kita veikla (gamyba, prekyba ir kt.) (55 %).

Priemonių darbuotojų gerovei užtikrinti dažniau ėmėsi Vilniaus mieste įsikūrusios organizacijos (56 %), privačios organizacijos (56 %), o rečiau — įsikūrusios Kauno mieste ir apskrityje (37 %), Šiaulių (37 %), Panevėžio (34 %) apskrityse, asociacijos (28 %), pagal EVRK sekciją administracine ir aptarnavimo veikla užsiimančios organizacijos (39 %).

27 lentelė. Pandemijos, migrantų krizės ir karo Ukrainoje poveikis organizacijoms pagal organizacijų charakteristikas (% sutinkančių arba visiškai sutinkančių su teiginiu)

Paaiškinimai:

(1) aspektas	Krizės sukėlė nerimą dėl finansinio organizacijos stabilumo
(2) aspektas	Krizės sukūrė didelę papildomą įtampą darbuotojams
(3) aspektas	Krizės paskatino organizaciją aktyviai įsitraukti į visuomeninę veiklą
(4) aspektas	Organizacija ėmėsi priemonių užtikrinti savo darbuotojų gerovę

			(1)	(2)	(3)	(4)
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	71%	68%	67%	48%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	70%	69%	72% ▲	44%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	72%	67%	61% ▼	52%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	76%	71%	56% ▲	70%
	Kauno miestas	*118*	70%	64%	38%	55% ▼
	Klaipėdos miestas	*62*	87% ▲	76%	48%	64%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	66%	74%	56%	71%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	60%	69%	35% ▼	62%

	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	72%	70%	40%	67%
	Šiaulių apskritis	*66*	57% ▼	66%	37%	68%
	Panevėžio apskritis	*65*	64%	61%	34% ▼	65%
	Utenos apskritis *	*49*	61%	45% ▼	44%	63%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	70%	66%	40%	71%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	70%	67%	67%	47%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	63% ▼	68%	77% ▲	52%
	Asociacija	*180*	63% ▼	59% ▼	75% ▲	28% ▼
	Privati organizacija	*348*	80% ▲	73% ▲	59% ▼	56% ▲
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	71%	67%	72% ▲	47%
	Informacija ir ryšiai	*171*	67%	70%	60% ▼	41%
	Švietimas	*162*	62% ▼	68%	74% ▲	51%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	66%	66%	70%	39%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	83% ▲	69%	56% ▼	52%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	79%	71%	55% ▼	55%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	63%	70%	61%	42%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	71%	71%	63%	46%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	72%	67%	70%	46%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	69%	66%	78% ▲	51%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	71%	66%	72%	48%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	86% ▲	64%	51% ▼	49%
	Kita	*411*	71%	70%	65%	49%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	68%	67%	77% ▲	47%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	70%	68%	61%	46%
	Kultūros paveldas	*171*	66%	66%	71%	38% ▼
	Literatūra	*135*	73%	62%	63%	43%

	Scenos menai	*351*	69%	68%	75% ▲	49%
	Taikomieji menai	*131*	81% ▲	69%	57% ▼	54%
	Vizualieji menai	*168*	70%	64%	63%	47%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	69%	68%	69%	44%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

Kas dešimta apklausta Lietuvos kultūros organizacija įdarbino nuo krizių nukentėjusius gyventojus iš Baltarusijos ar Ukrainos. (26 pav.) Dažniau tai buvo LKT pareiškėjai (12 % lyginant su 7 % paraiškų neteikusių organizacijų). Nukentėjusiuosius įdarbino kas ketvirta organizacija, įsikūrusi Klaipėdos mieste, ir kas penkta biudžetinė įstaiga (28 lentelė). Prie šiek tiek dažnesnių šių šalių gyventojų darbdavių galima priskirti ir scenos menų organizacijas (14 %) bei atminties institucijas (17 %). Rečiau juos įdarbino privačios organizacijos (7 %). Organizacijos taip pat minėjo kitus būdus, kuriais aktyviai prisidėjo remdami šių šalių piliečius ir kūrėjus: karo Ukrainoje ir Baltarusijos migrantų krizės kontekste buvo atitinkamų šalių autoriais išplėstas sąrašas ir jų darbų parodų tinklelis, į muzikos mokyklą buvo priimti mokiniai iš Baltarusijos ir Ukrainos, kiti rengė ir siuntė į Ukrainą įrašus ukrainiečių kalba, skelbė ukrainiečių literatūros vertimus, pokalbius apie jų situaciją ir t. t.

26 pav. Nuo krizių nukentėjusių gyventojų iš Baltarusijos ir Ukrainos įdarbinimas

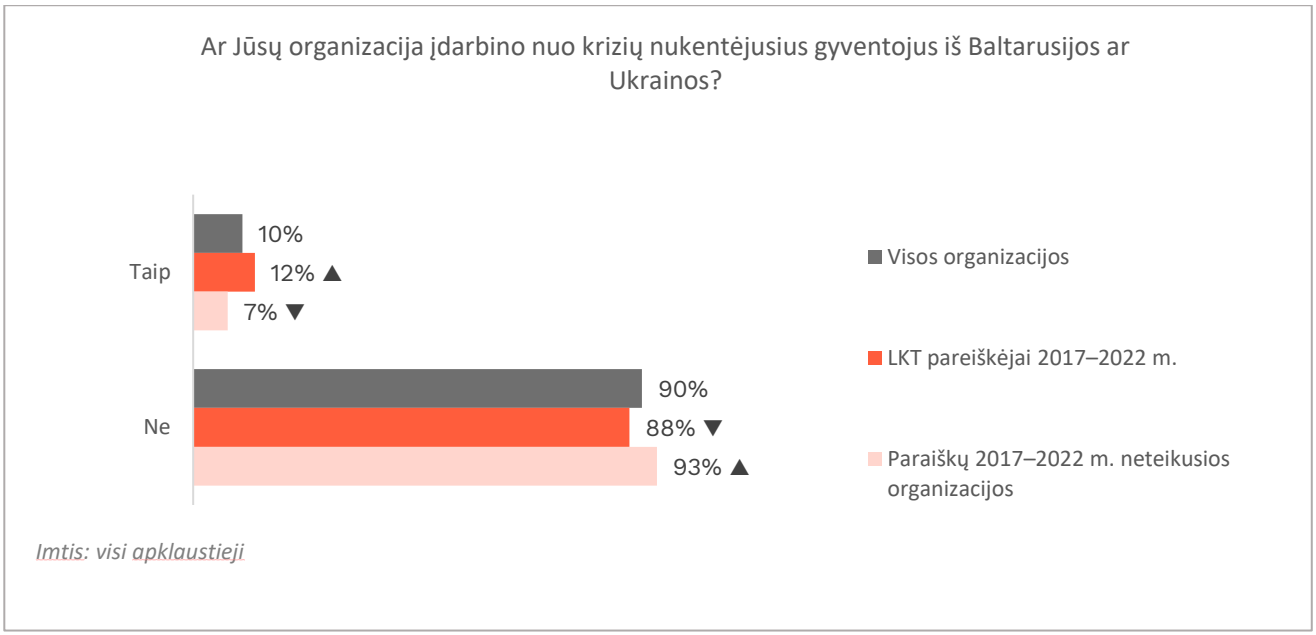

28 lentelė. Nuo krizių nukentėjusių gyventojų iš Baltarusijos ir Ukrainos įdarbinimas pagal organizacijų charakteristikas

			Įdarbino	Neįdarbino
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	10%	90%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	12%	88%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	7% ▼	93% ▲
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	11%	89%
	Kauno miestas	*118*	8%	92%
	Klaipėdos miestas	*62*	25% ▲	75% ▼
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	5%	95%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	7%	93%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	8%	92%
	Šiaulių apskritis	*66*	7%	93%
	Panevėžio apskritis	*65*	3%	97%
	Utenos apskritis *	*49*	14%	86%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	7%	93%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	10%	90%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	19% ▲	81% ▼
	Asociacija	*180*	9%	91%
	Privati organizacija	*348*	7% ▼	93% ▲
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	10%	90%
	Informacija ir ryšiai	*171*	9%	91%
	Švietimas	*162*	15%	85%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	7%	93%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	6%	94%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	7%	93%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	5%	95%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	12%	88%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	9%	91%

	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	18% ▲	82% ▼
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	9%	91%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	6%	94%
	Kita	*411*	10%	90%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	17%	83%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	13%	87%
	Kultūros paveldas	*171*	11%	89%
	Literatūra	*135*	7%	93%
	Scenos menai	*351*	14% ▲	86% ▼
	Taikomieji menai	*131*	12%	88%
	Vizualieji menai	*168*	12%	88%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	9%	91%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

II Tyrimo etapo organizacijų apklausos išvados

- COVID-19 pandemijos metu 2020—2021 m. tiek LKT pareiškėjų, tiek paraiškų neteikusių organizacijų pajamų struktūra išliko panaši, kaip ir ikipandeminiu laikotarpiu (2019 m.). Vis dėlto **beveik pusė** respondentų teigė, jog jų biudžetas **COVID-19 pandemijos metu sumažėjo, o beveik penktadaliui jis sumažėjo perpus ar daugiau.**

- Daugiausia organizacijų, kurių biudžetas sumažėjo perpus ar daugiau, pasitaikė tarp viešųjų įstaigų (24 %), taip pat scenos menų ir atstovavimo bei renginių organizavimo organizacijų (po 23 % tarp šių sričių organizacijų) bei mažiausių pagal samdomų darbuotojų skaičių (iki 4 darbuotojų) organizacijų (23 %).

- Biudžeto augimą 2020—2021 m., lyginant su 2019 m., nurodė 14 % organizacijų. Tai dažniau biudžetinės įstaigos (23 %) ir atitinkamai dažniau bibliotekų, muziejų, archyvų veikla užsiimančios organizacijos, turinčios 10 ar daugiau darbuotojų. Dauguma šių organizacijų patenka į LKT pareiškėjų (2017–2022 m.) imtį. Tuo metu tarp neteikusiųjų LKT paraiškų tvirčiau biudžeto prasme išsilaikė taikomųjų menų (architektūros ir dizaino) organizacijos – daugumos jų biudžetas išliko panašus (44 %), tačiau dažniau ir augo (24 % palyginti su 12 % visų šios imties organizacijų).

- Pandeminiu laikotarpiu papildoma **valstybės finansinė parama**, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams, sudarė **vidutiniškai 5 % organizacijų biudžeto** (atitinkamai 7 % tarp LKT paraiškų neteikusiųjų organizacijų ir 4% LKT pareiškėjų). Remiantis apklausos rezultatais, veiklos ir pardavimų pajamų susitraukimas biudžeto struktūroje (nevertinant jo dydžio) siekė 5 %, tad tokia parama maždaug padengė šį skirtumą. Vis dėlto, kaip minėta anksčiau, daugelio organizacijų pajamos apskritai mažėjo ženkliai stipriau, tad valstybės parama prisidėjo prie organizacijų išsilaikymo nedidele dalimi.

- 27 % apklaustųjų KKS organizacijų nurodė pasinaudojusios valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 susijusiems padariniams. Dažniausiai organizacijos 2020—2021 m. pasinaudojo subsidijomis nuo pandemijos nukentėjusiems verslams (15 %) ir subsidijomis darbuotojų prastovoms (14 %). Subsidijos darbuotojų prastovoms palankiai vertinamos beveik visų jomis pasinaudojusių organizacijų (94 %), o subsidijos nuo pandemijos nukentėjusiems verslams — 8-ių iš 10-ies jomis pasinaudojusiųjų. Mažiausiai

naudinga laikoma „Kūrybinių čekių" priemonė — tarp naudingiausių ją nurodė tik 43 % ja pasinaudojusių (be to, šia paramos forma pasinaudojo tik 0,5 % apklaustųjų).

- Nors organizacijų, kurios naudojosi valstybės teiktomis finansinėmis priemonėmis vertinimai palankūs, organizacijų atstovai komentaruose išsakė ir kritikos dėl valstybės taikytų priemonių. Komentarai buvo susiję su valstybės įstaigų komunikacijos ir priemonių aiškumo stoka: į ką kreiptis, kokia parama galima ir pan., bei skatino pagalvoti apie krizinių laikotarpių komunikacijos plano stiprinimą ateityje. Organizacijos išsakė norą, kad paramos teikimo mechanizmas būtų paprastesnis ir greitesnis, o kriterijai, kuriais remiantis sprendžiama, kam ir kokia veiklai teikiama pagalba, sušvelninti. Pavyzdžiui, kai kurie atstovai minėjo, kad negavo paramos, nes neatitiko kriterijų dėl organizacijos dydžio ar gyvavimo amžiaus, nors faktiškai užsiėmė kultūros srities veikla. Taipogi, kai kurie akcentavo, jog jiems būtų pravertusi parama ne darbuotojų prastovoms dengti, o vystyti veiklai, kurti produktams, kurti inovacijas. Visgi kai kuriems palengvinti procesai lėmė priešingų pasekmių: keletui organizacijų frustraciją sukėlė gauta parama, kuri vėliau, po duomenų patikrinimo, buvo paprašyta grąžinti.
- Arti trečdalio KKS organizacijų manymu, efektyviau paramą joms teikti per Kultūros ministeriją ir jai pavaldžias organizacijas, 23 % teikia prioritetą horizontalios paramos priemonėms. Vis tik čia aiškiai išsiskiria LKT pareiškėjų ir paraiškų neteikusių organizacijų nuomonės: pastarosios daug dažniau pasisako už horizontalias paramos priemones, tad panašu, kad geriau vertinama ta forma, kuria ir buvo pasinaudota. Kadangi abi imtys skiriasi pagal jų veiklos sritį, dydį ir organizacijos teisinę formą, vieno aiškaus prioriteto negalima išskirti.
- Komentaruose organizacijų atstovai minėjo, jog **jiems išgyventi padėjo lankstumas ir gebėjimas greitai prisitaikyti prie esamos situacijos**, kolektyvų tarpusavio palaikymas ir bendradarbiavimas, veiklų perorientavimas bei taupymas. Galbūt dėl to kūrybinių darbuotojų atleidimai ir / ar nepratęstos bendradarbiavimo sutartys, prastovos ar darbo susiradimas už organizacijos ribų pasitaikė retai. Kaip nurodė tyrimo dalyviai, gerokai dažniau kūrybinių darbuotojų ištekliai buvo nukreipti kitoms veikloms organizacijų viduje, o administracijos darbuotojų resursai dažniausiai buvo nukreipiami kvalifikacijos kėlimui.

- COVID-19 laikotarpiu maždaug vienas **kūrybinis darbuotojas** buvo prastovose bent 1 mėnesį, tiek pat susirado papildomą darbą už organizacijos ribų. Kūrybinių darbuotojų prastovos labiau būdingos buvo scenos menų organizacijoms (vidutiniškai 1,8 darbuotojo, o pagal EVRK priklausančioms scenos pastatymų veiklos klasei — 2,4 darbuotojo). Naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje dažniau užsiėmė scenos menų organizacijų ir atminties institucijų darbuotojai, o susirasti papildomą darbą arba patirti atleidimą dažniausiai teko filmų ir TV programų gamybos, muzikos įrašų leidybos srities kūrybiniams darbuotojams.

- **Administracijos darbuotojams** labiausiai pandeminiu laikotarpiu buvo būdingas kvalifikacijos kėlimas. Itin tuo pasižymėjo atminties institucijos, kultūros paveldo ir vizualiųjų menų organizacijos. Tačiau labiausiai išsiskyrė LKT pareiškėjų imčiai priklausančios didžiausios pagal sutartinių darbuotojų skaičių (50 ar daugiau) ir didžiausią biudžetą 2019 m. (virš 1 mln. EUR) turėjusios organizacijos. Pastebėtina, kad ši tendencija nėra tolygi vertinant pagal organizacijų darbuotojų skaičių, o būdinga būtent itin didelėms organizacijoms tarp LKT pareiškėjų. Tarp LKT paraiškų neteikusiųjų organizacijų administracijos darbuotojų kvalifikacijos kėlimas panašia apimtimi nematomas nė vienu pjūviu.

- Akivaizdu, jog pandemijos **karantinai stipriausiai paveikė renginių sritį**. Jų metu 3 iš 4 apklaustųjų Lietuvos kultūros organizacijų atšaukė dalį planuotų renginių ar kitų veiklų bent vienam mėnesiui, dėl to sumažėjo veiklos pajamos. Šios srities organizacijos labiau nukentėjo ir iš tos pusės, jog joms teko stipriai perorientuoti veiklą, pavyzdžiui, ne tik perkelti renginius į virtualią erdvę, bet ir repeticijas, o tai galėjo kelti iššūkių ir pačių paslaugų / produktų kokybei. Tarp scenos pastatymais užsiimančių organizacijų dalį renginių ar kitų veiklų turėjo atšaukti net 9 iš 10 organizacijų, o 6-ių iš 10-ies veikla buvo pilnai sustabdyta bent vieną mėnesį ar ilgiau. Kas trečias šių organizacijų darbuotojas karantino metu buvo prastovose mėnesį ar ilgiau, susirado papildomą darbą ne organizacijos viduje.

- Šalia scenos menų ir renginių organizacijų, tyrimo duomenys atskleidė, kad pandemijos metu **finansiškai labiausiai nukentėjo asociacijos, viešosios įstaigos ir mažiausios organizacijos, turinčios iki 5 samdomų darbuotojų**. Didesnė jų dalis minėjo stabdžiusios veiklą ir (ar) turėjusios mažiau galimybių pasinaudoti valstybės

parama dėl COVID-19 padarinių, nes neatitiko keliamų kriterijų. Pavyzdžiui, minėta parama pasinaudojo 31 % 1—4 darbuotojus turinčių organizacijų, o 5—9 darbuotojus turinčių — 42 %. Verta pridurti, jog **beveik visos mažiausios organizacijos** (tiek darbuotojų skaičiumi, tiek pagal 2019 m. biudžeto dydį) **neturėjo pasirengimo krizei plano** ir daugiau nei pusė jų 2022 m. nesiėmė ar nenumatė jokių papildomų priemonių galimoms krizėms pasiruošti (nors, svarbu akcentuoti, jog bent jau panaši dalis kaip visų organizacijų nusimatė papildomą biudžetą galimiems ekstremaliems įvykiams ateityje — 22 %). Tad panašu, jog šios organizacijos buvo labiausiai pažeidžiamos atėjus pandemijai, dėl to nuo jos stipriai nukentėjo ir, panašu, išliks labiau pažeidžiamos ir ateityje.

- Galima pastebėti, jog **biudžetinės įstaigos** pastarojo meto krizinius laikotarpius išgyveno **gerokai lengviau nei kitos organizacijos**. Jos rečiau stabdė veiklą ir dažniau išnaudojo pandeminį laikotarpį paslaugoms naujinti: bent vieną paslaugą naujai skaitmenizavo 8 iš 10 biudžetinių įstaigų, naujus produktus ir (ar) paslaugas vystė 6 iš 10, o infrastruktūros atnaujinimo darbus pradėjo trečdalis. Tokios organizacijos (kurios taip pat dažiau pasitaiko tarp LKT pareiškėjų) dažniau turi skiriamas pajamas iš savivaldybių asignavimų, valstybės biudžeto ir pan., ir tai leidžia joms turėti daugiau stabilumo ir orientuoti resursus į kitas veiklas — paslaugų skaitmenizavimą, naujų produktų kūrimą, infrastruktūros atnaujinimą. Verta akcentuoti, jog biudžetinės įstaigos gerokai dažniau minėjo 2019 m. turėjusios pasirengimo krizėms planą (39 % lyginant su 15 % visų organizacijų). Tikėtina, kad tai susiję ir su esamu valstybės ekstremalių situacijų pasiruošimo planu, kuriuo jos gali vadovautis..

- **Pasirengimas ateityje galimoms krizėms.** Dauguma apklaustų Lietuvos kultūros organizacijų 2019 m. nebuvo pasiruošusios galimoms krizėms: 8 iš 10 organizacijų neturėjo galimo pasiruošimo ekstremalioms situacijoms plano. Daugiau nei pusė nurodė, jog 2022-aisiais planavo ir / arba įgyvendino kokias nors pasiruošimo galimoms krizėms priemones. Viena iš dažnesnių suplanuotų priemonių (ją numatė / įgyvendino apie penktadalis organizacijų) – psichologinės sveikatos seminarai darbuotojams. Kaip parodė tyrimo duomenys ir pačių organizacijų atstovų komentarai, darbuotojų psichologinė būsena ir emocinė savijauta pandeminiu laikotarpiu buvo itin sudėtinga. Iš kitos pusės, glaudus tarpusavio bendravimas ir palaikymas padėjo lengviau prisitaikyti prie esamų apribojimų ir ieškoti tinkamų sprendimų. Galima pastebėti, jog biudžetinės įstaigos (dažniausiai švietimo organizacijos, bibliotekos, muziejai ir pan.) dažniau nurodė

ketinančios ruoštis krizėms planuodamos galimus atsako veiksmus, o privačios – pasirengti skirdamos papildomą biudžetą. Pastebėta, jog scenos menų organizacijos daugiau kreipia dėmesį į darbuotojų pasiruošimą (greitosios pagalbos, psichologinės sveikatos mokymai), o, pavyzdžiui, architektūros organizacijos išsiskiria ypatingu dėmesiu apsaugos nuo kibernetinių atakų stiprinimui.

III etapas. Kokybinis tyrimas: Kaip krizės paveikė kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijas?

Įvadas

Remiantis ekonomine apžvalga ar tyrimo II etapu, Covid-19 pandemijos metu įvesti fiziniai apribojimai ir kitų krizių metu įvykę individualūs sukrėtimai kaip ir daugelį kitų sektorių, paveikė kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijų veikimą, tačiau netolygiai: sritys kurių veikla remiasi informacijos ir duomenų sklaida ir kurioms nėra būtinas tiesioginis kontaktas, ekonomiškai galėjo daug lengviau prisitaikyti prie pandemijos apribojimų ir netgi patyrė pakilimą, kai kitos veiklos, kaip scenos menų, nukentėjo.

Vis dėlto, ekonomikos apžvalga neleidžia įsigilinti į individualią kultūros ir kūrybinio sektoriaus dalyvių problematiką vykdant veiklą pandemijos metu, o apklausa nepilnai atsako į klausimą, kokiais būdais kriziniai laikotarpiai pasireiškė jų veikloje, ką organizacijos bandė spręsti sumažėjus biudžetui, koks jų požiūris į veiklos vykdymą naudojantis skaitmeninėmis ir kitomis alternatyviomis priemonėmis fizinių ribojimų metu ir kokios krizių pasekmės tebedaro įtaką organizacijų veikimui? Dėl šių priežasčių, Lietuvos kultūros taryba taip pat įgyvendino kokybinį tyrimą, kurio tikslas buvo arčiau pažvelgti į individualias 2017 – 2022 m. įstaigos finansavimo konkursuose dalyvavusių organizacijų patirtis organizuojant savo veiklą krizių metu ir atsakyti į šiuos klausimus.

Tyrimo metodika

Tyrimui įgyvendinti buvo rengiamos tikslinių grupių diskusijos. Ši forma leido organizacijų atstovams reaguoti į kitų tos pačios meno srities, tačiau skirtingas veiklas atstovaujančių organizacijų, nuomonę. Diskusijų metu diskutuojant išskirti panašumai ir skirtumai tarp veiklų vykdymo su kuriais organizacijos susidūrė 2020 – 2022 m. laikotarpiu. Visa tyrimo metodika remiasi Gaižauskaitės ir Valavičienės tikslinių grupių tyrimo metodika[193] ir Braun ir Clarke tematinės analizės principais [194].

[193] Gaižauskaitė, I. ir Valavičienė, N. 2016. Socialinių tyrimų metodai: kokybinis interviu. Mykolo Romerio universitetas. Prieiga: https://repository.mruni.eu/handle/007/16724
[194] Braun, V. ir Clarke V. 2006. Tematinė analizė: Praktinis vadovas [*Thematic analysis: A Practical Guide*]. Sage publishing. Prieiga: https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/thematic-analysis/book248481

Diskusijų dizainas

Tyrimo metu buvo išryškinti trys išvestiniai klausimai, kylantys iš pagrindinio tyrimo klausimo: *kaip krizės paveikė kultūros ir kūrybines organizacijas?*, ir kurie padėjo konstruoti tikslinių grupių diskusijų scenarijų ir analizę:

1. Kaip krizės pasireiškė kultūros ir kūrybinėse organizacijose?
2. Kokias priemones organizacijos taikė prisitaikyti ar įveikti krizes 2020 – 2022 metais?
3. Kokias savo strategijos ar išorines pasekmės savo veikloje organizacijos tebejunta?

Tyrimo metu buvo apsibrėžta krizės sąvoka. Šio tyrimo apimtyje krizė – tai intensyvaus pavojaus ar dideliu sunkumu įveikti pasižymintis įvykis kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijose, kilęs dėl Lietuvos visuomenę sukrėtusių įvykių 2020 – 2022 metais.

Pasiruošimas tikslinių grupių diskusijoms

Kaip jau minėta, ekonominėje apžvalgoje aprašoma situacija tyrimo laikotarpiu skyrėsi tarp veiklų. Dauguma jų įeina į LKT finansuojamas kultūros ir meno sritis:

- Taikomieji menai (architektūra, dizainas);
- Vizualieji menai (tarpdisciplininis menas, dailė, fotografija);
- Literatūra;
- Muzika;
- Scenos menai (Teatras, šokis, cirkas; be muzikos);
- Atminties institucijos (bibliotekos, muziejai, archyvai);
- Etninė kultūra ir bendruomenių menas;
- Audiovizualiniai menai (kinas, žaidimų kūrimas ir kitas audiovizualinis menas).

Todėl tikslinių grupių diskusijos buvo organizuojamos aštuonioms kultūros ir meno sričių grupėms, pagal šiuo metu taikomą LKT skirstymą. Svarbu tai, kad Nacionalinės ir valstybinės institucijos užima išskirtinę vietą valstybės kultūros politikoje ir dėl to skiriasi jų finansavimo ir veikimo aplinkybės nuo kitų organizacijų. Todėl papildomai į tyrimą įtraukta Nacionalinių ir valstybinių institucijų tikslinė grupė.

Diskusijų dalyvių atranka

Diskusijoms organizacijos buvo atrinktos iš Lietuvos kultūros tarybos 2017 – 2022 m. projektų paraiškų duomenų bazės[195]. Joje šiuo metu yra apie 4 tūkst. unikalių organizacijų. Organizacijos

[195] Atrinktos tik tos organizacijos, kurios interviu metu vykdė veiklą ir buvo įkurtos ne vėliau nei 2020 metais.

pasirinktos iš LKT duomenų bazės dėl galimybės jas atrinkti ir suskirstyti pagal diskusijai svarbius įvairovę atspindinčius kriterijus:

- Organizacijos pagrindinė kultūros ir meno sritis;
- Atstovaujamos organizacijos teisinė forma (IĮ, VšĮ, BĮ, UAB, MB, Asociacija ir kt.);
- Kultūros ar meno srities veiklų įgyvendintojai (vykdytojai) ir juos vienijančių asociacijų atstovai (atstovai))[196];
- Veiklos vykdymo teritorija (Lietuva, didieji miestai, kitos teritorijos), jei nežinoma – registracijos vieta pagal savivaldybę;
- Žanrų ir veiklų įvairovė kultūros ir meno srityje (pvz., siekiama, kad Muzikos tikslinę grupę sudarytų atlikėjų grupės, renginių organizatoriai iš džiazo, pop, operos, roko ar kt.)
- Finansavimą negavusias ir gavusias organizacijas 2020 – 2021 LKT finansavimo metų konkursų metu (2020 m. rugsėjis – 2021 m. birželis).

Pagal šiuos 6 kriterijus vėliau buvo atrenkama iki 35 organizacijų kiekvienai kultūros ir meno sričiai ir sudaromas preliminarus dalyvių sąrašas.

Duomenų bazėje tarp įvairių organizacijų yra tokių, kurios nėra aktyvios savo srityje arba jų pagrindinė veikla nėra susijusi su kultūros ir kūrybos projektais (pvz., gimnazijos, teisėsaugos įstaigos). Tam, kad būtų išskirtos tik aktyviai kultūros ir kūrybinę veiklą vykdančios organizacijos, papildomai surinktos rekomendacijos iš LKT kultūros ir meno sričių kuratorių ir kitų su organizacijomis dirbančių darbuotojų. Atrinkus aktyvias organizacijas, preliminarų sąrašą sudarė 276 organizacijos.

Iš šio sąrašo buvo pažymėtos 15 organizacijų, su kuriomis buvo kontaktuojama. Su organizacijomis susisiekėme naudojantis šių organizacijų kontaktais pateiktais internete ir tiesiogiai LKT pateiktais kontaktais, jeigu neprieštaravo dalyvauti LKT vykdomuose tyrimuose. Kadangi tyrimu siekiama išsiaiškinti organizacijos visapusišką būklę ir strategijas kriziniu laikotarpiu, į diskusijas buvo kviečiami organizacijų vadovai. Vadovai taip pat galėjo skirti kitą organizacijos atstovą, tačiau paprašyta, kad paskirtas asmuo būtų įsigilinęs į organizacijos veiklos vykdymą 2020 – 2022 metais ir galėtų atsakyti į klausimus susijusius su strategija, vizija ir darbo koordinavimu.

[196] Buvo numanoma, kad atstovaujančios organizacijos galimai galės daryti įtaką kitų dalyvių nuomonei, bet dauguma šių organizacijų taip pat vykdo kultūrinę veiklą, kurios niuansus buvo siekiama suprasti, todėl diskusijų scenarijaus klausimai buvo pritaikyti gilintis į individualias organizacijų veiklos, o ne srities, problemas.

Jeigu organizacija atsisakė dalyvauti diskusijoje, toliau buvo susisiekta su panašius kriterijus atitinkančia organizacija. Vis dėlto, įgyvendinant šią atranką liepos – rugpjūčio mėnesiais dalyvių aktyvumas buvo mažas dėl didelio organizacijų užimtumo vasaros laikotarpiu. Nors kriterijų išpildymas atrankos procese buvo siekiamas, bet susidūrus su mažu dalyvavimu ir išsekus prioritetiniams sąrašams kvietėme organizacijas, kurios išpildydavo bent pusę atrankos kriterijų.

Diskusijos dalyviams prieš diskusijas buvo išsiųsta LKT administracijos patvirtinta Informuoto asmens sutikimo dalyvauti tyrime forma, sudaryta remiantis Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairėse nurodytais Humanitarinių ir socialinių mokslų tyrimų etikos principais[197] ir Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu[198].

Diskusijos formato ir klausimų rengimas

Kadangi Lietuvos kultūros taryba priima politinius sprendimus dėl kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijų finansavimo, buvo numatoma, kad organizuojant tyrimą LKT tyrėjų susietumas su darboviete darys svarbią ir neabejotiną įtaką tikslinių grupių diskusijų dalyvių nuomonei kalbant apie finansinę organizacijų būklę ar Valstybės finansinių intervencijų įtaką. Norint kuo labiau sumažinti šią įtaką ir atsižvelgiant į tai, kad panašūs klausimai jau yra užduodami II dalies apklausoje vykusioje tuo pat metu, originaliai buvo siekiama atsisakyti tiesioginių klausimų apie Lietuvos kultūros tarybos finansavimą, nebent dalyviai patys iškeldavo šią temą ar vis grįždavo prie jos diskusijos eigoje. Tuomet jų buvo prašoma patikslinti nuomonę ar atsakyti į susijusius klausimus. Taip pat, kiekvienos diskusijos pradžioje buvo pabrėžiama, kad tyrimas yra vykdomas atsiribojant nuo Kultūros tarybos narių ar kitų LKT darbuotojų, kurie nėra susiję su tiesioginiu šio tyrimo įgyvendinimu, o diskusijos duomenis matys tik Stebėsenos ir analizės skyriaus tyrėjai, dirbantys prie šio tyrimo.

Siekiant atsakyti į iškeltus tyrimo tikslus, buvo išskirti šie pagrindiniai tikslinių grupių diskusijų klausimai:

1. Kultūra ir krizė – kokios pirmos trys asociacijos kyla galvoje?

---

[197] Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba (2020). Dėl Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairių tvirtinimo, 2020 m. gruodžio 10 d., Nr. V-60. https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/1a13d0423daf11ec99bbc1b08701c7f8?jfwid=18ynyncwat

[198] Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba. 2016. Dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02016R0679-20160504&from=EN

2. Kaip 2020 m. pradžioje, prasidėjus pandemijai, jūsų organizacijos veikla pasikeitė, lyginant su priešpandeminiu (iki 2020 m.) laikotarpiu?
    - ↳ Kokias naujas veiklas pradėjote / kokių įprastų veiklų atsisakėte?
    - ↳ Kokia buvo organizacijos atmosfera / darbuotojų būklė?
    - ↳ Kaip jūsų organizacija buvo pasirengusi ekstremalioms situacijoms?
3. Kaip jūsų organizacijoje bandėte įveikti iškilusius iššūkius?
    - ↳ Kaip vyko veiklų planavimas?
    - ↳ Kokie buvo šių priemonių rezultatai?
4. Kokie skirtumai buvo vykdant veiklą pandemijos metu ir po 2022 m. pavasario (kai buvo atšaukta dėl pandemijos įvesta ekstremalioji situacija)?
    - ↳ Kuo skyrėsi veiklos įgyvendinimas 2020 ir 2021 metais / sugriežtinus ir atlaisvinus veiklos apribojimus?
5. Kaip vertinate pandemijos metu pradėtas veiklas?
    - ↳ Kokias veiklas jūsų nuomone verta būtų tęsti po pandemijos ir kodėl?
6. Nuo 2020 m. Lietuvą palietė Baltarusijos režimo represijos prieš šalies piliečius, vėliau Rusijos karas Ukrainoje. Kaip pasikeitė jūsų organizacijos prioritetai dėl šių įvykių (jeigu pasikeitė)?
    - ↳ Jei „taip": Kokie pokyčiai ir kodėl? / jei „ne": kas padėjo išlaikyti prioritetus?
7. Kaip manote, kaip kultūra galėtų/galėjo prisidėti prie visuomenės gerovės krizių akivaizdoje?

Po bandomosios diskusijos taip pat buvo atsisakyta 7-ojo klausimo, nes apie savo idėją ir motyvaciją dirbti krizių sąlygomis organizacijos išreiškė kitų klausimų metu ir specifinis klausimas nedavė naudingos su tyrimu susijusios informacijos.

Tikslinių grupių diskusijose dalyvavo 5-8 asmenys; trukmė – apie dvi valandas. Diskusijos buvo rengiamos nuotoliniu būdu (per *Zoom* platformą) ir dalyviams sutikus, įrašomas garsas ir vaizdas.

Analizės metodika

Visi įrašai padaryti diskusijų metu buvo transkribuojami ir vėliau teksto išrašų analizė atliekama MAXQDA 2022[199] programine įranga. Išrašai buvo nagrinėjami tematinės analizės (Braun ir Clarke 2006) principais. Tai yra, aktualios tyrimui diskusijų dalyvių mintys buvo pažymėtos individualiais kodais, kuriuos grupuojant buvo sudaromos bendresnės temos atsakančios į tris vedančius tyrimo klausimus. Šio procesu metu taip pat siekėme įtraukti ir kitas iki tol nenumatytas, tačiau į tyrimo klausimą atsakančias svarbias temas.

Vadovaujantis trimis pagrindiniais klausimais buvo sukurtos pradinės temos:

[199] Pilna programos versija: MAXQDA Standard 2022, release 2022.4 (2022-12-06)

a. Kaip krizės pasireiškė organizacijose? (pirminės reakcijos, fenomenai įvykus krizėms)
b. Ką organizacijos keitė kaip atsaką krizėms?
c. Kokias krizių ar veiklų pasekmes organizacijos tebejaučia dabar?

Taip pat, buvo atrinkti du ypatybių kodai, kurie apibūdina *Laikotarpį* apie kurį buvo šnekama (Prieš pandemiją, Pandemijos atlaisvinimų metu, Sugriežtinus karantiną, Baltarusijos neramumų metu, per Rusijos invaziją į Ukrainą, Energijos kainų kilimo metu) ir pašnekovo *Sentimentą* (nuotaiką) susijusį su nagrinėjamu klausimu (Teigiamas[200]; Neigiamas[201]; Neutralus[202]; Ir teigiamas, ir neigiamas). Paskutinio kodo vėliau atsisakyta, kadangi jo atsakymų nebuvo reikšmingai daug ir jo reikšmė tyrimo apimtyje maža. Šie kodai ir jų subkodai pasitelkiami MAXQDA aplinkoje sukryžminant klausimus su šia atributine informaciją, kad galima būtų atskirti krizių pasireiškimus, atsaką ir pasekmes pagal įvykusias krizes bei dalyvių nuotaikas.

Analizėje ieškoma svarbiausių diskusijų dalyviams temų, kurias jie paminėjo bendrai arba kalbėdami atskirose kultūros ir meno srityse. Buvo atsižvelgta į temų paminėjimo dažnumą, svarbą atsakant į tyrimo tris pagrindinius vedančiuosius klausimus ir susietumą su II dalyje vykdytos apklausos atsakymais.

[200] Pavyzdys, kas buvo laikoma teigiamu sentimentu
[201] Pavyzdys, kas buvo laikoma neigiamu sentimentu
[202] Pavyzdys, kas buvo laikoma neutraliu sentimentu

Analizė

Iš viso surengtos 10 tikslinių grupių diskusijos (viena papildoma). Jose dalyvavo 48 dalyviai; diskusijų medžiagos apimtis: apie 19 valandų arba 118 925 žodžiai.

Daugiausia atstovų buvo iš Viešųjų įstaigų (44 proc.) (lent. 1-B), Vilniaus mieste registruotų organizacijų (75 proc.) (1-C pav.). Iš dalyvių, 45 užima organizacijų vadovo pareigas (94 proc.), kiti yra vadovų parinkti atstovai ir užima įvairias pareigas, tarp jų: pavaduotojai, skyrių vadovai, atstovai žiniasklaidai (lent. 1-A).

1 lentelė. Pagrindinės diskusijų dalyvių charakteristikos: pareigos (A), organizacijų teisinė forma (B). Šaltinis: Autorių iliustracijos pagal tyrimo medžiagą.

A. Diskusijų dalyvių pareigos		
Pareigos	Dalyvių sk.	Dalis, %
Vadovas	45	93,75
Kita	3	6,25

B. Diskusijų dalyvių organizacijų teisinė forma		
Teisinė forma	Dalyvių sk.	Dalis, %
VšĮ	21	43,75
BĮ	17	35,42
Asociacija	9	18,75
UAB	1	2,08

1 pav. Diskusijų dalyvių organizacijų nurodomos veiklos teritorija: Lietuva nurodo, kad organizacija vykdo veiklą nacionaliniu lygiu. Dažniausiai taikoma Nacionalinėms institucijoms, asociacijoms ar kitoms visos šalies apimtyje veiklą vykdančioms organizacijoms. Šaltinis: tyrimo duomenys.

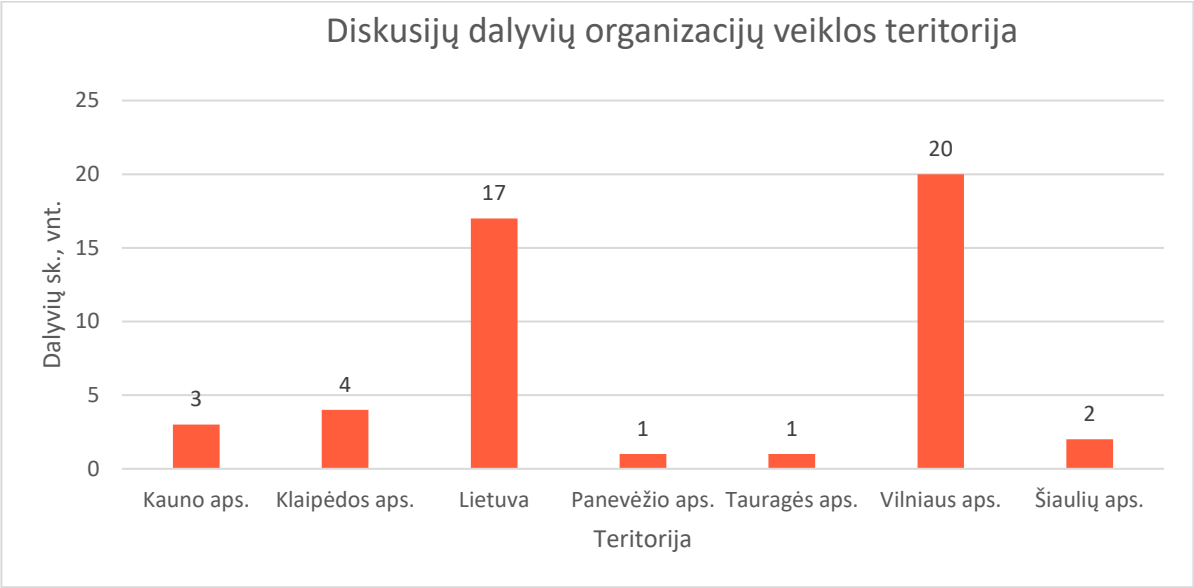

Metodikos pokyčiai analizės eigoje

Tyrimo metu pastebėta, kad didžioji dauguma dalyvių pabrėžia skirtumus tarp darbo ar kūrybos bei kultūrinės veiklos skaitmenoje ir gyvai, todėl buvo pridėtas dar vienas atributinis kodas: *(Veikimo) Modelis* (*Skaitmena*, *Gyvai*). Papildomai, dažnai iškildavo pastebėjimai apie pasikeitusią kultūros ir kūrybinio sektoriaus aplinką, tai yra pasikeitusį kultūros ir kūrybinio sektoriaus dalyvių, lankytojų ir kitų vartotojų elgesį, tad analizėje prie pasekmių buvo pridėtas papildomas klausimas: *Koks kultūros ir kūrybinės aplinkos pokytis jaučiamas iki šiol?* Priskyrus ir išanalizavus kodus, juos apimančios pagrindinės temos nurodytos kodų sistemoje (2 pav.)

Papildomos pastabos

Originaliai buvo vengiama įtraukti klausimus apie LKT finansavimą, nes tokie klausimai tyrimo metu būtų užduodami įstaigos, kuri šį finansavimą skiria, todėl buvo numanoma, kad dalyviai dalintųsi neatvirais ar nenuoširdžiais atsakymais. Vis dėlto, kai kurie dalyviai ypač buvo linkę vis grįžti prie šios temos. Būtent dėl to buvo prašoma prasiplėsti šia tema. Bendrai, visi dalyviai dalinosi nuomonę apie resursų valdymą vykdant veiklą, todėl finansinė informacija vertinta iš veiklų vykdymo ir krizių poveikio perspektyvos, o ne konkrečių LKT programų ar sričių apimtyje. Detaliau apie finansavimo apimtis atsako II etapo dalyse atlikta finansinių intervencijų analizė ir apklausa.

2 pav. Galutinių kokybinio tyrimo kodų ir temų sistema. Sudaryta tyrimo autorių.

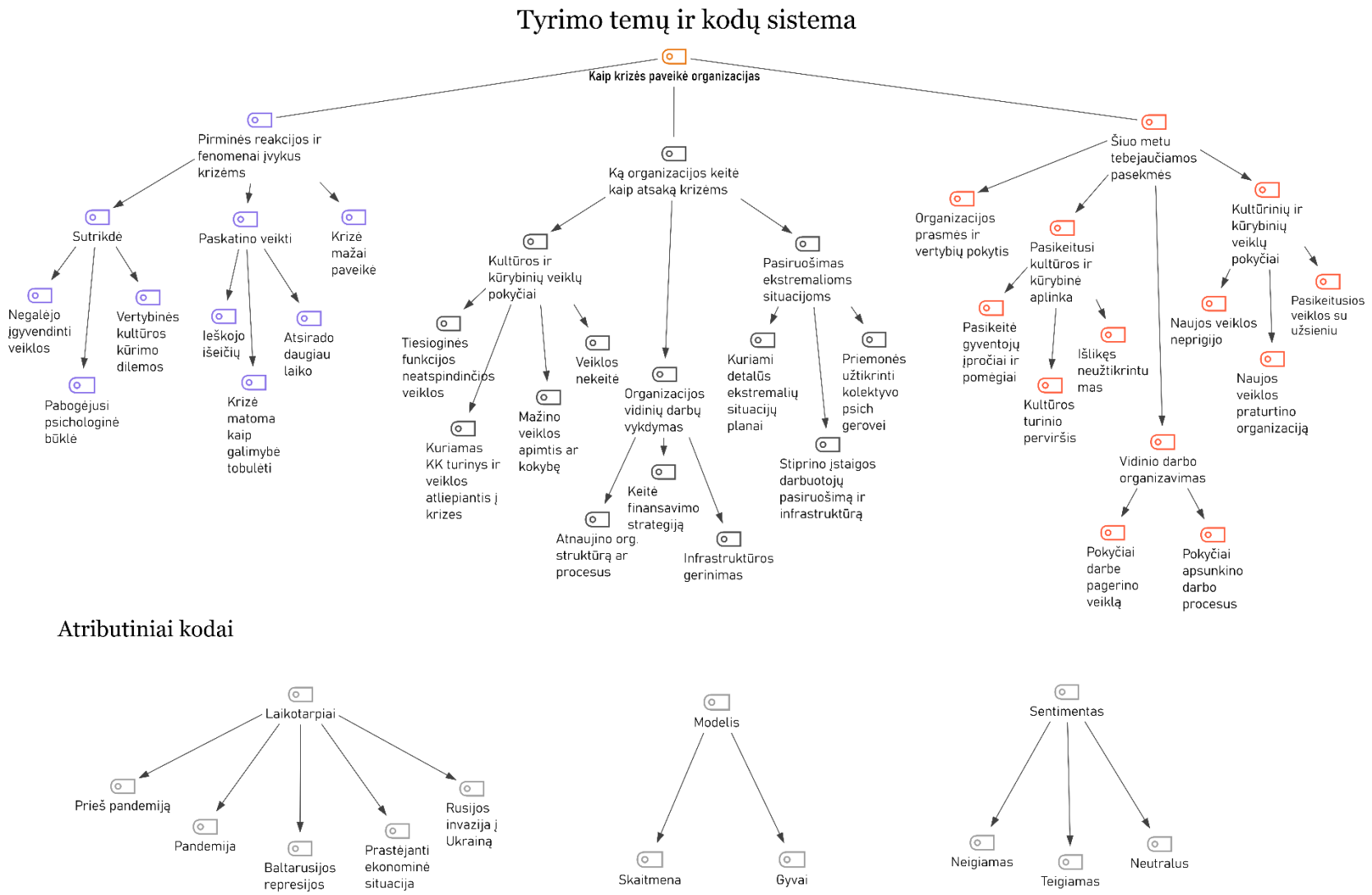

Tyrimo rezultatai

Tyrimų rezultatai pristatomi pagal tris vedančius klausimus: Kaip krizės pasireiškė organizacijose? Koks buvo organizacijų atsakas? Kokios krizių ir organizacijų veiksmų pasekmės tebejaučiamos iki šiol?

Krizių pasireiškimas organizacijose

Visi organizacijų atstovai teigė, kad krizės sutrikdė iki tol buvusią organizacijų veiklą. Nors virusas Kinijoje ir Europoje pradėjo plisti sausį, organizacijų atstovai teigė, kad kovo mėnesį įvesti fizinio judėjimo ribojimai ir ligos plitimas pagrinde sukėlė šoką ir sutrikdė iki tol buvusią organizacijos struktūrą, darbuotojų savijautą, veiklos tęstinumą. Tačiau tai, kaip stipriai organizacijas paveikė ir kokios buvo jų darbuotojų pirmosios reakcijos stipriai skyrėsi tarp organizacijų.

Veiklų organizavimas

Įvykus pandemijai kovo mėnesį, organizacijos teigė, kad įvesti judėjimo ribojimai daugumoje iš dalies sugriovė įprastą veiklos struktūrą. Net esminis veiklų darbo atlikimas organizacijos patalpose buvo stipriai apribotas. Tai paveikė viešas paslaugas teikiančias ir kūrybines veiklas gyvai pristatančias organizacijas, nepriklausomai nuo sektoriaus (privataus ir viešo). Pavyzdžiui, viešojo sektoriaus atstovai teigė, kad pradžioje vykdant savo veiklą pagrindinė problema buvo įgyvendinti savo misiją – teikti viešai prieinamas paslaugas, kai tai buvo uždrausta daryti gyvai. Buvo sunku suderinti galiojančius reikalavimus veiklai su galiojančiais organizacijos darbo tvarkos dokumentais ir todėl greitai keisti veiklas buvo sudėtinga. Kitu atveju, gyvas veiklas vykdančios nevyriausybinės organizacijos turėjo atšaukti ar perplanuoti veiklas, į kurias dažnai jau buvo investuota daug pastangų ir lėšų. Dauguma atstovų taip pat teigė, kad sutrikus darbuotojų darbui jį turėjo kuo greičiau perkelti į nuotolį, kai dauguma neturėjo tam paruoštų kompiuterių ir sistemų. Kitiems kilo iššūkis organizuoti atlikėjų ir kitų kūrybinių darbuotojų darbą.

> *<...> iškilo iš karto klausimas: na, gerai – mes administracija, tai administracija, bet tai meno kolektyvai – iš karto – jie nebeturi nei koncertinių programų galimybių atlikimo, nei repeticijų – iš karto kvalifikacijos klausimas iškilo. Tai va tas toksai vat buvo vienas pagrindinių motyvų – kaip toliau vykdome veiklą, ką darome? (MZ1, par. 34)*

Ne vienas dalyvis teigė, kad pavasarį prasidėjęs karantinas sutrikdė didžiausius renginius ar visų metų planus – planuoti veiklų paprasčiausiai buvo neįmanoma dėl greitai besikeičiančių ribojimų, daugėjančių susirgimų.

Rusijos invazijos į Ukrainą metu daugiausia paveikė neužtikrintumas tiek dėl Lietuvos likimo, tiek dėl grėsmės gyvybei: vyravo klausimas kaip Ukrainai seksis atsilaikyti karo eigoje ir ar karas nepalies Lietuvos. Tarptautinės veiklos su Ukrainos ir kitų šalių organizacijomis ir atlikėjais sustojo: ukrainiečiai negalėjo atvykti, o užsieniečiai bijojo atvykti į Lietuvą dėl grėsmės. Dėl įtemptos situacijos pasikeitė ir kultūros vartotojų elgesys ir krito dalyvavimas kultūroje ir kultūros produktų vartojimas dalyvių organizacijose.

> *Atsirado baimė atlikėjų ir kūrėjų atvykti į Lietuvą - ko mes visiškai nesitikėjom, kad jiems gali būti baisu. Žiūrint į priekį, nes tuo metu... mes planuojam gi paprastai keletą mėnesių ir net metus į priekį - tai buvo atsisakiusių atvykti. (NAC1, par. 200)*

Finansinis sukrėtimas

Valstybės ir savivaldybių institucijoms pandemijos pradžioje ištiko nerimas dėl finansinio tvarumo, kurį dauguma gretino su praeityje vykusiais biudžeto karpymais krizių metu (ypatingai po 2009 metų finansinės krizės), tačiau pandemijos pradžioje vyriausybei užtikrinus pastovius biudžetus organizacijos teigė tai padėjo išlaikyti veiklų stabilumą be didesnių trikdžių ir susikoncentruoti į veiklų perorientavimą karantino metu. Tuo tarpu nevyriausybinių organizacijų dalyviai teigė, kad daugiausia būtent ir susidūrė su privačios paramos sumažėjimu arba nuostoliais įgyvendinant veiklas. Šių organizacijų pajamos daugiausia priklauso nuo privačios paramos, pardavimų ir valstybės projektinio finansavimo. Dėl karantino apribojimų sustojo projektai į kuriuos jau buvo investuota daug finansinių ir žmogiškųjų resursų ir (arba) smuko pajamos susijusios su renginių bilietų ar kitų paslaugų pardavimu. Dauguma verslų rėmusių šias organizacijas irgi nustojo tai daryti, nes turėjo pasirūpinti *savo* finansiniu tvarumu. Tačiau organizacijos vis dar turėjo padengti išlaidas (nuoma, administracijos darbuotojų atlyginimai) ir finansinius įsipareigojimus partneriams ir paslaugoms. Todėl organizacijos buvo perorientuojamos kuo labiau mažinti kaštus, arba ieškoti kitų finansavimo šaltinių užtikrinti finansiniam tvarumui.

> *„<...> Tai pandemijos situacijoj, ten skirtingo šoko etapuose ir lygmenyse reakcija rėmėjų buvo labai, labai skirtinga. Nu, kaip, skirtinga: arba „Viso gero [ironiškai juokiasi] visam laikui, nežinau kada susitiksim“, arba... arba: „Paskambinkit po pusmečio, po metų“ ir panašiai. Tiesiog, rėmimas sustojo –*

> *viskas. Ir, ir, tokiu atveju, organizacijos, nu, kultūra, sėdo ant bado dietos. Bent jau mūsų.“ (TM1, par. 35)*

Dauguma įvardijo, kad nuo pandemijos pradžios valstybės suteiktų finansavimo galimybių buvo pakankamai: darbuotojų prastovų ar veiklų subsidijavimas ir paskolų suteikimas pradžioje buvo matomi kaip organizacijos išgelbėjimas iš sunkios finansinės padėties. Vis dėlto, finansavimo priemonių naudojimas vertinamas nevienodai. Daugiau tai aptariama skyriuje „5.2. Pokyčiai organizacijose įvykus krizėms“.

Prasidėjus Rusijos plataus masto atakoms Ukrainoje, visuomenės dalyvavimas ir kultūros vartojimas pirmąją dieną visiškai sustojo. Tačiau organizacijų atstovai teigė, kad tai jų organizacijų stipriau nepaveikė, nes pardavimai visiškai nevyko pirmąsias dienas, o kultūros ir kūrybinių produktų ir paslaugų vartojimas atsistatė praėjus kelioms savaitėms. Tačiau energijos išteklių kainų kilimas ir infliacija, kaip viena iš karo pasekmių ypač paveikė finansinį organizacijų stabilumą. Pirma, kad išlaidos pakilo keliais kartais, o antra, nes organizacijos nesitiki tokios didelės paramos iš valstybės kaip pandemijos metu.

> *Ir... man dabar yra toks naujas iššūkis, kaip pasekmė susimokėjus už rugpjūtį 22 tūkstančių už elektrą, kai mokėjom keturis, ir sąskaitoj turint beveik nulį pinigų, tai tu supranti: kaip mes išgyvensim šitą rugsėjį – aš nežinau. <...> (VZ1, par. 156)*

Psichologinė situacija

2020 m. pavasarį įvestas karantinas kai kurių atstovų organizacijose pasireiškė kritusia darbuotojų motyvacija. Baimė dėl sveikatos ar darbo ateities ir staiga pasikeitusi padėtis buvo sunkiai išgyvenamos psichologiškai. Daugiausia atstovai tvirtino, kad jų organizacijose darbuotojai išreiškė nuogąstavimą dėl galimo darbo praradimo. Administracijai taip pat buvo sunku padėti darbuotojams emociškai dirbant nuotoliniu režimu ar kontroliuoti jų darbą. Scenos menų kūrėjus paveikė ir ryšio su žiūrovu nutrūkimas. Atlikėjai negalėdami dalyvauti pasirodymuose bijojo, kad ir jų darbas prarado paskirtį ar prasmę.

> *<...> tas toksai paskirstymas darbų buvo gana sudėtingas, ir darbas su žmonėmis. <...> žmonės išsigando, kad jie praras darbą, kad jie negaus pajamų <...>. (AI1, par. 54)*

Tačiau dauguma organizacijų taip pat teigė, kad įvykusi pandemija ir neužtikrintumas paskatino jas veikti ir dažnai įvardijama kaip *galimybė tobulėti*: atnaujinti veiklas, išgryninti kryptį, rizikingiau eksperimentuoti kuriant naujas paslaugas, produktus ir kita. Tai yra, dauguma atstovų pandemija

paskatino nepasiduoti stresui ir veikti. Tą patį teigė tiek valstybinių ir savivaldybių įstaigų, tiek privačių organizacijų atstovai.

> *<...> Krizės akivaizdoj visi gyveno neapibrėžtume, tai reiškias nežinau, kas po mėnesio bus, tai jeigu neturiu ilgalaikių planų, tai gal galima tada <...> pabandyti, nu turėt laboratoriją, kurioj išbandytume naujus dalykus. (TM2, par. 23)*

Rusijos invazija į Ukrainą psichologiškai buvo pakeliama sunkiau nei pandemija. Organizacijos teigė, kad darbuotojų darbas buvo arba sustojęs visiškai (*paralyžiuotas*), o kai kurių nuomone vykdyti kultūros ir kūrybinį darbą karo akivaizdoje yra beprasmiška arba net amoralu. Kai kada panašius komentarus pasakydavo klientai, tačiau dažniausiai jas išreikšdavo patys darbuotojai, arba diskusijoje dalyvavę organizacijų atstovai.

> *<...> Nemanau, kad ten... pristatant [Ukrainos architektų] projektus tu jiems ten labai kažkaip padėsi [karo metu] <...> (TM1, par. 107)*

Rusijos plataus masto invazijos metu paskatino organizacijas permąstyti atliekamo darbo prasmę, vykdomų veiklų tikslus: atstovai teigė, kad šiuo laikotarpiu administracijos pradėjo keisti veiklų prioritetus ar misiją. Dažnai tai pakeitė ir darbuotojų ar partnerių bendravimą, tikslus tarptautiniame bendradarbiavime. Visa tai nulėmė arba organizacijos ryšių sustiprėjimą, arba jų nutrūkimą.

Minimalus krizių poveikis

Pandemija ar Rusijos invazija į Ukrainą sukrėtė beveik visų kalbintų dalyvių organizacijas. Tačiau buvo ir tokių, kurių darbas pandemijos metu iš esmės nesutriko. Tai galima taikyti vaizdo ir kompiuterinių žaidimų kūrimo, kai kurioms leidybos ir kitoms organizacijoms, kurių veikloje gyvo kontakto mažai. Pasak tokių organizacijų atstovų, kai kurie iki pandemijos dirbo nuotoliniu būdu arba didžia dalimi dirbo sėdimąjį darbą, todėl perėjimas į nuotolinį darbo režimą įvyko sklandžiai. Tuo pačiu, kalbinti žaidimų kūrimo ir leidybos atstovai teigė, kad karantinui prasidėjus jų kuriamų produktų poreikis žymiai išaugo, todėl pandemija jų nepaveikė nei finansine, nei darbuotojų darbo vykdymo prasme.

> *Kas liečia patį sektorių, tai taip makabriškai galbūt nuskambės, bet žaidimai laimėjo iš pandemijos. Ką ir minėjot, žmonės neina į kultūros renginius, nes nėra galimybių, bet žmonėm vis tiek reikia psichologinio komforto, kurį ir suteikia būtent kultūra <...> Tai žaidimai yra ta forma, kuri labai lengvai, gali labai lengvai ir labai greitai gauti tą, na, tokį pabėgimą iš esamos situacijos. (AV1, par. 33)*

Baltarusijoje vykę neramumai taip pat paveikė tik kelių diskusijoje dalyvavusių atstovų organizacijas. Iš jų sutriko tik atskiros veiklos, tačiau organizacijos iš esmės tai nepaveikė, arba buvo kuriamos atskiros iniciatyvos piliečiams ar šalies kūrėjams palaikyti. Papildomai, kiti atstovai išsireiškė, kad įvykiai Baltarusijoje paveikė mažai, nes ryšiai su Baltarusijos atlikėjais ar organizacijomis buvo silpni. Tuo pačiu likusius santykius su Baltarusijos kultūros atstovais daugiausia sutrikdė ne Baltarusijos pilietinis judėjimas, o Rusijos 2022 m. pradėtas karas.

Pokyčiai organizacijose įvykus krizėms

Įvykus krizėms organizacijų veikla pasikeitė: kūrybinės veiklos įgyvendinamos pritaikant jas ir jų turinį karantino ribojimų reikalavimams, Baltarusijos sukeltų neramumų ar Rusijos invazijos į Ukrainą aktualijoms; užtikrinamas pasiruošimas ekstremalioms situacijoms; atnaujinama organizacijos struktūra, keičiamas jos administravimas – pastarasis daugiausia būdingas Covid-19 pandemijos ekstremalios situacijos metu.

Organizacijos vidinės struktūros pokyčiai

Įprastos darbo tvarkos prasidėjus pandemijai neveikė, tad atstovai prisipažino, kad viską reikėjo pradėti vos ne nuo nulio – darbuotojų ir kūrėjų darbo procesus ir kultūros ir kūrybinių veiklų prieinamumą visuomenei. Nors karas Ukrainoje nepalietė esminės organizacijų veiklos struktūros, atstovai teigė turėję pergalvoti planus, užtikrinti infrastruktūros apsaugą ir pasiruošimą ekstremalioms situacijoms.

Veiklų apimtys ir finansavimas

Dalyviai, kurie patyrė finansinių sunkumų pandemijos pradžioje, siekė užsitikrinti jį papildomai ir sumažinti esamas išlaidas. Kai kuriose organizacijose vadovai perėmė dalį organizacijos darbuotojų darbų, atsisakė patalpų nuomos, mažino kūrybinių produktų gamybos išlaidas arba ieškojo pigesnes paslaugas teikiančių partnerių. O papildomo finansavimo siekė iš naujų privačių šaltinių, valstybės institucijų: dalyvavo Lietuvos kultūros tarybos projektuose, teikė paraiškas gauti finansavimą iš vyriausybės paskelbtų finansinių priemonių, skirtų mažinti neigiamas Covid-19 pasekmes. Privačias pajamas buvo siekiama pritraukti iš verslo ir individualių asmenų rėmimo arba kultūros prekių pardavimų sukurtose internetinės prekybos platformose. Pardavimus per platformas taikė tiek privataus sektoriaus organizacijos, tiek viešojo sektoriaus organizacijos, kurios iki tol papildomas pajamas veikloms gaudavo iš papildomų veiklų, tokių kaip papildomos ekskursijų programos.

> *Na, mes nevyriausybinė organizacija esam, tai mes statėmės labai smarkiai, investavom į savo fundraisingą arba į pardavimus. <...> Tiesiog permąstėm visą filosofiją biudžeto. (SM1, par. 122)*

Visi kalbintų organizacijų atstovai teigė, kad jų organizacijos pandemijos laikotarpiu kreipėsi į valstybės institucijas gauti siūlomas finansavimo priemones. Iš tiesų, valstybės priemonės dažnai buvo pagrindinis, jei ne vienintelis būdas organizacijoms užtikrinti finansavimą neapibrėžtumo sąlygomis. Atstovų nuomone, pandemijos metu finansinis tvarumas buvo kabantis ant plauko dėl nutrūkusių veiklų ir projektų į kuriuos buvo investuota. Tačiau dažnai ir dėl iki pandemijos neegzistavusio tvaraus veiklų finansavimo modelio, kuris rėmėsi projektiniu valstybės finansavimu, verslo partnerių ar vienkartine parama ir dėl to dažnai neužtikrino nuolatinio vidinio pajamų šaltinio.

> *Aš gal tiktai pratęsčiau <...> kas atsitiko. Nes buvo labai pasiūlyta finansinių instrumentų, kurie tą akimirką, uždarius viską, atrodė kaip išsigelbėjimas. Ir tada visi susimobilizavom aplikuoti ir taip toliau. (VZ1, par. 101)*

Dauguma pasinaudojo valstybės parama ir ji prisidėjo prie pagrindinių veiklų išlaikymo. Tačiau tiek gavę paramą, tiek jos negavę teigė, kad finansavimo priemonės buvo pernelyg sudėtingos kriziniu laikotarpiu. Iš vienos pusės, kalbant apie bendrąsias ekonomikos skatinimo priemones, jos buvo sunkiai įkandamos mažą darbuotojų skaičių ar nepakankamai įgūdžių pildyti panašias paraiškas turinčioms organizacijoms, o komunikacijos ir pagalbos iš valstybės, jų nuomone, buvo per mažai. Iš kitos pusės, gaunant valstybės paramą projektinėms veikloms dalyviai dažnai jausdavo, kad viskas ko tuo metu reikėdavo – tai pinigus skirti ne kultūrinėms veikloms, bet organizacijos infrastruktūros ar darbuotojų darbo pritaikymui dėl pasikeitusių aplinkybių.

> *Mes aišku visi mokam rašyti paraiškas ir rašom, kad čia digital'izuosimės, bet galbūt kažkam reikia fiziškai elementariai įsirengti gerą ventiliaciją, arba susitvarkyti kažkokias kompetencijas, naujų etatų labiau negu skaitmeninio turinio. (VZ1, par. 117)*

Prasidėjus Rusijos vykdytam plataus masto Ukrainos užpuolimui, organizacijos mažai keitė veiklos apimtis ar finansavimo strategijas, tačiau pradėjus kilti veiklos vykdymo kaštams dėl energijos kainų ir infliacijos, dauguma organizacijų teigė pradėjusios mažinti skiriamas išlaidas kuriamų produktų gamybai ar paslaugų teikimui.

Veiklos planavimas

Pandemijos metu patiriant sunkumus planuojant veiklas dėl greitai besikeičiančios sergamumo situacijos ir atitinkamai vyriausybės fizinių ribojimų, dalyviai teigė, kad jų organizacijose ilgalaikį planavimą pakeitė trumpalaikis: mėnesio, kelių savaičių ar net dienų laikotarpių planų dėliojimas. Tačiau net ir susidėliojus planus, dauguma situacijų pasikeisdavo netikėtai ir į jas reikėdavo reaguoti iš karto. Kai kurie dalyviai turėjo paruoštus alternatyvių scenarijų planus, o kiti pasiruošimo neturėjo. Iš diskusijų negalima atskirti kurios organizacijos rinkdavosi pirmą ar antrą būdą reaguoti – dažniausiai tai nulemdavo vadovų parinkta strategija. Tačiau, nors kelių scenarijų nusimatymas padėjo spręsti situacijas lengviau, renginius vykdančios organizacijos veiklas turėjo keisti kelis kartus arba paskutinę akimirką, o viešojo sektoriaus įstaigos susidūrė su ypač didele administracine našta, nes turėjo savo veikloje perkelti dažnai besikeičiančius vyriausybės teisės aktus.

> *<...> Na, ir, praktiškai kiekvieną savaitę, tiktai pasikeitus operacijų vadovų sprendimui ar kažkokiam tai mažam punktui pasikeitus mums reikėdavo visą dokumentaciją keisti. (AI1, par. 72)*

Rusijos invazijos į Ukrainą metu organizacijos vis dar susiduria su panašiais planavimo sunkumais, tad taikomi panašūs sprendimai kaip ir pandemijos metu: veiklos įgyvendinamos arba keičiamos tuojau pat, arba nusimatomi keli scenarijai. Tačiau pastebima, kad jau įgudus planuoti per pandemiją, tai buvo lengviau pritaikoma ir šios krizės metu

> *<...> ta paroda, kurią čia mes irgi darėm su [Ukrainos] galerija, tai čia buvo toks išbandymas, kad... nes išvežti iš [Ukrainos miestų] meno kūrinius, kai apskritai niekas iš Europos ten transportavimo normalių firmų neveža <...> Tai va, kaip ir sakai: čia iki paskutinės akimirkos dieną – naktį tu tuos scenarijus darai <...> (VZ1, par. 149)*

Organizacijos infrastruktūros plėtra ir pasiruošimas ekstremalioms situacijoms

Organizacijos infrastruktūros gerinimo darbai aktualūs tiek pandemijos laikotarpiu, tiek Rusijos karo Ukrainoje atveju, kadangi abejais atvejais visų organizacijų atstovai teigė kad buvo būtina užtikrinti saugų ir pastovų darbą ir kolektyvo gerovę. Visais laikotarpiais investuojama į informacinių sistemų plėtrą užtikrinti sklandžiam darbui ir apsaugai nuo kibernetinių grėsmių. Rusijos invazijos atveju organizacijose nepriklausomai nuo teisinės formos ar kultūros ar meno srities taip pat buvo ruošiami detalūs ekstremalių situacijų planai, pavyzdžiui, eksponatams išsaugoti ar slėptuvių įrengimui.

> *<...> kai karas prasidėjo Ukrainoj, tai mes čia netgi susiradom slėptuvę ir nuėjom visi, jeigu ką. Beveik ir įsirengėm, kur galėtume persikelti. (VZ1, par. 133)*

Karo ir pandemijos laikotarpiais pablogėjus darbuotojų motyvacijai, organizacijos skyrė ypatingą dėmesį ir darbuotojų psichologinei gerovei. Šiais laikotarpiais buvo dažniau rengiami organizacijos darbuotojų susitikimai, neformalios veiklos, rengiami mokymai susiję su psichologine sveikata. Kai kurie atstovai teigė, kad jų organizacijose pandemijos metu kolektyvui buvo samdomi psichologai, nes psichologinės problemos kilusios karantino metu ir jam atlaisvėjus trukdė vykdyti darbą. Valstybinėse įstaigose užsiminta apie kvalifikacijos kėlimą ar naujų darbo funkcijų paskyrimą darbuotojams kaip vieną iš motyvacinių priemonių. Atstovų teigimu, darbuotojams nutrūkus jų įprastam darbui tai buvo svarbios priemonės užtikrinti pastovumą ir darbo saugumą, rasti naują prasmę darbuotojų darbui. Panašiai 2022 m. pradžioje rengiami ir civilinės saugos mokymai tam, kad tiek psichologiškai, tiek praktiškai darbuotojai būtų pasiruošę galimoms grėsmėms.

> *<...> Mes tikrai irgi samdėmė psichoterapeutus, kad būtų galima atsistoti. (NAC1, par. 51)*

Vis dėlto, kai kurie atstovai teigė, kad rengiami ekstremalių situacijų mokymai labiau sudirgino, nei nuramino darbuotojus, kadangi tai sukūrė įspūdį, kad karo ar ligos grėsmė iš tiesų artėja.

Veiklų įgyvendinimas

Veiklų įgyvendinimas pandemijos ir kitų krizių aplinkybėmis skyrėsi. Kalbant apie pandemiją, dalyviai daugiausia pabrėžia veiklų vykdymą kontakto nereikalaujančiomis formomis arba tiesiogiai, o karo Ukrainoje eigoje organizacijų kultūrinių ir kūrybinių veiklų turinio pokyčius. Visais periodais organizacijos vykdo alternatyvias visuomenines veiklas, pavyzdžiui, humanitarinės pagalbos teikimą.

Kontakto nereikalaujančios veiklos pandemijos metu

Veiklos skaitmenizavimas buvo išbandytas visose be išimties dalyvių organizacijose ir tai ne tik taikoma nuotolinio darbo režimui. Renginius organizuojančiose įstaigose buvo filmuojami ir platinami įrašai platformose arba per partnerių televiziją, tiesioginės transliacijos rodomos internetu; šias veiklas taip pat stengiamasi paversti „gyvesnėmis" įtraukiant tiesioginio bendravimo su publika elementus. Veiklos, kurios remiasi materialiu kultūros turiniu, pavyzdžiui, vizualiųjų menų parodos, leidyba ar atminties institucijų ištekliai taip pat buvo perkeliami į nuotolį. Pagrindinės įgyvendinimo formos: 3D parodos, eksponatų skaitmenizavimas, virtualių paslaugų

teikimas. Tačiau, kaip teigė šių organizacijų atstovai, perėjimas į skaitmeninę ar bekontaktę erdvę užtruko, todėl buvo ieškoma kitų būdų teikti paslaugas, pavyzdžiui, jas teikiant telefonu ar lauke. Bendrai, organizacijų atstovai teigė, kad pandemijos metu gyventojai ypač naudojosi skaitmeninėmis priemonėmis – visi pastebėjo padidėjusį jų prekių ir paslaugų vartojimo skaičių. Išaugo ir užsienio vartotojų susidomėjimas.

> *<...> nu, tikrai, kaip, keletą tų buvo online rodymų, tai tikrai buvo... m... auditorija labai tarptautiška. (MZ1, par. 89)*

Vis dėlto didžioji dauguma dalyvių iš įvairių sričių pabrėždavo, kad skaitmeninės veiklų formos nesuteikia *tikro* kultūrinio potyrio. Šių atstovų nuomone, kultūrinės ar kūrybinės veiklos skaitmeninėje erdvėje neturi gyvumo aspekto, nes ekranas sukuria barjerą tarp žiūrovo ir pilnavertiškos kultūrinės veiklos. Ne vienas dalyvis šį fenomeną išreiškė kaip „medaus laižym[ą] per stiklą" (EK1, par. 54), „bučin[į] per stiklą" (NAC, par. 46), „valgym[ą] ledų per stiklą" (AV1, par. 117). Tačiau ši nuomonė vyravo ne tik gyvus renginius organizavusiose organizacijose: panašiai svarstė ir atstovai veikiantys leidyboje ar kitame produktų gamybos versle.

Darbuotojų perkėlimas į nuotolį taip pat buvo taikomas visose kalbintose organizacijose. Pats perkėlimas iš pat pradžių užtruko: dauguma organizacijų neturėjo darbo priemonių namuose arba nustatytų darbo tvarkos aprašų valstybinėse įstaigose. Visgi, visi atstovai tvirtino, kad tuo metu tai buvo vienas iš pagrindinių būdų įgyvendinti darbą vyraujant esamiems higienos darbovietėje reikalavimams.

Nuotolinio darbo patirtis vertinama prieštaringai. Kai kuriose organizacijose, daugiausia atminties institucijose, bekontaktės paslaugos tapo vertinamomis ir pagrindinėmis vystomomis veiklomis pandemijos metu. Kiti dalyviai pastebėjo, kad skaitmeninės priemonės palengvino komunikaciją su veiklų įgyvendinimo partneriais dirbančiais kitose Lietuvos vietovėse ir užsienyje – pokalbius internetu buvo lengviau suderinti laiko ir vietos atžvilgiu nei dalyvauti juose fiziškai. Tuo tarpu darbuotojų darbas taip pat pasidarė efektyvesnis, nes darbuotojus motyvavo galimybė atlikti darbą jiems patogiu metu. Tačiau kita dalis atstovų teigė, kad kultūros ar kūrybinę veiklą buvo sunku kokybiškai įgyvendinti skaitmeninėje erdvėje neturint įgūdžių ar didelių resursų. Ji taip pat sunkiai pasiekiama socialinės rizikos asmenims, kurie susiduria su trikdžiais pasiekti ar naudotis kompiuteriu. Vertinę neigiamai nuotolinį darbą pabrėžė, kad nuotoliu sudėtingiau komunikuoti, matyti darbuotojų užimtumą ir jų darbo krūvius. Todėl nuotolinis darbas pablogino vidinę komunikaciją, o darbuotojų motyvacija ir disciplina irgi tapo problematiška.

> *<...> [Perėjus į nuotolį] gerokai pasunkėjo bendravimas, bendradarbiavimas... tiek su menininkais, tiek ir su... padedančiu kolektyvu... koordinatoriais pasunkėjo tikrai darbas, krito stipriai efektyvumas: ką anksčiau galėdavom spręsti labai greitai, spręsdavome labai ilgai. (TM1, par. 30)*

Gyvų veiklų įgyvendinimas pandemijos metu

Gyvos veiklos pandemijos metu taip pat buvo įgyvendinamos. Šį būda daugiausia pasirinko organizacijos, kurios arba nusivylė veiklos skaitmenizavimo rezultatais, arba siekė eksperimentuoti su alternatyviomis skaitmenizacijai veiklų formomis. Renginius ruošiančių organizacijų atstovų nuomone, pristatymas gyvai reikalavo ypač daug laiko ir kruopštaus planavimo dar iki sužinant apie karantino atlaisvinimus: veiklų ruošimas vykdavo mažose darbuotojų ir kūrėjų grupelėse, net izoliuojant komandą nuo išorinių kontaktų; planuojant atidarymus ar premjeras kai buvo didžiausia tikimybė kad veiklos įvyks – dažniausiai vasaros ir ankstyvo rudens periodais. Neišvengiamai, veiklos uždarose erdvėse vis tiek buvo sudėtingos įgyvendinti: jas reikėdavo dažnai nukelti dėl susirgimų ar pasikeitusių vyriausybės fizinio judėjimo draudimų. Tuo tarpu projektai atvirose erdvėse vyko palyginti sklandžiai. Atstovų nuomone, įgyvendintos gyvos veiklos buvo labiau vertinamos nepaisant iššūkių jas įgyvendinti.

> *<...> šiek tiek buvo [renginių] nukelta, susimalė grafikas, iš tikrųjų buvo sunku <...> bandėm padaryt ir ačiū Dievui, pavyko. Džiaugiamės tuo. (TM2, par. 33)*

Diskusijų dalyviai pastebėjo pasikeitusią KKS veiklų vykdymo ir vartojimo aplinką atlaisvinimų metu. Jų metu ženkliai išaugo vartotojų aktyvumas ir gyvų veiklų skaičius, nors dalyviai teigia, kad tai buvo pastebima tik po pirmojo griežtojo karantino 2020 m. Tuo tarpu renginius vykdančių organizacijų atstovai teigė, kad 2021 metai buvo tokie intensyvūs, kad įgyvendinti veiklas buvo beveik neįmanoma: patalpų ar įrangos renginiams trūko, kai kurie dėl patalpų ir įrangos trūkumo didžiuosiuose miestuose, veiklas įgyvendino kituose Lietuvos regionuose. Atstovai iš vizualiųjų menų pastebi, kad ypač didelė renginių pasiūla neapsiribojo tik pandemijos ekstremalios situacijos metu, bet yra ir dabar.

> *<...> Man atrodė pernai, kad visa Lietuva liepos mėnesį daro [renginius]: jeigu reikia atlikėjo, ar reikia kažkokios tai įrangos – košmaras – nu nebuvo galima gauti (MZ1, par. 103)*

Atlaisvinimų metu dauguma dalyvių teigė, kad organizacijose buvo taikomas mišraus darbo režimas, nors buvo ir tokių, kurie apskritai atsisakė nuotolinio darbo formos. Pastarosiose organizacijose darbą organizuoti gyvai esant griežtam darbo reglamentavimui buvo sudėtinga: reikėjo dažnai vėdinti patalpas, kontroliuoti darbuotojų būriavimąsi, apsaugos priemonių

dėvėjimą, sudaryti dirbančiųjų vietoje sąrašus ar tvarkaraščius. Vis dėlto, atstovų nuomone tai vis tiek buvo tinkamesnė darbo forma vykdant kūrybinį arba intensyvios vidinės komunikacijos reikalaujantį darbą. Taip pat, ši forma buvo neišvengiama darbuotojų atveju, kurie neturėjo galimybės dirbti iš namų dėl psichologinių sunkumų, ankštos namų erdvės ir mažų vaikų.

> *Aš tai, jo, prisimenu kaip tokį – aišku – palengvėjimą ir žmonėms, matyt, irgi: darbo, darbo... palengvėjimą. Kad nesvarbu, kad tai jau susiskirstę į vietoj trijų pamainų, į kokias aštuonias pamainas, bet... bet vis tiek darbas vyko ir vyko daug sklandžiau ir paprasčiau. (NAC1, par. 140)*

Organizacijų, propagavusių veiklas atvirose erdvėse, atstovai teigia, kad tai praturtino jų veiklą ir susilaukė daugiau žiūrovų, tapo dalimi jų įprastinių veiklų pandemijos metu ir vėliau. Tuo tarpu uždarose patalpose rengtos veiklos dėl mažo žiūrovų skaičiaus buvo nuostolingos. Vis tiek, pastarųjų organizacijų atstovai tikino, kad gyvos veiklos buvo būtinos jų organizacijos žinomumui ir kūrėjų kontaktui su žiūrovais palaikyti.

Turinys atliepia į krizes

Krizių metu organizacijos stengėsi atliepti visuomenines problemas kurias ekstremalios situacijos sukėlė. Pandemijos metu dominavo turinio pokyčiai – kultūros ir kūrybinėje veikloje diskutuojama apie pandemiją ir su ja susijusias problemas, bibliotekose vykdomos informacijos sklaidos kampanijas ir dezinformacijos prevenciją. Iš kitos pusės, kai kurios organizacijos užsiėmė ir jų tiesioginėms funkcijoms nepriklausančiomis veiklomis. Pavyzdžiui, kai kurie gamino skydelius, kaukes ir kitą. Tačiau panašios veiklos tapo *universaliomis* Rusijos invazijos į Ukrainą metu: dalyvių organizacijose teikiama humanitarinė pagalba ir finansinė parama, informacijos sklaida pabėgėliams. Kai kurios organizacijos teikė dėmesį ir Lietuvos gyventojų poreikiams karo metu: buvo organizuojamos meno terapijos veiklos, kai kurios bibliotekos skleidė informaciją apie pasiruošimą ekstremalioms situacijoms, civilinę saugą socialinės rizikos asmenims.

> *<...> vėlgi iš mūsų organizacinės pozicijos, tai <...> teikėm paramą arba bandėm teikti paramą ir galimybes žmonėms iš Ukrainos, na, gauti tam tikrus darbus, kažkokius finansavimo šaltinius, darbo pozicijas Lietuvos kompanijose. (AV1, par. 131)*

Dauguma dalyvių teigė, kad jų organizacijose buvo įdarbinti ar bendradarbiauta su Baltarusijos ir Ukrainos kultūros darbuotojais ir kūrėjais Baltarusijos režimo keliamų neramumų metu ir prasidėjus Rusijos invazijai į Ukrainą. Tačiau bendradarbiavimas su Baltarusijos kūrėjais sustojo prasidėjus karui. Dažniausios bendradarbiavimo formos: samdant juos tiesiogiai,

bendradarbiaujant su Ukrainos organizacijomis, teikiant organizacijos turinį ukrainiečių, anglų, rusų kalbomis ir taip padedant jiems integruotis ar gauti būtiną informaciją. Taip pat, dalyviai pabrėžė ir Ukrainos kultūros sklaidos iniciatyvas, kurios jų veikloje tapo svarbios: rašant straipsnius, rengiant parodas apie Ukrainos istoriją, kultūrą ir kalbant apie Rusijos invazijos problemą tarptautinėje bendruomenėje – dalyvių organizacijos siekė į problemą atliepti per švelniosios galios prizmę.

> *<...> Ir po tos nuomonės paskleidimo, kad ukrainiečiai neturi pagrindų savo kultūros, mes tyčia išvertėme Harvardo universiteto profesoriaus tekstą apie ukrainiečių kultūros ištakas, pagrindus [savo leidinyje]. <...> (EK1, par. 135)*

Tačiau dalies dalyvių nuomone, pastangos padėti ukrainiečiams buvo neefektyvios, arba galimai išnaudojo karo tragediją reklamai arba pačių emociniam pasitenkinimui. Pavyzdžiui, kelios kalbintos organizacijos teigė, kad jų kurtos iniciatyvos ukrainiečiams padėti susirasti darbą buvo bergždžios, nes ukrainiečiams dirbti esant nerimui dėl artimųjų Ukrainoje gyvybės yra psichologiškai sunku (žr. priedą Nr. 1). Kiti teigė supratę, kad perkėlus didžią dalį resursų teikti humanitarinę ar kitą pagalbą, dažnai buvo apleistos įprastos organizacijos veiklos. Kai kurie dalyviai tikino, kad jie savo veiklą vykdė įprastai būtent dėl to, nes jautė, kad veikla neprisidėtų prie karo tragedijos sumažinimo, o veikiau būtų išnaudojama jų pačių organizacijoms interesams: reklamai ar emociniam pasitenkinimui.

> *Tai, nu, mes darėm ten tų visų akcijų dėl lėšų [Ukrainai] rinkimo, bilietų pardavimo, bet nuolat galvojau, ar tai nėra spekuliatyvu: nes jeigu mes nepardavinėsim bilietų ir visų lėšų nepaaukosime ukrainiečiams, galbūt pas mus neis į renginius - nes mes ir apie save galvojam, kad mes turim kažkaip motyvuoti kūrėjus. Tai... tokia abejonė - ji nuolat buvo. <...> (MZ1, par. 144)*

Šiuo metu tebejaučiamos pasekmės

Iš ryškiausių iki šiol jaučiamų pasekmių panaikinus ekstremaliąją situaciją po pandemijos ir tebesitęsiančio karo metu ypač juntami gyventojų įpročių pokyčiai dalyvaujant kultūros ir kūrybinėse veiklose, išlikę organizacijų kultūrinių ir kūrybinių veiklų arba vidinio darbo organizavimo pokyčiai. Taip pat, organizacijos prasmės ir vertybių pokytis.

Pasikeitusi kultūros vartojimo aplinka

Kalbinti organizacijų atstovai teigia, kad net ir atšaukus pandemijos ekstremalios situacijos metu buvusius ribojimus, vis dar jaučiamas nenuspėjamas kultūros vartotojų elgesys, kuris dažnai pasireiškia sumažėjusiu jų dalyvavimu. Dalyviai dažnai tai sieja su padidėjusiu įpročiu vartoti

kultūros produktus namuose ir atpratimą dalyvauti kultūrinėje veikloje gyvai. Tačiau įvairių sričių atstovų tai yra siejama ir su jų juntamu kultūrinių veiklų ir informacijos perviršiu. Dauguma teigia, kad įprasta komunikacija su auditorija, kuri buvo taikoma prieš pandemija, yra nebeefektyvi. Dalyvių nuomone, šis juntamas perviršis galimai yra tiek dėl suteikto valstybės didelio finansavimo veikloms per pandemijos laikotarpį, kuris padidino kultūrinių veiklų skaičių, tiek dėl informacinio triukšmo, kuris dėl Rusijos invazijos į Ukrainą, tuo metu pakilusių energijos kainų, infliacijos, klimato kaitos problemų yra ypač intensyvus. Kiti teigia, kad kultūros organizacijų šiuo metu tiesiog yra per daug, dauguma veiklų prieinamos nemokamai, todėl sunkiau pritraukti lankytojus į mokamas veiklas. Tai, kad auditoriją pritraukti yra sudėtinga teigė organizacijos ne tik veikiančios didžiuosiuose miestuose, bet ir kitose teritorijose.

> *Na, aš galiu tik pasakyt, lankytojų skaičius tai akivaizdu, kad yra nukritęs ir mes galvojam, kad na čia tik turinys, kažkas. Bet tada sužinai, kad kiek žmonių atėjo į Abramovič parodą ir, nu, ir tada kaip ir viskas aišku. (VZ1, par. 123)*

Dalyvių nuomone, neužtikrintumas vykdant veiklą taip pat vis dar jaučiamas ir daugiausia siejamas su galimai blogėjančia ekonomine situacija. Atstovai teigia, kad vis dar reikia dėliotis veiklų planus remiantis numatomomis ateities sąlygomis, kurios dėl kylančių kainų yra labai nenuspėjamos. Todėl organizacijos vis dar planuoja metinius planus palyginti preliminariai ir sprendžia pasikeitusias situacijas „vietoje"; susitarimas su partneriais taip pat preliminarus, reikia įdėti daugiau pastangų sumažinti rizikoms kurios iškyla organizuojant bendras veiklas.

> *Taip, labai blogai yra būtent tas krizių periodas užsitęsęs, kuris ko gero tą neapibrėžtumą <...> Ir čia kiekvienam projekte kiekvienais metais, kiekvieną pusmetį, kiekvieną mėnesį tu turi neapibrėžtą situaciją (TM2, par. 83)*

Organizacijos veiklų pokyčiai

Dauguma organizacijų veiklų pandemija pakeitė – dalis išbandytų naujų veiklų ar produktų formų prigijo. Tačiau kitų buvo atsisakyta. Dažniausiai atstovai teigia, kad organizacijose sustabdytas skaitmeninių produktų ir paslaugų įgyvendinimas. Ypač tokių, kuriems organizacijos neturi prioriteto bei finansinių išteklių toliau plėtoti. Dažna to priežastis - kokybė nėra tokia, kad pritrauktų ir išlaikytų žiūrovų dėmesį, ar galėtų konkuruoti su tarptautinėmis alternatyvomis. Dauguma tų, kurie teigė, kad virtualios veiklos nesuteikia kokybiško kultūrinio potyrio, į skaitmenines veiklas žiūri ypač skeptiškai ir išlaiko griežtą nuomonę nevystyti šių veiklų. Vis dėlto, kai kurie renginius vykdančių organizacijų atstovai tvirtina, kad skaitmenizavimo veiklos buvo įdomi ir naudinga patirtis, kuri liks kaip atsarginė veiklos vykdymo forma ateityje. Tuo tarpu,

darbas vien tik nuotoliu visų sričių organizacijų atstovų teigimu mažina kūrybiškumą arba didina kolektyvo atskirtį, todėl vietoj to taikomas mišrus arba tiktais gyvas darbo režimas.

> *<..> aišku, visada prioritetas yra absoliučiai gyvas teatras, bet jeigu vėl kažkokia situacija kartotųsi, tai būtų prioritetinis dalykas, į kurį mes pereitume, jeigu būtų nebegalima kitaip dirbti. (SM1, par. 142)*

Didžiųjų miestų atstovų nuomone, skaitmeniniai produktai suteikė organizacijos turinio ir veiklų (pvz. edukacijų) prieigą Lietuvos regionų gyventojams, kuriems iki tol šios organizacijos buvo sunkiai pasiekiamos. Tačiau atstovų nuomone, pagerėjus pandemijos situacijai veiklas ketinama vystyti gyvai, todėl ši prieiga sumažės. Vis dėlto, galimybę didinti prieigą prie organizacijos turinio regionų ir užsienio auditorijai organizacijos vertina kaip vieną iš labiausiai teigiamų skaitmenizacijos aspektų.

Kitu atveju, dalyviai tvirtino, kad veiklų pokyčiai, kuriuos išbandė krizių laikotarpiu padėjo atrasti naujus būdus įgyvendinti veiklai ir taip pat yra vystomos toliau. Pavyzdžiui, nuotolinio darbo režimas išlaikomas, nes kai kada tai padeda greičiau susisiekti su bendradarbiais ar partneriais iš kitų Lietuvos vietovių ar užsienio, taip pat jis prisidėjo prie išaugusio pasitikėjimo tarp organizacijų vadovų ir darbuotojų.

> *Aš manau, kad kolegos čia gerai pasakė, reikėtų tų virtualių paslaugų spektro: tiek nuotolinio darbo, tiek virtualių paslaugų naujų atsiradusių. <...> ką mes tikrai virtualiai darom, ir aš manau, kad ir toliau darysim <...> (AI1, par. 161)*

Tačiau įdomiausia tai, kad visų organizacijų atstovų nuomone, patirtų krizių metu buvo išgryninta veikla ir įgyti nauji įgūdžiai, kurie padėjo sukurti saugumą, pastovumą ir pasiruošimą ateities netikėtumams. Dalyviai pabrėžė, kad vis kartojantis krizėmis, organizacijos įgavo atsparumo: jos nepasimeta, greičiau reaguoja ir įgyvendina sprendimus. Tai ypač pabrėžė viešojo sektoriaus organizacijų atstovai.

> *<..> mes ir dabar turime pakankamai daug iššūkių. Bet jau dabar tvarkomės, kažkaip bandom patirtis pandemines perkelti į dabartinę situaciją ir, ir tiesiog matom, kad tai padėjo mums susiorientuoti ir spręsti tam tikrus iššūkius. (AI1, par. 100)*

Bendradarbiavimo pokyčiai su užsienio kūrėjais ir organizacijomis taip pat vis dar juntami dėl vykstančių krizių. Pandemijos metu dalies organizacijų ryšiai su partneriais sustiprėjo dėl dažnesnės galimybės komunikuoti nuotoliu. Tačiau kitų ryšys su partneriais pandemijos metu sustojo būtent dėl fizinių barjerų vykdyti bendras veiklas. Baltarusijos režimo represijų metu ir

Rusijai pradėjus invaziją į Ukrainą, santykiai su Ukrainos ar Baltarusijos organizacijomis ir kūrėjais iki šiol patiria sunkumus, o bendradarbiavimas su Rusijos ir Baltarusijos organizacijomis vienareikšmiškai buvo sustabdytas. Partneriai iš kitų užsienio šalių taip pat vengia dalyvauti projektuose Lietuvoje dėl galimos karo grėsmės, t.y., pradžioje buvo galvojama, kad karo veiksmai vyksta ir šioje šalyje, šiuo metu bijoma, kad jie persikels į Lietuvą ateityje.

> *<...> Susidūriau, kad bijo iš užsienio, iš Vakarų šalių dizaineriai čia atvažiuot, nes nežino, jų šalyse yra toks perspėjimas, kad nevykit į šitą regioną, nes čia pavojinga. (TM2, par. 56)*

Finansavimas

Beveik visos tyrime dalyvavusios organizacijos kalbėdamos apie pasekmes vasaros-rudens mėnesiais dažnai užsiminė ir apie finansinio stabilumo problemą. Nors 2020 – 2021 metais daug finansinės paramos valstybė įliejo į ekonomiką tam, kad galėtų subalansuoti neigiamas pandemijos pasekmes kultūros ir kūrybiniam sektoriui, dauguma organizacijų teigė suprantančios, kad panašios paramos net pablogėjus ekonominei situacijai greičiausiai iš valstybės nebesulauks. Dauguma organizacijų teigė, kad ši situacija daugiausia neramina, nes jų finansinis stabilumas arba yra panašus į 2019 metus, tačiau dar pilnai neatsistatęs, arba jie nėra suspėję sukaupti finansinės pagalvės galimiems sukrėtimams ateityje, nors situacija dėl Rusijos invazijos į Ukrainą nėra stabili. Tačiau kai kurių nuomone, gyvenimas kriziniu laikotarpiu kaip tik paskatino sutelkti jų dėmesį į užsitikrinti stabilumą, pavyzdžiui, ieškoti naujo privataus finansavimo šaltinių. Vis tik nepaisant to, dauguma organizacijų išreiškė neigiamą nuotaiką dėl kultūros finansavimo ateityje: dažnai tai siejo su bendru nepakankamu dėmesiu į kultūros politiką, dėl kurio įprastų lėšų neužtenka įgyvendinti kokybiškai įprastoms veikloms. Ši nuomonė buvo populiari srityse nepriklausomai nuo sektoriaus (privataus ar viešojo).

> *Sakyčiau, jeigu kalbėjom apie pandemiją kaip apie iššūkį, kaip formatus keisti, kaip su komanda dirbti – finansiškai tai nebuvo iššūkis. Man atrodo, dabar artėja finansinis iššūkis, kurį reikės spręsti. (TM2, par. 93)*

Psichologinė būklė

Visų kultūros sričių viešųjų įstaigų atstovai taip pat pabrėžė, kad pandemijos pradžioje kaip išsigelbėjimas matytas papildomas kultūros projektinis finansavimas vėliau tapo našta. Jų nuomone, dėl nuolatinių karantino ribojimų ir neužtikrintumo, veiklų įgyvendinimas tapo ypač sudėtingu: projektus nukėlus jie įgyvendinami su įprastais organizacijos turimais resursais. Papildomai, krizės metu siekiant užtikrinti finansavimą, kai kurios organizacijos projektų apsiėmė

daugiau, nei turi resursų juos įgyvendinti, tad dažnai projektai vykdomi tik tam, kad būtų atsiskaityta finansavimą davusioms institucijoms. Diskusijų dalyvių nuomone, dėl šių priežasčių daugumos darbuotojų pervargimas vis dar juntamas.

Tačiau pervargimo problema būdinga ir dėl kitų priežasčių: ilgas situacijos neužtikrintumo laikotarpis ir kelių situacijų planavimas į priekį, įtempta emocinė aplinka, išaugęs kultūros ir kūrybinio sektoriaus konkurencingumas dėl didelės kultūrinio turinio pasiūlos ir informacinio triukšmo, o taip pat ir viešojo sektoriaus įstaigų prievolė taikyti dažnai pandemijos metu pasikeitusias vyriausybės tvarkas savo veikloje, užkrovė ypač didelę administracinę naštą ir streso kupiną darbo aplinką.

> *<...> labai komandos dvasia krito ir po dviejų metų praktiškai komandą iš naujo reikėjo surinkti šiais metais, nes kažkaip tai nebeatlaikė žmonės, kai tris kartus keičiasi data renginio. (TM2, par. 35)*

Organizacijų prasmės ir vertybių pokytis

Dauguma organizacijų teigia, kad krizės ne tik pakeitė jų veiklą išoriškai, bet išryškino ir jų prasmę, gilesnius tikslus, arba pakeitė požiūrį į kultūros suvokimą. Pandemijos metu šis pokytis daugiausia atsispindėjo organizacijų bandyme įvesti darbuotojų darbo pastovumą, ieškoti naujų veiklų galimybių, pasirūpinti darbuotojų sveikata arba psichologine gerove. Įvykiai Baltarusijoje ir Ukrainoje giliai paveikė daugumos organizacijų veiklą – kai kurie atstovai teigė, kad tai pakeitė jų kultūrinį ar kūrybinį fokusą – sustabdytas bendradarbiavimas su Rusijos kūrėjais ir organizacijomis ir paskatino daugiau bendradarbiauti su aplinkinių – Rytų, Šiaurės Europos šalių kultūros ir kūrybiniais darbuotojais, organizacijomis. Kuriama kultūrinė ir kūrybinė veikla iki šiol daugiau dėmesio skyrusi tarptautinėms tendencijoms ir Vakarų kultūrai pradėjo gręžtis į Šiaurės ir Baltijos šalių regiono arba Lietuvos kultūrą. Kultūrinė ar kūrybinė veikla taip pat organizacijų atstovų labiau vertinama kaip galinti palaikyti dvasiškai ir psichologiškai.

> *<...> kadangi mes esam – nu, visą laiką prodiusuojam tarsi naują – naujas programas - tai iš tikrųjų net labai stipriai keičia planus ir poreikį stipriai pažinti kaimynus ir kultūrine prasme, ir gal net ir labiau kuruoti projektus, kurie tą gal... labiau... nežinau, pabrėžia <...> [Atsigręžimas į savo kultūrą] net būtų prasmingesnis, negu nuolatos bandyti ten, nežinau, patiems tik žavėtis tiktai Vakarų ten Europa ar Amerika - ką jie daro. <...> (MZ1, par. 137)*

Tačiau organizacijos vis dar vengia karo Ukrainoje tragedija pasinaudoti ir veiklų viešinimui. Netgi uždavus klausimą „Kaip organizacijos prioritetai pasikeitė Rusijos karo Ukrainoje metu?" dalis atstovų reaguodavo atsargiai, kartais šyptelėdami ir pabrėždami kad jų veikla nepadės šios

situacijos atveju, stengėsi pabrėžti pasinaudojimo problemą arba kad nesistengė taikyti veiklos ar jos reklamuoti.

Rezultatų aptarimas

Organizacijų atstovų potyriai ištikus krizėms 2020 – 2022 metais buvo gana panašūs: pradinis šokas paveikė finansiškai arba psichologiškai, sutriko pajamos ir organizacijų darbas, bet dauguma atstovų teigė, kad jos paskatino veikti. Todėl prasidėjusi pandemija, kuri dažnai buvo įvardijama kaip „neįmanoma situacija", buvo ieškoma išeičių: rizikingiau eksperimentuojama, keičiant sugriuvusius planus „čia ir dabar", įgyvendinant darbo ir veiklų skaitmenizavimą, nors iki tol tai dar nebuvo išbandyta.

Visų dalyvių nuomone, bandymas prisitaikyti iš vienos pusės praturtino kultūros ir kūrybines veiklas, nes padėjo pasiekti lankytojus esant fiziniams ribojimams, tai taip pat padarė darbą ar paslaugų teikimą efektyvesniu ir labiau prieinamu, sukūrė naujus pajamų šaltinius (pvz., internetines pardavimų platformas). Valstybinės institucijos teigia, kad užtikrintas finansavimas padėjo atnaujinti patalpas, turinį, siūlomas bekontaktes paslaugas ir informacinių technologijų sistemas. Nevyriausybinių organizacijų atstovai teigė, kad tai privertė drąsiau eksperimentuoti, išbandyti naujas veiklų formas.

Iš vienos pusės, nuotolinio darbo forma transformavo darbą ar ryšį su darbuotojais – suteikė daugiau pasitikėjimo vadovams perleisti darbus darbuotojams be griežtos priežiūros, efektyviau komunikuoti. Iš kitos pusės, nuotolinio darbo režimas sutrikdė vidinę komunikaciją, padidino vienišumo jausmą ir streso būseną, sumenkino kuriamų veiklų ar produktų kokybę. Daugelis dalyvių taip pat mini, kad dažnai kintančios situacijos užkrovė darbuotojams didelį krūvį ir sukėlė stresą bei nuovargį, todėl buvo rengiami psichologinės sveikatos mokymai, stengtasi perskirstyti krūvius. Išsiskiria žaidimų, leidybos, asociacijų ir kitų nuotoliniu režimu dirbusių organizacijų patirtys – dažnai šiuo laikotarpiu pats persiorientavimas į nuotolinį darbą mažai paveikė pačią veiklą.

Kaip ir buvo minima apklausoje, daugumoje nevyriausybinių organizacijų krizių metu sumažėjo biudžetas net nepaisant įliejamų finansinės pagalbos paketų, tačiau diskusijų metu išryškėjo, kad sumažėjimas siejamas su prarastomis didelėmis investicijomis ir privačios paramos šaltiniais, sustojusiais pardavimais, arba nepakankamomis žiniomis pildyti paraiškas valstybės paramai gauti. Tad valstybės parama sugebėjo pasinaudoti ne visi, arba ja nepilnai padengti finansinius

nuostolius. Tuo tarpu valstybinės institucijos teigė, kad finansavimo užtikrinimas leido lengviau susitelkti ir prisitaikyti prie organizacijos pritaikymo pandemijos sąlygoms.

Diskusijos dalyviai pabrėžė ir krūvio padidėjimus dėl ilgiau trunkančio veiklų planavimo ir dažnos situacijos kaitos, vis dar vyraujančios situacijos neužtikrintumo dėl infliacijos ir energijos kainų augimo, streso sprendžiant dažnai iškylančias problemas, sutrumpėjusio ir dėl to intensyvesnio renginių periodo, kas gali būti siejama ir su apklausoje minimu padidėjusiu veiklos intensyvumu.

Galima pastebėti organizacijų atstovų reakcijų skirtumą kalbant apie pandemijos pradžią ir 2022 m. Rusijos plataus Ukrainos užpuolimo metu, kai organizacijos sprendė iškilusius iššūkius, tačiau jau pastebimas ir nuovargis, ar gilus psichologinis organizacijos darbuotojų sukrėtimas dėl grėsmės gyvybei. Atstovų teigimu, tai neretai psichologiškai paralyžiavo darbuotojus ir jų paslaugų ar produktų vartojimą. Daugumos organizacijų atstovų nuomone, pandemijos laikotarpiu pagerėjus planavimo ir reagavimo įgūdžiams, organizacijų kolektyvai mažiau pasimetė ir Rusijos invazijos į Ukrainą metu. Buvo organizuojami ekstremalių situacijų planai, perkreipiamos veiklos, teikiama pagalba į Lietuvą atvykusiems ukrainiečiams. Gebėjimas greitai reaguoti ir nepasimesti ypač pabrėžiamas valstybinių institucijų atstovų. Iš finansinės pusės, dažniau minima, kad organizacijų stabilumą paveikė dėl Rusijos invazijos kylančios kainos.

Prasidėjusi invazija paveikė organizacijų veiklos prasmę, kultūrinį ir kūrybinį turinį, kuris pradėjo gręžtis į Lietuvos, Baltijos ir Šiaurės Europos kultūrą, tarptautinį bendradarbiavimą su kaimynais, ukrainiečių kūrėjais ir organizacijomis. Tuo pat metu suintensyvėjo ir iš pirmo žvilgsnio organizacijų tiesioginėms funkcijoms nepriklausančios veiklos: humanitarinės iniciatyvos, ukrainiečių integracija Lietuvoje. Tačiau organizacijos šias iniciatyvas verta skirtingai. Kai kurie teigė, kad veiklos padėjo ukrainiečiams ar jų kultūros (minkštosios galios) sklaidai. Kiti suprato, kad šios iniciatyvos buvo reikalingesnės pačioms organizacijoms labiau nei ukrainiečiams – veiklų viešinimui, prisitaikymui prie bendrojo tono kurti Ukrainą palaikantį turinį, padėti ukrainiečiams neįsigilinus ar tokia pagalba yra reikalinga ar tinkama. Panašiai kai kurios organizacijos veiklų nekeitė vengdamos išnaudoti tragediją arba įgyvendino tokias veiklas tyliai – pernelyg neviešindamos šių iniciatyvų.

Baltarusijos represijos daugumos organizacijų nepaveikė kaip krizė, nes jų veikla buvo mažai priklausoma nuo darbo su šia šalimi ir dauguma atstovų kalbėdami apie organizacijos veiklų pokyčius krizių laikotarpiu daugiausia kalbėjo apie pokyčius vykstant Rusijos invazijai į Ukrainą. Todėl II etapo apklausos respondentų atsakymai į klausimus, susijusius su Baltarusijos režimo

politika ir karą Ukrainoje greičiausiai gali būti susiję būtent su 2022 m. prasidėjusiu Rusijos plataus masto Ukrainos užpuolimu.

Visų krizių metu organizacijos ruošėsi ekstremalioms situacijoms rengiant mokymus, planus, slėptuves, bet jų požiūriu krizėms sunku pasiruošti dėl vis dar besitęsiančios nežinomybės. Pervargimas ir suprastėjusi finansinė situacija taip pat ryškios tebejaučiamos pasekmės. Kaip ir buvo minima apklausoje, vykusioje 2022 m. rudenį, elektros kainos kelia nerimą kad ekonominė padėtis tik prastės, o pasiruošimas ekstremalioms situacijoms (pvz., finansinės pagalvės sukaupimas) galimai dėl šių priežasčių taip pat vyks sunkiau. Kultūros ir kūrybinio sektoriaus vartojimo aplinka irgi pasikeitė – dalyviai pastebi, kad valstybės finansavimas ir sutrumpėjęs kultūros renginių sezonas išpūtė kultūros veiklų pasiūlą, o gyventojų dalyvavimas yra sumažėjęs, galimai dėl informacinio triukšmo ir dėl valstybės finansinių priemonių padidėjusios kultūrinio turinio pasiūlos. Dėl šių priežasčių komunikavimas su auditorija ar veiklų įgyvendinimas pasidarė ypač sudėtingas – įprastos komunikacijos strategijos nebeveikia.

Vis dėlto, dalyviai universaliai teigė, kad krizės transformavo jų veiklas. Pavyzdžiui, kai kurių skaitmeniniai įrankiai toliau naudojami darbe ir kūryboje ar kultūros paslaugų kūrime, išmoko greičiau ir tikslingiau reaguoti į besikeičiančią situaciją, tai pakeitė ir daugumos organizacijų kryptis, išgrynino vertybes ir jų kultūrinio ir kūrybinio darbo prasmę.

Išvados

- Krizės stipriai paveikė kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijas – jos susidūrė su iki tol buvusios darbo ir veiklų vykdymo struktūros subyrėjimu, nuostoliais dėl atšauktų ar perkeltų renginių. Nevyriausybinių organizacijų atstovai kaip dažniausią biudžeto sumažėjimo priežastį įvardijo verslo ir privačių asmenų paramos sumažėjimą. Visų organizacijų atstovai tvirtino, kad krizės stipriai paveikė darbuotojus psichologiškai – Rusijos pradėta invazija į Ukrainą paralyžiavo darbuotojus ir kultūros vartotojus.
- Valstybės institucijų dalyviai teigė, kad dėl valstybės sprendimo užtikrinti tuometinį biudžetą jos galėjo koncentruotis į veiklas. Nevyriausybinių organizacijų diskusijų dalyviai teigė, kad valstybės bendrosios finansinės priemonės pandemijos metu padėjo išlaikyti veiklą, kurti naujus produktus ir paslaugas. Mažųjų organizacijų atstovai kaip vieną pagrindinių problemų paramai gauti įvardijo žmogiškųjų resursų ir žinių trūkumą pildyti paraiškas. Ateityje siūloma paprastinti paramos teikimo procedūras mažesnėms organizacijoms, aktyviau komunikuoti informaciją paramos gavėjams.
- Organizacijos, kurios skaitmenizavimą vertina teigiamai, svarsto, kad veiklas tai padarė labiau prieinamas gyventojams ir sukūrė naujų veiklos formų, kurias jos toliau vystys ateityje, o nuotolinis darbas padarė darbą efektyvesniu ir suteikė platesnes tarptautines galimybes.
- Tuo tarpu daugiausia renginius, parodas ir materialius produktus kuriančios organizacijos teigia, kad skaitmeninė veikla nesuteikia pilnavertiško kultūrinio išgyvenimo. Dėl šios priežasties didžioji dalis atstovų teigia, kad jie arba nusprendė atsisakyti skaitmeninių veiklų įgyvendinimo, arba pasiliks šią formą tik kaip atsarginę veiklų įgyvendinimui. Pilnai nuotolinio darbo režimas įvairių atstovų nuomone taip pat apsunkina komunikaciją ir pablogina darbuotojų psichologinę būklę. Vietoj to organizacijos dažniausiai vertina mišraus darbo režimą kaip optimaliausią vykdyti veiklai, arba gyvų formalių ir neformalių susitikimų svarbą organizacijos veikloje.
- Valstybės finansinės priemonės pandemijos laikotarpiu pasak daugumos diskusijų dalyvių dažnai buvo vienintelė priemonė organizacijoms išgyventi ir perorganizuoti veiklai. Todėl projektinio finansavimo siekusios organizacijos dažnai prisipažino, kad jos siekė finansavimo ne tam, kad vykdytų veiklas, bet užtikrintų savo finansavimą apribojus ekonominės veiklos vykdymą. Apsiimtų projektinių veiklų planavimas ir įgyvendinimas apribojimų metu užkrovė didesnę administracinę naštą nei įprastai, o pats projektų įgyvendinimo pagrindinis tikslas - atsiskaityti už gautą finansavimą jį davusioms institucijoms (kaip LKT). Siekiant užtikrinti organizacijų tvarumą ir kokybiško turinio kūrimą, ateityje susidūrus su krizėmis siūloma sumažinti teikiamą finansavimą per programas, kurių metu paramos gavėjai turi įsipareigoti įgyvendinti kultūros ar kūrybinius produktus ar paslaugas. Taip pat siekti spręsti ilgalaikį kultūros organizacijų tvarumo klausimą: organizacijos didžia dalimi priklauso nuo netvarių išorinių finansavimo šaltinių, kaip projektinės veiklos lėšų arba privačios verslo ir gyventojų paramos, kuri krizių metu dažnai sumažėja arba nėra stabili.
- Valstybės institucijų atstovai teigia, kad panaudotą paramą infrastruktūros gerinimui panaudojo įsigyti eksponatų, atnaujinti patalpas ar kurti informacines sistemas, kurios veikia našiau ir suteikia geresnę prieigą vartotojams.

- Atstovai teigė, kad pandemijos metu patirtos krizės suteikė atsparumo, įgūdžių greičiau reaguoti ar spręsti problemas kitų krizių metu. Viešojo sektoriaus kultūros institucijos taip pat teigė, kad tai padarė jas lankstesnes esant griežtoms darbo tvarkoms.

PRIEDAI

Bendri tyrimo priedai

1 priedas. Tyrime ir Valstybės duomenų agentūros Kultūros sąskaitų skaičiavime naudojami ekonominių rūšių klasifikatoriaus kodai.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra: Kultūros sąskaitų skaičiavimo metodika, Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (https://osp.stat.gov.lt/600)

Tarybos konkursuose dalyvaujančių organizacijų sąraše yra dvi tyrime apibrėžtos veiklos grupės, kurių nėra bendrame EVRK sąraše. Jos nurodytos 2 lentelėje.

1 lentelė. Kultūros ir kūrybinio sektoriaus subjektų, nedalyvaujančių Tarybos konkursuose, ekonominės veiklos rūšies klasifikatoriaus kodai

EVRK kodas	EVRK klasės pavadinimas	Pilnas/dalinis	Įtraukimo koeficientas	Naudojamas (DA, LKT, abiejų)
1811	Laikraščių spausdinimas	Pilnas	1	abiejų
1812	Kitas spausdinimas	Pilnas	1	abiejų
1813	Parengiamoji spausdinimo ir žiniasklaidos veikla	Pilnas	1	LKT
1820	Įrašytų laikmenų tiražavimas	Pilnas	1	abiejų
3212	Papuošalų, juvelyrinių ir panašių dirbinių gamyba	Pilnas	1	LKT
3213	Dirbtinės bižuterijos ir panašių dirbinių gamyba	Pilnas	1	LKT
3220	Muzikos instrumentų gamyba	Pilnas	1	abiejų
3240	Žaidimų ir žaislų gamyba	Pilnas	1	LKT
4761	Knygų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	Pilnas	1	abiejų
4762	Laikraščių ir raštinės reikmenų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	Pilnas	1	abiejų
4763	Muzikos ir vaizdo įrašų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	Pilnas	1	abiejų
4778	Kita naujų prekių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	Dalinis	0,005	DA
4779	Naudotų daiktų mažmeninė prekyba parduotuvėse	Dalinis	0,005	DA
4789	Kitų prekių mažmeninė prekyba kioskuose ir prekyvietėse	Dalinis	0,005	DA
5811	Knygų leidyba	Pilnas	1	abiejų
5813	Laikraščių leidyba	Pilnas	1	abiejų
5814	Žurnalų ir periodinių leidinių leidyba	Pilnas	1	abiejų
5821	Kompiuterinių žaidimų leidyba	Pilnas	1	abiejų
5911	Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba	Pilnas	1	abiejų
5912	Pagamintų kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų meninis apipavidalinimas	Pilnas	1	abiejų

5913	Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų platinimas	Pilnas	1	abiejų
5914	Kino filmų rodymas	Pilnas	1	abiejų
5920	Garso įrašymas ir muzikos įrašų leidyba	Pilnas	1	abiejų
6010	Radijo programų transliavimas	Pilnas	1	abiejų
6020	Televizijos programų rengimas ir transliavimas	Pilnas	1	abiejų
6391	Naujienų agentūrų veikla	Pilnas	1	abiejų
7111	Architektūros veikla	Pilnas	1	abiejų
7220	Socialinių ir humanitarinių mokslų moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla	Dalinis	0,054	DA
7311	Reklamos agentūrų veikla	Dalinis	0,054	DA
7312	Atstovavimas žiniasklaidai	Pilnas	1	LKT
7410	Specializuota projektavimo veikla	Pilnas	1	abiejų
7420	Fotografavimo veikla	Pilnas	1	abiejų
7430	Vertimo raštu ir žodžiu veikla	Pilnas	1	abiejų
7722	Vaizdajuosčių ir kompaktinių diskų nuoma	Dalinis	0,054	DA
7729	Kitų asmeninių ir namų ūkio prekių nuoma ir išperkamoji nuoma	Dalinis	0,054	DA
7740	Intelektinės nuosavybės ir panašių produktų, išskyrus autorių teisių ginamus kūrinius, išperkamoji nuoma	Dalinis	0,054	DA
7912	Ekskursijų organizatorių veikla	Pilnas	1	abiejų
8531	Bendrasis vidurinis ugdymas	Pilnas	1	DA
8532	Techninis ir profesinis vidurinis ugdymas	Pilnas	1	DA
8542	Aukštasis (tretinis) mokslas	Pilnas	1	DA
8552	Kultūrinis švietimas	Pilnas	1	abiejų
8559	Kitas, niekur kitur nepriskirtas, švietimas	Dalinis	0,054	DA
9001	Scenos pastatymų veikla	Pilnas	1	abiejų
9002	Scenos pastatymams būdingų paslaugų veikla	Pilnas	1	abiejų
9003	Meninė kūryba	Pilnas	1	abiejų
9004	Meno įrenginių eksploatavimo veikla	Pilnas	1	abiejų
9101	Bibliotekų ir archyvų veikla	Pilnas	1	abiejų
9102	Muziejų veikla	Pilnas	1	abiejų
9103	Istorinių vietų ir pastatų bei panašių turistų lankomų vietų eksploatavimas	Pilnas	1	abiejų
9321	Atrakcionų ir teminių parkų veikla	Pilnas	1	LKT
9329	Kita pramogų ir poilsio organizavimo veikla	Pilnas	1	LKT

2 lentelė. Tyrimo apklausoje apibrėžtos veiklos grupės papildomai taikomos tik Tarybos finansavimo konkursuose dalyvaujantiems juridiniams subjektams.

Tyrime apibrėžta veiklos grupė
Kultūros ir kūrybinių sektorių atstovavimo ir administravimo organizacijos
Etninės kultūros, bendruomenių ir mėgėjų kultūros organizacijos

I etapo priedai

1 priedas. Kultūros pridėtinė vertė ir metinis pokytis.

Pridėtinė vertė ir jos metinis pokytis skirtingose kultūros ir kūrybinio sektoriaus veiklose: pagal EVRK. 2017 - 2021 m. Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Kultūros palydovinės sąskaitos – Kultūros pridėtinė vertė (S3R0168_M3100404), 2022 m.

EVRK kodas	Ekonominės veiklos rūšis	2017 m.		2018 m.		2019 m.		2020 m.		2021 m.	
		PV	ΔPV (%)	PV	ΔPV (%)	PV	ΔPV (%)	PV	ΔPV (%)	PV	ΔPV (%)
M71	Architektūros ir inžinerijos veikla; techninis tikrinimas ir analizė	63,10	-	67,45	6,89	60,72	-9,97	65,64	8,10	69,89	6,47
R91	Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla	138,94	-	149,46	7,57	164,38	9,98	183,36	11,55	185,49	1,16
J63	Informacinių paslaugų veikla	1,43	-	2,01	40,84	1,60	-20,41	1,39	-12,98	2,26	62,20
N79	Kelionių agentūrų, ekskursijų organizatorių, išankstinio užsakymo paslaugų ir susijusi veikla	1,92	-	2,13	11,04	1,56	-26,76	0,23	-85,42	0,47	105,79
J59	Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba, garso įrašymo ir muzikos įrašų leidybos veikla	37,88	-	43,66	15,26	51,30	17,49	38,13	-25,67	44,02	15,45
C32	Kita gamyba	0,00	-	0,00	6,94	0,00	0,00	0,00	17,26	0,00	11,58
M74	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	59,39	-	67,50	13,65	61,67	-8,63	62,23	0,91	73,77	18,54
R90	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	102,78	-	111,76	8,74	119,39	6,83	98,75	-17,29	109,93	11,32
J58	Leidybinė veikla	62,30	-	65,96	5,87	70,45	6,80	79,14	12,33	69,88	-11,70
G47	Mažmeninė prekyba, išskyrus variklinių transporto priemonių ir motociklų prekybą	37,30	-	32,67	-12,40	32,42	-0,77	29,61	-8,66	34,54	16,65
M72	Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla	0,38	-	0,44	14,61	0,51	15,95	0,56	10,57	0,65	16,66
N77	Nuoma ir išperkamoji nuoma	0,84	-	1,46	73,87	1,32	-9,56	1,20	-8,79	1,65	37,70
J60	Programų rengimas ir transliavimas	58,48	-	62,07	6,14	67,41	8,59	72,13	7,00	87,84	21,78
M73	Reklama ir rinkos tyrimas	10,82	-	10,99	1,57	11,03	0,41	11,40	3,31	14,31	25,51
C18	Spausdinimas ir įrašytų laikmenų tiražavimas	117,54	-	119,88	2,00	133,84	11,64	123,63	-7,63	132,19	6,92
P	Švietimas	140,92	-	156,11	10,77	172,49	10,49	160,06	-7,20	174,08	8,76
TOTAL	Iš viso	834,02	-	893,55	7,14	950,08	6,33	927,48	-2,38	1 000,98	7,92

2 priedas. Fizinių asmenų, vykdančių individualią ekonominę veiklą, skaičiaus ir apyvartos duomenys 2017 – 2021 m.

Fizinių asmenų vykdančių individualią veiklą (FA) skaičiaus ir apyvartos metinės reikšmės ir metinis pokytis 2017 – 2021 m. Duomenys pagal pagrindines deklaruojamas veiklas. Pažymėtos 5 didžiausią ir mažiausią apyvartos augimą (sumažėjimą) patyrusios veiklos 2020 - 2021 m., kuriose 2019 m. veikė ne mažiau 50 asmenų. Šaltinis: Autorių skaičiavimai pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktus duomenis ir Tyrimo EVRK kodus.

(1) FA skaičius, vnt.
(2) FA apyvarta, mln. Eur
(3) FA apyvartos metinis pokytis, proc.

EVRK veikla	2017		2018			2019			2020			2021		
	(1)	(2)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)
Architektūros veikla	1074	6,13	1147	7,08	15,6%	1189	8,18	15,5%	1249	9,35	14,4%	1315	11,00	17,6%
Atrakcionų ir teminių parkų veikla	12	1,35	17	1,45	7,3%	16	1,56	7,8%	24	1,34	-14,1%	30	1,34	0,1%
Atstovavimas žiniasklaidai	67	0,48	67	0,34	-29,1%	67	0,60	75,0%	66	0,43	-28,1%	70	1,01	133,6%
Bibliotekų ir archyvų veikla	4	0,03	4	0,03	-7,4%	4	0,05	79,9%	3	0,03	-35,9%	3	0,03	4,7%
Dirbtinės bižuterijos ir panašių dirbinių gamyba	399	3,59	463	3,91	8,9%	468	3,13	-19,8%	454	2,95	-5,8%	441	3,32	12,7%
Ekskursijų organizatorių veikla	55	0,24	57	0,24	-0,8%	69	0,29	21,6%	77	0,21	-25,4%	80	0,24	9,9%
Fotografavimo veikla	1079	6,38	1299	7,53	18,0%	1502	8,69	15,5%	1659	9,51	9,3%	1899	12,34	29,8%
Garso įrašymas ir muzikos įrašų leidyba	164	1,43	185	1,60	11,4%	199	2,00	25,3%	237	2,21	10,4%	270	2,53	14,6%
Įrašytų laikmenų tiražavimas	4	0,04	5	0,04	4,4%	3	0,01	-63,4%	3	0,01	-21,3%	3	0,02	30,5%
Istorinių vietų ir pastatų bei panašių turistų lankomų vietų eksploatavimas	0	0,00	0	0,00		0	0,00		0	0,00		0	0,00	
Kino filmų rodymas	5	0,03	6	0,02	-48,4%	9	0,02	52,0%	6	0,02	-28,2%	10	0,04	154,8%

Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba	1096	12,86	1222	15,76	22,6%	1352	17,21	9,2%	1454	16,89	-1,8%	1632	20,81	23,2%
Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų platinimas	7	0,53	7	0,23	-57,1%	7	0,01	-94,3%	7	0,07	425,7%	9	0,29	321,0%
Kita pramogų ir poilsio organizavimo veikla	682	7,76	779	7,59	-2,3%	933	9,60	26,5%	955	8,91	-7,2%	931	10,82	21,4%
Kitas spausdinimas	36	0,34	39	0,31	-9,5%	45	0,33	8,1%	60	0,41	24,8%	59	0,55	34,0%
Knygų leidyba	65	0,27	69	0,27	-0,1%	91	0,50	86,4%	102	0,49	-1,1%	108	0,51	2,7%
Knygų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	11	0,09	9	0,07	-17,3%	9	0,08	2,3%	10	0,08	4,7%	14	0,13	68,0%
Kompiuterinių žaidimų leidyba	26	0,16	28	0,20	24,3%	31	0,18	-13,3%	38	0,27	51,1%	42	0,26	-1,5%
Kultūrinis švietimas	519	1,57	626	2,04	30,2%	753	2,67	31,2%	848	2,91	9,0%	936	3,31	13,5%
Laikraščių ir raštinės reikmenų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	2	0,06	2	0,05	-6,2%	3	0,07	28,1%	3	0,08	16,4%	3	0,09	7,1%
Laikraščių leidyba	4	0,02	5	0,01	-62,5%	3	0,00	-63,0%	2	0,00	-90,6%	2	0,00	-39,5%
Laikraščių spausdinimas	1	0,01	1	0,03	80,4%	1	0,04	62,3%	1	0,03	-21,4%	1	0,04	11,9%
Meninė kūryba	2341	13,93	2671	16,71	19,9%	2987	18,00	7,7%	3201	20,38	13,2%	3597	24,43	19,9%
Meno įrenginių eksploatavimo veikla	10	0,16	15	0,24	45,4%	16	0,26	10,0%	19	0,20	-23,2%	21	0,17	-14,7%
Muziejų veikla	1	0,00	0	0,00	-100,0%	0	0,00		0	0,00		0	0,00	
Muzikos instrumentų gamyba	13	0,09	19	0,23	149,9%	17	0,18	-23,1%	20	0,16	-10,6%	19	0,51	218,0%
Muzikos ir vaizdo įrašų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	4	0,06	5	0,08	52,4%	5	0,11	32,6%	6	0,09	-23,4%	9	0,13	50,5%

Naujienų agentūrų veikla	4	0,00	3	0,00	-76,2%	3	0,00	96,5%	4	0,00	-2,3%	4	0,00	33,0%
Pagamintų kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų meninis apipavidalinimas	257	2,93	282	3,08	5,4%	302	3,64	17,8%	320	3,70	1,8%	359	4,24	14,5%
Papuošalų, juvelyrinių ir panašių dirbinių gamyba	159	1,41	176	1,33	-5,8%	189	1,34	1,1%	192	1,37	1,9%	205	1,55	13,3%
Parengiamoji spausdinimo ir žiniasklaidos veikla	316	2,01	323	1,63	-18,8%	333	1,77	8,4%	339	2,01	13,6%	345	2,12	5,5%
Radijo programų transliavimas	3	0,00	3	0,05	2319,8%	7	0,08	60,1%	6	0,06	-22,4%	6	0,04	-33,9%
Scenos pastatymams būdingų paslaugų veikla	748	6,78	862	7,65	12,9%	916	8,18	6,9%	965	6,96	-15,0%	1017	8,15	17,1%
Scenos pastatymų veikla	2224	16,20	2583	18,12	11,8%	2791	21,12	16,5%	2905	16,94	-19,8%	3009	19,73	16,4%
Specializuota projektavimo veikla	1459	7,54	1843	9,45	25,4%	2245	12,25	29,6%	2538	15,28	24,8%	2970	22,05	44,3%
Televizijos programų rengimas ir transliavimas	36	0,46	40	0,48	3,7%	51	0,62	28,6%	60	0,78	26,2%	73	0,78	-0,3%
Vertimo raštu ir žodžiu veikla	2240	10,64	2429	12,08	13,6%	2570	13,36	10,6%	2693	14,22	6,5%	2872	16,83	18,3%
Žaidimų ir žaislų gamyba	91	0,52	111	0,49	-5,2%	123	0,60	22,3%	125	0,72	20,1%	142	0,90	24,4%
Žurnalų ir periodinių leidinių leidyba	33	1,19	31	0,14	-88,2%	33	0,29	103,1%	40	0,24	-14,7%	36	2,65	984,4%
Iš viso	**15251**	**107,30**	**17433**	**120,56**	**12,4%**	**19342**	**137,03**	**13,7%**	**20691**	**139,34**	**1,7%**	**22542**	**172,96**	**24,1%**

3 priedas. Kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijų skaičiaus kaita 2017 – 2022 m. pagal ekonominę veiklą (pagal tyrimo EVRK kodus). Šaltinis: Autorių skaičiavimai pagal Valstybės duomenų agentūros ir registrų centro duomenis.

EVRK kodas	EVRK skyrius	Veikiančių KKS organizacijų sk.							KKS organizacijų sk. iš viso						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	Iš viso	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Iš viso
71	Architektūros ir inžinerijos veikla; techninis tikrinimas ir analizė	692	740	766	810	864	872	4744	1155	1183	1196	1228	1286	1326	7374
91	Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla	225	226	232	234	239	240	1396	300	293	296	296	307	316	1808
63	Informacinių paslaugų veikla	6	6	7	7	7	7	40	13	13	16	16	16	19	93
79	Kelionių agentūrų, ekskursijų organizatorių, išankstinio užsakymo paslaugų ir susijusi veikla	54	57	60	64	66	66	367	155	159	161	165	167	175	982
59	Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba, garso įrašymo ir muzikos įrašų leidybos veikla	246	264	283	322	372	374	1861	526	541	551	595	673	715	3601
32	Kita gamyba	124	139	146	158	185	185	937	237	255	257	266	295	299	1609
74	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	535	599	647	721	809	815	4126	1154	1221	1280	1357	1480	1568	8060
90	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	666	687	714	753	803	804	4427	1514	1526	1543	1567	1632	1666	9448
58	Leidybinė veikla	356	362	370	379	391	392	2250	745	737	726	723	733	728	4392
47	Mažmeninė prekyba, išskyrus variklinių transporto priemonių ir motociklų prekybą	126	129	130	132	136	137	790	321	315	309	303	301	298	1847
60	Programų rengimas ir transliavimas	57	58	59	63	66	66	369	130	130	128	130	135	139	792
73	Reklama ir rinkos tyrimas	33	35	35	35	37	37	212	86	82	80	80	82	85	495
18	Spausdinimas ir įrašytų laikmenų tiražavimas	253	265	273	293	313	314	1711	525	524	524	535	560	548	3216
93	Sportinė veikla, pramogų ir poilsio organizavimo veikla	794	869	962	1044	1163	1176	6008	1626	1715	1811	1901	2092	2233	11378
85	Švietimas	418	440	457	477	512	513	2817	799	821	831	851	890	928	5120

II etapo I dalies priedai

1 priedas. Organizacijoms išmokėtų subsidijų už darbuotojų prastovas kultūros ir kūrybiniame sektoriaus įmonėms sumos pagal mėnesius, tūkst. Eur. Šaltinis: Užimtumo tarnyba.

Išmokėtų subsidijų už darbuotojų prastovas skaičius tūkst. Eur.													
Metai / EVRK sekcija	**Sausis**	**Vasaris**	**Kovas**	**Balandis**	**Gegužė**	**Birželis**	**Liepa**	**Rugpjūtis**	**Rugsėjis**	**Spalis**	**Lapkritis**	**Gruodis**	**Iš viso**
2020 m.			**900,7**	**2587,2**	**2332,9**	**1375,0**	**511,1**	**351,8**	**232,3**	**229,4**	**988,0**	**1656,3**	**11 164,5**
18			56,4	266,0	250,2	146,6	22,2	11,3	8,4	7,9	13,3	26,5	**808,8**
32			72,8	185,8	143,3	73,7	41,4	42,4	8,3	11,0	27,1	112,5	**718,3**
47			128,9	365,9	227,7	90,2	30,7	10,3	5,5	4,4	32,3	154,4	**1 050,4**
58			50,2	177,9	142,2	89,5	18,7	16,1	10,7	11,6	22,3	41,7	**580,9**
59			65,6	172,7	173,7	113,6	26,9	12,3	8,8	9,8	82,0	115,8	**781,1**
60			7,6	14,8	16,3	13,9	4,0	3,0			1,3	2,7	**63,7**
63			0,3	1,1	1,1								**2,4**
71			42,9	121,9	110,9	60,2	16,0	12,8	12,2	10,4	30,3	56,5	**474,3**
73			5,4	10,0	10,6	8,5	6,1	2,7	1,9	1,9	4,7	4,4	**56,3**
74			88,1	201,1	166,6	101,0	39,8	29,2	16,2	19,0	42,5	89,5	**793,2**
79			43,3	117,5	118,5	103,8	58,2	57,3	55,4	53,4	83,4	117,2	**807,9**
85			49,6	108,4	95,0	53,2	26,2	11,1	7,2	7,5	32,1	53,6	**444,0**
90			86,2	234,2	233,9	163,5	96,2	74,2	47,5	40,0	126,3	169,5	**1 271,3**
91			12,2	39,2	21,5	7,3	2,3		0,1	0,3	28,5	42,2	**153,7**
93			191,0	570,7	621,1	349,9	122,3	69,1	50,0	52,2	462,0	669,9	**3 158,3**
2021 m.	**3271,2**	**3237,1**	**3088,1**	**2872,6**	**2374,5**	**1764,1**	**159,3**	**77,2**					**16 844,0**
18	180,7	200,3	196,7	199,5	156,1	127,7	17,3	16,0					**1 094,3**
32	275,0	256,3	239,3	227,6	197,3	151,8	13,7	1,1					**1 362,1**
47	468,7	448,8	387,9	298,2	206,8	165,2	16,6	4,2					**1 996,4**
58	139,4	141,3	133,2	128,8	120,9	101,2	9,8	1,4					**775,9**
59	191,0	197,1	182,3	154,2	77,8	62,0	4,0	4,2					**872,5**

60	18,9	18,6	17,7	16,8	14,3	10,7	3,0		**99,9**
71	106,5	86,8	74,6	68,4	55,9	42,5	1,1	2,0	**437,9**
73	11,6	14,8	12,8	11,3	8,3	7,5	0,6		**66,9**
74	217,9	206,1	182,1	178,9	151,0	107,9	9,4	2,4	**1 055,6**
79	173,5	169,6	166,9	161,1	156,4	148,0	29,3	23,4	**1 028,2**
85	125,4	132,9	136,6	141,1	117,9	99,1	7,8	3,5	**764,3**
90	285,6	290,0	297,3	294,5	274,7	225,9	23,6	7,8	**1 699,4**
91	69,6	64,2	36,8	25,0	18,2	16,8		0,6	**231,1**
93	1007,5	1010,2	1024,1	967,3	819,0	497,9	23,0	10,5	**5 359,5**

2 priedas. Lietuvos ūkio sektoriams taikyti ribojimai.

Griežtas karantinas

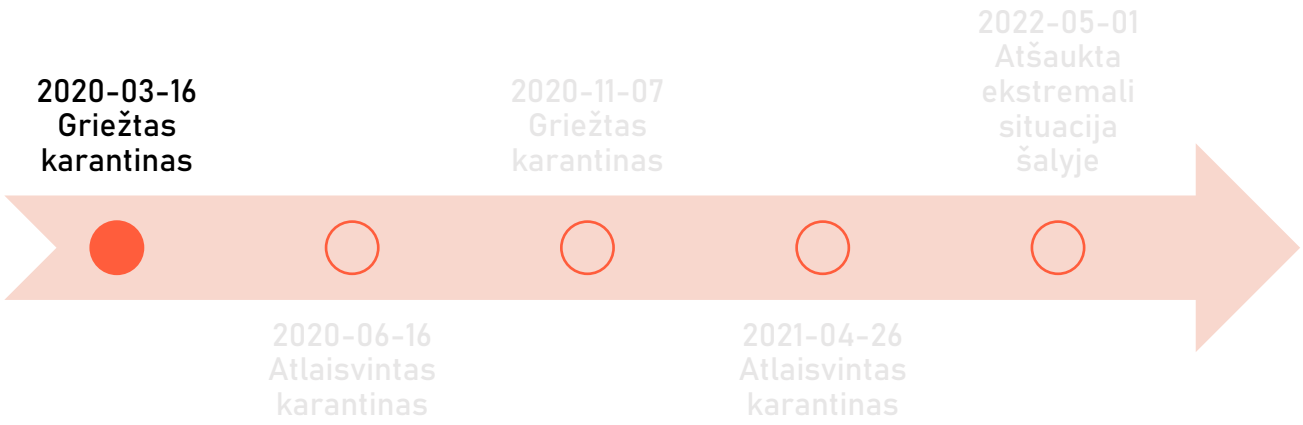

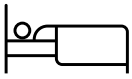

Apgyvendinimo veikla

Viešbučių ir kitos patalpos naudojamos asmenims izoliuoti atskiru savivaldybių ir apgyvendinimo paslaugų teikėjų susitarimu arba savivaldybės administracijos direktoriaus reikalavimu.

Rekomendacijos apgyvendinimo veiklai[203] nuo 2020 m. gegužės 18 d. – organizuoti darbą, ribojant svečių ir personalo srautus, siekiant išlaikyti saugų (daugiau nei 1 metro) atstumą. Skatinti už paslaugas atsiskaityti ne grynaisiais pinigais. Svečių maitinimą organizuoti taip, kad būtų galima išvengti artimo kontakto, atsisakyti maitinimo bufeto tipo principu, kai maistą įsideda patys lankytojai.

Maitinimo veikla

Draudžiama viešojo maitinimo įstaigų, restoranų, kavinių, barų, naktinių klubų ir kitų pasilinksminimo vietų veikla, išskyrus, kai maistą galima išsinešti arba kitais būdais jį pristatyti gyventojams.

Nuo 2020 m. balandžio 27 d.[204] įstaigos ir įmonės, teikiančios viešojo maitinimo paslaugas turi organizuoti viešojo maitinimo paslaugas tik kai maistas tiekiamas išsinešti arba pristatomas fiziniams ir juridiniams asmenims kitais būdais, arba kai viešasis maitinimas organizuojamas atvirose erdvėse.

---

[203] Prieiga: https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/KORONA/2020-05-18_rekomendacijos_proc.20apgyvendinimo_proc.20paslaugų_proc.20teikėjams.pdf

[204] Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/8d7692f1858e11eaa51db668f0092944?jfwid=a09v25kdv

Turi būti riboti lankytojų srautai, užtikrinant atstumą tarp lankytojų ir lankytojams dėvint veido kaukes ne valgio metu.

Nuo 2020 m. gegužės 18 d.[205] įstaigos ir įmonės, teikiančios viešojo maitinimo paslaugas, turi riboti darbo laiką nuo 8 iki 22 valandos. Darbo laiko ribojimas netaikomas, kai maistas tiekiamas išsinešti arba pristatomas fiziniams ir juridiniams asmenims kitais būdais, arba kai viešasis maitinimas organizuojamas atvirose erdvėse.

Sporto klubų veikla

Draudžiamas kultūros, laisvalaikio, pramogų, sporto įstaigų lankymas ir fizinis lankytojų aptarnavimas.

Mažmeninės prekybos veikla

Draudžiama parduotuvių, prekybos ir (arba) pramogų centrų, išskyrus maisto, veterinarijos, vaistinių ir optikos prekių pardavimą, veikla, taip pat turgaviečių, išskyrus maisto, veikla. Šis draudimas netaikomas internetinei prekybai ir kai prekės pristatomos gyventojams.

Atlaisvintas karantinas

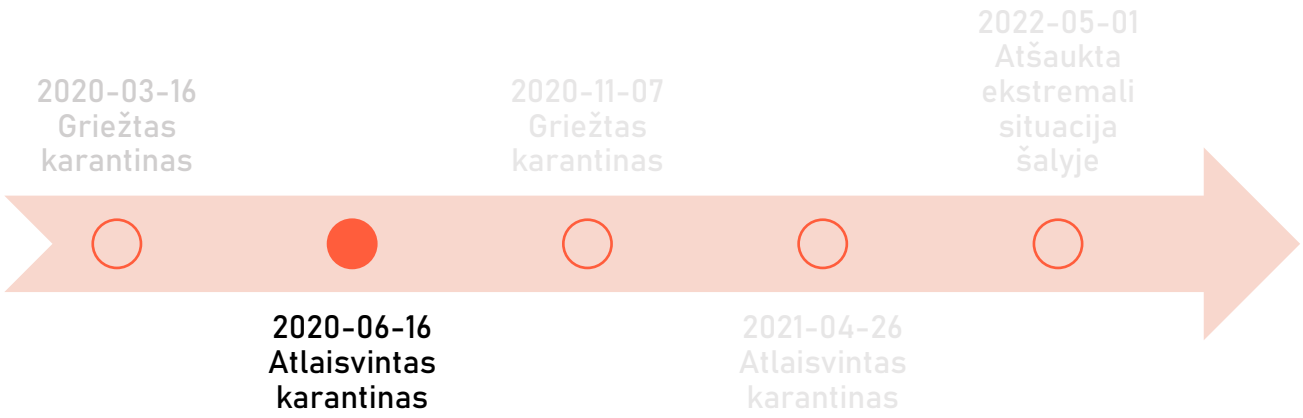

Apgyvendinimo veikla

Apgyvendinimo vietose tarp lankytojų turi būti išlaikomi ne mažesni kaip 1 metro atstumai, privaloma patalpų dezinfekcija, rankų higienos laikymasis, rekomenduojama darbuotojams dėvėti asmens apsaugos priemones.

205 Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/6b708311954111eaa51db668f0092944?jfwid=a09v25kdv

Maitinimo veikla

Nuo 2020 m. birželio 17 d.[206] įstaigos ir įmonės, teikiančios viešojo maitinimo paslaugas, turi riboti lankytojų srautus, užtikrinant atstumus tarp lankytojų.

Sporto klubų veikla

Laisvalaikio ir pramogų vietose eilėse taip pat turi būti ne mažesni kaip 1 metro atstumai, privaloma patalpų dezinfekcija, rankų higienos laikymasis, rekomenduojama darbuotojams dėvėti asmens apsaugos priemones.

Mažmeninės prekybos veikla

Viešose paslaugų ir prekybos vietose reikia laikytis saugus 2 metrų atstumo (gali būti mažiau, jei yra pertvara arba dėvimos asmens apsaugos priemonės), atstumai eilėse turi būti ne mažesni kaip 1 metras, prekybos vietose privaloma dezinfekuoti vežimėlius ir krepšius, darbuotojai ir klientai turi laikytis rankų higienos. Tiek lankytojams, tiek darbuotojams rekomenduojama dėvėti asmens apsaugos priemones (veido kaukes, skydus, respiratorius, pirštines ir kt.).

Griežtas karantinas

Apgyvendinimo veikla

Nuo 2020 m. lapkričio 7 d.[207] apgyvendinimo paslaugos teikiamos apgyvendinant vienam kambaryje ne daugiau kaip vieno namų ūkio narius ir užtikrinant kaukių dėvėjimą ir atstumo laikymąsi bendro naudojimosi patalpose.

---

206 Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/8d7692f1858e11eaa51db668f0092944?jfwid=a09v25kdv

207 Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a2b5da801f4a11eb9604df942ee8e443/beQTWDUdba

Maitinimo veikla

Nuo 2020 m. lapkričio 7 d.[208] įstaigos ir įmonės, teikiančios viešojo maitinimo paslaugas, gali teikti viešojo maitinimo paslaugas tik tada, kai maistas tiekiamas išsinešti arba pristatomas fiziniams ir juridiniams asmenims kitais būdais bei kai maitinimas vyksta įmonių, įstaigų, organizacijų, kuriose vykdomas pamaininis darbas, patalpose.

Sporto klubų veikla

Draudžiama teikti laisvalaikio, sporto įrenginių eksploatavimo, sporto klubų, pramogų, poilsio, baseinų, pirčių (išskyrus viešąsias pirtis, skirtas asmenų higienos poreikiams tenkinti), paslaugas.

Mažmeninės prekybos veikla

Nuo 2020 m. lapkričio 7 d. [209] draudžiama parduotuvių, įskaitant parduotuves prekybos ir (arba) pramogų centruose, turgaviečių ir kitų viešų prekybos vietų veikla. Šis draudimas netaikomas:

- parduotuvėms, kurių pagrindinė veikla yra maisto, veterinarijos, pašarų gyvūnams, vaistinių, gėlių, optikos prekių ir ortopedijos techninių priemonių pardavimas;
- maisto ir gėlių prekybai turgavietėse ir kitose viešose prekybos vietose;
- nuotolinei (internetinei ar vykdomai kitomis ryšio priemonėmis) prekybai, kai prekės pristatomos fiziniams ir juridiniams asmenims ar atsiimamos atsiėmimo punktuose.

Atlaisvintas karantinas

[208] Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/81c5fdf2204911eb9604df942ee8e443?jfwid=a09v25kdv
[209] Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a2b5da801f4a11eb9604df942ee8e443/beQTWDUdba

Apgyvendinimo veikla

Leidžiama apgyvendinimo ir laisvalaikio paslaugoms teikti skirtų patalpų nuoma, subnuoma ar panauda asmeninėms šventėms organizuoti, jei neviršijamas leidžiamas šventės dalyvių skaičius.

Maitinimo veikla

Nuo 2021 m. liepos 1 d.[210] viešojo maitinimo paslaugos, teikiamos kontaktiniu būdu, turi būti teikiamos užtikrinant paslaugų teikėjų ir lankytojų kaukių dėvėjimą. Turi būti ribojami paslaugų gavėjų srautai.

Sporto klubų veikla

Nuo 2021 m. balandžio 26 d.[211] sporto įrenginių eksploatavimo, sporto klubų, kūno rengybos centrų veikloje, paslaugas teikiant uždarose erdvėse, būtina užtikrinti lankytojų srautą ir atstumo išlaikymą.

Mažmeninės prekybos veikla

Nuo 2021 m. liepos 1 d.[212] paslaugų, teikiamų kontaktiniu būdu, veikla turi būti vykdoma, užtikrinant kaukių dėvėjimą ir ribojant lankytojų srautus bei išlaikant atstumą.

---

[210] Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/0880b842d9df11eb866fe2e083228059?jfwid=a09v25kdv

[211] Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/0c92df22a46b11eb98ccba226c8a14d7?jfwid=-jbgttnsmm

[212] Prieiga: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/0880b842d9df11eb866fe2e083228059?jfwid=a09v25kdv

II etapo II dalies priedai

1 priedas. Ataskaitoje pateikiamų rezultatų pjūvių pagal EVRK ir kultūros ir meno sritį aprašymas.

Šaltinis: https://osp.stat.gov.lt/static/evrk2.htm

EVRK sekcija (1 lygis)	
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	R sekcija — į šią sekciją įeina labai daug įvairių veiklos rūšių, tenkinančių plačiosios visuomenės kultūrinius, pramoginius ir poilsio poreikius, aprėpiančių gyvąjį vaidybos meną, muziejų eksploatavimą, azartinius žaidimus, sportą ir poilsį.
Informacija ir ryšiai	J sekcija — į šią sekciją įeina informacijos ir kultūros produktų gamyba ir sklaida, priemonių, leidžiančių perduoti ar platinti šiuos produktus, taip pat duomenis ar pranešimus, tiekimas, informacinių technologijų, duomenų apdorojimo ir kita su informacinėmis paslaugomis susijusi veikla.
Švietimas	P sekcija — į šią sekciją įeina bet kurio lygmens ar bet kurios profesijos mokymas. Mokymas gali būti organizuojamas žodžiu ar raštu, taip pat per radiją, televiziją, internetu ar susirašinėjant.
Kita aptarnavimo veikla	S sekcija — į šią sekciją (kaip į likutinę kategoriją) įeina narystės organizacijų veikla, kompiuterių remontas, asmeninių ir namų ūkio reikmenų taisymas, ir įvairių, niekur kitur nepriskirtų, asmens aptarnavimo paslaugų veikla.
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	M sekcija — į šią sekciją įeina specializuota profesinė, mokslinė ir techninė veikla. Ši veikla reikalauja aukšto pasirengimo laipsnio, dėl jos specialiosios žinios ir įgūdžiai tampa prieinami vartotojams.
Administracinė ir aptarnavimo veikla	N sekcija — į šią sekciją įeina įvairi veikla, kuri palaiko bendrąsias verslo operacijas. Ši veikla skiriasi nuo veiklos, klasifikuojamos M sekcijoje, kadangi jos pagrindinis tikslas nėra specializuotų žinių perdavimas.
Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	C, G ir kitos sekcijos — Apdirbamoji gamyba; Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; ir kt.

EVRK skyrius (2 lygis)	
Leidybinė veikla	58 skyrius — Į šį skyrių įeina knygų, brošiūrų, lankstinukų, žodynų, enciklopedijų, atlasų, žemėlapių ir jūrlapių leidyba; laikraščių, žurnalų ir kitų periodinių leidinių leidyba; žinynų, katalogų ir adresų knygų leidyba bei kita leidyba; programinės įrangos leidyba.

EVRK skyrius (2 lygis)	
Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba, garso įrašymo ir muzikos įrašų leidybos veikla	59 skyrius — Į šį skyrių įeina vaidybinių ir nevaidybinių kino filmų, skirtų tiesiogiai rodyti kino teatruose ar transliuoti per televiziją, gamyba juostose, vaizdajuostėse ar diskuose; pagalbinė veikla, tokia kaip filmų montavimas, iškarpymas, dubliavimas ir kt.; kino filmų ir kitos kino produkcijos platinimas kitokio verslo atstovams; kino filmų ar kitos kino produkcijos demonstravimas. Į šį skyrių taip pat įeina kino filmų ar kitos kino produkcijos platinimo teisių įsigijimas ar pardavimas. Į šį skyrių taip pat įeina garso įrašymo veikla, t. y. garso įrašų originalų gamyba, jų išleidimas, reklama ir platinimas, muzikos leidyba bei garso įrašų paslaugos studijoje ar kitur.
Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	74 skyrius — Į šį skyrių įeina profesionalių mokslinių ir techninių paslaugų (išskyrus teisines ir apskaitos, architektūros ir inžinerijos, techninių tyrimų ir analizės, valdymo ir verslo konsultacines, mokslinių tyrimų ir plėtros bei reklamos paslaugas) teikimas.
Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	90 skyrius — Į šį skyrių įeina kultūros ir pramogų įrenginių eksploatavimas ir šių paslaugų teikimas vartotojams. Šis skyrius apima gyvojo vaidybos meno pastatymų, renginių ar ekspozicijų rengimą, propagavimą ir dalyvavimą juose; meninių, kūrybinių ar techninių įgūdžių teikimą kuriant meno kūrinus ir gyvojo vaidybos meno pastatymus.
Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla	91 skyrius — Į šį skyrių įeina bibliotekų ir archyvų veikla; visų tipų muziejų, botanikos bei zoologijos sodų ir istorinių vietų eksploatavimas; gamtos rezervatų veikla. Taip pat įeina istorinės, kultūrinės ir švietėjiškos svarbos objektų, vietų ir gamtos stebuklų (pvz., pasaulinio paveldo vietos ir kt.) išsaugojimas ir rodymas.
Sportinė veikla, pramogų ir poilsio organizavimo veikla	93 skyrius — Į šį skyrių įeina poilsio, pramogų ir sporto organizavimo veikla (išskyrus muziejų, botanikos ir zoologijos sodų, istorinių vietovių ir gamtos rezervatų veiklą; azartinių žaidimų ir lažybų organizavimo veiklą).
Kita	Visi kiti EVRK skyriai, kurie neišvardinti aukščiau

EVRK klasė (4 lygis)	
Architektūros veikla	71.11 klasė — architektūros veikla ir konsultacijos: pastatų projektavimas ir braižymas, miestų teritorinis planavimas ir kraštovaizdžio architektūra
Kultūrinis švietimas	85.52 klasė — į šią klasę įeina dailės, vaidybos ir muzikos mokymas. Mokymo įstaigos, teikiančios šias švietimo paslaugas gali būti vadinamos mokyklomis, studijomis, klasėmis ir pan. Jos atlieka formaliai organizuotą mokymą, daugiausia skirtą pomėgiams lavinti, pramoginiams ar tobulinimosi tikslams, bet nesuteikiantį profesinio diplomo, bakalauro ar aukštojo mokslo laipsnio.

Scenos pastatymų veikla	90.01 klasė — teatro spektaklių, koncertų, operos ar šokių ir kiti scenos pastatymai: artistų grupių, cirkų ar trupių, orkestrų ar muzikantų grupių veikla; individualių menininkų, tokių kaip aktoriai, šokėjai, muzikantai, skaitovai ar diktoriai, veikla
Kita	Visos kitos EVRK klasės, kurios neišvardintos aukščiau

Kultūros ir / ar meno sritis (kaip nurodyta anketoje; respondentai galėjo rinktis kelis atsakymus)	
Atminties institucijos	Archyvai, bibliotekos, muziejai
Kinas ir audiovizualinis menas	Kinas, TV, radijo programų kūrimas, virtualios realybės produktai, žaidimai ir kt.
Kultūros paveldas ir etninė kultūra	Kraštotyra, etnografiniai renginiai, kolektyvai ir pan.
Literatūra	Leidyba ir žiniasklaida, literatūriniai renginiai ir pan.
Scenos menai	Muzika, teatras, šokis, cirkas
Taikomieji menai	Architektūra ir dizainas
Vizualieji menai	Dailė, fotografija, tarpdisciplininis menas
Kita su kultūra ar menu susijusi veikla	Atstovavimas, renginių organizavimas, turizmas ir kt.

2 priedas. Papildomos lentelės.

1 lentelė. Organizacijų 2020 m. biudžeto, lyginant su 2019 m., pokyčio vertinimas, pagal organizacijų charakteristikas

			Sumažėjo	Išaugo	Išliko panašus	Negali atsakyti
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	44%	14%	37%	5%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	41%	15%	38%	5%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	48%	12%	35%	5%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	49% ▲	14%	32% ▼	5%
	Kauno miestas	*118*	51%	11%	32%	6%
	Klaipėdos miestas	*62*	49%	13%	31%	8%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	42%	15%	34%	9%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	33%	17%	46%	3%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	39%	15%	33%	14%
	Šiaulių apskritis	*66*	29% ▼	11%	53% ▲	6%
	Panevėžio apskritis	*65*	36%	11%	51% ▲	2%
	Utenos apskritis *	*49*	40%	10%	46%	4%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	36%	18%	45% ▲	1% ▼

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Sumažėjo	Išaugo	Išliko panašus	Negali atsakyti
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	44%	14%	37%	5%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	52% ▲	11%	31% ▼	7%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	16% ▼	23% ▲	58% ▲	3%
	Asociacija	*180*	41%	6% ▼	47% ▲	6%
	Privati organizacija	*348*	49%	17%	29% ▼	5%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	47%	13%	35%	6%
	Informacija ir ryšiai	*171*	45%	17%	34%	4%
	Švietimas	*162*	46%	9%	39%	6%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	42%	6% ▼	46%	7%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	35% ▼	22% ▲	42%	2% ▼
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	42%	15%	34%	9%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	45%	14%	35%	6%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	46%	17%	35%	3%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	50% ▲	9% ▼	34%	6%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	15% ▼	28% ▲	52% ▲	5%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	57% ▲	12%	24% ▼	7%

			Sumažėjo	Išaugo	Išliko panašus	Negali atsakyti
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	44%	14%	37%	5%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	36%	23%	41%	0%
	Kita	*411*	41%	14%	39%	6%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	22% ▼	25% ▲	51% ▲	3%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	51%	14%	30%	5%
	Kultūros paveldas	*171*	33% ▼	14%	49% ▲	4%
	Literatūra	*135*	43%	14%	38%	5%
	Scenos menai	*351*	49%	10% ▼	35%	6%
	Taikomieji menai	*131*	33% ▼	20%	41%	6%
	Vizualieji menai	*168*	36% ▼	16%	41%	7%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	48%	11%	36%	5%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

2 lentelė. Organizacijų, kurių 2020 m. biudžetas, lyginant su 2019 m., sumažėjo, pasiskirstymas pagal organizacijų charakteristikas

			Sumažėjo virš 50 proc.	Sumažėjo 26-50 proc.	Sumažėjo 11-25 proc.	Sumažėjo iki 10 proc.	Sumažėjo — nežino, kiek
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	18%	9%	10%	5%	2%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	16%	8%	10%	5%	2%

			Sumažėjo virš 50 proc.	Sumažėjo 26-50 proc.	Sumažėjo 11-25 proc.	Sumažėjo iki 10 proc.	Sumažėjo — nežino, kiek
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	18%	9%	10%	5%	2%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	20%	11%	11%	4%	3%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	21%	10%	10%	5%	3%
	Kauno miestas	*118*	19%	13%	14%	3%	2%
	Klaipėdos miestas	*62*	30% ▲	2%	14%	2%	0%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	19%	11%	4%	5%	3%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	13%	3%	8%	6%	3%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	15%	9%	9%	6%	0%
	Šiaulių apskritis	*66*	7% ▼	12%	3%	5%	3%
	Panevėžio apskritis	*65*	9%	10%	10%	3%	4%
	Utenos apskritis *	*49*	12%	11%	14%	3%	0%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	10% ▼	9%	10%	6%	1%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	24% ▲	10%	11%	3%	4%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	1% ▼	1% ▼	7%	6%	1%
	Asociacija	*180*	14%	9%	10%	8%	0% ▼
	Privati organizacija	*348*	19%	12%	11%	5%	2%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Sumažėjo virš 50 proc.	Sumažėjo 26-50 proc.	Sumažėjo 11-25 proc.	Sumažėjo iki 10 proc.	Sumažėjo — nežino, kiek
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	18%	9%	10%	5%	2%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	21% ▲	8%	9%	5%	3%
	Informacija ir ryšiai	*171*	16%	12%	12%	2%	2%
	Švietimas	*162*	19%	10%	9%	5%	3%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	16%	13%	7%	6%	0%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	7% ▼	10%	12%	5%	2%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	13%	8%	12%	8%	1%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	7% ▼	13%	19%	2%	5%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	27%	15%	3% ▼	1%	0%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	23% ▲	10%	10%	5%	3%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	1% ▼	4%	5%	4%	1%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	30% ▲	8%	11%	5%	3%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	7% ▼	13%	12%	2%	2%
	Kita	*411*	14%	9%	11%	6%	2%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	8% ▼	3% ▼	4% ▼	4%	3%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	24%	17% ▲	6%	3%	1%

			Sumažėjo virš 50 proc.	Sumažėjo 26-50 proc.	Sumažėjo 11-25 proc.	Sumažėjo iki 10 proc.	Sumažėjo — nežino, kiek
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	18%	9%	10%	5%	2%
	Kultūros paveldas	*171*	11% ▼	9%	10%	3%	1%
	Literatūra	*135*	10% ▼	10%	15%	5%	3%
	Scenos menai	*351*	23% ▲	9%	10%	5%	2%
	Taikomieji menai	*131*	8% ▼	6%	11%	6%	1%
	Vizualieji menai	*168*	10% ▼	9%	9%	4%	4%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	23% ▲	10%	9%	4%	2%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

3 lentelė. Organizacijų, kurių 2020 m. biudžetas, lyginant su 2019 m., išliko panašus arba išaugo, pasiskirstymas pagal organizacijų charakteristikas

			Išliko panašus	Išaugo iki 10 proc.	Išaugo 11-25 proc.	Išaugo 26-50 proc.	Išaugo virš 50 proc.	Išaugo — nežino, kiek
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	37%	5%	4%	2%	2%	1%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	38%	6%	4%	2%	2%	1%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	35%	4%	3%	3%	2%	0%
	Vilniaus miestas	*450*	32% ▼	3%	4%	3%	2%	1%

			Išliko panašus	Išaugo iki 10 proc.	Išaugo 11-25 proc.	Išaugo 26-50 proc.	Išaugo virš 50 proc.	Išaugo — nežino, kiek
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	37%	5%	4%	2%	2%	1%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Kauno miestas	*118*	32%	4%	1%	2%	3%	2%
	Klaipėdos miestas	*62*	31%	3%	5%	2%	2%	2%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	34%	4%	3%	4%	4%	0%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	46%	10%	5%	3%	0%	0%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	33%	5%	5%	0%	2%	3%
	Šiaulių apskritis	*66*	53% ▲	5%	5%	1%	0%	0%
	Panevėžio apskritis	*65*	51% ▲	8%	3%	0%	0%	0%
	Utenos apskritis *	*49*	46%	8%	0%	0%	3%	0%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	45% ▲	11% ▲	3%	1%	3%	0%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	31% ▼	2% ▼	3%	2%	3%	1%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	58% ▲	18% ▲	4%	1%	0% ▼	0%
	Asociacija	*180*	47% ▲	1% ▼	2%	1%	2%	1%
	Privati organizacija	*348*	29% ▼	5%	5%	4%	2%	1%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	35%	6%	3%	1%	2%	1%
	Informacija ir ryšiai	*171*	34%	3%	7%	3%	3%	1%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Išliko panašus	Išaugo iki 10 proc.	Išaugo 11-25 proc.	Išaugo 26-50 proc.	Išaugo virš 50 proc.	Išaugo — nežino, kiek
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	37%	5%	4%	2%	2%	1%
	Švietimas	*162*	39%	6%	1% ▼	1%	2%	0%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	46%	3%	0%	0%	0%	2%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	42%	5%	5%	7% ▲	3%	1%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	34%	3%	5%	4%	2%	1%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	35%	3%	8%	3%	0%	0%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	35%	1%	6%	4%	4%	1%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	34%	3%	3%	1%	2%	0%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	52% ▲	19% ▲	6%	1%	1%	0%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	24% ▼	5%	3%	1%	2%	1%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	41%	9%	2%	10%	2%	0%
	Kita	*411*	39%	4%	3%	2%	3%	1%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	51% ▲	17% ▲	5%	1%	1%	0%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	30%	3%	4%	4%	3%	0%
	Kultūros paveldas	*171*	49% ▲	9%	2%	1%	2%	0%
	Literatūra	*135*	38%	6%	4%	3%	1%	0%

			Išliko panašus	Išaugo iki 10 proc.	Išaugo 11-25 proc.	Išaugo 26-50 proc.	Išaugo virš 50 proc.	Išaugo — nežino, kiek
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	37%	5%	4%	2%	2%	1%
	Scenos menai	*351*	35%	4%	3%	0% ▼	2%	0%
	Taikomieji menai	*131*	41%	5%	7%	5%	2%	1%
	Vizualieji menai	*168*	41%	5%	5%	3%	1%	2%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	36%	4%	3%	1%	2%	1%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

4 lentelė. Kūrybinių darbuotojų (KD) skaičiaus vidurkis 2019 m. ir šių darbuotojų žmogiškųjų išteklių valdymas COVID-19 laikotarpiu (2020—2021 m.) pagal organizacijų charakteristikas

					2019 m.		2020—2021 m.	
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organi-zacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendra-darbia-vimo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*1109*	9,9	7,2	2,7	1,2	1,1	0,5
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	13,5	8,5	4,2	1,5	1,3	0,8
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	5,9	5,8	1,0 ▼	0,9	1,0	0,2
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	13,7	11,5 ▲	2,4	1,8	1,6	0,7
	Kauno miestas	*118*	5,5	4,9	2,6	0,5	0,7	0,3
	Klaipėdos miestas	*62*	8,5	8,0	3,1	0,7	0,9	0,2
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	9,5	3,8	2,9	0,8	0,4	0,3
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	6,3	3,8	2,0	1,2	0,6	1,5

					2019 m.		2020—2021 m.	
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organi-zacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendra-darbia-vimo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*1109*	9,9	7,2	2,7	1,2	1,1	0,5
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	3,9	2,0	3,1	0,3	0,2	0,3
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*66*	6,9	2,8	3,4	0,6	0,9	0,3
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*65*	6,7	1,9 ▼	3,2	0,4	0,7	0,0
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	12,9	9,8	2,5	1,4	1,5	0,8
	Biudžetinė įstaiga	*187*	17,0	3,9	9,5 ▲	0,4	0,2 ▼	0,1
	Asociacija	*180*	4,8	3,0 ▼	1,2	1,1	0,9	0,4
	Privati organizacija	*348*	6,2	7,6	0,6 ▼	1,2	1,2	0,4
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	11,8	6,0	4,1	1,6	1,3	0,5

					2019 m.		2020—2021 m.	
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organi-zacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendra-darbia-vimo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*1109*	9,9	7,2	2,7	1,2	1,1	0,5
	Informacija ir ryšiai	*171*	13,9	15,2 ▲	2,2	1,7	1,2	1,1
	Švietimas	*162*	10,9	5,5	3,1	0,9	1,6	0,4
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*75*	2,5 ▼	3,9	0,3 ▼	0,5	0,5 ▼	0,1
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*137*	6,2	5,2	1,6	0,6	0,5	0,1
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	4,4	8,7	0,8	0,4	0,8	0,2
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*69*	10,6	6,1	3,1	2,0 ▲	1,4	0,7
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*79*	17,5	8,3	4,1	1,0	1,6	0,4

					2019 m.		2020—2021 m.	
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organi-zacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendra-darbia-vimo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*1109*	9,9	7,2	2,7	1,2	1,1	0,5
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*281*	6,3	1,3	10,2 ▲	0,3	0,2	0,2
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*80*	19,5	20,8 ▲	0,7	3,0 ▲	1,2	2,0 ▲
	Leidybinė veikla	*136*	9,6	12,6	4,3	0,8	1,0	0,1
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	1,8	4,8	0,3	0,5	0,6	0,0
	Kita	*411*	7,0	5,7	1,6	0,6 ▼	1,0	0,3
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*94*	18,7 ▲	9,7	5,4 ▲	1,8	1,8 ▲	0,5
	Kultūros paveldas	*126*	12,0	5,4	4,2	0,7	0,5	0,3
	Vizualieji menai	*171*	10,3	7,0	2,0	0,7	1,2	0,2
	Literatūra	*135*	6,6	6,2	1,7	0,9	0,6	0,5

					2019 m.		2020—2021 m.	
			KD[1] skaičiaus vidurkis	Dirbančių pagal kitas nei darbo sutartis[2] KD skaičiaus vidurkis	KD užsiėmę naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje	KD susiradę papildomą darbą ne organi-zacijos viduje	KD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	KD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo ar kt. bendra-darbia-vimo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*1109*	9,9	7,2	2,7	1,2	1,1	0,5
	Taikomieji menai	*351*	7,2	4,4	0,3 ▼	0,4	0,5 ▼	0,1
	Kinas ir audiovizualinis menas	*131*	17,8	15,6 ▲	0,8	2,3	1,6	1,5
	Atminties institucijos	*168*	12,3	5,0	7,2 ▲	0,5	0,4	0,2
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	8,2	6,4	2,3	1,1	1,1	0,9

[1] Pvz., dizaineriai, garso režisieriai, aktoriai, keramikai, architektai [2] Projektinio darbo, autorines, individualios veiklos

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

Imtis: visi apklaustieji, išskyrus negalėjusius nurodyti darbuotojų skaičių

5 lentelė. Administracinį darbą pagal darbo sutartį atliekančių darbuotojų (AD) žmogiškųjų išteklių valdymas COVID-19 laikotarpiu (2020—2021 m.)

			2020—2021 m.			
			AD papildomai kėlę savo kvalifikaciją	AD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	AD gavę kitas / naujas darbo funkcijas	AD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*1109*	2,4	1,0	0,3	0,2
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	3,8	0,9	0,5	0,2
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	0,8 ▼	1,2	0,2	0,2
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	2,2	1,3	0,4	0,2
	Kauno miestas	*118*	0,9	0,8	0,3	0,1
	Klaipėdos miestas	*62*	2,2	2,0	0,2	0,2
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	2,8	0,3	0,4	0,2
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	2,8	0,3	0,0	0,0
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	1,1	1,2	0,2	0,0
	Utenos, Panevėžio, Šiaulių apskritys	*66*	4,5	1,2	0,4	0,1
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*65*	2,0	0,5	0,2	0,0
	Viešoji įstaiga	*394*	2,2	1,0	0,3	0,2

			2020—2021 m.			
			AD papildomai kėlę savo kvalifikaciją	AD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	AD gavę kitas / naujas darbo funkcijas	AD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*1109*	2,4	1,0	0,3	0,2
Teisinė forma	Privati organizacija	*180*	0,5 ▼	1,4	0,2	0,2
	Biudžetinė įstaiga	*348*	10,0 ▲	0,7	0,9 ▲	0,0 ▼
	Asociacija	*187*	0,7	0,6	0,1	0,1
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	2,4	1,1	0,4	0,2
	Informacija ir ryšiai	*171*	0,7	0,9	0,3	0,2
	Švietimas	*162*	7,1 ▲	0,6	0,4	0,1
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	0,6	0,6	0,1	0,1
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	1,3	3,7 ▲	0,2	0,3
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	0,6	1,0	0,3	0,2
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	1,6	1,2	0,4	0,2
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	1,0	1,2	0,2	0,3
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	8,2 ▲	1,0	0,9 ▲	0,0
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	0,8	1,0	0,3	0,2

			2020—2021 m.			
			AD papildomai kėlę savo kvalifikaciją	AD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	AD gavę kitas / naujas darbo funkcijas	AD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*1109*	2,4	1,0	0,3	0,2
	Leidybinė veikla	*69*	0,3	0,7	0,3	0,0
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	0,5	0,7	0,2	0,0
	Kita	*411*	3,3	1,0	0,3	0,2
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	4,7	1,0	0,5	0,2
	Kultūros paveldas	*171*	7,3 ▲	0,5	0,5	0,1
	Vizualieji menai	*168*	7,0 ▲	0,8	0,6	0,0
	Literatūra	*135*	1,4	0,7	0,2	0,1
	Taikomieji menai	*131*	5,2	0,5	0,4	0,1
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	5,5	1,0	0,7	0,2
	Atminties institucijos	*94*	15,0 ▲	1,4	1,1 ▲	0,0
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	1,8	1,2	0,3	0,2
Organizacijoje dirbančių	1 — 4	*579*	0,4 ▼	0,7	0,2 ▼	0,2
	5 — 9	*122*	0,9	2,8 ▲	0,5	0,3 ▲

			2020—2021 m.			
			AD papildomai kėlę savo kvalifikaciją	AD buvę prastovose 1 mėn. ar ilgiau	AD gavę kitas / naujas darbo funkcijas	AD buvę atleisti arba nepratęstos jų darbo sutartys
Visos organizacijos (N | vidurkiai)		*1109*	2,4	1,0	0,3	0,2
pagal darbo sutartį darbuotojų skaičius	10 — 29	*119*	3,8	1,5	0,4	0,1
	30 — 49	*57*	10,0 ▲	2,5 ▲	1,3 ▲	0,2
	50 ar daugiau	*63*	27,3 ▲	1,4	1,8 ▲	0,2
	Tokių darbuotojų nėra	*169*	0,1	0,1 ▼	0,0 ▼	0,0 ▼

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

Imtis: visi apklaustieji, išskyrus negalėjusius nurodyti darbuotojų skaičių

6 lentelė. 2015—2019 m. paraiškų teikimas papildomam kultūrinių veiklų finansavimui pagal instituciją ir pagal organizacijų charakteristikas

Paaiškinimai:

LKT (1) Lietuvos kultūros tarybai
KRP (2) Savivaldybės kultūros rėmimo programų projektų konkursams
LKC (3) Lietuvos kino centrui
LKI (4) Lietuvos kultūros institutui
EIMIN (5) LR ekonomikos ir inovacijų ministerijos finansavimo priemonėms
MPĮ (6) Kitoms LR valdžios įstaigoms pavaldžioms institucijoms
LRM (7) LR ministerijoms (išskyrus LR EIMIN)
TKRF (8) Europiniams projektams / Tarptautiniams kultūros rėmimo fondams
ATĮ (9) Autorių ir gretutinių teisių asociacijoms (AGATA, AVAKA, LATGA)
Kita (10) Kitoms organizacijoms (pvz., Geros valios fondui, vietos veiklos grupėms)

			LKT (1)	KRP (2)	MPĮ (3)	LRM (4)	LKC (5)	EIMIN (6)	LKI (7)	TKRF (8)	ATĮ (9)	Kita (10)
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	43%	36%	5%	3%	3%	2%	2%	2%	1%	2%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	*603*	74% ▲	52% ▲	5%	4%	4% ▲	3%	4% ▲	3% ▲	1%	2%
	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	7% ▼	17% ▼	4%	1% ▼	1% ▼	2%	0% ▼	0% ▼	0%	1%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	44%	30% ▼	4%	3%	5% ▲	4%	4% ▲	1%	2%	1%
	Kauno miestas	*118*	33% ▼	24% ▼	3%	3%	2%	1%	1%	1%	0%	1%
	Klaipėdos miestas	*62*	43%	44%	3%	0%	4%	2%	2%	1%	1%	2%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	34%	26%	6%	3%	1%	1%	0%	4%	0%	2%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	58% ▲	40%	8%	1%	0%	8%	1%	6%	0%	2%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	35%	47%	4%	2%	2%	0%	0%	2%	0%	0%
	Šiaulių apskritis	*66*	47%	47%	7%	4%	0%	0%	0%	2%	0%	3%

			LKT (1)	KRP (2)	MPĮ (3)	LRM (4)	LKC (5)	EIMIN (6)	LKI (7)	TKRF (8)	ATĮ (9)	Kita (10)
	Panevėžio apskritis	*65*	58% ▲	52% ▲	6%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	4%
	Utenos apskritis *	*49*	55%	52% ▲	4%	2%	0%	0%	0%	5%	0%	3%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	40%	49% ▲	9%	4%	0%	0%	1%	1%	0%	2%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	52% ▲	41% ▲	5%	3%	5% ▲	2%	5% ▲	2%	1%	1%
	Privati organizacija	*348*	16% ▼	8% ▼	4%	1% ▼	2%	4%	0% ▼	0% ▼	1%	0%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	78% ▲	58% ▲	5%	5%	1%	1%	1%	5% ▲	0%	4%
	Asociacija	*180*	48%	59% ▲	7%	5%	1%	1%	0%	3%	0%	3%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	53% ▲	44% ▲	2% ▼	3%	1% ▼	2%	4%	2%	1%	2%
	Informacija ir ryšiai	*171*	45%	29%	11% ▲	4%	14% ▲	3%	1%	1%	3%	2%
	Švietimas	*162*	39%	48% ▲	7%	4%	1%	1%	2%	1%	0%	3%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	13% ▼	5% ▼	3%	0% ▼	1%	4%	0%	1%	0%	0%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	64% ▲	55% ▲	5%	5%	0%	1%	2%	6%	0%	1%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	28% ▼	17% ▼	5%	3%	0%	5%	0%	2%	0%	0%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	57% ▲	50% ▲	2% ▼	3%	2%	3%	5% ▲	1%	1%	2%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	29% ▼	31%	3%	2%	0% ▼	1%	1%	2%	0%	2%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	75% ▲	42%	5%	3%	0%	2%	2%	7%	0%	4%

			LKT (1)	KRP (2)	MPĮ (3)	LRM (4)	LKC (5)	EIMIN (6)	LKI (7)	TKRF (8)	ATĮ (9)	Kita (10)
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	49%	38%	3%	0%	28% ▲	3%	2%	3%	6%	1%
	Leidybinė veikla	*69*	35%	21% ▼	19% ▲	8%	0%	3%	1%	0%	2%	2%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	16% ▼	5% ▼	0%	0%	0%	3%	0%	0%	0%	0%
	Kita	*411*	35% ▼	32%	6%	3%	1%	3%	1%	2%	0%	1%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	56% ▲	55% ▲	2% ▼	4%	2%	2%	5% ▲	1%	2%	2%
	Kultūros paveldas	*171*	63% ▲	51% ▲	7%	7% ▲	1%	2%	2%	3%	1%	1%
	Vizualieji menai	*168*	55% ▲	45% ▲	4%	2%	3%	2%	4%	4%	0%	2%
	Literatūra	*135*	38%	25% ▼	11% ▲	3%	2%	4%	1%	3%	0%	1%
	Taikomieji menai	*131*	19% ▼	11% ▼	6%	1%	0%	3%	2%	1%	0%	0%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	50%	31%	5%	2%	19% ▲	5%	3%	2%	3%	1%
	Atminties institucijos	*94*	78% ▲	38%	7%	2%	0%	3%	3%	6%	0%	4%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	42%	40%	6%	5%	3%	3%	2%	2%	1%	2%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

7 lentelė. Pasinaudojimas papildoma valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams pagal organizacijų charakteristikas

			Pasinaudojo	Nepasinaudojo
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	27%	73%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017—2022 m.	*603*	23%	77%
	Paraiškų 2017—2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	30%	70%
Organizacijoje dirbančių pagal darbo sutartį darbuotojų skaičius	1 – 4	*579*	31% ▲	69% ▼
	5 – 9	*122*	42% ▲	58% ▼
	10 – 29	*119*	23%	77%
	30 – 49	*57*	10% ▼	90% ▲
	50 ar daugiau	*63*	10% ▼	90% ▲
	Tokių darbuotojų nėra	*169*	11% ▼	89% ▲
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	34% ▲	66% ▼
	Kauno miestas	*118*	24%	76%
	Klaipėdos miestas	*62*	43% ▲	57% ▼
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	14% ▼	86% ▲
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	11% ▼	89% ▲
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	21%	79%

			Pasinaudojo	Nepasinaudojo
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	27%	73%
	Šiaulių apskritis	*66*	17%	83%
	Panevėžio apskritis	*65*	17%	83%
	Utenos apskritis *	*49*	26%	74%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	18% ▼	82% ▲
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	34% ▲	66% ▼
	Biudžetinė įstaiga	*187*	9% ▼	91% ▲
	Asociacija	*180*	12% ▼	88% ▲
	Privati organizacija	*348*	33% ▲	67% ▼
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	26%	74%
	Informacija ir ryšiai	*171*	32%	68%
	Švietimas	*162*	24%	76%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	24%	76%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	29%	71%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	25%	75%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	26%	74%
	Informacija ir ryšiai	*171*	32%	68%

			Pasinaudojo	Nepasinaudojo
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	27%	73%
	Švietimas	*162*	24%	76%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	24%	76%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	29%	71%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	25%	75%
EVRK skyrius	Leidybinė veikla	*69*	35%	65%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	34%	66%
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	30%	70%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	10% ▼	90% ▲
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	25%	75%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	44% ▲	56% ▼
	Kita	*411*	23%	77%
Kultūros ir / ar meno sritis	Atminties institucijos	*94*	9% ▼	91% ▲
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	26%	74%
	Kultūros paveldas	*171*	20%	80%
	Literatūra	*135*	28%	72%
	Scenos menai	*351*	26%	74%

			Pasinaudojo	Nepasinaudojo
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	27%	73%
	Taikomieji menai	*131*	21%	79%
	Vizualieji menai	*168*	26%	74%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	28%	72%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

Skirtingų karantino griežtumo fazių poveikis organizacijų veiklai 2020—2021 m. — detalieji atsakymų pasiskirstymai pagal organizacijų charakteristikas

8 lentelė. Organizacijos veikla buvo pilnai sustabdyta bent 1 mėn.

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	53%	1%	23%	19%	1%	2%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	*603*	52%	1%	22%	20%	2%	4%
	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	54%	1%	24%	18%	1%	1% ▼
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	48% ▼	1%	27%	21%	2%	2%
	Kauno miestas	*118*	52%	1%	25%	19%	3%	2%
	Klaipėdos miestas	*62*	48%	0%	24%	23%	3%	2%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	58%	3%	11% ▼	23%	0%	5%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	64%	0%	22%	11%	0%	3%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	63%	2%	21%	10%	2%	2%
	Šiaulių apskritis	*66*	63%	1%	18%	12%	2%	4%
	Panevėžio apskritis	*65*	54%	2%	17%	20%	0%	7%
	Utenos apskritis *	*49*	54%	3%	24%	18%	0%	0%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	59%	0%	16%	21%	1%	3%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	53%	1%	23%	19%	1%	2%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	40% ▼	1%	29% ▲	24% ▲	2%	3%
	Privati organizacija	*348*	58% ▲	1%	21%	17%	2%	1%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	80% ▲	0%	13% ▼	3% ▼	1%	3%
	Asociacija	*180*	48%	2%	20%	27% ▲	0%	2%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	43% ▼	1%	26%	26% ▲	2%	2%
	Informacija ir ryšiai	*171*	61% ▲	1%	21%	12% ▼	1%	4%
	Švietimas	*162*	49%	1%	29%	19%	1%	2%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	73% ▲	2%	14% ▼	8% ▼	2%	1%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	55%	0%	19%	21%	1%	3%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	66% ▲	0%	14%	14%	2%	4%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	37% ▼	1%	27%	28% ▲	3%	3%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	35% ▼	2%	30%	32% ▲	0%	1%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	80% ▲	0%	14% ▼	4% ▼	0%	1%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	46%	1%	33%	16%	0%	4%
	Leidybinė veikla	*69*	73% ▲	1%	15%	5% ▼	1%	4%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	53%	1%	23%	19%	1%	2%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	60%	4%	24%	9%	1%	2%
	Kita	*411*	62% ▲	0%	18% ▼	16%	1%	2%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	43% ▼	0%	25%	26% ▲	2%	3%
	Kultūros paveldas	*171*	63% ▲	1%	17%	13% ▼	2%	5%
	Vizualieji menai	*168*	60%	2%	23%	10% ▼	3%	3%
	Literatūra	*135*	65% ▲	1%	18%	9% ▼	1%	6%
	Taikomieji menai	*131*	72% ▲	1%	14% ▼	9% ▼	1%	2%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	53%	1%	27%	13%	2%	4%
	Atminties institucijos	*94*	71% ▲	0%	18%	7% ▼	0%	3%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	45% ▼	1%	24%	26% ▲	1%	3%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

9 lentelė. Atšaukta dalis planuotų renginių ar kitų veiklų bent 1 mėn.

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	21%	1%	35%	38%	1%	3%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	*603*	15% ▼	1%	37%	43% ▲	1%	3%
	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	29% ▲	1%	34%	32% ▼	1%	3%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	22%	1%	35%	38%	1%	3%
	Kauno miestas	*118*	21%	1%	33%	40%	2%	3%
	Klaipėdos miestas	*62*	20%	0%	37%	38%	2%	3%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	20%	5%	30%	45%	0%	0%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	18%	0%	32%	42%	1%	7%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	26%	2%	33%	32%	0%	7%
	Šiaulių apskritis	*66*	24%	4%	41%	31%	0%	0%
	Panevėžio apskritis	*65*	13%	2%	30%	47%	0%	9%
	Utenos apskritis *	*49*	28%	2%	38%	30%	0%	2%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	19%	0%	42%	36%	2%	1%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	17% ▼	1%	37%	41%	1%	4%
	Privati organizacija	*348*	36% ▲	0%	27% ▼	31% ▼	1%	4%

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	21%	1%	35%	38%	1%	3%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	5% ▼	2%	50% ▲	41%	2%	1%
	Asociacija	*180*	16%	2%	36%	44%	0%	2%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	12% ▼	1%	36%	48% ▲	2%	2%
	Informacija ir ryšiai	*171*	28% ▲	1%	39%	27% ▼	0%	5%
	Švietimas	*162*	9% ▼	1%	49% ▲	38%	1%	2%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	45% ▲	2%	27% ▼	20% ▼	2%	4%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	22%	2%	33%	41%	0%	3%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	49% ▲	2%	17% ▼	26% ▼	1%	5%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	13% ▼	1%	34%	48% ▲	2%	1%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	8% ▼	0%	39%	50% ▲	0%	3%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	13%	1%	38%	44%	2%	1%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	14%	1%	42%	38%	0%	4%
	Leidybinė veikla	*69*	43% ▲	0%	36%	15% ▼	0%	5%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	34% ▲	4%	34%	22% ▼	2%	4%
	Kita	*411*	30% ▲	1%	34%	31% ▼	1%	4%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	21%	1%	35%	38%	1%	3%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	9% ▼	1%	38%	49% ▲	1%	2%
	Kultūros paveldas	*171*	17%	1%	38%	41%	1%	1%
	Vizualieji menai	*168*	23%	1%	47% ▲	25% ▼	2%	3%
	Literatūra	*135*	35% ▲	1%	31%	25% ▼	1%	7%
	Taikomieji menai	*131*	46% ▲	1%	25% ▼	22% ▼	1%	6%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	18%	1%	36%	38%	2%	5%
	Atminties institucijos	*94*	10% ▼	2%	41%	45%	2%	1%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	16% ▼	1%	37%	43%	0%	2%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

10 lentelė. Pablogėjo darbuotojų atliekamo darbo kokybė

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	67%	1%	12%	12%	4%	5%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	*603*	66%	0%	11%	12%	5%	5%
	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	68%	1%	12%	11%	2%	5%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	70%	1%	11%	12%	4%	3% ▼
	Kauno miestas	*118*	67%	1%	8%	13%	4%	7%
	Klaipėdos miestas	*62*	58%	0%	12%	18%	6%	7%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	73%	0%	13%	7%	5%	2%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	64%	0%	21%	5%	5%	5%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	69%	0%	10%	9%	8%	4%
	Šiaulių apskritis	*66*	67%	0%	14%	8%	1%	10%
	Panevėžio apskritis	*65*	52% ▼	0%	14%	19%	2%	14% ▲
	Utenos apskritis *	*49*	65%	0%	8%	16%	9%	2%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	64%	0%	13%	12%	3%	9%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	67%	1%	10%	11%	5%	6%
	Privati organizacija	*348*	71%	1%	10%	14%	3%	2% ▼

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	67%	1%	12%	12%	4%	5%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	61%	0%	23% ▲	11%	5%	1% ▼
	Asociacija	*180*	65%	1%	8%	9%	3%	13% ▲
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	69%	0%	10%	11%	5%	5%
	Informacija ir ryšiai	*171*	69%	1%	11%	9%	5%	5%
	Švietimas	*162*	52% ▼	1%	20% ▲	17%	1% ▼	9%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	70%	1%	14%	14%	2%	1% ▼
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	76%	0%	5%	8%	5%	6%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	72%	0%	9%	12%	4%	4%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	66%	0%	9%	12%	6%	6%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	73%	1%	10%	9%	2%	5%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	73%	0%	12%	8%	6%	1%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	70%	3%	13%	3% ▼	5%	6%
	Leidybinė veikla	*69*	66%	0%	10%	12%	7%	6%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	74%	0%	14%	8%	2%	2%
	Kita	*411*	64%	1%	14%	15%	2%	5%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	67%	1%	12%	12%	4%	5%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	60% ▼	0%	13%	16% ▲	6%	5%
	Kultūros paveldas	*171*	65%	1%	16%	11%	3%	4%
	Vizualieji menai	*168*	66%	1%	16%	9%	4%	4%
	Literatūra	*135*	62%	1%	10%	12%	5%	10%
	Taikomieji menai	*131*	70%	1%	12%	13%	3%	1%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	73%	2%	11%	6% ▼	3%	5%
	Atminties institucijos	*94*	73%	0%	14%	5%	6%	3%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	72% ▲	1%	9%	9%	3%	6%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

11 lentelė. Organizacijos veikla suintensyvėjo, t. y. išaugo darbo apimtys, lyginant su 2019 m.

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	62%	14%	4%	12%	4%	3%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	*603*	56% ▼	17%	4%	13%	6% ▲	4%
	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	69% ▲	11% ▼	4%	11%	2% ▼	3%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	62%	15%	4%	12%	4%	2%
	Kauno miestas	*118*	71% ▲	9%	1%	8%	5%	5%
	Klaipėdos miestas	*62*	47% ▼	18%	6%	22%	2%	7%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	56%	12%	4%	17%	6%	5%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	58%	20%	5%	7%	3%	6%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	70%	6%	2%	11%	5%	5%
	Šiaulių apskritis	*66*	62%	22%	2%	12%	0%	3%
	Panevėžio apskritis	*65*	62%	19%	2%	9%	0%	8%
	Utenos apskritis *	*49*	71%	8%	4%	16%	0%	2%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	57%	12%	6%	16%	6%	2%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	61%	17%	3%	11%	4%	4%
	Privati organizacija	*348*	69% ▲	11% ▼	3%	13%	2% ▼	3%

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	62%	14%	4%	12%	4%	3%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	44% ▼	18%	8% ▲	19% ▲	10% ▲	1%
	Asociacija	*180*	66%	14%	3%	9%	4%	5%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	59%	18% ▲	3%	11%	5%	4%
	Informacija ir ryšiai	*171*	61%	15%	4%	16%	3%	2%
	Švietimas	*162*	55%	15%	7%	13%	6%	4%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	75% ▲	7% ▼	4%	11%	2%	2%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	69%	15%	1%	11%	1%	3%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	70%	3% ▼	3%	17%	3%	4%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	59%	19%	2%	10%	4%	5%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	61%	16%	4%	10%	5%	4%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	54%	18%	4%	16%	9%	0%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	60%	18%	5%	15%	0%	3%
	Leidybinė veikla	*69*	65%	14%	3%	11%	6%	1%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	66%	12%	5%	13%	0%	4%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	62%	14%	4%	12%	4%	3%
	Kita	*411*	65%	10% ▼	5%	14%	4%	3%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	56% ▼	17%	4%	12%	5%	5%
	Kultūros paveldas	*171*	59%	14%	6%	13%	4%	3%
	Vizualieji menai	*168*	53% ▼	20%	7%	13%	2%	4%
	Literatūra	*135*	60%	13%	2%	15%	4%	5%
	Taikomieji menai	*131*	75% ▲	5% ▼	2%	14%	2%	2%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	57%	13%	5%	18%	2%	3%
	Atminties institucijos	*94*	57%	14%	5%	14%	8%	1%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	63%	17%	4%	10%	3%	4%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

12 lentelė. Naujai skaitmenizuota bent viena organizacijos paslauga (pirmą kartą teikiama virtualioje erdvėje)

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	51%	3%	15%	25%	2%	4%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	*603*	41% ▼	4%	17%	30% ▲	3%	5%
	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	62% ▲	2%	14%	18% ▼	1%	3%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	52%	2%	16%	25%	2%	3%
	Kauno miestas	*118*	58%	3%	12%	15% ▼	5%	6%
	Klaipėdos miestas	*62*	35% ▼	6%	16%	35%	2%	6%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	47%	5%	13%	31%	2%	2%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	41%	0%	23%	31%	0%	5%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	46%	4%	14%	26%	0%	10%
	Šiaulių apskritis	*66*	48%	3%	11%	33%	1%	4%
	Panevėžio apskritis	*65*	43%	2%	17%	28%	0%	11%
	Utenos apskritis *	*49*	66% ▲	2%	16%	11% ▼	2%	2%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	52%	3%	15%	25%	1%	4%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	51%	3%	16%	21%	3%	5%
	Privati organizacija	*348*	62% ▲	1%	14%	18% ▼	2%	3%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	51%	3%	15%	25%	2%	4%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	13% ▼	4%	23% ▲	55% ▲	3%	3%
	Asociacija	*180*	60% ▲	3%	10%	20%	0%	6%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	48%	4%	15%	28%	2%	4%
	Informacija ir ryšiai	*171*	56%	3%	12%	19%	3%	6%
	Švietimas	*162*	42% ▼	2%	22% ▲	28%	1%	5%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	58%	1%	13%	25%	2%	2%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	55%	2%	13%	22%	1%	6%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	59%	0%	19%	15% ▼	3%	5%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	49%	4%	16%	27%	2%	4%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	58%	2%	15%	20%	0%	4%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	28% ▼	5%	12%	46% ▲	5%	4%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	55%	6%	11%	18%	4%	5%
	Leidybinė veikla	*69*	59%	0%	12%	22%	2%	4%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	59%	0%	13%	24%	1%	3%
	Kita	*411*	51%	2%	18%	23%	2%	5%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	51%	3%	15%	25%	2%	4%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	45% ▼	3%	17%	28%	2%	5%
	Kultūros paveldas	*171*	40% ▼	4%	18%	34% ▲	1%	3%
	Vizualieji menai	*168*	34% ▼	2%	22% ▲	32% ▲	3%	6%
	Literatūra	*135*	54%	3%	10%	21%	2%	10% ▲
	Taikomieji menai	*131*	47%	2%	16%	27%	2%	6%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	52%	4%	15%	19%	5%	5%
	Atminties institucijos	*94*	28% ▼	4%	15%	45% ▲	5%	2%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	49%	4%	18%	23%	1%	5%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

13 lentelė. Sumažėjo pajamos iš privačių šaltinių bent 1 mėn.

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	25%	1%	18%	44%	4%	9%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	*603*	26%	1%	15% ▼	45%	5%	10%
	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	24%	1%	21% ▲	42%	3%	9%
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	26%	1%	18%	43%	4%	7%
	Kauno miestas	*118*	19%	0%	16%	50%	4%	11%
	Klaipėdos miestas	*62*	21%	0%	17%	52%	4%	6%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	16%	3%	19%	48%	0%	14%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	27%	0%	18%	36%	6%	14%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	28%	0%	12%	35%	9%	16%
	Šiaulių apskritis	*66*	36% ▲	1%	22%	25% ▼	0%	15%
	Panevėžio apskritis	*65*	19%	0%	17%	44%	5%	15%
	Utenos apskritis *	*49*	33%	0%	16%	47%	1%	2%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	21%	0%	18%	50%	2%	8%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	24%	1%	17%	47%	4%	7%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	25%	1%	18%	44%	4%	9%
	Privati organizacija	*348*	21%	1%	22%	45%	3%	8%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	20%	1%	18%	42%	4%	16% ▲
	Asociacija	*180*	38% ▲	0%	12% ▼	35% ▼	3%	12%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	23%	0%	16%	47%	4%	10%
	Informacija ir ryšiai	*171*	23%	2%	18%	42%	6%	9%
	Švietimas	*162*	25%	1%	20%	44%	1%	9%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	30%	2%	24%	36%	2%	6%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	33%	0%	10%	39%	6%	12%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	26%	0%	19%	39%	6%	9%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	25%	0%	16%	47%	5%	8%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	18%	0%	20%	53% ▲	1%	8%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	24%	0%	11%	38%	4%	22% ▲
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	15% ▼	1%	21%	45%	6%	12%
	Leidybinė veikla	*69*	33%	1%	16%	41%	3%	6%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	19%	2%	34% ▲	35%	2%	8%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	25%	1%	18%	44%	4%	9%
	Kita	*411*	28%	1%	18%	41%	4%	9%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	20% ▼	0%	15%	52% ▲	4%	9%
	Kultūros paveldas	*171*	27%	1%	15%	43%	6%	8%
	Vizualieji menai	*168*	25%	1%	21%	40%	6%	7%
	Literatūra	*135*	26%	1%	19%	38%	5%	11%
	Taikomieji menai	*131*	30%	2%	22%	38%	2%	6%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	21%	1%	18%	42%	10% ▲	8%
	Atminties institucijos	*94*	27%	0%	10%	36%	5%	22% ▲
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	24%	0%	19%	44%	5%	8%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

14 lentelė. Organizacija pradėjo vykdyti infrastruktūros atnaujinimo darbus

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	69%	5%	5%	12%	2%	7%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	*603*	65% ▼	5%	5%	13%	2%	10% ▲
	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	74% ▲	4%	6%	11%	2%	3% ▼
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	71%	4%	7%	12%	2%	4%
	Kauno miestas	*118*	70%	6%	2%	10%	3%	10%
	Klaipėdos miestas	*62*	68%	3%	3%	11%	5%	10%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	68%	9%	6%	10%	0%	6%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	66%	5%	9%	9%	2%	9%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	63%	2%	4%	22%	0%	9%
	Šiaulių apskritis	*66*	68%	6%	3%	19%	2%	3%
	Panevėžio apskritis	*65*	60%	4%	5%	16%	2%	14%
	Utenos apskritis *	*49*	60%	10%	8%	17%	0%	4%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	73%	4%	2%	11%	2%	9%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	68%	3%	7%	11%	2%	9%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	69%	5%	5%	12%	2%	7%
	Privati organizacija	*348*	74% ▲	5%	5%	11%	2%	3% ▼
	Biudžetinė įstaiga	*187*	52% ▼	9% ▲	5%	21% ▲	3%	9%
	Asociacija	*180*	76% ▲	4%	2%	10%	3%	5%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	67%	5%	5%	13%	2%	9%
	Informacija ir ryšiai	*171*	70%	5%	5%	12%	1%	8%
	Švietimas	*162*	67%	6%	8%	14%	1%	5%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	74%	5%	6%	10%	4%	2% ▼
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	73%	6%	6%	7%	0%	8%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	75%	1%	4%	13%	5%	2%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	68%	4%	4%	11%	3%	9%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	72%	2%	6%	10%	1%	7%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	53% ▼	12% ▲	3%	23% ▲	0%	9%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	63%	8%	6%	17%	0%	6%
	Leidybinė veikla	*69*	78%	0%	4%	10%	2%	7%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	71%	6%	10%	10%	1%	2%

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	69%	5%	5%	12%	2%	7%
	Kita	*411*	71%	5%	6%	11%	2%	5%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	67%	4%	5%	14%	3%	8%
	Kultūros paveldas	*171*	65%	5%	4%	15%	4%	6%
	Vizualieji menai	*168*	61% ▼	8%	7%	15%	2%	6%
	Literatūra	*135*	69%	2%	4%	10%	4%	11%
	Taikomieji menai	*131*	71%	5%	4%	12%	4%	4%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	62%	5%	6%	15%	6%	6%
	Atminties institucijos	*94*	52% ▼	11%	3%	23% ▲	0%	10%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	68%	3%	8%	12%	3%	6%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

15 lentelė. Organizacija pradėjo vystyti naujus produktus ir / ar paslaugas

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	56%	6%	8%	25%	1%	4%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	*603*	46% ▼	7%	10%	29% ▲	2%	6%
	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	67% ▲	5%	7%	19% ▼	1%	2% ▼
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	53%	7%	9%	27%	1%	3%
	Kauno miestas	*118*	66% ▲	5%	8%	13% ▼	3%	5%
	Klaipėdos miestas	*62*	55%	6%	2%	31%	2%	5%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	57%	10%	9%	20%	1%	2%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	56%	5%	11%	23%	0%	6%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	57%	2%	7%	26%	4%	4%
	Šiaulių apskritis	*66*	62%	7%	5%	24%	0%	3%
	Panevėžio apskritis	*65*	50%	2%	9%	28%	0%	12%
	Utenos apskritis *	*49*	51%	11%	10%	25%	3%	0%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	55%	3%	8%	26%	2%	6%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	53%	8%	8%	25%	1%	5%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	56%	6%	8%	25%	1%	4%
	Privati organizacija	*348*	62% ▲	4%	8%	21%	2%	2%
	Biudžetinė įstaiga	*187*	32% ▼	7%	15% ▲	39% ▲	3%	5%
	Asociacija	*180*	70% ▲	4%	4% ▼	17% ▼	1%	4%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	48% ▼	8%	9%	28%	2%	4%
	Informacija ir ryšiai	*171*	55%	5%	8%	27%	1%	5%
	Švietimas	*162*	60%	6%	9%	21%	0%	3%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	74% ▲	2% ▼	6%	14% ▼	2%	2%
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	55%	7%	12%	20%	0%	5%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	62%	2%	7%	23%	1%	4%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	53%	6%	8%	25%	3%	5%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	53%	10%	8%	25%	1%	4%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	25% ▼	13% ▲	10%	49% ▲	1%	1%
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	54%	8%	8%	26%	0%	4%
	Leidybinė veikla	*69*	57%	3%	9%	25%	2%	4%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	61%	4%	10%	23%	1%	2%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	56%	6%	8%	25%	1%	4%
	Kita	*411*	64% ▲	4%	8%	20% ▼	1%	4%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	52%	7%	9%	25%	2%	5%
	Kultūros paveldas	*171*	48%	7%	10%	28%	2%	5%
	Vizualieji menai	*168*	49%	6%	12%	26%	1%	5%
	Literatūra	*135*	51%	4%	9%	23%	4%	9%
	Taikomieji menai	*131*	74% ▲	3%	4%	11% ▼	3%	5%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	49%	6%	8%	31%	3%	4%
	Atminties institucijos	*94*	24% ▼	13% ▲	11%	46% ▲	3%	3%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	52%	5%	13% ▲	26%	1%	3%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

16 lentelė. Organizacijai kilo iššūkių pritaikyti paslaugas ar produktus asmenims, turintiems fizinę ar psichinę negalią

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	68%	1%	4%	10%	2%	15%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	*603*	67%	1%	5%	12%	3%	12% ▼
	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	69%	1%	2%	7% ▼	2%	19% ▲
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	69%	1%	3%	9%	3%	16%
	Kauno miestas	*118*	67%	0%	5%	9%	3%	17%
	Klaipėdos miestas	*62*	69%	0%	5%	14%	2%	11%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	68%	2%	1%	11%	2%	17%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	61%	4%	5%	13%	1%	16%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	61%	0%	6%	11%	4%	18%
	Šiaulių apskritis	*66*	68%	0%	9%	14%	0%	9%
	Panevėžio apskritis	*65*	54% ▼	4%	3%	16%	3%	20%
	Utenos apskritis *	*49*	66%	2%	6%	10%	4%	12%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	77% ▲	0%	3%	8%	1%	12%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	71%	2%	3%	9%	2%	13%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	68%	1%	4%	10%	2%	15%
	Privati organizacija	*348*	68%	1%	2%	7% ▼	3%	20% ▲
	Biudžetinė įstaiga	*187*	56% ▼	0%	11% ▲	21% ▲	4%	7% ▼
	Asociacija	*180*	69%	1%	1%	11%	1%	17%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	69%	2%	4%	12%	3%	11% ▼
	Informacija ir ryšiai	*171*	68%	1%	2%	7%	1%	22% ▲
	Švietimas	*162*	64%	1%	7%	15%	1%	13%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	70%	1%	1%	3% ▼	2%	23% ▲
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	69%	0%	6%	7%	1%	17%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	63%	0%	2%	11%	5%	19%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	70%	2%	3%	11%	3%	12%
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	78% ▲	2%	3%	5% ▼	1%	11%
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	49% ▼	2%	11% ▲	28% ▲	4%	6% ▼
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	66%	1%	3%	8%	1%	21%
	Leidybinė veikla	*69*	67%	0%	1%	8%	1%	23%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	68%	2%	2%	2% ▼	1%	25%

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	68%	1%	4%	10%	2%	15%
	Kita	*411*	67%	0%	4%	10%	2%	17%
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	69%	1%	4%	11%	2%	14%
	Kultūros paveldas	*171*	67%	2%	6%	13%	3%	9% ▼
	Vizualieji menai	*168*	70%	2%	7%	9%	1%	11%
	Literatūra	*135*	57% ▼	1%	4%	13%	2%	23% ▲
	Taikomieji menai	*131*	72%	1%	0% ▼	4% ▼	2%	20%
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	69%	2%	2%	7%	3%	17%
	Atminties institucijos	*94*	49% ▼	1%	13% ▲	27% ▲	3%	7% ▼
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	68%	2%	4%	10%	3%	13%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

17 lentelė. Organizacija negalėjo suteikti dalies paslaugų ar įgyvendinti projektų, skirtų socialiai pažeidžiamiems asmenims — senjorams, socialinės rizikos šeimoms ir panašiai

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	51%	1%	14%	20%	1%	13%
Imtis	LKT pareiškėjai 2017–2022 m.	*603*	45% ▼	1%	17% ▲	26% ▲	1%	9% ▼
	Paraiškų 2017–2022 m. neteikusios organizacijos	*506*	58% ▲	1%	9% ▼	13% ▼	1%	18% ▲
Vietovė (kur organizacija įsikūrusi)	Vilniaus miestas	*450*	54%	0%	11%	18%	1%	16%
	Kauno miestas	*118*	47%	1%	16%	24%	3%	9%
	Klaipėdos miestas	*62*	47%	0%	13%	29%	2%	9%
	Vilniaus apskritis (be Vilniaus m.)	*67*	48%	2%	14%	25%	2%	10%
	Kauno apskritis (be Kauno m.)	*64*	45%	0%	15%	27%	0%	12%
	Klaipėdos apskritis (be Klaipėdos m.) *	*44*	47%	2%	10%	22%	0%	18%
	Šiaulių apskritis	*66*	50%	3%	29% ▲	11%	0%	8%
	Panevėžio apskritis	*65*	42%	0%	9%	25%	2%	23%
	Utenos apskritis *	*49*	51%	2%	25%	16%	0%	6%
	Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių apskritys	*124*	55%	2%	13%	19%	1%	10%
Teisinė forma	Viešoji įstaiga	*394*	54%	1%	13%	22%	2%	10% ▼

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
	Visos organizacijos (N | Eilutės %)	*1109*	51%	1%	14%	20%	1%	13%
	Privati organizacija	*348*	57% ▲	1%	6% ▼	13% ▼	2%	21% ▲
	Biudžetinė įstaiga	*187*	32% ▼	1%	32% ▲	30% ▲	1%	4% ▼
	Asociacija	*180*	49%	1%	14%	21%	1%	15%
EVRK sekcija	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	*498*	48%	1%	16%	26% ▲	2%	7% ▼
	Informacija ir ryšiai	*171*	56%	2%	5% ▼	18%	1%	17%
	Švietimas	*162*	45%	0%	23% ▲	22%	0%	10%
	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*137*	62% ▲	1%	4% ▼	6% ▼	1%	26% ▲
	Administracinė ir aptarnavimo veikla	*75*	46%	0%	21%	11% ▼	0%	22%
	Kita (gamyba, prekyba, kita veikla)	*66*	58%	0%	5% ▼	14%	3%	20%
EVRK skyrius	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	*281*	46%	1%	15%	27% ▲	3%	8% ▼
	Sporto, pramogų, poilsio organizavimo veikla	*136*	56%	1%	14%	22%	0%	7% ▼
	Bibliotekos, archyvai, muziejai	*80*	39% ▼	2%	25% ▲	29%	0%	5% ▼
	Filmų, TV programų gamyba, muzikos įrašų leidyba	*79*	52%	3%	9%	18%	0%	18%
	Leidybinė veikla	*69*	59%	0%	4% ▼	17%	3%	17%
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	*53*	53%	2%	8%	9% ▼	1%	27% ▲

COVID-19 PANDEMIJOS IR KITŲ 2020-2022 M. KRIZIŲ POVEIKIS KULTŪROS IR KŪRYBINIAM SEKTORIUI

			Tokios situacijos nebuvo	Tik atlaisvinus karantiną	Tik sugriežtinus karantiną	Visomis karantino fazėmis	Nežino	Organizacijai netaikoma
Visos organizacijos (N | Eilutės %)		*1109*	51%	1%	14%	20%	1%	13%
	Kita	*411*	54%	0%	13%	15% ▼	1%	17% ▲
Kultūros ir / ar meno sritis	Scenos menai	*351*	46%	1%	15%	27% ▲	2%	9% ▼
	Kultūros paveldas	*171*	42% ▼	1%	20% ▲	27% ▲	2%	8% ▼
	Vizualieji menai	*168*	50%	1%	22% ▲	17%	1%	9%
	Literatūra	*135*	46%	1%	9%	18%	3%	23% ▲
	Taikomieji menai	*131*	62% ▲	0%	4% ▼	9% ▼	2%	23% ▲
	Kinas ir audiovizualinis menas	*126*	54%	1%	10%	14%	2%	19%
	Atminties institucijos	*94*	35% ▼	2%	29% ▲	27%	0%	8%
	Kita su kultūra susijusi veikla	*371*	50%	1%	15%	24%	1%	10%

* Maža imtis (30 ≤ N < 50)

4 priedas. COVID-19 pandemijos ir kitų 2020—2022 m. krizių įtaka kultūros sričiai II etapo II dalies tyrimo metodologija

COVID-19 pandemijos ir kitų 2020—2022 m. krizių įtaka kultūros sričiai II etapo II dalies tyrimo metodologija

Įvadas

Šiame apraše pateikiama metodologija, kuria buvo remiamasi atliekant dvi reprezentatyvias Kultūros srities subjektų apklausas: Lietuvos Kultūros Tarybos (toliau — LKT) finansavimo konkursuose dalyvaujančių organizacijų ir konkursuose nedalyvaujančių kultūros ir kūrybinių industrijų (toliau — KKI) sektoriaus organizacijų. Šis aprašas yra dalis Tyrimo „COVID-19 pandemijos ir kitų 2020—2022 m. krizių įtaka kultūros sričiai" II etapo, kuris apima pandemijos pasekmėms mažinti kultūros ir kūrybiniame sektoriuose skirtų fizinių ribojimų ir valstybės finansinių intervencijų analizę, COVID-19 pandemijos ir kitų 2020—2022 m. vykusių krizių įtakos organizacijoms vertinimą, apklausiant kultūros ir kūrybinio sektorių juridinius subjektus (toliau — Tyrimas).

Bendroji imčių sudarymo ir apklausos būdo informacija

Remiantis Tyrimo technine specifikacija, atliekamos dvi apklausos dviem skirtingoms imtims.

Pirmoji imtis:

1) Pirmoji imtis atrenkama iš KKI sektoriaus organizacijų, **nedalyvavusių** Tarybos finansavimo konkursuose nuo 2017 metų.
2) Pirmosios imties dydis — 500 juridinių asmenų.
3) Pirmosios imties juridiniai asmenys negali sutapti su Antrosios imties juridiniais asmenimis.

Antroji imtis:

1) Antroji imtis atrenkama iš organizacijų, **dalyvavusių** 2017 — 2022 m. Tarybos finansavimo konkursuose.
2) Antrosios imties dydis — 560 juridinių asmenų.
3) Antrosios imties juridiniai asmenys negali sutapti su Pirmosios imties juridiniais asmenimis.

Tiek Pirmosios imties, tiek Antrosios imties juridiniai asmenys atrenkami užtikrinant **reprezentatyvumą** šiais pjūviais:

1) pasiskirstymą pagal **teritorijos administracinio suskirstymo kriterijų** (3 didžiųjų miestų savivaldybės: Vilniaus m., Kauno m., Klaipėdos m., ir 10 Lietuvos apskričių be trijų didžiųjų miestų);

2) pasiskirstymą pagal **EVRK kodų klases**, suderintas su Darbo grupe (LKT pateiktas veiklų, priskirtinų KKI, sąrašas nurodytas priede Nr. 1);
3) pasiskirstymą pagal **kultūros ir meno sritis**, suderintas su Darbo grupe;
4) pasiskirstymą pagal **teisinę formą** (biudžetinė įstaiga, viešoji įstaiga, asociacija[213], privati organizacija).

Abiejų imčių apklausos buvo atliekamos telefonu arba internetu, priklausomai nuo turimų kontaktų tipo ir respondento pageidaujamo atsakinėjimo būdo, bei derinant telefoninę ir elektroninę apklausas. Pastarasis mišrus būdas naudotas dviem atvejais:

a) jei respondentas telefoninio pokalbio metu nurodo, jog norėtų pildyti apklausą internetu, tuomet buvo prašoma pateikti el. paštą, kuriuo buvo siunčiama unikali nuoroda apklausai pildyti;
b) jei respondentas telefoninio pokalbio metu nurodo, jog į kai kuriuos klausimus pats (-i) atsakyti negali, tačiau į juos galėtų atsakyti kitas organizacijos atstovas (pvz., finansininkas, buhalteris), tuomet buvo prašoma pateikti el. paštą, kuriuo buvo siunčiama apklausos nuoroda, susieta su ta pačia organizacija, kad būtų pabaigta pildyti trūkstama informacija.

–

Pirmosios imties formavimas

Pirmosios imties apklausai buvo naudojama įsigyta „Creditreform" organizacijų kontaktų bazė (didžioji dalis — organizacijų, veikiančių Lietuvoje 2021 m., ir nedidelė dalis — papildoma organizacijų, veikiančių Lietuvoje 2022 m., bazė). Pirminę pateiktą bazę sudarė 6582 organizacijų įrašai. Šios organizacijos atrinktos iš visų Lietuvos organizacijų pagal vykdomą veiklą pagal šiam tyrimui techninėje specifikacijoje nurodytas EVRK kodų klases (žr. Bendrojo priedo 1 lentelę).

Kadangi pirmoji ir antroji imtys negali persidengti, ši kontaktų bazė buvo sugretinta su LKT pateikta antrosios imties sudarymui skirta kontaktų baze. Iš pirmosios imties kontaktų bazės ištrinti tie įrašai, kurie pasikartojo LKT pateiktoje kontaktų bazėje. Po šio valymo galutinę pirmosios imties kontaktų bazę sudarė 5204 kontaktai.

Tuomet buvo suskaičiuota, kiek pagal kiekvieną techninėje specifikacijoje nurodytą pjūvį, skirtą užtikrinti reprezentatyvų organizacijų pasiskirstymą apklaustųjų imtyje, turi būti apklausta organizacijų. Tokiu būdu 500 organizacijų imčiai sudaromos siektinos kvotos — proporcijos. Numatytos siektinos kvotos yra „minkštosios", t. y. kiekvienos kvotos pasiektos imties dydis gali turėti nedidelį nuokrypį[214] nuo siektinos. Kvotos šiai imčiai nebuvo sudaromos pagal kultūros ir

[213] Šiame tyrime prie asociacijų priskiriamos šios organizacijos: Naujosios Romuvos fondas, Muzikos festivalių paramos fondas, Lietuvos muzikų sąjungos fonas, Vytauto Didžiojo paminklo pastatymo fonas, Lietuvos vaizduojamojo meno kūrėjų paramos fondas; Teatro stiprinimo paramos fondas TSF.
[214] Taikytina tiek pirmosios, tiek antrosios imties formavimui: iki 5-10% nuo numatytosios kvotos, kai kvota siekia 50 respondentų ar daugiau. Mažesnių kvotų atveju (dažniausiai itin mažų, siekiančių iki 15 respondentų), nuokrypis gali siekti ir 50-100% ar daugiau. Visais atvejais siekiamas maksimalus kvotos užpildymas, pasitelkiant visas prieinamas priemones.

meno sritis, kadangi tokios informacijos ar statistikos, kiek ir kokio tipo organizacijų pagal šias sritis Lietuvoje iš viso yra, nėra. Kvotos, paremtos EVRK klasifikatoriumi, buvo sudaromos pagal EVRK sekcijas, kadangi kvotų laikymasis pagal EVRK klases (kurių tinkamų tyrimui yra virš 40) būtų pernelyg sudėtingas. Toks kvotų sudarymas neužkerta kelio analizuoti duomenis pagal smulkesnius EVRK lygmenis — skyrių, grupę ar klasę, surinkus pakankamas imtis (pageidautinas imties dydis 80-100 respondentų, kai kuriais atvejais toleruotinos ir mažesnės imtys, pavyzdžiui, kai visa organizacijų populiacija pagal numatytą pjūvį Lietuvoje yra mažesnė nei pageidautinas imties dydis).

Žemiau lentelėse pateikiami pirmosios imties organizacijų pasiskirstymai pagal pjūvius reprezentatyvumui užtikrinti, kiekvieno pjūvio komponentų proporcijų dydis, numatyta siektina ir faktiškai pasiekta imtis.

1 lentelė. Organizacijų pasiskirstymas pagal teritorijos administracinio suskirstymo kriterijų

	Įrašų (atskirų juridinių asmenų) skaičius, vnt.	Proporcija pjūvyje (%)	Siektina imtis (N)	Pasiekta imtis (N)
Vilniaus miesto savivaldybė	2171	42%	208	200
Kauno miesto savivaldybė	735	14%	71	68
Klaipėdos miesto savivaldybė	278	5%	27	30
Vilniaus apskritis be Vilniaus m. sav.	363	7%	35	33
Kauno apskritis be Kauno m. sav.	275	5%	26	31
Klaipėdos apskritis be Klaipėdos m. sav.	228	4%	22	20
Šiaulių apskritis	276	5%	27	30
Panevėžio apskritis	207	4%	20	24
Alytaus apskritis	175	3%	17	15
Marijampolės apskritis	118	2%	11	10
Telšių apskritis	144	3%	14	15
Tauragės apskritis	84	2%	8	13
Utenos apskritis	150	3%	14	17
Iš viso	**5204**	**100%**[215]	**500**	506

2 lentelė. Organizacijų pasiskirstymas pagal EVRK kodų sekcijas

[215] Čia ir toliau – lentelėse atskirai sumuojant proporcijas galima +-1 proc. punkto paklaida, susidaranti dėl apvalinimo.

	Įrašų (atskirų juridinių asmenų) skaičius, vnt.	Proporcija pjūvyje (%)	Siektina imtis (N)	Pasiekta imtis (N)
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	1813	35%	174	195
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	1256	24%	121	114
Švietimas	744	14%	71	83
Informacija ir ryšiai	681	13%	65	69
Apdirbamoji gamyba	466	9%	45	23
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	151	3%	15	13
Administracinė ir aptarnavimo veikla	93	2%	9	9
Iš viso	**5204**	**100%**	**500**	**506**

3 lentelė. Organizacijų pasiskirstymas pagal teisinę formą

	Įrašų (atskirų juridinių asmenų) skaičius, vnt.	Proporcija pjūvyje (%)	Siektina imtis (N)	Pasiekta imtis (N)
Privati organizacija	2873	55%	276	264
Viešoji įstaiga	1520	29%	146	149
Asociacija	586	11%	56	64
Biudžetinė įstaiga	225	4%	22	29
Iš viso	**5204**	**100%**	**500**	**506**

Tam, kad kiekviena organizacija turėtų vienodą tikimybę būti apklausta, organizacijų įrašai bazėje išdėstyti atsitiktine tvarka, tam naudojant MS Excel funkciją: suteikiant atsitiktinį eilės numerį organizacijos įrašo eilutei ir vėliau išrikiuojant juos eilės tvarka.

Visa kontaktų bazė padalinta į dvi dalis:

1) organizacijos, kurių pagrindinė veikla atitinka vieną iš techninėje specifikacijoje nurodytų KKI sektoriaus organizacijoms būdingų EVRK klasės kodų;
2) organizacijos, kurių viena iš kitų veiklų nei pagrindinė atitinka techninėje specifikacijoje nurodytą KKI EVRK klasės kodą (-us).

Apklausos vykdomos kontaktuojant su pirmosios bazės dalies organizacijomis eilės tvarka, kol užpildomos siektinos kvotos. Užpildžius reikiamą kvotą, tolesniam skambinimui paliekamos tik tos

organizacijos, kurių trūksta kitų kvotų užpildymui, ir taip daroma, kol užpildomos visos kvotos. Pritrūkus kontaktų iš pirmosios bazės dalies, atitinkamoms kvotoms užpildyti naudojami antrosios dalies kontaktai.

Antrosios imties formavimas

Antrosios imties apklausai LKT pateikė 3619 organizacijų, teikusių paraiškas dalyvauti LKT finansavimo konkursuose 2017 — 2022 m., sąrašą. Po diskusijos su LKT atstovais, dalis šių organizacijų iš potencialių apklausiamųjų sąrašo buvo pašalintos, kadangi jų veikla tiesiogiai nesusijusi su KKI ir / arba kultūros arba menų projektai, dėl kurių teikiamas finansavimas LKT, pasitaiko išimtinai retai (bendrojo lavinimo mokyklos, kolegijos, pataisų namai, sveikatos įstaigos, socialinės rūpybos įstaigos ir pan.). Taipogi iš sąrašo pašalintos likviduotos / likviduojamos organizacijos bei keletas organizacijų, kurios atsisakė dalyvauti apklausoje, LKT informavus pareiškėjus apie Tyrimo vykdymą. Po šio valymo galutinę antrosios imties kontaktų bazę sudarė 3269 organizacijų įrašų.

Pirmiausia, visa kontaktų bazė padalinta į dvi dalis:

1) organizacijos, kurių pagrindinė veikla atitinka vieną iš techninėje specifikacijoje nurodytų KKI sektoriaus organizacijoms būdingų EVRK klasės kodų, arba jos priklauso vienam iš dviejų Tarybos konkursuose dalyvaujančių organizacijų tipų, nepatenkančių pagal techninėje specifikacijoje numatytus KKI sektoriaus ERVK kodus (t. y. KKI atstovavimo ir administravimo organizacijos arba etninės kultūros, bendruomenių ir mėgėjų kultūros organizacijos, detaliau žr. 3 priedo 2 lentelę)[216] — iš viso **1668 organizacijos**;
2) kitos organizacijos, teikusios paraišką LKT 2017 — 2022 m. laikotarpiu, nepriklausomai nuo EVRK klasės — iš viso **1601 organizacija**.

Kadangi šis tyrimas orientuotas į KKI sektoriaus padėties analizę, kvotos nustatytos būtent pagal pirmosios dalies organizacijų pasiskirstymą pagal numatytus kriterijus. Antroji šios kontaktų bazės dalis naudojama tik kaip pagalbinė.

Pagal pirmąją bazės dalį buvo suskaičiuota, kiek pagal kiekvieną techninėje specifikacijoje nurodytą pjūvį, skirtą užtikrinti reprezentatyvų organizacijų pasiskirstymą apklaustųjų imtyje, turi

[216] Didžioji dalis kultūros ir daugiafunkcių centrų bei kūrėjus vienijančių ar jų veiklą administruojančių organizacijų yra nurodę EVRK kodus, kurie netiksliai atitinka jų kultūros ar kūrybinę veiklą, ar nepatenka į techninėje specifikacijoje pažymėtus kultūros ir kūrybinio sektoriaus EVRK kodus apskritai (pvz., patalpų nuomos veikla). Dėl to šios organizacijos gavo atskirą požymį: kūrėjus vienijančios ir jų veiklą administruojančios organizacijos įtrauktos į „Kultūros ir kūrybinių sektorių atstovavimo ir administravimo organizacijų", o kultūros centrai ir daugiafunkciai centrai – į „Etninės kultūros, bendruomenių ir mėgėjų kultūros organizacijų" grupę. Tokiu būdu šios organizacijos, nepriklausomai nuo KKI sektoriaus organizacijų apibrėžimo pagal EVRK kodus, pateko prie tinkamų apklausai organizacijų bei buvo įtrauktos skaičiuojant kvotas pagal EVRK sekcijas, kurioms jos yra priskiriamos.

būti apklausta organizacijų. Tokiu būdu 560 organizacijų imčiai sudaromos siektinos kvotos — proporcijos. Numatytos siektinos kvotos yra „minkštosios", t. y. kiekvienos kvotos pasiektos imties dydis gali turėti nedidelį nuokrypį nuo siektinos. Kaip ir pirmajai imčiai, antrajai imčiai kvotos, paremtos EVRK klasifikatoriumi, buvo sudaromos pagal EVRK sekcijas, kadangi kvotų laikymasis pagal EVRK klases (kurių tinkamų tyrimui yra virš 40) būtų pernelyg sudėtingas.

Žemiau lentelėse pateikiami antrosios imties organizacijų pasiskirstymai pagal pjūvius reprezentatyvumui užtikrinti, kiekvieno pjūvio komponentų proporcijų dydis, numatyta siektina ir faktiškai pasiekta imtis.

4 lentelė. Organizacijų pasiskirstymas pagal teritorijos administracinio suskirstymo kriterijų

	Įrašų (atskirų juridinių asmenų) skaičius, vnt.	Proporcija pjūvyje (%)	Siektina imtis (N)	Pasiekta imtis (N)
Vilniaus miesto savivaldybė	810	49%	272	250
Kauno miesto savivaldybė	150	9%	50	50
Klaipėdos miesto savivaldybė	68	4%	23	32
Vilniaus apskritis be Vilniaus m. sav.	81	5%	27	34
Kauno apskritis be Kauno m. sav.	84	5%	28	33
Klaipėdos apskritis be Klaipėdos m. sav.	70	4%	24	24
Šiaulių apskritis	89	5%	30	36
Panevėžio apskritis	79	5%	27	41
Alytaus apskritis	48	3%	16	19
Marijampolės apskritis	47	3%	16	21
Tauragės apskritis	27	2%	9	10
Telšių apskritis	49	3%	16	21
Utenos apskritis	66	4%	22	32
Iš viso	**1668**	**100%**	**560**	**603**

5 lentelė. Organizacijų pasiskirstymas pagal EVRK sekcijas

	Įrašų (atskirų juridinių asmenų) skaičius, vnt.	Proporcija pjūvyje (%)	Siektina imtis (N)	Pasiekta imtis (N)
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	939	56%	314	303
Informacija ir ryšiai	264	16%	89	102

Švietimas	220	13%	74	79
Kita aptarnavimo veikla	115	7%	39	66
Kita	130	8%	44	53
Iš viso	**1668**	**100%**	**560**	**603**

6 lentelė. Organizacijų pasiskirstymas pagal kultūros ir meno sritis

	Įrašų (atskirų juridinių asmenų) skaičius, vnt.	Proporcija pjūvyje (%)	Siektina imtis (N)	Pasiekta imtis (N)
Scenos menai	494	30%	166	249
Atminties institucijos	170	10%	57	80
Vizualieji menai	135	8%	45	124
Literatūra	117	7%	39	77
Audiovizualiniai menai	101	6%	34	37
Etninė kultūra	93	6%	31	39
Kultūros paveldas	78	5%	26	27
Taikomieji menai	68	4%	23	39
Kelios sritys	234	14%	79	95
Organizacijai netaikoma	178	11%	60	70
Iš viso	**1668**	**100%**	**560**	**603**

7 lentelė. Organizacijų pasiskirstymas pagal teisinę formą

	Įrašų (atskirų juridinių asmenų) skaičius, vnt.	Proporcija pjūvyje (%)	Siektina imtis (N)	Pasiekta imtis (N)
Viešoji įstaiga	766	46%	258	245
Biudžetinė įstaiga	358	21%	120	158
Asociacija	329	20%	110	116
Privati organizacija	215	13%	72	84
Iš viso	**1668**	**100%**	**560**	**603**

Tam, kad kiekviena organizacija turėtų vienodą tikimybę būti apklausta, organizacijų įrašai bazėje išdėstyti atsitiktine tvarka, tam naudojant MS Excel funkciją: suteikiant atsitiktinį eilės numerį organizacijos įrašo eilutei ir vėliau išrikiuojant juos eilės tvarka.

Apklausos vykdomos kontaktuojant su pirmosios bazės dalies organizacijomis eilės tvarka, kol užpildomos siektinos kvotos. Užpildžius reikiamą kvotą, tolesniam skambinimui paliekamos tik tos organizacijos, kurių trūksta kitų kvotų užpildymui, ir taip daroma, kol užpildomos visos kvotos. Pritrūkus kontaktų iš pirmosios bazės dalies, atitinkamoms kvotoms užpildyti naudojami antrosios dalies kontaktai.

Apklausos įvykdymo techninė ataskaita

		LKT pareiškėjai	**LKT paraiškų neteikusios organizacijos**
	Apklausų vykdymo telefonu laikotarpis	2022 m. rugsėjo 8 d. – 2022 m. spalio 14 d.	2022 m. rugsėjo 22 d. – spalio 14 d.
	Apklausų pildymo internete laikotarpis	2022 m. rugsėjo 9 d. – 2022 m. spalio 10 d.	2022 m. rugsėjo 21 d. – spalio 12 d.
	Apklausos trukmė (vidurkis)	20,5 min	
		Apklausos telefonu ir internetu	
A	**Užpildyta anketų telefonu (CATI)**	**364**	**471**
B	Atsisakė dalyvauti apklausoje (CATI)	282	1642
C	Išsiųsta anketų pildymui internetu (CAWI) C=(D+E)	523	299
D	Atsisakė dalyvauti apklausoje (CAWI)	281	260
E	**Užpildyta anketų internetu (CAWI)**	**242**	**39**
F	Atmesta po kokybės tikrinimo	3	4
G	Nepasiekti (neatsiliepė 6–7 kartus, nėra tokio numerio ir pan.) (G=M-A-B-D-E-F)	875	2506
H	**Iš viso užpildyta anketų (H=A+E)**	**603**	**506**
		Kontaktų bazės	
I	Pirminė kontaktų bazė	1668	4218

J	Panaudota kontaktų (pirminė bazė)	1627	4098
K	Antrinė kontaktų bazė	1600	855
L	Panaudota kontaktų (antrinė bazė)	420	824
M	Iš viso panaudota kontaktų (M=J+L)	2047	4922
N	Iš viso atlikta skambučių	7176	26583

5 priedas. Tyrimo „COVID-19 pandemijos ir kitų 2020—2022 m. krizių įtaka kultūros sričiai" II etapo (apklausos) klausimynas

a. **(ORGANIZACIJŲ PROFILIO KLAUSIMAI)**

0. Priskiriama iš kontaktų bazės:
    a. Organizacijos pavadinimas
    b. Įmonės kodas
    c. Organizacijos registracijos savivaldybė
    d. Organizacijos teisinė forma
    e. Įkūrimo metai
    f. EVRK kodas
    g. Papildomi kriterijai iš LKT bazės, skirti grupavimui / analizei (meno sritys, papildomi žymenys — administravimo organizacija, kultūros centras ir kt.).

Įžanga

Laba diena, mano vardas ____, skambinu iš tyrimų bendrovės „Eurotela". Šiuo metu Lietuvos kultūros tarybos užsakymu atliekame kultūros srities organizacijų apklausą. Norėtume pakalbinti organizacijos vadovą ar kitą vadovaujantį asmenį.

Atsiliepus reikiamam asmeniui

Laba diena, mano vardas ____, skambinu iš tyrimų bendrovės „Eurotela". Šiuo metu Lietuvos kultūros tarybos užsakymu atliekame kultūros srities organizacijų apklausą.

Tyrimo tema — COVID-19 pandemijos ir kitų 2020 — 2022 m. krizių įtaka kultūros sričiai. Kadangi apklausos trukmė apie 20 minučių, galime apklausą atlikti telefonu arba atsiųsti pildymui internete. Ar sutiktumėte dalyvauti?

Sutikus atsakinėti

Noriu pabrėžti, kad visi duomenys išliks konfidencialūs ir bus analizuojami apibendrintai.

1. Apklausos būdas:
    a. Telefonu (tęsti pildymą)
    b. Internetu — įrašykite el. paštą: _____

2. Prašom patikslinkite, koks Jūsų organizacijos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, skaičius?

    Skaityti rėžius tik prireikus.

    Interviuotojau, tinka visi pagal terminuotą ir neterminuotą sutartis

    a. 1 — 4
    b. 5 — 9
    c. 10 — 29
    d. 30 — 49
    e. 50 - 250
    f. Daugiau nei 250

3. Jūs esate:
    a. Organizacijos vadovas (-ė)
    b. Vidurinės grandies vadovas (-ė)
    c. Apskaitininkas (-ė), finansininkas (-ė)
    d. Administratorius (-ė)
    e. Kita: _____

Q4 Klausti abiejų imčių

4. Kuriai kultūros ir / ar meno sričiai ar sritims priskiriama Jūsų organizacijos veikla?

   Interviuotojau, TIK PRIREIKUS skaityti tekstą skliaustuose

   a. Atminties institucijos (archyvai, bibliotekos, muziejai)
   b. Kinas ir audiovizualinis menas (kinas, TV, radijo programų kūrimas, virtualios realybės produktai, žaidimai ir kt.)
   c. Kultūros paveldas ir etninė kultūra (kraštotyra, etno renginiai, kolektyvai ir pan.)
   d. Literatūra (leidyba ir žiniasklaida, literatūriniai renginiai ir pan.)
   e. Scenos menai (muzika, teatras, šokis, cirkas)
   f. Taikomieji menai (architektūra ir dizainas)
   g. Vizualieji menai (dailė, fotografija, tarpdisciplininis menas)
   h. Kita su kultūra ar menu susijusi veikla, pavyzdžiui, atstovavimas, renginių organizavimas, turizmas ar kita
   i. Nei viena iš šių → NUTRAUKTI INTERVIU

5. Koks buvo Jūsų organizacijos metinis biudžetas 2019 metais?

   Skaityti atsakymus tik prireikus

   a. Iki 50 000 Eur
   b. 50 001 - 100 000 Eur
   c. 100 001 — 300 000 Eur
   d. 300 001 — 500 000 Eur
   e. 500 001 - 1 000 000 Eur
   f. 1 000 001 € - 5 000 000 €

g. Virš 5 000 001 €

h. (Neskaityti) Nežinau, sunku pasakyti

Klausti abiejų imčių

7. Ar Jūsų organizacija yra bent kartą 2015-2019 metais teikusi paraišką gauti papildomam valstybės ar savivaldybių projektiniam finansavimui kultūrinėms veikloms?

Neskaityti atsakymų

a. Taip

b. Ne

c. (NESKAITYTI) Negaliu atsakyti

Jei Q7 „Taip"

8. Kam esate teikę paraišką minėtu laikotarpiu?

Skaityti atsakymus

Lietuvos kultūros tarybai

Lietuvos kino centrui

Lietuvos kultūros institutas

Savivaldybės kultūros rėmimo programų projektų konkursai

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos finansavimo priemonės

a. Kita (nurodykite): _____

Klausti tik išorinės imties

9. Ar Jūsų organizacija yra bent kartą 2017-2022 metais teikusi paraišką Lietuvos kultūros tarybai?

a. Taip

b. Ne

Jei Q9 „Taip", priskirti prie LKT vidinės imties. Sukurti nematomą kintamąjį: a) LKT vidinė imtis; b) Išorinė imtis.

Klausti, jei Q9 „Taip"

9.1 Patikslinkite visus metus, kuriais teikėte tokias paraiškas LKT nuo 2017-ųjų:

a. 2017

b. 2018

c. 2019

d. 2020

e. 2021

f. 2022

g. (NESKAITYTI) Negaliu atsakyti

10. Prašom apytiksliai paskirstykite 100% Jūsų organizacijos 2019 metų įplaukų pagal šias pajamų rūšis. Kokią dalį įplaukų sudarė...

Suma turi sudaryti 100%

Jei nežino, įrašykite į laukelį „Nežinau" 100

	%
Valstybės ir / ar savivaldybės asignavimai	
(Rodyti, jei Q7=Taip) Papildomas valstybės finansavimas projektinei veiklai (Lietuvos kultūros tarybos, Kino centro, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir pan.)	
Europos Sąjungos fondų lėšos	
Veiklos ir pardavimų pajamos	
Individuali organizacijos ar fizinių asmenų finansinė parama ar dotacijos (įskaitant internetines rėmimo platformas kaip *Patreon, GoFundMe, Kickstarter ir kt.*)	
Kitos pajamų rūšys	

(NESKAITYTI) Nežinau

Klausti, jei Q10 „Kitos pajamų rūšys" > 0

10.1. Nurodykite, kokių kitų pajamų rūšių turėjote 2019 metais: _____

11. Kiek Jūsų organizacijoje 2019 metais dirbo darbuotojų, kurie vykdė kūrybinę veiklą, pavyzdžiui, dizaineriai, garso režisieriai, aktoriai, keramikai, architektai ir pan.?

    Interviuotojau, jei reikia, tikslinkite: įdarbinimo forma nesvarbi

    Skaičius: _____

    Negaliu nurodyti

12. Kiek Jūsų organizacijos darbuotojų 2019 metais dirbo pagal kitas nei terminuoto ar neterminuoto darbo sutartis, pavyzdžiui, projektinio darbo, autorines ar individualios veiklos sutartis?

    Skaičius: _____

    Negaliu nurodyti

13. Kokiu režimu 2019 metais dirbo dauguma Jūsų organizacijos darbuotojų, dirbančių administracinį darbą?

    Interviuotojau, jei reikia, tikslinkite: Bent pusė administracijos darbuotojų, dirbančių pagal terminuotas arba neterminuotas darbo sutartis

    a. Darbas tik fizinėje darbo vietoje
    b. Pilnai nuotolinis darbas
    c. Mišrus darbo režimas

(PANDEMIJOS POVEIKIS VEIKLOMS IR EKONOMINEI SITUACIJAI)

14. Keletas klausimų apie COVID-19 pandemijos laikotarpį.

    Kaip pandemija paveikė daugumos Jūsų organizacijos darbuotojų darbo režimą pandemijos laikotarpiu nuo 2020 m. kovo iki 2022 m. gegužės?

a. Visi darbuotojai dirbo kaip įprastai
b. Darbuotojų darbo režimas pasikeitė vieną kartą, pandemijos pradžioje
c. Darbo režimas kito priklausomai nuo įvesto karantino apribojimų griežtumo

15. Kiek Jūsų organizacijos darbuotojų, atliekančių administracinį darbą pagal darbo sutartį, 2020—2021 m. griežto karantino laikotarpiais, tai yra nuo 2020 metų kovo 16 iki birželio 16 ir nuo 2020 metų lapkričio 7 iki 2021 metų balandžio 26 dienos...

	Darbuotojų skaičius	Negaliu atsakyti
buvo prastovose 1 mėn. ar ilgiau		
buvo atleisti ar nepratęstos jų darbo sutartys		
buvo paskirtos kitos ir / ar naujos darbo funkcijos		
papildomai kėlė savo kvalifikaciją		

Klausti, jei Q11 > 0 (turėjo bent vieną kūrybinį darbuotoją)

16. Kokia dalis Jūsų organizacijos kūrybinių darbuotojų 2020—2021 m. griežto karantino laikotarpiais...

Griežtas karantinas: 2020-03-16 — 2020-06-16 ir 2020-11-07 — 2021-04-26.

	Darbuotojų skaičius	Negaliu atsakyti
buvo prastovose 1 mėn. ar ilgiau		
užsiėmė naujomis kūrybinėmis veiklomis organizacijos viduje		
susirado papildomą darbą ne organizacijos viduje		
buvo atleisti arba nepratęstos darbo ar kito bendradarbiavimo sutartys		

17. Toliau vardinsiu teiginius, apibūdinančius organizacijų veiklą 2020—2021 m. skirtingomis karantino griežtumo fazėmis. Priminsiu, kad griežtas karantinas buvo nuo 2020 m. kovo iki birželio ir nuo 2020 lapkričio iki 2021 metų balandžio pabaigos, o atlaisvintas karantinas — tai 2020 metų birželis — lapkritis ir laikotarpis nuo 2021 m. balandžio.

    Nurodykite, kurios iš šių situacijų Jūsų organizacijos veikloje nepasitaikė, pasitaikė įvedus griežtą karantiną, atlaisvinus karantiną arba abiejų karantino fazių metu:

Rodyti po vieną atsitiktine tvarka

Organizacijos veikla buvo pilnai sustabdyta bent 1 mėn.

Atšaukta dalis planuotų renginių ar kitų veiklų bent 1 mėn.

Pablogėjo darbuotojų atliekamo darbo kokybė

Organizacijos veikla suintensyvėjo, t. y. išaugo darbo apimtys, lyginant su 2019 m.

Naujai skaitmenizuota bent viena organizacijos paslauga (pirmą kartą teikiama virtualioje erdvėje)

Sumažėjo pajamos iš privačių šaltinių bent 1 mėn.

Organizacija pradėjo vykdyti infrastruktūros atnaujinimo darbus

Organizacija pradėjo vystyti naujus produktus ir / ar paslaugas

Organizacijai kilo iššūkių pritaikyti paslaugas ar produktus asmenims, turintiems fizinę ar psichinę negalią

Organizacija negalėjo suteikti dalies paslaugų ar įgyvendinti projektų, skirtų socialiai pažeidžiamiems asmenims — senjorams, socialinės rizikos šeimoms ir panašiai

Atsakymų variantai

Tokios situacijos nebuvo

Tik atlaisvinus karantiną (2020-06-16 — 2020-11-06 ir nuo 2021-04-26)

Tik sugriežtinus karantiną (2020-03-15 — 2020-06-16 ir 2020-11-07 — 2021-04-26)
Visomis karantino fazėmis (atlaisvinus ir sugriežtinus)

(NESKAITYTI) Nežinau

(NESKAITYTI) Organizacijai netaikoma

18. Kaip pakito Jūsų metinis biudžetas 2020 m., lyginant su 2019 metais? *Skaityti atsakymus*

    a. Sumažėjo

    b. Išaugo

    c. Išliko panašus

    d. (NESKAITYTI) Negaliu atsakyti

Jei Q18=a arba b

19. Kiek 2020 m. metinis biudžetas pakito? *Skaityti atsakymus*

    a. Iki 10 proc.

    b. 11-25 proc.

    c. 26-50 proc.

    d. Virš 50 proc.

    e. (NESKAITYTI) Negaliu atsakyti

20. Prašom apytiksliai paskirstykite 100% Jūsų organizacijos 2020 — 2021 m. metų įplaukų pagal šias pajamų rūšis. Kokią dalį įplaukų sudarė...

    Suma turi sudaryti 100%

    Jei nežino, įrašykite į laukelį „Nežinau" 100

	%
Valstybės ir / ar savivaldybės asignavimai	
Papildomas valstybės finansavimas projektinei veiklai (Lietuvos kultūros tarybos, Kino centro, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir pan.)	
Europos Sąjungos fondų lėšos	
Veiklos ir pardavimų pajamos	
Individuali organizacijos ar fizinių asmenų finansinė parama ar dotacijos (įskaitant internetines rėmimo platformas kaip *Patreon, GoFundMe, Kickstarter ir kt.*)	
Papildoma valstybės finansinė parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams (subsidijos, mokesčių lengvatos, Pagalbos verslui fondas, „Kūrybiniai čekiai", kitos priemonės, minimos Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plane.)	

Kitos pajamų rūšys	

(NESKAITYTI) Negaliu atsakyti

Klausti Q20.1, jei Q20 „Kitos pajamų rūšys" > 0

20.1. Nurodykite, kokių kitų pajamų rūšių turėjote 2020-2021 metais: _____

VALSTYBĖS PARAMOS VERTINIMAS

Klausti, jei Q20 = Negaliu atsakyti

21A. Ar Jūsų organizacija pasinaudojo papildoma valstybės finansine parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams?

INTERVIUOTOJAU, jei reikia, patikslinkite: subsidijos, mokesčių lengvatos, Pagalbos verslui fondas, „Kūrybiniai čekiai" ar kitos priemonės.

a. Taip

b. Ne

c. (NESKAITYTI) Negaliu atsakyti

Q21, 22, 22.1, 23 klausimus klausti, jei Q20 „Papildoma valstybės finansinė parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams" > 0 ARBA 21A = Taip

21. Kokia valstybės pagalbos forma 2020 — 2021 m. pasinaudojote? Galimi keli atsakymai

    Skaityti atsakymus

    PVM mokesčio lengvata (sumažintas pridėtinės vertės mokestis nuo 21 iki 9 proc.)

    Subsidijos nuo pandemijos nukentėjusiems verslams

    Pagalbos verslui fondas

    „Kūrybiniai čekiai"

    Subsidijos darbuotojų prastovoms

    Šildymo išlaidų kompensacija kultūros įstaigoms

    Kitomis priemonėmis (nurodykite, kokiomis): _____

Klausti apie naudotas iš 21 kl., jei naudotos bent 2 priemonės

22. Kurios pagalbos priemonės Jūsų organizacijai buvo naudingiausios? Galite nurodyti vieną ar kelias priemones.

    TIK PRIREIKUS skaityti atsakymus

a. PVM mokesčio lengvata (sumažintas pridėtinės vertės mokestis nuo 21 iki 9 proc.)

b. Subsidijos nuo pandemijos nukentėjusiems verslams

c. Pagalbos verslui fondas

d. „Kūrybiniai čekiai"

e. Subsidijos darbuotojų prastovoms

f. Šildymo išlaidų kompensacija kultūros įstaigoms

g. Kitos priemonės

h. Nei viena nebuvo naudinga

Jei 21 kl. naudota tik viena priemonė

22.1. Ar ši pagalbos priemonė Jūsų organizacijai buvo naudinga?

a. Taip

b. Ne

c. (Neskaityti) Sunku pasakyti

23. Kaip papildoma valstybės finansinė parama, skirta mažinti su COVID-19 pandemija susijusiems padariniams, paveikė Jūsų organizacijos veiklą? Galimi keli atsakymai.

Skaityti atsakymus

Padėjo išlaikyti darbuotojų darbo vietas

Padėjo vystyti naujas prekes ir / ar paslaugas

Padėjo padengti organizacijos skolas

Padėjo įgyvendinti skaitmeninimo projektus

(Neskaityti) Kita: _____

(Neskaityti) Finansinės priemonės naudos nedavė

24. Jūsų vertinimu, ar efektyviau, kai krizių laikotarpiu valstybės parama kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijoms teikiama per Kultūros ministeriją ir jai pavaldžias įstaigas, ar per horizontalios paramos priemones, tai yra skirstant paramą visiems verslo sektoriams kartu? NESKAITYTI atsakymų

    Prireikus: Kultūros ministerijai pavaldžios įstaigos — pvz., LKT, Lietuvos kino centras, Lietuvos kultūros institutas

    a. Per Kultūros ministeriją ir jai pavaldžias įstaigas (LKT, LKC, LKI)
    b. Per horizontalios paramos priemones
    c. Nematau skirtumo
    d. Sunku pasakyti

(KLAUSIMAI TIK LIETUVOS KULTŪROS TARYBOS PARAIŠKŲ TEIKĖJAMS — vidinė imtis)

Keli klausimai apie Lietuvos kultūros tarybos suteiktą finansavimą.

25. Kokią dalį Jūsų organizacijos 2021 m. biudžeto sudarė Lietuvos kultūros tarybos suteiktas finansavimas...

    a. 2020 m. _____ %

       Negaliu atsakyti

    b. 2021 m. _____ %

       Negaliu atsakyti

Jei 25 kl. a arba b > 0

26. Ar panaudojant Lietuvos kultūros tarybos finansavimą 2020 m. vasario — 2021 m. balandžio mėnesiais...

	Taip	Ne	(Neskaityti) Mano organizacijai netaikoma
Jūsų organizacijai pavyko įgyvendinti visas projekte planuotas veiklas?			
Jūsų organizacijos produktu ar paslauga naudojosi 200 ir daugiau vartotojų, lankytojų ar dalyvių?			
Vienas iš projekto tikslų buvo didinti projekto prieinamumą socialinėje atskirtyje esantiems asmenims ir jų įtraukimą? *(senjorams, neįgaliesiems, socialinės rizikos vaikams ir šeimoms, tautinėms mažumoms ir pan.)*			
Jūsų organizacija pritaikė projektą alternatyviais būdais pasiekti publiką ar vartotojus esant fiziniams pandemijos apribojimams?			
Jūsų organizacija kūrė naujus produktus ar paslaugas?			

27. Ar projektą, kurį vykdėte finansavus Lietuvos kultūros tarybai, planuojate organizuoti ateityje?

    a. Taip, tai yra etapinis projektas (nepertraukiamai trunkantis ilgiau nei metus)
    b. Taip, tai yra vieną kartą per metus vykstantis projektas, kurį kartosite ateityje
    c. Ne
    d. (Neskaityti) Nežinau / nesu tikras (-a)

(PASIRUOŠIMO EKSTREMALIOMS SITUACIJOMS KLAUSIMAI)

Klausti abiejų imčių

Keletas paskutinių klausimų apie Jūsų organizacijos pasiruošimą ekstremalioms situacijoms.

28. Ar 2019 m. Jūsų organizacija turėjo galimą pasiruošimo ekstremaliai situacijai (pandemijos, karo, ar kitos ekstremalios situacijos) planą?

    a. Taip

    b. Ne

    c. (Neskaityti) Nežinau

29. Kaip Jūsų organizacijos finansinį stabilumą ir veiklas paveikė viena ar abi iš šių krizių: Baltarusijos sukelta migrantų krizė, Rusijos karas Ukrainoje?

    a. Paveikė finansiškai

    b. Paveikė veiklų planus

    c. Paveikė ir finansiškai, ir veiklų planus

    d. Nepaveikė

    e. (Neskaityti) Nežinau / nesu tikras (-a)

30. Kurias iš šių pasiruošimo galimoms krizėms priemonių (pandemijai, karui, stichinėms nelaimėms ir panašiai) Jūsų organizacija įgyvendino ar planuoja įgyvendinti 2022 metais?

    a. Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

    b. Papildomas biudžetas galimiems ekstremaliems įvykiams ateityje

    c. Greitosios pagalbos mokymai darbuotojams

    d. Pasiruošimo ekstremalioms situacijoms mokymai darbuotojams

    e. Psichologinės sveikatos (streso, nerimo valdymo) seminarai darbuotojams

    f. Peržiūrėta ar sustiprinta apsauga nuo kibernetinių atakų

    g. Esate numatę kitų priemonių (nurodyti): _____

    h. (Neskaityti) Nesiėmė / nenumato jokių papildomų priemonių

31. Kalbant apie pandemiją, Baltarusijos civilinių judėjimų malšinimo ir režimo sukeltos migrantų krizę, Rusijos karo Ukrainoje laikotarpį, kiek sutinkate su šiais teiginiais apie Jūsų

organizaciją? Atsakykite naudodamiesi šia skale: visiškai nesutinku, nesutinku, nei sutinku, nei nesutinku, sutinku, visiškai sutinku. Kiek sutinkate, kad...

	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Nei sutinku, nei nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku	(Neskaityti) Sunku pasakyti
krizės sukėlė nerimą dėl finansinio organizacijos stabilumo						
krizės sukūrė didelę papildomą įtampą darbuotojams						
organizacija ėmėsi priemonių užtikrinti savo darbuotojų gerovę						
krizės paskatino organizaciją aktyviai įsitraukti į visuomeninę veiklą (pavyzdžiui, aukojimu, savanoryste, nemokamais renginiais)						

32. Ar Jūsų organizacija įdarbino nuo krizių nukentėjusius gyventojus iš Baltarusijos ar Ukrainos?

a. Taip

b. Ne

33. Galbūt norėtumėte dar kažkuo pasidalinti, kalbant apie 2020— 2022 m. krizių laikotarpį, kaip jis paveikė Jūsų organizaciją arba kaip sprendėte kilusius iššūkius? *(atviras klausimas)*

PAPILDOMOS DALYS

Klausti Q34-Q35, jei neatsakė (Nežino; Sunku pasakyti) į 3 arba daugiau klausimų, tinkamų finansininkams: Q5, Q10, Q11, Q12, Q15, Q16, Q18, Q19, Q20, Q25. BŪTINAI klausti, jei neatsakė į Q10 (+Q10.1) ARBA Q20 (+Q20.1).

34. Ar galime paprašyti kitą Jūsų organizacijos atstovą patikslinti atsakymus į klausimus, susijusius su personalu ir finansais, kurių negalėjote atsakyti šios apklausos metu?

    Taip

    Ne

Jei Q34=Taip

35. Kaip šiam darbuotojui būtų patogiau atsakyti į klausimus?

    Pratęsti apklausą šio pokalbio metu → tęsti

    Perskambinti kitu telefonu (nurodykite tel.): _____ → dėkojame, mes susisieksime nurodytu telefonu artimiausiu metu.

    Atsakyti į klausimus internetu (nurodykite el. p.):_____ → dėkojame, mes susisieksime nurodytu elektroniniu paštu artimiausiu metu.

CATI įvadas kitam atstovui (tęsiant pokalbį / darant naują pokalbį telefonu)

Laba diena, mano vardas ____, atstovauju tyrimų bendrovę „Eurotela". Šiuo metu Lietuvos kultūros tarybos užsakymu atliekame kultūros srities organizacijų apklausą. Jūsų vadovas (-ė) / finansininkas (-ė) / administratorius (-ė) perdavė, kad galime Jūsų pasiteirauti keleto klausimų apie organizacijos personalą ir finansus, kurių pats (-i) negalėjo nurodyti. Ar galėčiau dabar Jus apklausti? Tam prireiks iki 10 minučių. Visi duomenys išliks konfidencialūs ir bus analizuojami apibendrintai.

- Tęsti
- Perskambinti kitu metu (nurodykite tel. nr.): _____
- Siųsti anketą el. paštu: _____

CAWI įvadas kitam atstovui (kvietimo tekstas el. paštu, nukreipus iš telefoninės apklausos)

Subject: Kviečiame dalyvauti Lietuvos kultūros tarybos tyrime

Laba diena,

Šiuo metu Lietuvos kultūros tarybos užsakymu atliekame kultūros srities organizacijų apklausą. Jūsų kontaktą perdavė telefonu apklaustas organizacijos atstovas (-ė) (vadovas (-ė), finansininkas (-ė) / administratorius (-ė) ar kt.), kad galėtume pasiteirauti keleto klausimų apie Jūsų organizacijos personalą ir finansus, kurių pats (-i) telefoninės apklausos metu negalėjo nurodyti. Apklausa užtruks iki 10 minučių. Anketą galite užpildyti iki rugsėjo 30 d. imtinai.

Norėdami pildyti anketą, spauskite čia: [link]

Tyrimą atlieka „KOG institutas" bendradarbiaudamas su apklausų bendrove „Eurotela". Visi duomenys išliks konfidencialūs ir bus analizuojami apibendrintai.

Pildantiems internetu

Maloniai prašome persiųsti Jums adresuotą kvietimo laišką su apklausos nuoroda šiam darbuotojui. Dabar spauskite „Pirmyn" ir tuomet uždarykite apklausos langą. Dėkojame už bendradarbiavimą.

<Kitas langas>

Laba diena,

Tolimesnėje apklausos dalyje paprašysime atsakyti į keletą klausimų apie personalą ir finansus, į kuriuos prieš tai negalėjo atsakyti kitas apklaustasis Jūsų organizacijos atstovas (vadovas (-ė), finansininkas (-ė) ar kt.).

Jei sutinkate tęsti, spauskite „Pirmyn".

CAWI įvadas vadovams (pirminis kvietimo tekstas el. paštu)

Subject: Kviečiame dalyvauti Lietuvos kultūros tarybos tyrime

Laba diena,

Šiuo metu Lietuvos kultūros tarybos užsakymu įgyvendiname kultūros srities organizacijų tyrimą „Covid-19 pandemijos ir kitų 2020 — 2022 m. krizių įtaką kultūrai". Jo metu siekiama išsiaiškinti kultūros ir kūrybinio sektoriaus organizacijų veiklos planavimo ir tvarumo aspektus bei kultūros organizacijų vaidmenį 2020 — 2022 metų krizių metu. **Maloniai kviečiame dalyvauti ir Jūsų organizaciją.**

Apklausa užtruks 20-25 minutes. **Anketą galite užpildyti iki rugsėjo 30 d. imtinai.**

Norėdami pildyti anketą, spauskite čia: [link]

Gali atsitikti taip, kad galbūt negalėsite tiksliai atsakyti į visus pateiktus klausimus, dėl to prašome pateikti tą informaciją, kurią žinote, o apklausos pabaigoje paprašysime kitą Jūsų organizacijos atstovą patikslinti atsakymus į klausimus, susijusius su personalu ir finansais, kurių negalėjote atsakyti šios apklausos metu.

Tyrimą atlieka „KOG institutas" bendradarbiaudamas su apklausų bendrove „Eurotela". Visi duomenys išliks konfidencialūs ir bus analizuojami apibendrintai.

Jei turite klausimų, susijusių su šiuo tyrimu, kreipkitės į Lietuvos kultūros tarybos Stebėsenos ir analizės skyriaus vyr. analitikę Mariją Pečiulytę (marija.peciulyte@ltkt.lt), arba KOG instituto tyrimų ir įžvalgų vadovę Rūtą Matulaitienę (ruta.matulaitiene@koginstitutas.lt).

Pagarbiai

KOG instituto tyrimų ir įžvalgų vadovė

Rūta Matulaitienė

ruta.matulaitiene@koginstitutas.lt

www.koginstitutas.lt

Nuoširdžiai dėkojame už skirtą laiką!

III etapo priedai

1 priedas. Papildomos tyrimo ištraukos.

Tema	Ištrauka
Krizė sutrikdė veiklų organizavimą	Dalyvis: <...> Tai tiesiog tikrai planavom darbus labai, labai trumpais periodais, persiorganizavo taip... Tyrėja: Gal galite patikslinti, kokio ilgio buvo tie periodai? Dalyvis: Savaitė, dvi savaitės, mėnuo. Nes, na, sąlygos keitėsi: galima išeiti - negalima išeiti; galima nuotoliu aptarnauti - negalima apskritai jokio kontakto turėti, tai... (NAC1, par. 83)
Krizės paveikė finansiškai	„[pandemijos] krizė, kuri buvo... tai galėčiau pasakyti, na, labai paprastai: tai mum buvo didžiulis <u>šokas</u> <...>, kadangi būtent tomis dienomis ir turėjome stambų projektą. <..> Irrrr, tiesiog, na, tiesiog gyvenimiškai pasakysiu: turbūt didžiąją dalį savo lėšų netgi ir, ir paimtų iš namų ūkio turbūt buvo sudėtos į koncertą į reklamą, į viešinimą ir honorarą. Tai, tiesiog, na, pirmiausia aišku, tai toksai išgyvenimo klausimas: na, o kas dabar toliau? Turbūt tai buvo pirmasis klausimas, kuris atėjo į galvą, kad, turbūt, na, ačiū Dievui, baigiam savo veiklą ir turbūt tik tiek, galbūt, liūdniausia, kad būsime priversti uždaryti įstaigą. Uždaryti įstaigą, na, likdami didžiulėj skoloj - na, tai buvo dešimtys tūkstančių eurų." (MZ1, par. 47-48)
Psichologinė situacija krizių pradžioje	<...> taip pat mūsų festivalis, tarkim, buvo savaitę, kai paskelbė karą, tai viskas – sustojo. Viskas sustojo, net rėmėjai, nu absoliučiai viskas. Paralyžavo, žmonės nedrįso – na kaip, karas – kur čia beeisi, čia negali niekur eiti ir tas psichologinis lūžis žmonėse, <...> jie net pagalvojo, ar čia padoru, ar moralu eiti [pabrėžta pauzė]. (AV1, par. 41)
Psichologinė situacija krizių pradžioje	<...> labai daug menininkų aplinkui pradėjo kalbėti, kad „mūsų veikla visam šitam kontekste neturi prasmės...", pradėjo iš naujo bandyti pervertinti savo [darbą] <...> Ir sako: „Ne, atšaukiam viską! Negaliu nieko dirbt, daryt; čia ką mes darom yra nejautru, nesąmonė" <...> (MZ1, par. 111)
Organizacijų finansavimo pokyčiai	Mes buvom pasiruošę, iš esmės tai... pačiom pirmom dienom tai yra labai tradiciški sprendimai: reiškia, tu viską mažiniesi – beje, ir susimažinom daug ką: uždarėm daug... nuomas visokias susimažinom... <...> visas įmanomas išlaidas nereikalingas sukarpėm,

	nu, ir galvojam, kad ką darysime toliau: mažinsimės atlyginimus, žiūrėsim, ką daryt ir, ir bandysim išgyventi, bet neprireikė. (MZ1, Par. 32)
Organizacijų finansavimo pokyčiai	<...> ekonomikos skatinimas turbūt buvo stipriai jaučiamas, reiškia, kad „įlieta“ nemažai pinigų ir tas „ubago sindromas“, kaip aš vadinu, labai greit pasireiškia – kai yra galimybė, tai, aišku, tu bandai jomis pasinaudoti. Tai ne išimtis buvom ir mes: prirašėm tikrai daug projektų, dalyvavom daug konkursų ir tos veiklos buvo labai daug. (AV1, Par. 101)
Organizacijų finansavimo pokyčiai	*<...> Visi biurokratiniai pildymai, užpildymai – ta prasme, tu turi būti pakankamai toksai pažengęs, turi arba samdyti kažkokį tai žmogų, kuris už tave tai viską sutvarkytų. <...> Mes tiesiog kelių paramų negavom dėl paprasto dalyko: nes, nu, kažkaip neteisingai pildėm dokumentus, kažko ten trūko <...> (TM1, Par. 44)*
Psichologinės pasekmės	*Aš tai manau, kad tikrai galima skatinti žmones, tarkim, na, jeigu yra biuras, aš vis tiek rekomenduočiau turėt biurą, net jeigu dauguma darbuotojų dirba iš namų, nes turėti vietą, kur galima ateiti darbuotojam, ypač jeigu kai kurie turi galbūt mažus vaikus, sakykim, ir ne visada namuose išeina dirbt <...> Kitas dalykas, kaip ir minėjau, na psichologijos stiprinimo priemonės. Tai tiesiog daryt kažkokius nuotolinius komandos susitikimus. (AV1, par. 87)*
Bekontaktės veiklos	*<...> atsirado, buvo tokie keli improvizuoti skaitymai-spektakliai toj pačioj Zoom platformoj, kurioje mes sėdim. <...> tada keletą spektaklių live transliacijos, tada jau ten buvo galima susitikti berods iki 10 žmonių – [kad] būtiniausias techninis personalas saugiai, kokybiškai nufilmuotų; vaizdo įrašų irgi rodymas. <...> (SM1P01, par. 55)*
Bekontaktės veiklos	*<...> dalyvavimas tose tarptautinėse konferencijose jis dar ir suaktyvėjo, nes akivaizdžiai tu ne visur gali nuvažiuoti dėl finansų stokos, o kadangi viskas persikėlė į online formatą, tai iš tikrųjų ir pasaulinėje [organizacijoje] <...> tas dalyvavimas pagerėjo <...>. (VZ1, par. 64)*
Veiklų pasekmės	O per pandemiją labai nutolom ir man buvo netgi toks laikotarpis, kai aš tiesiog turėjau grįžti prie tokių dalykų kaip organizacijos misija, ką mes čia darom <...> Tai kadangi mes patyrėm tokį stresą, tai darbas iš namų dabar tiesiog visiškai yra neveikiantis - niekas nenori dirbti iš namų. (AV1, par. 89)
Gyvos veiklos	*<...> buvau baisiai nustebęs ypač ne tik dalyvių prasme, bet žiūrovų prasme. <...> Todėl, kad jų buvo <u>baisiai daug</u> [nustebęs]. Ir mes labai džiaugiamės iš vienos pusės, bet iš kitos pusės tai ir buvo rodiklis, kad visuomenė <u>išalko</u>. Išalko ir to gyvo kontakto, betarpiško bendravimo su menu ir su kultūra. (EK1, par. 86-88)*

Turinys atliepia į krizes	*Buvo labai daug tuo pačiu ir klausimų, reikėjo daug svarstyti, kaip geriau atsakyti į žiniasklaidos klausimus, tikriausiai ir Vilniuje, ir Klaipėdoje bibliotekose yra kolekcijos rusų kalba. Klaipėdoj tai ypatingai, nes mūsų gyventojų labai daug yra rusakalbių, tai mes ir komplektuojam rusų kalba ir žiniasklaida bando provokuoti, klausti, ką jūs darysit su ta kolekcija. O mūsų planas buvo tas kolekcijas pasiūlyti ir ukrainiečiams, kurie ieško informacijos rusų kalba. (AI1, par. 139)*
Prasmės ir vertybių pasekmės	*Pamokos, kurias išsinešiau, <...> tai nepaklausėm ko jiems [Ukrainos dizaineriams] reikia arba ko jie nori, nes iš tikrųjų mes rūpinomės kaip ten jiems atrasti darbą, kaip įsidarbinti, kaip integruotis į visuomenę, o jie visą laiką sėdi Telegram kanale ir žiūri, kas vyksta Ukrainoje, šeimos nariai – ar gyvas – negyvas. (TM2, par. 63)*
Prasmės ir vertybių pasekmės	*Manau kad [kolega] labai teisingai viską pasakė apie tą supopsinimą. Ir aplinkoje savo... irgi iš skirtingų sričių irgi kultūros atstovų aplinkoj savo turiu... Tai, iš tikrųjų, taip. Daugiau yra... gal net, iš tikrųjų, man atrodo, šiek tiek toks pavojingas tas santykis pasidaręs, kad, eh... Karas nepataptų... eh... verslo niša, kas iš tikrųjų šiek tiek darosi su tuo ir piktnaudžiaujama, tarkim, yra visa Ukrainos, ten, heraldika ir atributika, darant sau papildomai viešumą... (TM1, par. 107)*